

Kutsal Yazılar S̄erisi

Yüce İnsanoğlu

İncil'in Luka Bölümü Üzerine Bir Yorum

Can Nuroğlu

Yüce İnsanoğlu

[Can Nuroğlu](#)

Telif Hakkı/Copyright Can Nuroğlu, 2016

E-Kitap [Hristiyan Kitaplar](#) tarafından yapıldı. Daha fazla ücretsiz kitap indirmek için [sitemize ziyaret edin](#).

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

İçindekiler

[ÖNSÖZ](#)

[GİRİŞ](#)

[TASLAK:](#)

[YORUM:](#)

[ZEKERİYA'NIN GÖRÜMÜ](#)

[MERYEM İLE CEBRAİL](#)

[YAHYA'NIN DOĞUMU](#)

[İSA'NIN DOĞUMU](#)

[İSA'NIN RAB'BE ADANMASI](#)

[GENÇ İSA TAPINAKTA](#)

[YAHYA'NIN HİZMETİ](#)

[MESİH'İN SOYU](#)

[MESİH'İN DENENMESİ](#)

[MESİH KENDİ MEMLEKETİNDE](#)

[MESİH'İN YETKİSİ](#)

[MESİH İLE PETRUS](#)

[MESİH'İN ŞİFA GÜCÜ](#)

[MESİH'İN YENİ DÜZENİ](#)

[MESİH İLE YASA](#)

[MUTLULAR VE MUTSUZLAR](#)

[MESİH'İN ÖĞRETİSİ](#)

[MESİH'İN GÜCÜ](#)

[MESİH İLE YAHYA](#)

[MESİH İLE KADINLAR](#)

[TANRI EGEMENLİĞİNİN SIRRI](#)

[BU ADAM KİM Kİ...](#)

[İMANIN GÜCÜ](#)

[HAVARİLERE VERİLEN YETKİ](#)

[İSA KİMDİR?](#)

[İMANSIZ KUŞAK](#)

[YERUŞALİM'E DOĞRU](#)

[GERÇEK SEVGİ](#)

[DUANIN DERSİ](#)

[RUHUMUZUN EVİ](#)

[DÜNYANIN IŞIĞI](#)

[KİMDEN KORKMALIYIZ?](#)

[GERÇEK SERVET](#)

[UYANIK OLUN!](#)

[TÖVBE EDİNİZ!](#)

[RABBİN EGEMENLİĞİ](#)

[MESİH ŞÖLENDE](#)

[İSA'YI İZLEMENİN BEDELİ](#)

[KAYBOLANIN DEĞERİ](#)

[ALDATICI SERVET](#)
[ÖBÜR DÜNYA](#)
[GÜNAH VE GÖREV](#)
[TANRI'NIN EGEMENLİĞİ](#)
[NASIL DUA EDİLİR?](#)
[İNSAN NASIL KURTULABİLİR?](#)
[SERVET VE SADAKAT](#)
[ALÇAKGÖNÜLLÜ KRAL](#)
[YAHUDİLERİN İNADI](#)
[ZOR SORULAR](#)
[SONUN BELİRTİLERİ](#)
[SON YEMEK](#)
[İSA TUTUKLANIR](#)
[İSA YARGILANIR](#)
[İSA'NIN ÖLÜMÜ](#)
[İSA'NIN ZAFERİ](#)
[KAYNAKÇA:](#)

ÖNSÖZ

Halk arasında İncil kadar çok tartışılan ama aynı zamanda onun kadar az okunan bir kitap yoktur. Herkesin İncil'le ilgili kesin bir fikri vardır ama ne yazık ki çoğu kişi gerçek bilgi sahibi değildir. İddiaların çoğu televizyon kanallarından,, gazetelerden, halk arasında konuşulan yarım yamalak söylentilerden ibaret. Yaygın inanışların arasında şunlara sık sık rastlarız: *'İncil değiştirildi', 'Gerçek İncil Barnaba İncil'idir', 'Birbiriyle çelişen bir sürü İncil var', 'İzmit konseyinde, papazlar binlerce İncil arasından dört İncil: Matta, Markos, Luka ve Yuhanna'yı seçtiler.'* Bunun gibi söylentileri çoğaltabiliriz, ancak acı olan şu ki bu iddialar gerçeği yansıtmamakla beraber insanlarımızı ancak Rab'bin sözünden soğutmaya yaramış ve bunun sonucu olarak insanlar Tanrı'nın kim olduğunu, O'nun insanlara olan sevgisini ve insanlık için neler yaptığından bihaber bırakmıştır. İncil Tanrı'nın hakiki Sözü'dür! Tahrife uğraması, insanlarca bozulması ya da kaybolması gibi bir durum söz konusu olamaz, çünkü Rab sözünün arkasındadır. İsa dedi: *'Yer ve gök ortadan kalkacak, ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır (Luka 21:33).'*

Peki Matta, Markos, Luka ve Yuhanna isimleri esasında nereden çıktı? Aslında bugün uzun zamandan beri Türkçe'ye çevrilmiş İncil'i açacak olursak onun toplam 27 bölümden oluştuğunu görebiliriz. İsa Mesih'in hayatına farklı açılardan ayna tutan Matta, Markos, Luka, Yuhanna diye adlandırılan ilk dört bölüm başlangıçta bizi karşılar. Beşinci bölüm, Elçilerin İşleri, kilise denilen ilk imanlılarının topluluğunun ve Hristiyanlığın yayılışının birinci yüzyıldaki tarihçesini aktarır. Ondan sonra Mesih elçilerinin farklı coğrafyalarda kurulan imanlı topluluklarına yazdıkları teşvik mektupları bunu izler. Son olarak dirilmiş İsa Mesih'in göklerden Elçi Yuhanna'ya ilettiği *'Vahiy'* bölümü gelir. Dünyanın neresine gidersek gidelim

İncil aynıdır. Hatta İncil kadar 2555 dile -farklı lehçelerine bile- çevrilmiş başka bir kitap yoktur. Çeviriler arasında doğal olarak ufak tefek varyasyonlar vardır., Nitekim 50 sene önce Türkçe'ye çevrilmiş İncil versiyonu ile 15 sene önce çevrilmiş İncil arasında dil farkı olduğu gibi, bu tarz farklılıklar normaldir. Ne var ki hepsi antik Grekçe dilinde yazılmış ve binlerce nüshası farklı müzelerde korunan İncil'in orijinal metinlerine dayanır.

Yine de bir çok kişi, İsa Mesih'in hayatı neden dört ayrı bölümde geçer diye merak ediyor. Kısacası, Mesih'in hayatı o kadar muazzam ve mucizevi ki Rab bunu farklı açılardan görüntüleyip sergilemek istedi. Neticede İsa Mesih İncil'in odak noktasıdır; O'nu tam olarak anlamak için farklı perspektifler gerekir. Aynı zamanda Tanrı'nın Kutsal Ruh'u bunları bize aktarırken o dönemde yaşamış, Mesih'le birlikte bulunmuş havarilerin tanıklıklarını kullanmak istedi. Böylece her biri kendi şahit olduğu olayları aktarınca daha net ve tam bir manzara ortaya çıkıyor. Bazen anlattıkları arasında farklılıklar beliriyor ancak bu gayet normal ve gerekli bir özelliktir. Örneğin bir olayın gerçekliğini tespit etmek için hakim mahkemeye ne kadar tanık varsa hepsini çağırır. Hepsi çok farklı bir hikaye anlatırsa, yalan konuştukları anlaşılır. Peki hepsi tıpatıp aynı hikayeyi anlatırsa, ne olur? Şaşırırsınız ama hakim yine onları yalancılıkla suçlar çünkü birbirine uymaya karar verdiler demek. Yani bir tanıklığın geçerli olması için özel ve farklı olması şart. Benzer şekilde İncil'in ilk dört bölümü arasında görünen ufak farklılıklar gayet doğal. Aralarında çelişki denecek kadar ciddi bir farklılık yoktur zaten, tersine her biri Mesih hayatının farklı bir boyutunu aktararak harika bir zenginlik katar. Sonuç olarak İsa Mesih'i tam anlamıyla tanımak istiyorsak İncil hakkındaki yaygın önyargılarına kulak asmak yerine kendimiz için onu okumak ve karar vermek en doğrusudur.

Okumakta olduğunuz eser İncil'in üçüncü bölümü olan Luka metnini aktarmakla birlikte, üzerinde yapılan açıklamalardan ibarettir. İncil'in bu kısmı Mesih'in hayatını doğuşundan dirilişine kadar seri bir şekilde anlatır. Değerli okuyucu, duamız Yüce Rabbimizin İsa Mesih'in gerçek kimliğini ve sizin için önemini anlatmasını dileriz.

GİRİŞ

Gördüğümüz gibi İncil'in ilk dört bölümü aslında İsa Mesih'in hayatına dört farklı perspektiften açıdan ışık tutar. Matta, İsa'nın vaat edilen Mesih yani beklenen Kral olduğunu vurgularken, Markos O'nun hizmetkâr tutumunu sergiler. Luka, İsa Mesih'in mükemmel insan profilini belirtirken, Yuhanna ilahi karakterini ve konumunu öne çıkarır. Aynı zamanda her biri farklı bir okuyucu kitlesine yönelir: Matta öncelikle Yahudiler'e hitap ederken, Markos ve Luka Romalı ve Grek insanlara yönelir, Yuhanna ise daha genel bir kitleye seslenir. Bununla birlikte her birinin yazmaktaki amacı farklı: Matta Yahudileri İsa'nın Mesih olduğu konusunda ikna etmeye çalışırken, Markos ve Luka gayri-Yahudilerin anlayacağı bir dille Mesih'in insani ve evrensel boyutuna odaklanır. Bunun için Matta özellikle Eski Antlaşma'dan bol alıntı yaparken Markos ise daha öz ve net yazmaya

gayret eder. Luka'nın yazısı ise hepsinden daha uzun ve son derece çağdaş bir üslupla yazılı. Özellikle Yahya ve Meryem'in öyküleriyle başlayan Luka, İsa'yı yakından tanıyan kişilerin tanıklığına yer verir. Hizmetine gelince Mesih'in sıradan ve özellikle hor görülen insanlarla olan diyaloguna yoğunlaşır. İlahlarını bencil insanlar olarak tasvir eden Grek ve Romalılar için yazan Luka, İsa Mesih'in ne denli yetkin ve mükemmel bir insan olduğunu belirtmeye çalışıyor, O yüce İnsanoğludur.

İncil'in diğer bölümleri gibi kutsal sözlerini aktarmak için Tanrı'nın belirli bazı insanları kullandığını biliyoruz. Diğer bölümler Yahudi asıllı Mesih elçileri tarafından yazıldıysa da bildiğimiz kadarıyla bir tek Luka Yahudi değildi ve İsa'yı şahsen tanımadı. Ama Luka kendi adına yazmıyordu. Elçi Pavlus'un çok yakın dostu, yoldaşı ve hekimi olan Luka, aslında Pavlus'un onayı ve yetkisiyle yazıyordu (Koloseliler 4:14). Luka aynı zamanda İncil'in Elçilerin İşleri bölümünü de yazdı ve oradan anlaşılıyor ki sürekli Elçi Pavlus'la birlikte gezmişti (Elçiler İşleri 16:10-13). Daha sonra Pavlus Yeruşalim'de tutuklandı ve Sezariye'de iki sene boyunca hapiste kaldı. Büyük olasılıkla bu süre zarfında (MS 59-61) yanında bulunan Luka Mesih'in hayatını kağıda dökmek üzere belirli bazı kişilerle görüşerek yoğun bir araştırma yaptı (Luka 1:3). Kendisinden önce muhtemelen Matta ve Markos kendi versiyonlarını yazmışlardı ama Luka'nın amacı bunları 'sırasıyla' yani daha kronolojik ve detaylı bir biçimde yazmaktı. Özellikle Yahudi olmayan birinin bunu derin bir araştırma sonucunda yazması çok önemli bir olaydı. Çünkü Mesih inancıyla gittikçe tanışan bir çok Grek ve Romalı duyduklarının gerçek olup olmadığını merak ediyorlardı. Luka'nın mesajı ise çok net: *'Evet, İsa Mesih herkesin kurtarıcısıdır!'*

Yazının başında Luka'nın, *'Sayın Teofilos'* diye başlaması dikkatimizi çeker. Onun kim olduğuyla ilgili pek bilgimiz yoktur. *'Sayın'* diye hitap etmesinden bu adamın soylu ve oldukça önemli birisi olduğunu tahmin edebiliyoruz. Anlaşılan Teofilos Hristiyanlığın doğruluğunu öğrenmek isteyen biriydi. Sadece Luka'nın bir dostu muydu yoksa resmi bir makamdan bu bilgileri talep eden biri miydi bilmiyoruz. İsmi anlamı da dikkat çekici: Teofilos *'Tanrı seven'* demek. Neticede Kutsal Ruh tarafından yöneltilen Luka'nın burada yazdıkları gerçek anlamda Tanrı'yı seven ve gerçeği arayan herkes içindir. Sonuç olarak Luka bu yazıda ne kendini ne de milletini öne çıkartıyor, esasen Tanrı'nın tüm insanların kurtarıcısı olmak üzere gönderdiği yüce İnsanoğlu İsa Mesih'e odaklanıyor. *'Nitekim İnsanoğlu kaybolanı arayıp kurtarmak için geldi(Luka 19:10).'* Bu şekilde Mesih'in hayatının gerçekliği bir çok farklı açıdan ve çeşitli tanık tarafından doğrulanmış bulunuyor.

TASLAK:

İnsanoğlu'nun Dünyaya Varması (1:1-4:13)

Luka'nın Amacı (1:1-4)

Yahya'nın Doğumu (1:5-80)

İsa'nın Doğumu (2:1-38)

İsa'nın Çocukluğu (2:39-52)
Yahya'nın İsa'yla karşılaşması (3:1-22)
İsa'nın Doğal Soyu (3:23-38)
İsa'nın Denenmesi (4:1-13)
İnsanoğlu'nun Celile'deki Hizmeti (4:14-9:50)
İsa'nın ilk reddi (4:14-30)
İsa'nın yetkisi (4:31-5:32)
İsa'nın öğretisi (5:33-6:49)
İsa'nın harikaları (7:1-9:50)
İnsanoğlu'nun Son Seyahati (9:51-19:27)
İsa'nın reddi (9:51-11:54)
İsa'nın öğretisi (12:1-19:27)
İnsanoğlu'nun Redi (19:28-23:56)
Pazar günü (19:28-44)
Pazartesi günü (19:45-48)
Salı günü (20:1-22:6)
Perşembe günü (22:7-53)
Cuma günü (22:54-23:56)
İnsanoğlunun Zaferi (24:1-53)
İsa'nın dirilişi (24:1-12)
İsa öğrencileriyle (24:13-53)

YORUM:

ZEKERİYA'NIN GÖRÜMÜ

Luka 1:1-25

1-3 Sayın Teofilos, Birçok kişi aramızda olup bitenlerin tarihçesini yazmaya girişti. Nitekim başlangıçtan beri bu olayların görgü tanığı ve Tanrı sözünün hizmetkârı olanlar bunları bize iletiler. Ben de bütün bu olayları ta başından özenle araştırmış biri olarak bunları sana sırasıyla yazmayı uygun gördüm. **4** Öyle ki, sana verilen bilgilerin doğruluğunu bilesin.

5 Yahudiye Kralı Hirodes zamanında, Aviya bölüğünden Zekeriya adında bir kâhin vardı. Harun soyundan gelen karısının adı ise Elizabet'ti. **6** Her ikisi de Tanrı'nın gözünde doğru kişilerdi, Rab'bin bütün buyruk ve kurallarına eksiksizce uyarlardı. **7** Elizabet kısır olduğu için çocukları olmuyordu. İkisinin de yaşı ilerlemişti. **8** Zekeriya, hizmet sırasının kendi bölümünde olduğu bir gün, Tanrı'nın önünde kâhinlik görevini yerine getiriyordu. **9** Kâhinlik geleneği uyarınca Rab'bin Tapınağı'na girip buhur yakma görevi kurayla ona verilmişti. **10** Buhur yakma saatinde bütün halk topluluğu dışarıda dua ediyordu. **11** Bu sırada, Rab'bin bir meleği buhur sunağının sağında durup Zekeriya'ya göründü. **12** Zekeriya onu görünce şaşırды, korkuya kapıldı. **13** Melek, «Korkma, Zekeriya»

dedi, «Duan kabul edildi. Karın Elizabet sana bir oğul doğuracak, adını Yahya koyacaksın. **14** Sevinip coşacaksın. Birçokları da onun doğumuna sevinecek. **15** O, Rab'bin gözünde büyük olacak. Hiç şarap ve içki içmeyecek; daha annesinin rahmindeyken Kutsal Ruh'la dolacak. **16** İsrailoğulları'ndan birçoğunu, Tanrıları Rab'be döndürecek. **17** Babaların yüreklerini çocuklarına döndürmek, söz dinlemeyenleri doğru kişilerin anlayışına yöneltmek ve Rab için hazırlanmış bir halk yetiştirmek üzere, İlyas'ın ruhu ve gücüyle Rab'bin önünden gidecektir.» **18** Zekeriya meleğe, «Bundan nasıl emin olabilirim?» dedi. «Çünkü ben yaşlandım, karımın da yaşı ilerledi.» **19** Melek ona şöyle karşılık verdi: «Ben Tanrı'nın huzurunda duran Cebrail'im. Seninle konuşmak ve bu müjdeyi sana bildirmek için gönderildim. **20** İşte, belirlenen zamanda yerine gelecek olan sözlerime inanmadığın için dilin tutulacak, bunların gerçekleşeceği güne dek konuşamayacaksın.» **21** Zekeriya'yı bekleyen halk, onun tapınakta bu kadar uzun süre kalmasına şaşıtı. **22** Zekeriya ise dışarı çıktığında onlarla konuşamadı. O zaman tapınakta bir görünüm gördüğünü anladılar. Kendisi onlara işaretler yapıyor, ama konuşamıyordu. **23** Görev süresi bitince Zekeriya evine döndü. **24** Bir süre sonra karısı Elizabet gebe kaldı ve beş ay evine kapandı. **25** «Bunu benim için yapan Rab'dir» dedi. «Bu günlerde benimle ilgilenerek insanlar arasında utancımı giderdi.»

AÇIKLAMA: Mesih'in hayatını yazan diğer elçilerden farklı olarak Luka olayları en başından ayrıntılı bir şekilde yazmaya özen gösterir. Bunun için daha İsa doğmadan önce Rab'bin O'nun yolunu Yahya aracılığıyla nasıl hazırladığına dikkat çeker. Göreceğimiz gibi Mesih'in doğumu şans eseri değil, tersine asırlarca itinayla hazırlanmış ilahi bir planın sonucuydu. Haberciliğini yapan Yahya da bunun önemli bir rolünü oynuyor. İlk ayetlerde doktor ve araştırmacı olan Luka'nın tarihi detaylara ne kadar önem verdiğini görüyoruz. En başta o dönemde Yahudiye bölgesini yöneten Büyük Hirodes'ten söz eder. Gaddarlığıyla ün salmış bu kral Yahudi olmadığı için giderek paranoyakça davrandı ve sonunda M.Ö. 4 yılında öldü. Demek ki buradaki olaylar ondan bir iki sene önce geliyor. Sonra Zekeriya adında Harun soyundan bir kâhinle tanışıyoruz. Eşi Elizabet'le birlikte bir hayli yaşlanmış bu mütevazı çiftin hiç çocuğu olmamıştı. O günün kültürüne göre kısır olmak en büyük şanssızlık sayılır, hatta lanet olarak yorumlanırdı. Ama ataları İbrahim ve Sara'nın, durumunu hatırlatan bu çift Rab'bin gözünde doğru ve çok değerliydi. İlginçtir ki Rab özellikle bu tür insanları kutsal planında kullanmayı sever.

Zekeriya Tapınakta görev yapan bir kâhindi. Bundan yaklaşık 1400 sene önce Musa ve Harun'un döneminde kurulan ibadet düzeni uyarınca ancak Harun'un atası Levi oymağından kimseler Tapınak'ta görev alabiliyordu. Levililer arasında düzenlenen hizmet sırasına göre olağan işlerin dışında Tapınağın içinde buhur yakma ayrıcalığı bir kahine ancak hayatında bir kere nasip olurdu. Böylece bölüğüyle birlikte Yerusâlim'deki Tapınağa gelen Zekeriya kurayla seçilince büyük bir heyecanla buhur sunağına yaklaştı. Bu sırada arkadaşları ve akrabaları dışarıda dua ederek bekliyorlardı. Birden karşısında bir melek belirdi. Rab'bin meleği

korkuya kapılan Zekeriya'ya 'Duan kabul edildi, karın Elizabet sana bir oğul doğuracak, adını Yahya koyacaksın' dedi. Yahya demek 'Rab lütfetti'. Zekeriya'nın ismi ise 'Rab hatırlar' demek. Yıllardır Zekeriya ve Elizabet bir çocuk için dua etmişlerdi, şimdi ise Rab onları anımsayıp lütfunu gösterdi. Ama bu sıradan bir çocuk olmayacak; melek 'Rab'bin gözünde büyük olacak' der. Ayrıca daha annesinin rahmindeyken Kutsal Ruh'la dolan çocuk doğuştan beri Tanrı'ya adanmış biri olarak yaşayacaktı. Şarap ve içkinin yasaklanması büyük olasılıkla 'Naziri'olarak yaşayacağını işaret eder (Çölde Sayım 6). Bu yetmiyormuş gibi Yahya beklenen Rab Mesih'in önünden gidecek ve yolunu hazırlayacak kişi olacaktır. Eski Antlaşma'nın son peygamberi Malaki Rab'bin Mesih'in öncüsü olarak 'İlyas'ı'göndereceğini söylemişti (4:5-6). İşte meleğin dediğine göre İlyas'ın ruhu ve gücüyle gelen büyük müjdeci Yahya olacaktı.

Doğal olarak duyduklarına pek inanamayan Zekeriya bundan nasıl emin olabildiğini sorar. Melek öncelikle ismini söyler: Cebrail. Bu Zekeriya için tanıdık bir isimdi çünkü Mesih'in gelişini hatta bu günlerin tarihini çok önceden Daniel'e ayrıntılı bir şekilde bildiren de Cebrail'di (Daniel 9:21-27). Sonra, Rab'bin meleği sözüne inanmayan Zekeriya'nın dili tüm bu söyledikleri gerçekleşene dek tutulacağını belirterek yanından ayrılır. Bu hem bir ceza hem de bir belirti oldu çünkü dışarı çıkıp konuşmadığında insanlar Zekeriya'nın bir melek gördüğünü anladılar. Büyük şaşkınlıkla evine dönen Zekeriya kısa bir süre sonra eşi Elizabet'in hamile olduğunu öğrendi. Kadıncağz da utancını gideren ve olağanüstü lütfunu gösteren Rab'bi içten yüceltti. Böylece Rab hiç beklenmedik bir şekilde İsa Mesih'in yolunu hazırlamaya başlar.

MERYEM İLE CEBRAİL

Luka 1:26-56

26-27 Elizabet'in hamileliğinin altıncı ayında Tanrı, Melek Cebrail'i Celile'de bulunan Nasıra adlı kente, Davut'un soyundan Yusuf adındaki adamla nişanlı kıza gönderdi. Kızın adı Meryem'di. **28** Onun yanına giren melek, «Selam, ey Tanrı'nın lütfuna erişen kız! Rab seninledir» dedi. **29** Söylenenlere çok şaşırarak Meryem, bu selamın ne anlama gelebileceğini düşünmeye başladı. **30** Ama melek ona, «Korkma Meryem» dedi, «Sen Tanrı'nın lütfuna eriştin. **31** Bak, gebe kalıp bir oğul doğuracak, adını İsa koyacaksın. **32** O büyük olacak, kendisine «Yüceler Yücesi'nin Oğlu» denecek. Rab Tanrı O'na, atası Davut'un tahtını verecek. **33** O da sonsuza dek Yakup'un soyu üzerinde egemenlik sürecek, egemenliğinin sonu gelmeyecektir.» **34** Meryem meleğe, «Bu nasıl olur? Ben erkeğe varmadım ki» dedi. **35** Melek ona şöyle yanıt verdi: «Kutsal Ruh senin üzerine gelecek, Yüceler Yücesi'nin gücü sana gölge salacak. Bunun için doğacak olana kutsal, Tanrı Oğlu denecek. **36** Bak, senin akrabalarından Elizabet de yaşlılığında bir oğula gebe kaldı. Kısır bilinen bu kadın şimdi altıncı ayındadır. **37** Tanrı'nın yapamayacağı hiçbir şey yoktur.» **38** «Ben Rab'bin kuluyum» dedi Meryem, «Bana dediğin gibi olsun.» Bundan sonra melek onun yanından ayrıldı.

39 O günlerde Meryem kalkıp aceleyle Yahuda'nın dağlık bölgesindeki bir kente gitti. **40** Zekeriya'nın evine girip Elizabet'i selamladı. **41-42** Elizabet Meryem'in selamını duyunca rahmindeki çocuk hopladı. Kutsal Ruh'la dolan Elizabet yüksek sesle şöyle dedi: «Kadınlar arasında kutsanmış bulunuyorsun, rahminin ürünü de kutsanmıştır! **43** Nasıl oldu da Rabbim'in annesi yanıma geldi? **44** Bak, selamın kulaklarıma eriştiği an, çocuk rahminde sevinçle hopladı. **45** İman eden kadına ne mutlu! Çünkü Rab'bin ona söylediği sözler gerçekleşecektir.» **46-47** Meryem de şöyle dedi: «Canım Rab'bi yüceltir; Ruhum, Kurtarıcı Tanrı sayesinde sevinçle coşar. **48** Çünkü O, sıradan biri olan kuluyla ilgilendi. İşte, bundan böyle bütün kuşaklar beni mutlu sayacak. **49** Çünkü Güçlü Olan, benim için büyük işler yaptı. O'nun adı kutsaldır. **50** Kuşaklar boyunca kendisinden korkanlara merhamet eder. **51** Bileğiyle büyük işler yaptı; Gururluları yüreklerindeki kuruntularla darmadağın etti. **52** Hükümdarları tahtlarından indirdi, Sıradan insanları yükseltti. **53** Aç olanları iyiliklerle doyurdu, Zenginleri ise elleri boş çevirdi. **54-55** Atalarımıza söz verdiği gibi, İbrahim'e ve onun soyuna sonsuza dek Merhamet etmeyi unutmayarak Kulu İsrail'in yardımına yetişti.» **56** Meryem, üç ay kadar Elizabet'in yanında kaldı, sonra kendi evine döndü.

AÇIKLAMA: Elizabet'in mucizevi hamileliği ardından şimdi ikinci bir mucize daha gerçekleşiyor. Cebrail küçük Nasıra kasabasında yaşayan Meryem adında gencecik bir kızı ziyaret eder. Kendisi, marangoz olan Yusuf'la nişanlıdır. Luka onun Davut'un soyundan olduğuna dikkat çeker. Melek Cebrail birden karşısına çıkınca Meryem haliyle çok şaşırır ve korkuya kapılır. Cebrail ise 'Korkma Meryem, Tanrı'nın lütfuna eriştin'diyerek onu tanıdığını ve ona iyi haber getirdiğini belirtir. Sonra gebe kalıp bir oğul doğuracağını söyler, ismi 'Rab kurtarır' anlamına gelen 'İsa'olacak. Ayrıca doğan çocuk çok büyük olup 'Yüceler Yücesi'nin Oğlu' diye tanınacaktır der. Nedeni şudur: İsa atası Davut'un tahtına yükselecek ve ona vaat edilen egemenliği sonsuza dek sürdürecektir. Tabi henüz çok genç olan Meryem için bu inanılmaz bir olaydı. Asırlardır Rab'bin peygamberler aracılığıyla halkına vaat ettiği büyük Kral Mesih kendisinden doğacaktır (bkz 2.Samuel 7:12-16, Yeşaya 9:6-7). Ancak doğal olarak Meryem hemen büyük bir sorunu sezer, kendisi hiç erkeğe varmadı ki, yakında evlenmeyi de bekliyor. Böylesi bir hamilelik başına çok büyük bir bela getirebilir.. Fakat, Rab'bin Sözüne göre Mesih'in bir bakireden doğması gerekiyordu (Yaratılış 3:15, Yeşaya 7:14).

Cebrail Meryem'e doğan çocuğun olağan ilişkiden doğmayıp Tanrı Ruhu'nun mucizevi işleyişi sonucunda rahmine düşeceğini belirtir. Hatta bundan dolayı doğan İsa'ya '*Kutsal, Tanrı Oğlu*'deneceğini söyler. Bundan iki önemli gerçeği saptıyoruz: **Birincisi**,İsa bizim gibi günahlı bir doğayla değil, kusursuz ve günahsız biri olarak doğacak. Mesih'te Adem'den kalma günah yok, O eşsiz ve kutsal bir insan olacaktır. **İkincisi**,Cebrail'in dediğine göre İsa Tanrı'nın Oğlu'dur. Bunu

fiziksel anlamda değil tersine özellikle babasız olarak dünyaya geldiği için söylediğini görüyoruz. Mesih'in Tanrı'dan başka bir babası yoktu. Aynı zamanda Kutsal Kitap O'nun ezelden beri Baba Tanrı'yla birlikte bulunduğunu belirtir (Yuhanna 1:1-2). Yani İsa Mesih bir çok açıdan Tanrı Oğlu ismine layıktır ama bunun içinde her hangi bir cinsel anlam yoktur. Şimdi Meryem'in çok önemli bir karar vermesi gerek. Tanrı'nın bu lütfunu kabul ederse, en başta nişanlısı olmak üzere ailesi ve tüm toplum onu dışlayacak, öldürmeye de kalkabilir. Tanrı'nın hikmetine güvenen Meryem ise her şeye rağmen 'Ben Rab'bin kuluyum' diyerek karşılık verir.

Cebrail, Meryem'in kendisine inanması için kısır diye bilinen yaşlı akrabası Elizabet'in hamileliğini işaret olarak gösterdi. Gerçek olup olmadığını merak eden Meryem derhal kalkıp Zekeriya ve Elizabet'in yaşadığı yere gitti. Kutsal Ruh'la dolan Elizabet Meryem'i görür görmez onu yüksek sesle O'nu kutlayıp hamile olduğunu doğruladı. Sadece Elizabet de değil, rahmindeki Yahya da sevinçten hoptu. Böylece Meryem kendisine söylenen şeylerin gerçekten Tanrı'dan olduğunu anlamıştı. Sonra Meryem yürekten Rab'bi övmeye başlar. Bazı Hıristiyanlar 'Rabbin annesi' olan Meryem'i fazlasıyla büyütür, neredeyse bir tanrıça haline getirirler. Ancak burada Meryem'in kendi sözlerine bakacak olursak kendini Rab'bin kurtuluşuna muhtaç sıradan bir Tanrı kulu olarak gördüğünü görebiliyoruz. Yine de Meryem'i göğe çıkarmama şartıyla harika imanını ve cesaretini takdir etmeliyiz. Sözlerinden Meryem'in içinde büyüyen çocuğun çok eskiden beri İbrahim ve diğer peygamberlerin ağzıyla müjdelenen büyük kurtarıcı olduğunu fark ettiğini görebiliyoruz. Meryem, Yahya doğana kadar Elizabet'in yanında kaldı ve sonra başına çok kötü şeyler geleceğini bile bile Nasıra'ya döndü. Ne var ki Rab nişanlısı Yusuf'a da görünerek Meryem'e sahip çıkmasını sağlayarak yolunu hazırladı (Matta 1:18-25).

YAHYA'NIN DOĞUMU

Luka 1:57-80

57 Elizabet'in doğurma vakti geldi ve bir oğul doğurdu. **58** Komşularıyla akrabaları, Rab'bin ona ne büyük merhamet gösterdiğini duyunca, onun sevincine katıldılar. **59** Sekizinci gün çocuğun sünnetine geldiler. Ona babası Zekeriya'nın adını vereceklerdi. **60** Ama annesi, «Hayır, adı Yahya olacak» dedi. **61** Ona, «Akrabaların arasında bu adı taşıyan kimse yok ki» dediler. **62** Bunun üzerine babasına işaretle çocuğun adını ne koymak istediğini sordular. **63** Zekeriya bir yazı levhası istedi ve, «Adı Yahya'dır» diye yazdı. Herkes şaşakaldı. **64** O anda Zekeriya'nın ağzı açıldı, dili çözüldü. Tanrı'yı överek konuşmaya başladı. **65** Çevrede oturanların hepsi korkuya kapıldı. Bütün bu olaylar, Yahudiye'nin dağlık bölgesinin her yanında konuşulur oldu. **66** Duyan herkes derin derin düşünüyor, «Acaba bu çocuk ne olacak?» diyordu. Çünkü Rab onunla birlikteydi.

67 Çocuğun babası Zekeriya, Kutsal Ruh'la dolarak şu peygamberlikte bulundu: **68** «İsrail'in Tanrısı Rab'be övgüler olsun! Çünkü halkının yardımına gelip onları fidiyeyle kurtardı. **69-71** Eski çağlardan beri Kutsal peygamberlerinin

ağzından bildirdiği gibi, Kulu Davut'un soyundan Bizim için güçlü bir kurtarıcı çıkardı; Düşmanlarımızdan, Bizden nefret edenlerin hepsinin elinden Kurtuluşumuzu sağladı. 72 Böylece atalarımıza merhamet ederek Kutsal antlaşmasını anmış oldu. 73-75 Nitekim bizi düşmanlarımızın elinden kurtaracağına Ve ömrümüz boyunca Kendi önünde kutsallık ve doğruluk içinde, Korkusuzca kendisine tapınmamızı sağlayacağına dair Atamız İbrahim'e ant içerek söz vermişti. 76-77 Sen de, ey çocuk, Yüceler Yücesi'nin peygamberi diye anılacaksın. Rab'bin yollarını hazırlamak üzere önünden gidecek Ve O'nun halkına, Günahlarının bağışlanmasıyla kurtulacaklarını bildireceksin. 78-79 Çünkü Tanrımız'ın yüreği merhamet doludur. O'nun merhameti sayesinde, Yücelerden doğan Güneş, Karanlıkta ve ölümün gölgesinde yaşayanlara ışık saçmak Ve ayaklarımızı esenlik yoluna yöneltmek üzere Yardımımıza gelecektir.>> 80 Çocuk büyüyor, ruhsal yönden güçleniyordu. İsrail halkına görüneceği güne dek ıssız yerlerde yaşadı.

AÇIKLAMA: Yaşlı ve kısır diye bilinen Elizabet sağlıklı bir oğul doğurduğu zaman doğal olarak bütün akrabaları ve komşuları şaşkınlıkla toplanıp Rab'bin onlara göstermiş olduğu büyük merhameti dile getirdiler. Yahudi geleneği uyarınca sekizinci gün çocuğun sünnet olması gerekiyordu. Bu da Tanrı'nın yaklaşık 2000 seneden beridir ataları İbrahim'le yaptığı kutsal antlaşmanın sembolü olarak süregelmişti (Yaratılış 17). Yine büyük bir sevinç içinde toplanan akrabalar doğan bebek için farklı isimler ileri sürüyorlardı. Annesi Elizabet ise isminin 'Yahya' olacağını belirtti. Yine de akrabaların direnmesi üzerine henüz konuşamayan Zekeriya'ya sordular. O da bir levha isteyip kendisine görünen melek Cebrail'in sözü uyarınca 'Adı Yahya'dır' diye yazdı. Herkes şaşakalınca birden Zekeriya'nın dili çözüldü ve yüksek sesle Rab'bi yüceltmeye başladı. Tüm bu olup bitenler büyük bir sansasyon yarattı ve yaşadıkları bölgede uzun bir süre konuşuldu. Tanrı'nın bu çocukla çok büyük bir şeyler yapacağını biliyorlardı ama tam olarak ne olduğunu henüz anlamıyorlardı.

Tam bu sırada Rab'bin Ruhü, Yahya'nın babası Zekeriya'yı etkisi altına alarak peygamberlikte bulunmasını sağladı. Öncelikle İsrail'in Tanrısını öven Zekeriya Rab'bin halkının yardımına geldiğini belirtir. Hatta onları büyük bir 'fidye' ile kurtaracağını söyler. Aslında Rab çok eskiden beri Yahudilerin atalarına bir çok önemli vaatlerde bulunmuştu. En başta İbrahim'i ve oğlu İshak'ı seçerek onların soyunu çoğaltıp düşmanlarını yok edecek ve sayesinde tüm uluslarını kutsayacağına ant içti (Yaratılış 22:16-17). Daha sonra Pavlus'un da belirttiği gibi, burada sözü edilen 'soy' özellikle bir şahsı, yani Mesih'i işaret ediyordu (Galatyalılar 3:16). Ayrıca Rab beklenen Mesih'in Kral Davut'un soyundan olup tüm dünyayı kapsayan, barışçıl bir egemenlik kuracağını da söyledi (2.Samuel 7:12-16, Yeşaya 9:6,7). İşte Zekeriya'nın dediğine göre asırlar önce verilen bu büyük vaatler gerçekleşmek üzeredirler çünkü büyük bir 'Kurtarıcı' geliyor. Tabi bununla kendi oğlu Yahya'yı değil, yolunu hazırlayacağı İsa'yı kastediyor. Nitekim evinde üç ay kalan Meryem'den melek Cebrail'in sözü uyarınca kendisinden doğacak çocuğun ismi 'Rab kurtarır' anlamına gelen İsa olacağını duymuştu.

Bu sözlerde Yahya ile İsa arasında önemli bir kıyaslama yapılıyor. Yahya Yüceler Yücesi'nin peygamberi iken İsa Yüceler Yücesi'nin Oğlu'dur. Yahya Rab'bin yolunu hazırlayandır, Mesih ise o yoldan yürüyecek Rab'bin kendisidir. Yahya çölde haykıran Rab'bin sesidir, İsa ise dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu'dur (Yuhanna 1:29). Özellikle Zekeriya'nın sözlerinde de beklenen Mesih'in en büyük görevinin halkının günahıtan kurtulmasını sağlamak olduğunu görüyoruz. Yahudiler gelecek Mesih'i çoğu zaman siyasi bir önder olarak beklerlerdi. Başlarındaki gaddar Romalıları yok etmesini istiyorlardı. Ancak Zekeriya, Mesih'in başlıca amacı kendi halkını günahıtan arıtmak olduğunu belirtir. Sonunda doğacak İsa'yı yücelerden doğan ve karanlıktaki insanları aydınlatan 'Güneş'e benzetmesi ilimizi çeker. Bu Eski Antlaşma'nın son bölümü olan Malaki'de geçen bir peygamberliği çağrıştırır: 'Ama siz, adıma saygı gösterenler için ışınlarıyla şifa getiren doğruluk güneşi doğacak' (Malaki 4:2). Böylece Rab tüm bu gelişmelerin çok uzun zamandan beri hazırlanan bir planın neticesinde gerçekleştiğini göstermiş oldu.

İSA'NIN DOĞUMU

Luka 2:1-20

1 O günlerde Sezar Avgustus bütün Roma dünyasında bir nüfus sayımının yapılması için buyruk çıkardı. **2** Bu ilk sayım, Kirinius'un Suriye valiliği zamanında yapıldı. **3** Herkes yazılmak için kendi kentine gitti. **4** Böylece Yusuf da, Davut'un soyundan ve torunlarından olduğu için Celile'nin Nasıra Kenti'nden Yahudiye bölgesine, Davut'un kenti Beytlehem'e gitti. **5** Orada, hamile olan nişanlısı Meryem'le birlikte yazılacaktı. **6-7** Onlar oradayken, Meryem'in doğurma vakti geldi ve ilk oğlunu doğurdu. Onu kundağa sarıp bir yemliğe yatırdı. Çünkü handa yer yoktu.

8 Aynı yörede, sürülerinin yanında nöbet tutarak geceyi kırlarda geçiren çobanlar vardı. **9** Rab'bin bir meleği onlara göründü ve Rab'bin görkemi çevrelerini aydınlattı. Büyük bir korkuya kapıldılar. **10-11** Melek onlara, «Korkmayın!» dedi. «Size, bütün halkı çok sevindirecek bir haber müjdeliyorum: Bugün size, Davut'un kentinde bir Kurtarıcı doğdu. Bu, Rab olan Mesih'tir. **12** İşte size bir işaret: Kundağa sarılmış ve yemlikte yatan bir bebek bulacaksınız.» **13-14** Birdenbire meleğin yanında, göksel ordulardan oluşan büyük bir topluluk belirdi. Tanrı'yı överek, «En yücelerde Tanrı'ya yücelik olsun, Yeryüzünde O'nun hoşnut kaldığı insanlara Esenlik olsun!» dediler. **15** Melekler yanlarından ayrılıp göğe çekildikten sonra çobanlar birbirlerine, «Haydi, Beytlehem'e gidelim, Rab'bin bize bildirdiği bu olayı görelim» dediler. **16** Aceleyle gidip Meryem'le Yusuf'u ve yemlikte yatan bebeği buldular. **17** Onları görünce, çocukla ilgili kendilerine anlatılanları bildirdiler. **18** Bunu duyanların hepsi, çobanların söylediklerine şaşır kaldılar. **19** Meryem ise bütün bu sözleri derin derin düşünerek yüreğinde saklıyordu. **20** Çobanlar, işitip gördüklerinin tümü için Tanrı'yı yüceltip överek geri döndüler. Her şeyi, kendilerine anlatıldığı gibi bulmuşlardı.

AÇIKLAMA: Asırlarca büyük heyecanla beklenen Kral ve Kurtarıcı Mesih'in doğumu nasıl olmalı? Bize kalsaydı en lüks hastanede en tecrübeli doktorları ayarlardık. Bir takım pahalı elbiseler ve şık bir oda hazırlardık. Ayrıca doğumunu kutlamak için en önemli kişileri, başkanları ve kralları davet ederdik. Ne var ki İsa'nın doğumuna gelince bunların tam tersi oldu. Hatta son derece ilkel şartlarda doğan İsa'nın ilk misafirleri prensler değil, çobanlardı. Tüm bu olup bitenlerin mesajı çok açık ve net; gelen Mesih alçakgönüllülerin kralıdır. Bu sırada annesi Meryem ile Yusuf Nasıra'da yaşıyorlardı ama peygamberlerin dediklerine göre Mesih'in Davut kenti olan Beytlehem kasabasında doğması gerekti (Mika 5:2). Bunu ayarlamak için Rab koskoca Roma İmparatoru Sezar Avgustus'un bir sayım yaptırmasını sağlar. Böylece herkes yazılmak üzere kendi kentine döner. Yusuf'la Meryem için bu hiç de kolay bir yolculuk olmadı. Hamile olan Meryem'in yaklaşık 150 kilometrelik yol çekmesi gerekti. Beytlehem'e vardıklarında da sayımdan dolayı tüm akrabalarının evleri dolmuştu. Burada 'han' diye geçen kelime genellikle evlerin misafir odası için kullanılırdı, ama belirttiği gibi bunlar da dolu. O dönemde evlerin yanında hayvanların kaldığı bir oda da vardı. Başka yerde yer kalmayınca genç çift mecburen orada kaldılar. Oradayken Meryem'in doğurma vakti geldi ve oğlu İsa'yı hayvanların yediği yemliğe koydu.

Şimdi o dönemde yeni doğan bir bebek için genellikle küçük bir kutlama yapılırdı. Bazen kasabanın bandosu gelir bir iki parça çalardı ve akrabalar dans ederlerdi. Mesih gibi büyük birinin doğumuna çok önemli ve zengin adamların gelip kutlaması gerekirken ne ilginçtir ki ilk haberi duyan çobanlar oluyor. Dahası gökten gelen melekler korusu krallar ve prenslerin huzurunda söylemek yerine

insanların hor gördüğü bir takım köylü önünde ilahi söylediler. O dönemde çobanlar toplum tarafından en çok dışlanan ve sevilmeyen kesimdi. Ama Rab meleklerini özellikle onlara göndererek Mesih'in sıradan insanlardan hoşnut kaldığını vurguluyor. Gelen meleğin sözlerine dikkat edelim. En başta tüm halkı sevindirecek önemli bir müjde ilettiğini belirtir. Sonra Davut'un kenti olan Beytlehem'de 'bir Kurtarıcı, Rab olan Mesih'in doğduğunu söyler. Yahudilerin hepsi, kral olsun çoban olun, büyük Mesih'in gelişini özlemle bekliyordu. Ne var ki çoğu O'nun büyük bir Fatih olarak gelip Roma'yı devireceğini bekliyordu. Yani tamamen siyasi bir önder hayal ediyorlardı. Ancak meleğin dediğine göre gelen Mesih aslında büyük bir Kurtarıcı ve Rab'dir. Yani meleğin Yusuf'a belirttiği gibi 'Rab kurtarır' anlamına gelen İsa öncelikle halkının günahlarını kurtarmak için geliyordu (Matta 1:21). Ama aynı zamanda doğan Mesih'in burada ve başka bir çok yerde 'Rab' olarak tasvir edilmesi dikkatimizi çeker (Luka 1:17, 43, 76). Aslında peygamberler de gelecek Mesih'i benzer ilahi unvanlarla tanımladılar (Mezmun 110:1, Malaki 3:1). Demek ki Mesih beklediklerinden çok ama çok daha büyük biri ve yerine getireceği misyonu da bambaşkadır.

Melek, Mesih'i bulmaları için çobanlara çok belirgin bir işaret verdi: Kundağa sarılmış ve yemlikte yatan bir bebek bulacaksınız. Kuşkusuz o gece yeni doğmuş yemlikte yatan İsa'dan başka bebek yoktu. Böylece çobanlar melek korosunu dinledikten sonra bir an evvel Beytlehem yoluna koyuldular. Meryem'le Yusuf'u bulunca her şeyin meleğin anlattığı gibi buldular. Tabii Meryem'le Yusuf için kırlarda görünen melek ordusundan söz eden bir takım çobanın bir anda buldukları yere gelmesi çok büyük bir sürpriz oldu. Aynı zamanda büyük bir teşvikti. Yani onlara görünen meleklerin aynı müjdeyi bu çobanlara bildirmesi bunun gerçekten Tanrı'dan olduğunu kanıtladı. Yine tüm bunların mesajı çok belirgin: Rab sandığımız gibi gururlu ve uzak değil, O alçakgönüllülere yakındır, O bizimle birlikte olan 'İmmanuel'dir (Matta 1:23).

İSA'NIN RAB'BE ADANMASI

Luka 2:21-40

21 Sekizinci gün, çocuğu sünnet etme zamanı gelince, O'na İsa adı verildi. Bu, O'nun anne rahmine düşmesinden önce meleğin kendisine verdiği isimdi. **22** Musa'nın Yasası'na göre arınma günlerinin bitiminde Yusuf'la Meryem çocuğu Rab'be adamak için Yerusulim'e götürdüler. **23** Nitekim Rab'bin Yasası'nda, «İlk doğan her erkek çocuk Rab'be adanmış sayılacak» diye yazılmıştır. **24** Ayrıca Rab'bin Yasası'nda buyrulduğu gibi, kurban olarak «bir çift kumru ya da iki güvercin yavrusu» sunacaklardı. **25** O sırada Yerusulim'de Şimon adında bir adam vardı. Doğru ve dindar biriydi. İsrail'in avutulmasını özlemle bekliyordu. Kutsal Ruh onun üzerindeydi. **26** Rab'bin Mesih'i'ni görmeden ölmeyeceği Kutsal Ruh aracılığıyla kendisine bildirilmişti. **27-28** Böylece Şimon, Ruh'un yönlendirmesiyle tapınağa geldi. Küçük İsa'nın annesi babası, Kutsal Yasa'nın ilgili kuralını yerine getirmek üzere O'nu içeri getirdiklerinde, Şimon O'nu kucağına aldı, Tanrı'yı överek şöyle dedi: **29** «Ey Rabbim, verdiğin sözü tuttun;

Artık ben, kulun huzur içinde ölebilirim. 30-32 Çünkü senin sağladığın, Bütün halkların gözü önünde hazırladığın kurtuluşu, Ulusları aydınlatıp Halkın İsrail'e yücelik kazandıracak ışığı Gözlerimle gördüm.» 33 İsa'nın annesiyle babası, O'nun hakkında söylenenlere şaşılar. 34 Şimon onları kutsayıp çocuğun annesi Meryem'e şöyle dedi: «Bu çocuk, İsrail'de birçok kişinin düşmesine ya da yükselmesine yol açmak ve aleyhinde konuşulacak bir belirti olmak üzere belirlenmiştir. 35 Senin kalbine de adeta bir kılıç saplanacak. Bütün bunlar, birçoklarının yüreğindeki düşüncelerin açığa çıkması için olacak.» 36-37 Anna adında çok yaşlı bir kadın peygamber vardı. Aşer oymağından Fanuel'in kızıydı. Genç kız olarak evlenip kocasıyla yedi yıl yaşadıktan sonra dul kalmıştı. Şimdi seksen dört yaşındaydı. Tapınaktan ayrılmaz, oruç tutup dua ederek gece gündüz Tanrı'ya tapınırdı. 38 Tam o sırada ortaya çıkan Anna, Tanrı'ya şükrederek Yerusolim'in kurtuluşunu bekleyen herkese İsa'dan söz etmeye başladı. 39 Yusuf'la Meryem, Rab'bin Yasası'nda öngörülen her şeyi yerine getirdikten sonra Celile'ye, kendi kentleri Nasıra'ya döndüler. 40 Çocuk büyüyor, güçleniyor ve bilgelikte yetkinleşiyordu. Tanrı'nın lütfu O'nun üzerindeydi.

AÇIKLAMA: Yahudi geleneğine göre doğan her erkek çocuğun sekizinci gün sünnet edilmesi gerekiyordu. Bu, sembolik olarak, çocuğun asırlar önce Tanrı'nın İbrahim'e verdiği vaade paydaş olduğu anlamına geliyordu. Nitekim doğan Mesih aslında o vadin hedefi ve doruk noktasıydı. Böylece Cebrail'in başta Meryem ve daha sonra Yusuf'a bildirdiği gibi çocuğa 'Kurtarıcı' anlamına gelen İsa ismi verildi. Doğumdan yaklaşık 40 gün sonra Meryem'le Yusuf İsa'yı Tanrı'ya adamak üzere Yerusolim'deki Tapınağa götürdüler. Musa'nın Yasasına göre her rahmin ilk ürünü Rab'be aitti. Böylece ilk doğan oğlun bedelini karşılamak için ailenin bir kurban sunması gerekiyordu (Mısır'dan Çıkış 13). Genellikle kusursuz bir kuzu sunulurdu ama aile fakir ise bir çift kumru ya da iki güvercin yavrusu da geçerliydi. Demek ki Meryem'le Yusuf'un maddi durumu çok düşüktü ki İsa için ancak bir kaç kuş sunabildiler. Şimdi Yerusolim'in Tapınağına gelmişken din bilginleri ve önderlerin yeni doğan Mesih'i karşılamak üzere kuyruğa geçmeleri gerekiyordu. Ne var ki okuduğumuz gibi yaşlı bir adam ve bir dulun dışında kimse İsa'yı beklemiyordu. Herkes kendi işine gücüne bakıyor iken Rab'bin büyük armağanını kaçırdılar.

İlk önce Şimon adında doğru ve dindar yaşlı bir amcayla tanışıyoruz. Bildiğimiz kadar bu adamın Tapınak'ta ruhani bir vasfı yoktu ancak Tanrı'nın vadinin gerçekleşmesini özlemle bekleyen Kutsal Ruh'la dolu dolu yaşayan bir insandı. Yıllar önce Rab'den şöyle bir söz aldı ki beklenen Mesih'i görmeden ölmeyecekti. Meryem'le Yusuf'un Tapınak'a geldikleri gün Kutsal Ruh'un yönlendirmesiyle Şimon da aynı yere geldi. Bebeği görünce çok sevinen Şimon onu kucağına alarak Tanrı'ya şükretmeye başladı. Ardından çocuğun geleceğiyle ilgili önemli şeyler iletir. Öncelikle İsa'nın beklenen kurtarıcı olup tüm ulusları aydınlatan büyük ışık olduğunu belirtir. Bu sözler özellikle Peygamber Yeşaya'nın yaklaşık 700 sene önce Mesih için yazdığı bu satırları akla getirir: 'Seni uluslara ışık yapacağım, öyle ki, kurtarışım yeryüzünün dört bucağına ulaşsın (Yeşaya 49:6). Belli ki bu küçük çocuğun hayatı sadece İsrail'i değil, tüm uluslara dokunacaktır. Doğal olarak

Meryem'le Yusuf bu söylenenlere çok şaşırdılar. Şimon çocuğun annesine yönelerek O'nun İsrail halkı için büyük bir dönüm noktası olacağını belirtir. Daha şimdiden Rab, Şimon aracılığıyla İsa Mesih'in hayatının ne kadar zorlu olacağını gösteriyor. Bunun özellikle annesi Meryem için ne kadar acılı olacağını da şu sözlerle vurgular: *'Senin kalbine de adeta bir kılıç saplanacak.'* Ancak dediğine göre bu büyük acının sonunda birçok insanın yürekleri Tanrı'ya dönecektir.

Bu sırada bir kişi daha, şaşkın çifte yaklaşır. Bu da peygamber olan Anna'dır. Çok genç yaşta kocasını kaybeden kadın hayatının kalanını dua etmek üzere Tanrı'ya adanmıştı. Böylece gece gündüz Tapınak'ta kalan yaşlı Anna da bebek İsa'yı görünce beklenen Mesih olduğunu fark ederek çok sevindi ve herkese onu duyurmaya başladı. Ama anlaşılan şu ki bu iki önemli kişinin tanıklığına rağmen en başta din bilginleri ve Yeruşalim'in geneli Mesih'in gelişine hiç aldırmadı. Matta'nın yazdıklarına göre Yusuf'la Meryem bu sırada Beytlehem'e dönüp bir süre daha kaldılar. Bu arada çok uzaklardan gelen yıldızbilimciler Mesih'i görmek üzere önce Yeruşalim'e ve sonra Beytlehem'e İsa'nın yanına geldiler. Onlardan Mesih'in haberini alan Kral Hirodes İsa'yı öldürmek için Beytlehem'in iki yaşından küçük tüm çocuklarının katledilmesini buyurdu. Ama bir meleğin uyarısıyla Yusuf ailesini Mısır'a taşıyarak bir süre orada kaldı. Daha sonra Nasıra'ya geri döndüler (Matta 2). Böylece daha küçükken bir çok tehlikeyle karşılaşan İsa yine de Rab'bin lütfuyla büyümeye devam etti.

GENÇ İSA TAPINAKTA

Luka 2:41-52

41 İsa'nın annesi babası her yıl Fısıh Bayramı'nda Yeruşalim'e giderlerdi. **42** İsa on iki yaşına gelince, bayram geleneğine uyararak yine gittiler. **43-44** Bayramdan sonra eve dönerlerken küçük İsa Yeruşalim'de kaldı. Bunu farketmeyen annesiyle babası, çocuğun yol arkadaşlarıyla birlikte olduğunu sanarak bir günlük yol gittiler. Sonra O'nu akrabalar ve dostlar arasında aramaya başladılar. **45** Bulamayınca O'nu araya araya Yeruşalim'e döndüler. **46** Üç gün sonra O'nu tapınakta buldular. Din öğretmenleri arasında oturmuş, onları dinliyor, sorular soruyordu. **47** O'nu dinleyen herkes, zekâsına ve verdiği yanıtlara hayran kalıyordu. **48** Annesiyle babası O'nu görünce şaşırdılar. Annesi, «Çocuğum, bize bunu niçin yaptın? Bak, babanla ben büyük kaygı içinde seni arayıp durduk» dedi. **49** O da onlara, «Beni niçin arayıp durdunuz?» dedi. «Babam'ın evinde bulunmam gerektiğini bilmiyor muydunuz?» **50** Ne var ki onlar ne demek istediğini anlamadılar. **51** İsa onlarla birlikte yola çıkıp Nasıra'ya döndü. Onların sözünü dinlerdi. Annesi bütün bu olup bitenleri yüreğinde sakladı. **52** İsa bilgelikte ve boyda gelişiyor, Tanrı'nın ve insanların beğenisini kazanıyordu.

AÇIKLAMA: İsa'nın çocukluğuyla ilgili burada yazılan olaydan başka bir haber yoktur. Luka'nın bu anekdotu eklemekteki amacı da İsa'nın daha çocukken Tanrı'ya duyduğu özleme ve Kutsal Kitap bilgisine dikkat çekmektir. Baştan beri 'Yüceler Yücesi'nin Oğlu' Mesih haliyle çok farklı bir çocuktur. Yasanın buyruğu

uyarınca her Yahudi erkeğin Yerusalim Tapınağına  büyük bayrama katılmak üzere yılda üç kere gitmesi gerekiyordu (Yasanın Tekrarı 16). Böylece Yusuf ve ailesi bunların ilki ve en önemlisi olan İsrail'in istiklalini kutlayan Fısh Bayramı'na katılmak için Nasıra'dan Yerusalim'e gittiler. Bu sırada on iki yaşında olan İsa her zamanki gibi beraberlerinde geldi. Bayram genellikle 8 gün sürerdi ve bitiminde Yusuf'la Meryem akrabalarıyla birlikte Nasıra yoluna koyuldular. Ne var ki bir günlük yol gittikten sonra kk İsa'nın onlarla birlikte olmadığını fark etmeleri üzerine büyük bir telaşla Yerusalim'e geri dönüp İsa'yı aramaya başladılar. Bu arada tarihi Eusebius'a göre o dönemde bayram için Yerusalim'e gelen kişi sayısı bazen  milyonu bulabilirdi. Böylece Meryem'le Yusuf'un kaygısını anlayabiliriz.

nc gün İsa'yı hiç beklemedikleri bir yerde buldular; Tapınakta din bilginleriyle konuşuyordu. Bir yandan İsa onları dinliyor ve soru soruyordu ama aynı zamanda onlar da kendisine soru soruyorlardı ki yanıtlarına hayran kaldıkları yazılıyor. Orada bulunan dini önderlerin onun zekâsına ve bilgeliğine hayret etmeleri İsa'nın daha bu ocuk yaşta ne kadar olgun ve bilgili olduğunu gösteriyor. O dönemde Yahudi ocuklar okul mahiyetinde bölgedeki havraya düzenli olarak gidip Kutsal Kitap'ı okuyorlardı. Ancak İsa bunun çok ötesine geçmişti ki soruları ve yanıtı Yerusalim'deki dini öğretmenleri şaşkına çevirdi. Tabii annesi ve

babası onu orada bulunca hem çok şaşırdılar hem de kaygılarından ötürü onu azarlamaya başladılar. Ancak İsa'nın yanıtından bunu kötü niyetle yapmadığını görüyoruz. Tersine ailesinin bunu anlayışla karşılamamasına şaşırdı bile. Ama neden? Demek ki İsa daha bu yaşta kim olduğunu biliyordu. Gerçek babası Yusuf değil, Tanrı'nın ta kendisi olduğunun farkındaydı. O yüzden Baba'sının evi Tapınak'ta bulunması gayet doğal ve mantıklıydı. Hatta bir yandan yüzyıllar önce Hanna'nın Tanrı'dan aldığı oğlu Samuel için yaptığı gibi Meryem'in kendisini Tapınak'a teslim etmesini bekliyordu sanki (1. Samuel 1). Ne var ki anne babası bu kadarını anlamadılar.

Aralarında yaşanan bu küçük gerginliğe rağmen İsa onlarla eve dönüp onların sözünü dinlemeye devam etti. Tabii bu olaylar özellikle annesini düşündürmedi değil. Çünkü baştan beri bu çocuğun çok özel olacağını biliyordu. İlginç bir not daha var ki bundan sonra Meryem'in kocası Yusuf'la ilgili bir söze rastlanmıyor, yani büyük olasılıkla İsa ergin bir yaşa gelmeden üvey babasını kaybetmişti. İsa ise bu sürede her açıdan olgunlaşıp hem Tanrı'nın hem de etrafındaki insanların beğenisini kazanıyordu. Ama bu olay ailesine ve tüm akrabalarına O'nun ne denli farklı bir insan olduğunu ispatlamıştı.

YAHYA'NIN HİZMETİ

Luka 3:1-20

1 Sezar Tiberius'un egemenliğinin on beşinci yılıydı. Yahudiye'de Pontius Pilatus valilik yapıyordu. Celile'yi Hirodes, İturya ve Trahonitis bölgesini Hirodes'in kardeşi Filipus, Avilini'yi Lisaniyas yönetiyordu. **2** Hanan ile Kayafa başkâhinlik ediyorlardı. Bu sırada Tanrı çölde bulunan Zekeriya oğlu Yahya'ya seslendi. **3** O da Şeria Irmağı'nın çevresindeki bütün bölgeyi dolaşarak insanları, günahlarının bağışlanması için tövbe edip vaftiz olmaya çağırırdı. **4** Nitekim Peygamber Yeşaya'nın sözlerini içeren kitapta şöyle yazılmıştır: «Çölde haykıran, «Rab'bin yolunu hazırlayın, Gececeği patikaları düzleyin» diye sesleniyor. **5** «Her vadi doldurulacak, Her dağ ve her tepe alçaltılacak. Dolambaçlı yollar doğrultulacak, Engebeli yollar düzleştirilecek. **6** Ve bütün insanlar Tanrı'nın sağladığı kurtuluşu görecek.» » **7** Yahya, vaftiz olmak için kendisine gelen kalabalıklara şöyle seslendi: «Ey engerekler soyu! Gelecek gazaptan kaçmak için sizi kim uyardı? **8** Bundan böyle tövbeye yaraşır meyveler verin! Kendi kendinize, «Biz İbrahim'in soyundanız» demeye kalkmayın. Ben size şunu söyleyeyim: Tanrı, İbrahim'e şu taşlardan da çocuk yaratabilir. **9** Balta ağaçların köküne dayanmış bile. İyi meyve vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır.» **10** Halk ona, «Öyleyse biz ne yapalım?» diye sordu. **11** Yahya onlara, «İki mintanı olan birini mintanı olmayana versin; yiyeceği olan yiyeceği olmayanla paylaşsın» yanıtını verdi. **12** Bazı vergi görevlileri de vaftiz olmaya gelerek, «Öğretmenimiz, biz ne yapalım?» dediler. **13** Yahya, «Size buyrulandan çok vergi almayın» dedi. **14** Bazı askerler de, «Ya biz ne yapalım?» diye sordular. O da, «Kaba kuvvetle ya da yalan suçlamalarla kimseden para koparmayın» dedi, «Ücretinizle yetinin.» **15** Halk umut içinde bekliyordu. Yahya'yla ilgili olarak herkesin aklında, «Acaba Mesih bu

mu?» sorusu vardı. **16** Yahya ise hepsine şöyle yanıt verdi: «Ben sizi suyla vaftiz ediyorum, ama benden daha güçlü Olan geliyor. Ben O'nun çarıklarının bağına çözmeye bile layık değilim. O sizi Kutsal Ruh'la ve ateşle vaftiz edecek. **17** Harman yerini temizlemek ve buğdayı toplayıp ambarına yığmak için yabası elinde hazır duruyor. Samanı ise sönmeyen ateşte yakacak.» **18** Yahya başka birçok konuda halka çağrıda bulunuyor, Müjde'yi duyuruyordu. **19-20** Ne var ki bölgenin kralı Hirodes, kardeşinin karısı Hirodiya'yla ilgili olayı ve kendi yapmış olduğu bütün kötülükleri yüzüne vuran Yahya'yı hapse attırarak kötülüklerine bir yenisini ekledi.

AÇIKLAMA: Bölümün ilk ayetinden aradan pek çok yıl geçtiği anlaşılıyor. Aynı zamanda Luka, Roma İmparatoru'ndan bölgesel yetkililere kadar hepsinin ismini tek tek sayarak, burada yazılanların tarihsel gerçekler olduğunu kanıtlar. Bundan sonra gelişen olaylar Sezar Tiberius'un on beşinci yılında başlar, o da yaklaşık M.S. 27-28 yıllarına denk gelir. Ama dünyanın gözleri siyasi önderlerin üzerindeyken Rab dikkatimizi çölde yaşayan bir adama çevirir, o da Yahya'dır. Bu sırada İsrail'in doğusunda bulunan Şeria Irmağının çevresinde dolaşıp insanları günahlarının bağışlanması için tövbeye çağırıyordu. Aynı zamanda mesajına kulak asan insanları nehirde vaftiz ediyordu. Kutsal Kitap'ta Yahya'dan önce vaftize rastlamasak da o günkü Yahudiler için tamamen yeni bir olay değildi. Çünkü Tapınak'taki dini törenlere katılmak için tamamen yıkanarak arınmak gelenek haline gelmişti. Aynı zamanda yabancı birinin Yahudiliğe geçmesi için günahlarından tövbe edip vaftiz olması da şart kılınmıştı. Vaftiz genellikle bedeninin tamamen suya batırılmasıyla gerçekleşirdi. Ne var ki Yahya'nın yaptığı biraz farklıydı çünkü kendisi dini bir önder değildi ve yaptığı vaftiz de Tapınak'ın arı sularında değil, nehirde oluyordu. Aynı zamanda Yahya yabancıları değil, kendi halkını tövbeye çağırıyordu. Bununla öncelikle Yahudilerin arınmaya ihtiyacı olduğunu vurguladı.

Bu sırada Luka hizmetini çölde sürdüren Yahya'nın bu görevini çok önceden verilen peygamberlikler uyarınca yaptığını belirtir. Yaklaşık 700 sene önce Peygamber Yeşaya, Rab olan Mesih'in yolunu hazırlayacak kişinin sesi başkentten değil çölden yükseleceğini söyledi. Yahya'nın misyonu da Yahudi halkını Mesih'i karşılamak üzere ruhsal açıdan hazırlamaktı. Bunun için gururlu ve zengin insanların alçalması gerekiyordu. Aynı şekilde mazlum ve yoksul halkın da kaldırılması gerekti, çünkü Mesih'in getireceği egemenlik adil bir zeminin üzerinde kurulması gerekiyordu. Böylece her kesime Yahya'nın güçlü bir mesajı vardı: Kalabalıkları günahattan vazgeçip tövbeye yaraşır bir yaşantı sürmeye çağırır. Halkı sömüren zengin vergi memurlarını dürüst olmaya çağırır. Halka eziyet çektiren askerleri de merhametli ve mütevazî olmaya çağırır. Yahudiler İbrahim'in torunları oldukları için başlarına kötü bir şey gelmez diye düşünüyorlardı. Ancak Yahya Tanrı'nın onları da yargılayacağını ve gerekirse yerdeki taşlardan İbrahim'in soyunu yeniden yetiştirebileceğini söyler. Böylece Yahya halkını adil, dürüst ve merhametli olmaya çağırır.

Tabi Yahya gibi çok farklı ve etkileyici bir peygamber ortaya çıkınca insanların akıllarında doğal olarak bir soru dönüyordu: Acaba beklediğimiz Mesih bu mudur? Eski Antlaşma'nın bir çok yerinde peygamberler Tanrı'nın son günlerde yüce bir Kral ve Kurtarıcı olmak üzere Mesih'i göndereceğini yazdılar (Mezmun 2, Yeşaya 9). Ancak Yahya çok net bir şekilde Mesih'in kendisinden sonra geleceğini belirtir. Ayrıca Mesih'in kendisinden kat ve kat daha güçlü ve yüce olacağını söyler. Hatta, 'Onun çarıklarının bağına çözmeye layık değilim'diyerek Mesih'in ilahi niteliğini vurgular. Sonra kendi vaftizini Mesih'inkiyle kıyaslayarak O'nun her açıdan daha üstün olduğunu belirtir. Yahya'nın vaftizi insanların tövbelerini temsil eden sembolik bir arınmaydı. Mesih'le gelen vaftiz ise suyla değil ateşle olacak ve Kutsal Ruh'un gelişyle sonuçlanacaktı. Bu vaftiz daha sonra Pentikost bayramında Ruh'un ilk Kilise topluluğu üzerine gelmesiyle gerçekleşti (Elçiler İşleri 2). Yahya aynı zamanda Mesih'in büyük yargıç olarak belireceğini belirtir ki bu İsa'nın ikinci gelişinde gerçekleşecektir (Matta 25:31-33). Böylece Yahya Mesih'in yolunu hazırladı. Ne var ki kısa bir süre sonra bölge kralı olan Hirodes'in kendi kardeşinin eşini almasına karşı geldiği için tutuklandı ve sonrasında öldürüldü (Matta 14).

MESİH'İN SOYU

Luka 3:21-38

21-22 *Bütün halk vaftiz olduktan sonra İsa da vaftiz oldu. Dua ederken gök açıldı ve Kutsal Ruh, bedensel görünümde, güvercin gibi O'nun üzerine indi. Gökten, «Sen benim sevgili Oğlum'sun, senden hoşnudum» diyen bir ses duyuldu.*

23 *İsa görevine başladığı zaman otuz yaşlarındaydı. Yusuf'un oğlu olduğu sanılıyordu. Yusuf da Eli oğlu, **24** Mattat oğlu, Levi oğlu, Malki oğlu, Yannay oğlu, Yusuf oğlu, **25** Mattitya oğlu, Amos oğlu, Nahum oğlu, Hesli oğlu, Nagay oğlu, **26** Mahat oğlu, Mattitya oğlu, Şimi oğlu, Yosek oğlu, Yoda oğlu, **27** Yohanan oğlu, Reşa oğlu, Zerubbabil oğlu, Şealtiel oğlu, Neri oğlu, **28** Malki oğlu, Addi oğlu, Kosam oğlu, Elmadam oğlu, Er oğlu, **29** Yeşu oğlu, Eliezer oğlu, Yorim oğlu, Mattat oğlu, Levi oğlu, **30** Şimon oğlu, Yahuda oğlu, Yusuf oğlu, Yonam oğlu, Elyakim oğlu, **31** Mala oğlu, Menna oğlu, Mattata oğlu, Natan oğlu, Davut oğlu, **32** İşay oğlu, Ovet oğlu, Boaz oğlu, Salmon oğlu, Nahşon oğlu, **33** Amminadav oğlu, Ram oğlu, Hesron oğlu, Peres oğlu, Yahuda oğlu, **34** Yakup oğlu, İshak oğlu, İbrahim oğlu, Terah oğlu, Nahor oğlu, **35** Seruk oğlu, Reu oğlu, Pelek oğlu, Ever oğlu, Şelah oğlu, **36** Kenan oğlu, Arpakşat oğlu, Sam oğlu, Nuh oğlu, Lemek oğlu, **37** Metuşelah oğlu, Hanok oğlu, Yeret oğlu, Mahalalel oğlu, Kenan oğlu, **38** Enoş oğlu, Şit oğlu, Adem oğlu, Tanrı Oğlu'ydu.*

AÇIKLAMA: Yahya'nın halkı tövbeye çağırıp vaftiz ettiği sırada İsa da yanına gelip vaftiz oldu. Başta bu bizi şaşırtabilir çünkü İsa hiç günah işlemedi, o halde neden vaftiz oldu? Demek ki vaftiz insanın günahını yıkamıyor. Esas vaftiz insanın Tanrı'ya yönelişinin sembolüdür. Günahlı insan için bu günden tövbe etmeyle başlardı. Ancak Mesih'e gelince vaftiz olması O'nun bu noktadan itibaren Tanrı'nın işine adanıp resmi hizmetini başlattığını gösteriyordu. Nitekim O'nun vaftizi diğer insanlarınkinden çok daha farklıydı. Vaftiz olduktan hemen sonra

Mesih dua ederken birden gök açıldı ve Kutsal Ruh güvercin şeklinde üzerinde indi. Ayrıca gökten Tanrı'nın güçlü sesi, 'Sen benim sevgili Oğlum'sun, senden hoşnudum' duyuldu. Anlaşıldığı gibi bu olayın çok büyük manevi anlamı vardı. Kısacası bu İsa'nın 'Meshediliş Töreniydi'. Kutsal Kitap'ın öğretisi uyarınca kutsal görevine başlayan kahin, peygamber ya da kral bir Tanrı adamının üzerinde yağ dökmesiyle hizmete atanırdı (1.Samuel 16). Dökülen yağ da Kutsal Ruh'u temsil ederdi (Yeşaya 61:1-3). İsa da Tanrı'nın peygamberler aracılığıyla asırlarca vaat ettiği Mesih'ti. Ancak resmi olarak hizmetine başlaması için meshedilmesi gerekiyordu. İsa'nın vaftizinde önemli üç unsur bulunmakta: 1. Peygamber atanan Yahya, 2 Üzerine gelen Kutsal Ruh ve 3. Tanrı'nın onayı. Böylece İsa artık 'Mesih'unvanını alıp hizmetine başlar.

Şimdi gökten seslenen Tanrı'nın kullandığı 'Sen benim Oğlum'sun' ifadesi dikkatimizi çeker. Kutsal Kitap İsa için pek çok yerde 'Tanrı'nın Oğlu' ismini kullanır. Bazıları bunun Hristiyan bir icadı olduğunu sanıyor. Oysa ki vaftizinde gördüğümüz gibi bunu söyleyen Tanrı'nın ta kendisidir. Tanrı'nın Oğlu mevzusu açılmışken Luka, İsa'nın soy ağacını dizmeye başlar. Bu sırada Mesih'in hizmetine başladığında otuz yaşlarında olduğunu öğreniriz. Şimdi soy kütüğüne baktığımızda Matta birinci bölümde geçen kayıttan biraz farklı olduğunu görebiliyoruz. Matta'da geçen soy kaydı Yahudilerin büyük atası İbrahim'den başlayıp Kral Davut'tan geçer ve sonunda İsa'nın resmi babası Yusuf'a dayanır. Luka'da geçen

isim listesi ise tam tersine Yusuf'tan başlayıp Davut'la İbrahim'e döner ve daha eskisine 'Tanrı Oğlu' denen Adem'e kadar uzanır. Luka'nın amacı İsa Mesih ile 'Tanrı Oğlu' denen Adem arasında önemli bir bağlantı kurmaktır. Adem'in de Tanrı'dan başka bir babası yoktu ve hiç günahı da yoktu. İlk yaratıldığında Tanrı'nın yarattığı dünya üzerinde egemendi. Ne var ki günah işleyerek hepsini batırdı. O yüzden İsa Mesih, Tanrı Oğlu olarak, dünyayı kurtarmak için geldi. İncil'de Mesih için 'Son Adem' ifadesi geçer çünkü durumu düzelten O'dur (1.Korintililer 15:45). Tanrı ilk Adem'den hoşnut olmadı ama ikinci ve son Adem'den hoşnuttu.

Mesih'in soy ağacına dönersek Matta ve Luka'da geçen iki kayıt arasında önemli bir kaç varyasyon gözükür. İkisinde Meryem'in kocası Yusuf İsa'nın resmi babası olarak geçer ki o günün yasalarına göre öyleydi. Tabii Luka'nın ilk bölümlerini okuyanlar İsa'nın esas Tanrı'dan doğduğunu bilir ama resmiyette Yusuf'un oğlu olarak geçiyordu. Sonra Luka Yusuf'un Eli oğlu, Mattat oğlu, Levi oğlu, daha sonra Natan oğlu ve Davut oğlu olduğunu gösterir. Matta'da geçen soy kütüğü ise Yusuf'un Yakup'un oğlu, Mattan oğlu, Elazar oğlu ve daha sonra Süleyman vasıtasıyla Davut'un oğlu olduğunu yazar. Kısacası Davut'tan sonra iki soy kütüğü var ve ikisi yine Yusuf'ta birleşir. Ama bu nasıl oldu? Bunun bir çok açılması olabilir ama belki en iyisi eski Kilise Tarihçisi Eusebius'un kalemiyle bize ulaşan açıklamadır. Dediğine göre İsa Mesih'in akrabaları bu anlaşmazlığı şöyle anlatıyorlardı: Yusuf'un babaannesi önce Süleyman soyundan Mattan'la evlendi ve Yakup isminde bir oğulları oldu. Kocasını kaybettikten sonra kadın Natan soyundan Mattat'la evlendi ve Eli isminde bir oğulları oldu. Yani Yakup'la Eli aynı anneden üvey kardeştiler. Sonra Eli evlenir ve çocuk sahibi olmadan ölür. O günün örf ve adetlerine göre Yakup üvey kardeşinin eşiyle evlenir ve adına çocuk sahibi olur, o da Mesih'in babası Yusuf. Böylece İsa'nın iki soy kütüğü vardı biri dedesi Yakup'tan Davut'un oğlu Süleyman'a dayanan, öbürü dedesi Eli'den Davut oğlu Natan'a dayanan. Fakat esas önemli olan Tanrı'nın vaadi uyarınca İsa'nın her türlü Kral Davut'un soyundan olmasıydı.

MESİH'İN DENENMESİ

Luka 4:1-13

1-2 Kutsal Ruh'la dolu olarak Şeria Irmağı'ndan dönen İsa, Ruh'un yönlendirmesiyle çölde dolaştırılarak kırk gün İblis tarafından denendi. O günlerde hiçbir şey yemedi. Dolayısıyla bu süre sonunda acıktı. **3** Bunun üzerine İblis O'na, «Tanrı'nın Oğlu'ysan, şu taşa söyle ekmek olsun» dedi. **4** İsa, «İnsan yalnız ekmekle yaşamaz» diye yazılmıştır» karşılığını verdi. **5** Sonra İblis İsa'yı yükseklere çıkararak bir anda O'na dünyanın bütün ülkelerini gösterdi. **6** O'na, «Bütün bunların yönetimini ve zenginliğini sana vereceğim» dedi. «Bunlar bana teslim edildi, ben de dilediğim kişiye veririm. **7** Bana taparsan, hepsi senin olacak.» **8** İsa ona şu karşılığı verdi: «Tanrın Rab'be tapacak, yalnız O'na kulluk edeceksin» diye yazılmıştır.» **9** İblis O'nu Yeruşalim'e götürüp tapınağın tepesine çıkardı. «Tanrı'nın Oğlu'ysan, kendini buradan aşağı at» dedi. **10**

«Çünkü şöyle yazılmıştır: *«Tanrı, seni korumaları için Meleklerine buyruk verecek.»* **11** *«Ayağın bir taşla çarpmasın diye Seni elleri üzerinde taşıyacaklar.»* »
12 *İsa ona şöyle karşılık verdi: «Tanrın Rab'bi denemeyeceksin!» diye buyrulmuştur.»* **13** *İblis, İsa'yı her bakımdan denedikten sonra bir süre için O'nun yanından ayrıldı.*

AÇIKLAMA: Vaftiz olur olmaz Kutsal Ruh İblis tarafından denenmek üzere İsa'yı çöle yönlendirir. Ama neden? Bir önceki bölümde gördüğümüz gibi 'Tanrı Oğlu' olan ve 'Son Adem' diye anılan İsa ilk Adem'in yitirdiğini kurtarmaya geldi. İlk atlarımız İblis'le karşılaştıklarında yalanlarına kanıp tüm dünyayı batırdılar. Ama Rab onlara 'kadının soyundan' bir kurtarıcı vaat etti (Yaratılış 3:15), o yüzden hizmetine başlar başlamaz Mesih'in yapması gereken ilk şey insanlığın ezeli düşmanı İblis'le yüzleşmek. Ancak bu defa Yüce İnsanoğlu Şeytan'ın tuzağına düşmek yerine ona rest çekiyor. Bu sırada Mesih'in 40 gün boyunca çölde dolaşıp oruç tutması dikkatimizi çeker. Bir yandan Musa'nın Rab'bin huzurunda yaptığı 40 günlük orucunu hatırlatır (Yasanın Tekrarı 9:9). Aynı zamanda İsrail oğullarının çölde geçirdikleri 40 yıllık zorlu süreci de anımsatır. İsa Mesih burada sembolik olarak hem Adem'in rolünü hem de Musa'yla İsrail'in rolünü üstleniyor. Yani kendisinden önce hiç birinin yapamadığını O başarıyor, günaha düşmeyerek Şeytan'a direniyor.

İlk denemede İsa'nın fiziksel yorgunluğu ve aşırı açlığını fark eden İblis biraz da kendini düşünmesini söyler. Mesih ise Tevrat'tan bir ayetle cevap verir: *'İnsan yalnız ekmekle yaşamaz.'* (Yasanın Tekrarı 8:3) Bu ilginç bir bölümdür çünkü Tanrı'nın çölde 40 yıl dolaşan Yahudileri gökten buyurduğu manna nasıl doyurduğunu yazar. Bununla Rab'bin onlara nasıl babalık yaptığını da hatırlatır. İşte Luka, gerçek anlamda Tanrı'nın Oğlu olan İsa'nın, Şeytan'a ya da kendi nefesine uymak yerine, Göklerdeki Babasının sağlığına bel bağladığını belirtir. İkinci denemede İblis dünyanın tüm krallıklarıyla servetlerini Mesih'e sunar. Atamız Adem bunların hakkını çoktan Şeytan'a kaptırdı ve İblis Mesih'in bunları kendisinden geri almak için geldiğini bilir. Ancak O'na alternatif bir yol sunar: *'Bana taparsan hepsi senin olur.'* Yemi yutmayan Mesih ise yine Kutsal Kitap'tan ayet göstererek insanın yalnızca Tanrı'ya tapması gerektiğini belirtir. Son denemede İblis, Mesih'in kendini göstermeye davet eder. Bu kez ayet kullanan İblis Mesih'e, *'Tapınağın tepesinden herkesin gözü önünde atla ve melekler seni yakaladığında tüm halk seni alkışlayacak,'* dercesine gösterişe çekmeye çalışır. İsa Mesih ise yine Rab'bin Sözünden Tanrı'yı bu şekilde denemenin yanlış olduğunu belirtir. Böylece Mesih fiziksel olarak aşırı zayıf olduğu halde İblis'i terslemeyi başarıyor.

Baştan beri Luka bir kaç önemli gerçeğin altını çizer. Birincisi İsa'nın dua ve oruca verdiği önem (5:16, 6:12, 9:28, 11:1, 22:41). Bazıları şunu sorar: Tanrı Oğlu olan Mesih neden duaya ihtiyaç duyardı ki? Aslında duaya bir tür sevap olarak bakılırsa gerçekten anlamsız olurdu. Ancak İncil'e göre dua Tanrı'yla olan samimi bir ilişkinin vazgeçilmez parçasıdır. İsa Mesih'in güç kaynağının sırrı da harika dua hayatıydı. İkinci olarak, Luka Mesih'in sürekli Kutsal Ruh'a boyun eğerek hareket

etmesine dikkat çeker. İsa asla kendi başına buyruk davranmadı. O Babasından aldığı görevi tamamlamak için geldi o yüzden attığı her adımda Tanrı Ruhü'nün yönlendirişine bağlıydı. Bu bölümde Mesih hem farkını gösterir hem de İblis'i yenmenin yolunu bize gösterir. Adem ve Havva'nın yaptığı gibi kendi bildiğimize güvenirse yeniliriz. Ancak Mesih hep Tanrı'nın Sözü'ne başvurdu ve onun eşsiz gerçekleriyle İblisi alt edebildi. En önemlisi İsa Şeytan'dan çok üstün olup günü geldiğinde dünyanın krallığını hakıyla kendisinden geri alacağını gösterdi.

MESİH KENDİ MEMLEKETİNDE

Luka 4:14-30

14 İsa, Ruh'un gücüyle donanmış olarak Celile'ye döndü. Haber bütün bölgeye yayıldı. **15** Oranın havralarında öğretiyor, herkes tarafından övülüyordu. **16-17** İsa, büyüdüğü Nasıra Kenti'ne geldiğinde her zamanki gibi Şabat Günü havraya gitti. Kutsal Yazılar'ı okumak üzere ayağa kalkınca O'na Peygamber Yeşaya'nın Kitabı verildi. Kitabı açarak şu sözlerin yazılı olduğu yeri buldu: **18-19** «Rab'bin Ruhü üzerimdedir. Çünkü O beni yoksullara Müjde'yi iletmek için meshetti. Tutsaklara serbest bırakılacaklarını, Körlere gözlerinin açılacağını duyurmak için, Ezilenleri özgürlüğe kavuşturmak Ve Rab'bin lütfü yılını ilan etmek için Beni gönderdi.» **20** Sonra kitabı kapattı, görevliye geri verip oturdu. Havradakilerin hepsi dikkatle O'na bakıyordu. **21** İsa, «Dinlediğiniz bu Yazı bugün yerine gelmiştir» diye konuşmaya başladı. **22** Herkes İsa'yı övüyor, ağzından çıkan lütfükâr sözlere hayran kalıyordu. «Yusuf'un oğlu değil mi bu?» diyorlardı. **23** İsa onlara şöyle dedi: «Kuşkusuz bana şu deyim hatırlatacaksınız: «Ey hekim, önce kendini iyileştir! Kefarnahum'da yaptıklarını duyduk. Aynısını burada, kendi memleketinde de yap.» » **24** «Size doğrusunu söyleyeyim» diye devam etti İsa, «Hiçbir peygamber kendi memleketinde kabul görmez. **25** Yine size gerçeği söyleyeyim, gökyüzünün üç yıl altı ay kapalı kaldığı, bütün ülkede korkunç bir kıtlığın baş gösterdiği İlyas zamanında İsrail'de çok sayıda dul kadın vardı. **26** İlyas bunlardan hiçbirine gönderilmedi; yalnız Sayda bölgesinin Sarefat Kenti'nde bulunan dul bir kadına gönderildi. **27** Peygamber Elişa'nın zamanında İsrail'de çok sayıda cüzamlı vardı. Bunlardan hiçbiri iyileştirilmedi; yalnız Suriyeli Naaman iyileştirildi.» **28** Havradakiler bu sözleri duyunca öfkeden kudurdular. **29** Ayağa kalkıp İsa'yı kentin dışına kovdular. O'nu uçurumdan aşağı atmak için kentin kurulduğu tepenin yamacına götürdüler. **30** Ama İsa onların arasından geçerek oradan uzaklaştı.

AÇIKLAMA: Daha önce gördüğümüz gibi Mesih yaptığı her şeyi Kutsal Ruh'un yönetiminde yaptı. Burada geçen olay İsa'nın vaftizinden uzun bir süre sonra gerçekleşmiş olabilir. Luka'nın dediğine göre bu arada Mesih bir çok yeri dolaşmış ve havralarda öğretiyordu. Ne var ki gittiği her yerde herkes onu büyük bir övgüyle karşılarken kendi memleketine dönünce durum farklıydı. Aslında bu olayda Luka Mesih'in herkesçe methedilirken kendi halkı tarafından reddedildiğini göstermeye çalışıyordu (Yuhanna 1:11). İsa çoğu Yahudi gibi Şabat günlerinde (Cumartesi) ibadete katılmak üzere havraya giderdi. Havralar (Sinagog) Yahudilerin toplantı

yeri ve eğitim merkeziydi. Günün birinde büyüdüğü kente Nasıra'ya uğrayan İsa, Şabat Günü'nde doğal olarak havraya girer. Topluluk önderleri o zamana kadar Rabbi yani öğretmen olarak ün salmış İsa'yı Kutsal Yazılar'dan okuyup vaaz vermeye davet ederler. İsa, Peygamber Yeşaya tomarından 61. bölümü açıp okumaya başlar. Okuduktan sonra 'Musa'nın koltuğu' denen yere oturup üzerinde yorum yapmaya başlar. Şimdiye kadar her şey normal, ancak bundan sonra gelişenler hiç de normal değil.

İsa'nın açtığı bölüm bir kere dikkatimizi çeker. Yeşaya'dan okuduğu bölüm beklenen büyük Mesih'in geldiğinde neler yapacağını sıralar. En başta O'nun tamamen Kutsal Ruh'un etkisinde hareket edeceğini söyler. Sonra şu faaliyetlerini sıralar: *1. Yoksullara müjdeyi iletcek, 2. Tutsakları serbest bırakacak, 3. Körlerin gözlerini açacak, 4. Ezilenleri azat edecek, 5. Rab'bin lütuf yılını ilan edecek.* Bunlardan gelen Mesih'in hem büyük bir öğretmen, hem de harikalar yapan mükemmel bir kurtarıcı olacağı anlaşılıyor. Ardından şimdiye kadar bütün bu görevleri yer yer gerçekleştiren İsa şu çarpıcı açıklama yapar: Beklediğiniz Mesih benim! Peki bu olağanüstü söylevin karşısında yurttaşları ne yapacak? Bir yandan İsa'nın yaptıklarını duymuşlardı ve herkesin onu övdüğünü biliyorlardı. Ama öbür yandan hemen elleri altında büyüyen Yusuf oğlu İsa'nın bu kadar büyük ve önemli biri olduğuna inanamadılar. Bu arada halkın kendisinden yine belirtiler ve mucizeler yapmasını istediğini belirten Mesih, kendisini yürekten kabul etmedikçe bunun işe yaramayacağını belirtir. Onların kararsızlığı fark eden İsa bir atasözü kullanır: *'Hiç bir peygamber kendi memleketinde kabul görmez.'* Anlaşılan kendi halkı bir kere onu küçümsedi ve Mesih olduğuna hiç ihtimal vermedi. Oysa ki Mesih bölümde sıralanan her şeyi yaptı. Hastalara şifa verdi, cinleri kovdu ve göklerin egemenliğinin müjdesini yaydı. Ama yine kendisini çocukluktan beri tanıyan insanlar için bunu kabul etmek zordu.

Bu sadece Nasıra halkı için değil genel anlamda İsrail için de zordu. İsa Mesih vaat edilen kurtarıcı olduğunu bir çok açıdan ispatladıysa da halkının menfaatlerini beklentilerini karşılamak istemediği için çoğunlukla kabul görmedi. Bu sırada İsa Eski Antlaşma'dan Tanrı'ya inanan iki gayri-Yahudi'nin hikayesini anlatır. Birincisinde peygamber İlyas'tan misafirperverliğini esirgemeyen Sarefatlı dul var (1.Krallar 17:8-16). İkincisinde peygamber Elişa'nın sözü uyarınca deri hastalığından şifa bulan Suriyeli Naaman var (2.Krallar 5:1-14). O dönemde İsrail'in itaatsizliğinden ötürü Rab bu yabancı kişilere merhametini gösterdi. Bu örneklerle İsa, Yahudiler'in inadından dolayı onlara vaat edilen müjdenin Yahudi olmayan diğer uluslara iletileceğini belirtir. Bunu duyan yurttaşları o kadar sinirlendiler ki İsa'yı kentin dışına kovalayıp bir uçurumdan aşağı atmaya kalktılar. Mesih ise mucizevi bir şekilde aralarından sıyrılıp yoluna devam eder. Böylece baştan beri Mesih'in kendi halkı onu kabul etmeyeceğini görüyoruz.

MESİH'İN YETKİSİ

Luka 4:31-44

31 Sonra İsa Celile'nin Kafarnahum Kenti'ne gitti. Şabat Günü halka öğretiyordu. **32** Yetkiyle konuştuğu için O'nun öğretiğine şaşıp kaldılar. **33-34** Havrada cinli, içinde kötü ruh olan bir adam vardı. Adam yüksek sesle, «Ey Nasıralı İsa, bırak bizi! Bizden ne istiyorsun?» diye bağırdı. «Bizi mahvetmeye mi geldin? Senin kim olduğunu biliyorum, Tanrı'nın Kutsalı'sın sen!» **35** İsa, «Sus, çık adamdan!» diyerek cini azarladı. Cin adamı herkesin önünde yere vurduktan sonra, ona hiç zarar vermeden içinden çıktı. **36** Herkes şaşkına dönmüştü.

Birbirlerine, «Bu nasıl söz? Güç ve yetkiyle kötü ruhlara çıkmalarını buyuruyor, onlar da çıkıyor!» diyorlardı. 37 İsa'yla ilgili haber o bölgenin her yanında yankılandı.

38 İsa havradan ayrılarak Simun'un evine gitti. Simun'un kaynanası hastaydı, ateşler içindeydi. Onun için İsa'dan yardım istediler. 39 İsa kadının başucunda durup ateşi azarladı, kadının ateşi düştü. Kadın hemen ayağa kalkıp onlara hizmet etmeye başladı. 40 Güneş batarken herkes çeşitli hastalıklara yakalanmış akrabalarını İsa'ya getirdi. İsa her birinin üzerine ellerini koyarak onları iyileştirdi. 41 Birçoğunun içinden cinler de, «Sen Tanrı'nın Oğlu'sun!» diye bağırarak çıkıyordu. Ne var ki, İsa onları azarladı, konuşmalarına izin vermedi. Çünkü kendisinin Mesih olduğunu biliyorlardı. 42 Sabah olunca İsa dışarı çıkıp ıssız bir yere gitti. Halk ise O'nu arıyordu. Bulunduğu yere geldiklerinde O'nu yanlarında alıkoymaya çalıştılar. 43 Ama İsa, «Öbür kentlerde de Tanrı'nın Egemenliği'yle ilgili Müjde'yi yaymam gerek» dedi. «Çünkü bunun için gönderildim.» 44 Böylece Yahudiye'deki havralarda Tanrı sözünü duyurmaya devam etti.

AÇIKLAMA: Kendi memleketinde kabul görmedikten sonra İsa çoğunlukla Celile Gölü kenarında bulunan Kefarnahum kentinde kaldı. Her zamanki gibi Şabat Günü'nde Mesih havraya gitti ve halka öğretmeye başladı. İsa'nın öğretisi diğer din adamlarından çok farklıydı. Aynı Kutsal Kitap'ın üzerinde yorum yaptıkları halde İsa Mesih'in tarzı ve tutumu çok daha etkili ve yetkiliydi. Nedeni şuydu ki Mesih sadece öğretmekle kalmıyordu insanların şifa bulmalarını ve kötü ruhlardan bile kurtulmalarını sağlıyordu. Yani mesajı sözde kalmıyordu gerçek anlamda insanların hayatlarına dokunup onları azat ediyordu. Bu yüzden bütün bölgeden insanlar şifa bulmak için İsa'nın yanına akın etmeye başladılar.

Günün birinde Mesih havrada cine tutulmuş bir adamla karşılaşır. Burada Luka önemli bir not düşer, cin demek kötü ruh demektir. Cinli demek kötü ruhun etkisinde kalan biridir. Bazıları iyi cin ve kötü cin var diye düşünüyor fakat Rab'bin Sözü'ne göre tüm cinler kötüdür. Aslında başta bütün ruhlar yani melekler iyiydi. Fakat başta melek olan İblis gurura kapılıp günaha düşünce beraberinde bir çok meleği daha sürükledi ve Tanrı'ya cephe aldı. Böylece cinler esas 'düşmüş' melekler olup Şeytan'a hizmet eden kötü ruhlardır. Ne yazık ki bir çok insan farklı yöntemlerle cinlerle ilişki kurmanın zararsız olduğunu sanıyor, oysa ki insan kendini kötü ruhlara açtı mı onlar onu tamamen ele geçirip mahvetmeye çalışırlar. Burada gördüğümüz gibi hiç kimse Mesih'in gerçek kimliğini bilmezken cinin kontrolünde olan bu adam İsa'nın 'Tanrı'nın Kutsalı' yani beklenen Mesih olduğunu biliyordu. Aynı zamanda İsa'nın kendisini mahvetmeye gücü olduğunu da biliyordu. Böylece Mesih cine yönelerek 'Sus, çık adamdan' diyerek adamın üzerindeki hakimiyetini bozar. Sonunda kötü ruh adamı terk edip Mesih'in huzurundan kaçır. Bunu izleyen kalabalık da doğal olarak büyük hayranlıkla 'Bu nasıl yetki!' diye haykırır. Bununla Mesih Şeytan'dan ve ona hizmet eden cinlerden çok üstün bir güç ve yetkiye sahip olduğunu kanıtlar. Aynı zamanda bu tür cinlerin gerçek yüzünü de ortaya çıkarmış oldu. Bugün dahi bir çok insan kötü

ruhlara inanmıyor. Bu tür rahatsızlıkları yalnızca 'psikolojik sorun' ya da 'kişilik bozukluğu' gibi isimlerle geçiştirmeye çalışabilir. Ne var ki cinler gerçektir ve bugün dahi insanların hayatlarını derinden etkiliyor. Ancak İsa Mesih'in gücünün karşısında duramazlar, O'nun yetkisiyle kovulabiliyorlar.

Ardından Mesih'in Simun'un evine gittiğini okuyoruz. O aslında daha sonra en önemli havarilerinden biri olacak olan Simun Petrus'tur. Kaynanası ateş içinde yatıyordu ki tıbbin henüz pek gelişmedi o günlerde sıradan bir hastalık ölümlerle sonuçlanabiliyordu. Mesih'in tek sözüyle iyileşen kadın bir an evvel ayağa kalkıp onlara hizmet etmeye başlar. Bunun haberi yayıldıkça başkaları da hastalarını Mesih'in önüne getirmeye başladılar. Böylece İsa hasta olsun, cinli olsun her tür illeti iyileştirip insanlara şifa veriyordu. Bu arada İsa'yı tanıyan cinlerin 'Sen Tanrı'nın Oğlusun' demeleri dikkatimizi çeker. Yani Mesih'in esas kimliği konusunda onların hiç bir tereddütü yoktu. Böylece Mesih'in ismi ve hizmeti tüm bölgede ün salmıştı. Ne var ki Mesih her gün sabah erkenden kalkıp Baba Tanrı'ya dua ederek güne başlardı. Herkes onu bir yerde alıkoymaya çalışırken Mesih Tanrı'dan aldığı göreve sadık kalması gerektiğini belirtti. İsteseydi İsa bir yerde kalıp insanların alkışlarını toplayabilir etrafında geniş ve güçlü bir kitle oluşturabilirdi ancak O'nun misyonu çok farklıydı. O'nun amacını Tanrı'nın Egemenliği'ni tüm herkese duyurmaktı. Böylece yoluna devam etti.

MESİH İLE PETRUS

Luka 5:1-11

1 Halk, Gennesar Gölü'nün kıyısında duran İsa'nın çevresini sarmış, Tanrı'nın sözünü dinliyordu. **2** İsa, gölün kıyısında iki tekne gördü. Balıkçılar teknelerinden inmiş ağlarını yıkıyorlardı. **3** İki teknedeki Simun'a ait olanına binen İsa, ona kıyıda biraz açılmasını rica etti. Sonra oturdu, teknelerin içinden halka öğretmeye devam etti. **4** Konuşmasını bitirince Simun'a, «Derin sulara açılın, balık tutmak için ağlarınızı atın» dedi. **5** Simun şu karşılığı verdi: «Efendimiz, bütün gece çabaladık, hiçbir şey tutamadık. Yine de senin sözün üzerine ağları atacağım.» **6** Bunu yapınca öyle çok balık yakaladılar ki, ağları yırtılmaya başladı. **7** Öbür teknedeki ortaklarına işaret ederek gelip yardım etmelerini istediler. Onlar da geldiler ve her iki tekneyi balıkla doldurdular; tekneler neredeyse batıyordu. **8** Simun Petrus bunu görünce, «Ya Rab, benden uzak dur, ben günahlı bir adamım» diyerek İsa'nın dizlerine kapandı. **9** Kendisi ve yanındakiler, tutmuş oldukları balıkların çokluğuna şaşır kalmışlardı. **10** Simun'un ortakları olan Zebedi oğulları Yakup'la Yuhanna'yı da aynı şaşkınlık almıştı. İsa Simun'a, «Korkma» dedi, «Bundan böyle balık yerine insan tutacaksın.» **11** Sonra onlar tekneleri karaya çektiler ve her şeyi bırakıp İsa'nın ardından gittiler.

AÇIKLAMA: Göklerdeki egemenliğin müjdesini yayıp mucizeler yapmanın yanı sıra Mesih'in vaktinin çoğunu harcadığı önemli şeylerden biri de öğrenci yetiştirmektir. Çünkü hayatının sonunda bu mesajı dünyaya yayma görevi yetiştirdiği havarilere kalacaktı. İsa'nın gününde 'Rabbi' denen bir çok gezgin

hocalar İsrail'in genelinde dolaşıp peşlerine havariler toplarlardı. Bunlar genellikle Musa'nın Yasası'yla ilgili yorumlarını öğrencilerine ezberletip geniş bir kitle oluşturarak kendilerini toplumun gözünde büyütmeye çalışırlardı. İsa da bir 'Rabbi'ydi ama yöntemleri ve amacı çok farklıydı. Kendi kendini büyütme yerine öğrencilerine yetki vererek hizmetine katılmalarını sağladı. Bu bölümde ilk öğrencisi olan Petrus ve meslek arkadaşlarıyla karşılaşırız. Aslında Petrus ve arkadaşları İsa'yı daha önce tanımışlardı (Yuhanna 1:35-51). Bir önceki bölümde Mesih Petrus'un kaynanasını da iyileştirdi. Ama bu kez İsa onları her şeyi bırakıp ardından gelmeye çağırır. Bu noktadan itibaren hayatları tamamen değişecekti.

Petrus ve arkadaşları Celile'nin göbeğinde bulunan Gennesar gölünde balıkçıydılar. Günün birinde halk İsa'yı dinlemek için göl kenarında toplanmış, Mesih de hemen yakınında bulunan Petrus'un teknesine girip oradan vaazına devam etmek için izin alır. Bu sırada uzun ve başarısız bir geceden sonra Petrus ağlarını yosundan temizliyordu ve muhtemelen çok değer verdiği Rabbi İsa'yı da dinliyordu. Konuşmasını bitirince İsa Petrus'a *'Derin sulara açılın, balık tutmak için ağlarınızı bırakın'* der. Petrus için doğal olarak Mesih'in bu komutu çok garipti çünkü İsa balıkçı değildi. Ayrıca o bölgede balıkçılar genellikle geceleyin çalışırlardı ve güneş doğunca ağlarını temizledikten sonra istirahat ederlerdi. O yüzden ağlarını suya bir daha atmak demek boşuna onları yeniden kirletmek demektir. Petrus pek istekli olmasa da İsa'ya olan saygısından ötürü sözüne uyar ve ağlarını atar. Birden ağlarının bir sürü balıkla dolup taşığını fark eden Petrus kenardaki arkadaşlarını yardıma çağırır. Böylece her iki tekne neredeyse batacak derecede balıkla doldu. Bir balıkçı için bu inanılmaz bir rüyaydı.

Olup biteni anlamaya çalışan Petrus şaşkınlık içinde Mesih'e dönüp *'Ya Rab, benden uzak dur, ben günahlı bir adamım'* diyerek ayaklarına kapanır. Anlaşılan o güne dek İsa'yı sadece değerli bir hoca olarak gören Petrus O'na 'Rab' diye hitap ederek ne kadar daha üstün olduğunu fark etti. Ayrıca Mesih'in sergilediği olağanüstü güç ve yetki karşısında kendisi ne kadar günahkâr olduğunu da anladı. İsa Mesih ise Petrus'a eğilip *'Korkma, bundan böyle balık yerine insan tutacaksın'* diyerek teşvik eder. Peki bu ne demek? Petrus kendi başına pek başarılı bir balıkçı olamadı. Ama Mesih'in gücüyle çok daha büyük işler başarabilecektir. Dahası sadece balık tutarak karnını doyurmak yerine bundan böyle Mesih'in gücüyle Petrus ve arkadaşları insanları günahattan kurtarmaya başlayacaklar. Böylece Mesih onları misyonuna katılmaya davet ediyor. Petrus ve arkadaşları bu kutsal çağrıya uyararak her şeylerini geride bırakıp Mesih'in ardından gittiler. Bir kaç yıl sonra balıkçı Petrus'un İsrail'in başkenti olan Yeruşalim'de binlerce kişiye Mesih'i anlattığını görüyoruz (Elçilerin İşleri 2). Daha sonra Mesih'in müjdesini Roma'ya kadar yayıp orada şehit olduğunu da tarihten öğreniyoruz. Petrus'un hayatından Mesih'in gücüyle bir insanın ne denli değişebileceğini ve ne kadar etkin hale gelebileceğini anlıyoruz.

MESİH'İN ŞİFA GÜCÜ

Luka 5:12-26

12 İsa kentlerden birindeyken, her yanını cüzam kaplamış bir adamla karşılaştı. Adam İsa'yı görünce yüzüstü yere kapanıp yalvardı: «Ya Rab, istersen beni temiz kılabilirsin» dedi. **13** İsa elini uzatıp adama dokundu, «İsterim, temiz ol!» dedi. Adam anında cüzamdan kurtuldu. **14** İsa ona, bundan kimseye söz etmemesini buyurdu. «Git, kâhine görün ve cüzamdan temizlendiğini herkese kanıtlamak için Musa'nın buyurduğu sunuları sun» dedi. **15** Ne var ki, İsa'yla ilgili haber daha da çok yayıldı. Kalabalık halk toplulukları İsa'yı dinlemek ve hastalıklarından kurtulmak amacıyla akın akın geliyordu. **16** Kendisi ise ıssız yerlere çekilip dua ediyordu.

17 Bir gün İsa öğretiyordu. Celile'nin ve Yahudiye'nin bütün köylerinden ve Yerusâlim'den gelen Ferisiler'le Kutsal Yasa öğretmenleri O'nun çevresinde oturuyorlardı. İsa, Rab'bin gücü sayesinde hastaları iyileştiriyordu. **18** O sırada birkaç kişi, yatak üzerinde taşıdıkları felçli bir adamı evden içeri sokup İsa'nın önüne koymaya çalışıyordu. **19** Kalabalıktan ötürü onu içeri sokacak yol bulamayınca dama çıktılar, kiremitleri kaldırıp adamı yatakla birlikte orta yere, İsa'nın önüne indirdiler. **20** İsa onların imanını görünce, «Dostum, günahların bağışlandı» dedi. **21** Din bilginleriyle Ferisiler, «Tanrı'ya küfreden bu adam kim? Tanrı'dan başka kim günahları bağışlayabilir?» diye düşünmeye başladılar. **22** Akıllarından geçenleri bilen İsa onlara şöyle seslendi: «Aklınızdan neden böyle şeyler geçiriyorsunuz? **23** Hangisi daha kolay, «Günahların bağışlandı» demek mi, yoksa «Kalk, yürü» demek mi? **24** Ne var ki, İnsanoğlu'nun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilirsiniz diye...» Sonra felçli adama, «Sana söylüyorum, kalk, yatağını toplayıp evine git!» dedi. **25** Adam onların gözü önünde hemen ayağa kalktı, üzerinde yattığı yatağı topladı ve Tanrı'yı yücelterek evine gitti. **26** Herkesi bir şaşkınlık almıştı. Tanrı'yı yüceltiyor, büyük korku içinde, «Bugün şaşılacak işler gördük!» diyorlardı.

AÇIKLAMA: Bu sırada Mesih kent kent dolaşıp kendisine başvuran insanlara şifa veriyordu. Günün birinde cüzamlı biriyle karşılaşır. O dönemde en tehlikeli ve korkunç hastalıklardan biri sayılan cüzam için hiç bir çözüm yoktu. Cüzamlı bir kimse acı duyma kabiliyetini yitirmesi sonucunda hissedemediği için farkında olmadan kendisine zarar verir ve vücudu ürpertici bir hal alır. Hastalığın bulaşıcı niteliğinden ötürü cüzamlılar diğer insanlarla kaynaşamayıp şehir dışında ayrı tutulur. Bu defasında İsa'yı gören cüzamlı adam Mesih'in önünde yere kapanıp 'istersen beni temiz kılabilirsin' diye haykırır. Bulaşıcı haline hiç aldırmış etmeyen Mesih elini uzatıp adamın yaralarına dokunarak 'isterim, temiz ol' diye karşılık verir. Anında cüzamdan kurtulan adamın cildi yenilenir. Sonra İsa Musa'nın Yasası uyarınca adamı kendini göstermesi ve şifa aldığını kanıtlaması için din görevlisi kâhine gönderir (Levililer 14). Aynı zamanda bunu her yere yaymamasını buyurur. Ama neden? Aslında bu bölüm kısmen de olsa cevabını verir. Şifa bulan insanlar her yerde Mesih'in yaptıklarını duyurunca işi olan da olmayan İsa'nın başına toplanırdı. İsa'nın amacı yüreği açık olan insanlara ulaşmaktı ama bu tarz reklam olunca yalnızca menfaatçi ve bazen kötü niyetli insanlar da etrafında toplanır dururdu. O yüzden Mesih artık kentlerde kalmayıp daha çok ıssız yerlere kaçıp hizmetine devam etti.

Jesus Heals The Paralytic by Harold Copping

Ardından Luka, Mesih'in önemli bir mucizesini daha kaydeder. Bu kez İsa bir evde öğretiyordu. İsrail'in her yerinden gelenler, hatta başkenti Yeruşalim'den bile gelen din adamları çevresini kuşatıp onu dinliyordu. Mesih de ihtiyacı olanlara yine şifa veriyordu. Bu sırada bölgede acil ihtiyacı olan felçli bir adam vardı ancak Mesih'in bulunduğu ev o kadar kalabalıktı ki içeri girmesi imkânsızdı. Felçliyi taşıyan arkadaşları bu kez başka bir yol denemeye karar verirler. İsa'nın bulunduğu evin damına çıkıp kiremitleri kaldırmaya başlarlar. Sonra felçli adamı yatağıyla birlikte halatlarla İsa'nın önüne sarkıtırlar. Onların imanına hayran kalan Mesih felçli adama yönelerek '*Dostum, günahların bağışlandı*' der. Etrafında bulunan Ferisiler, yani muhafazakar din bilginleri, İsa'nın bu sözünü duyunca doğal olarak çok şaşırdılar. '*Tanrı'dan başka kim günahları bağışlayabilir?*' diyerek Mesih'in bu sözünü küfür diye nitelendirdiler. Aslında söyledikleri çok doğru,

günah en başta Tanrı'ya karşıdır dolayısıyla bir tek Tanrı insanın günahını affedebilir. Her hangi bir insan, kim olursa olsun, başkasının günahını bağışlatamaz.

Şimdi akıllarından geçeni bilen İsa onlara dönüp ilginç bir soru sorar: 'Hangisi daha kolay, 'Günahların bağışlandı' demek mi, yoksa 'Kalk, yürü' demek mi?' Aslında 'günahların bağışlandı'demek daha kolaydır çünkü hiç kimse işe yarayıp yaramadığını bilemez. Ama 'Kalk, yürü!'demek çok zor çünkü hemen gerçekleşmezse yalancı olup çıkarsın. O yüzden Mesih insanların günahlarını bağışlamaya yetkisi olduğunu kanıtlamak için felçli adama dönüp 'Kalk, yürü!' der. Adam da herkesin gözü önünde kalkıp yatağını toplar ve Tanrı'yı yücelterek evine gider. Bununla İsa Mesih hiç kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde sıradan bir insan olmadığını ispatladı. Kullandığı 'İnsanoğlu' sözü de yıllar önce peygamber Daniel'in dünyanın son büyük kralı olan Mesih için kullandığı özel bir unvandı (Daniel 7:13). Yani Mesih insanların bedenlerine şifa verdiği gibi ruhlarına da şifa verme yetkisine sahip olduğunu kanıtladı ki önemli olan da budur.

MESİH'İN YENİ DÜZENİ

Luka 5:27-39

27 Bu olaydan sonra İsa dışarı çıktı, vergi toplama yerinde oturan Levi adında bir vergi görevlisini gördü. Adama, «Ardından gel» dedi. **28** O da kalktı, her şeyi bırakıp İsa'nın ardından gitti. **29** Sonra Levi, evinde İsa'nın onuruna büyük bir şölen verdi. Vergi görevlileriyle başka kişilerden oluşan büyük bir kalabalık onlarla birlikte yemeğe oturmuştu. **30** Ferisiler'le onların din bilginleri söylenmeye başladılar. İsa'nın öğrencilerine, «Siz neden vergi görevlileri ve günahkârlarla birlikte yiyip içiyorsunuz?» dediler. **31** İsa onlara şu karşılığı verdi: «Sağlıklı olanların değil, hastaların hekime ihtiyacı var. **32** Ben doğru kişileri değil, günahkârları tövbeye çağırmaya geldim.»

33 Onlar İsa'ya, «Yahya'nın öğrencileri sık sık oruç tutup dua ediyorlar, Ferisiler'in öğrencileri de öyle. Seninkiler ise yiyip içiyor» dediler. **34** İsa şöyle karşılık verdi: «Güvey aralarında olduğu sürece davetlilere oruç tutturabilir misiniz? **35** Ama güveyin aralarından alınacağı günler gelecek, onlar işte o zaman, o günler oruç tutacaklar.» **36** İsa onlara şu benzetmeyi de anlattı: «Hiç kimse yeni giysiden bir parça yırtıp eski giysiyi yamamaz. Yoksa hem yeni giysi yırtılır, hem de o giysiden koparılan yama eskisine uymaz. **37** Hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara doldurmaz. Yoksa yeni şarap tulumları patlatır; hem şarap dökülür, hem de tulumlar mahvolur. **38** Yeni şarabı yeni tulumlara doldurmak gerek. **39** Üstelik hiç kimse eski şarabı içtikten sonra yenisini istemez. «Eskisi güzel» der.»

AÇIKLAMA: Kendini Mesih olarak tanıtan İsa şimdiye kadar cinliye, cüzamlıya ve felçliye şifa verdi. Başta söylediği gibi Mesih'in amacı toplum tarafından dışlanmış 'ezilenleri özgürlüğe kavuşturmaktır'(4:19). Bu kesime ait bir grup daha vardı: Vergi görevlileri. Mesih'in gününde İsrail, Roma'nın işgali altında olup ağır vergilere tabii tutuluyordu. Bu ağır yükün altında inleyen Yahudi toplumu haliyle

Roma'ya çalışan herkesten nefret ediyordu. Özellikle Yahudi olup da Roma İmparatorluğu'nun hizmetine giren kimselere hain gözüyle bakarlardı. İşte Levi bunlardan biriydi. Ama Mesih toplumun dışladığı bu adamı yanına çağırıp havarilerine katılmasını sağlayarak herkesi şoke uğrattı. Buna çok sevinen Levi evinde büyük bir şölen düzenledi. Doğal olarak katılanların çoğu kendisi gibi Roma devletine çalışan memurlardı. Durumu gözlemleyen din adamları ise Mesih'in bu davranışından hiç hoşnut değillerdi. *'Siz nasıl bunun gibi günahkârlarla yiyip içiyorsunuz'* diye sitem ettiler. Mesih buna bilinen bir atasözle cevap verir: *'Sağlıklı olanların değil, hastaların hekime ihtiyacı var.'* Sonra şunu da ekler, *'Ben doğru kişileri değil, günahkârları tövbeye çağırmaya geldim.'* Bununla Mesih kendini *'dosdoğru'* sanan din adamlar için değil, günahını bilen ve tövbeye yanaşan kişiler için geldiğini belirtir. Zaten Mesih'le din adamları arasındaki en büyük farklardan biri de buydu, İsa insanların yürek tutumuna dikkat ederken, Ferisiler insanların dıştan kutsal görünmelerine odaklanırlardı.

Sonra din bilginleriyle ufak bir tartışma daha yaşanır. Son derece dindar olan Ferisiler'le öğrencileri günde üç kere dua eder ve haftanın iki günü oruç tutarlardı. Aslında Rab'bin Sözü hiç bir zaman böyle bir uygulamayı emretmemişti ama Mesih'in gününde bunlar artık farz kılınmıştı. Böylece Ferisiler Mesih'e gelip *'Bizim havarilerimiz sık sık oruç tutarken nasıl oluyor da seninki hep yiyip içiyor?'* dediler. Buna karşın İsa güvey örneğini kullanır. Kişi sevdiği bir dostunun düğün şölenine katılırsa ve yemekler dolaşmaya başladığında *'oruçluyum'* diyebilir mi? Kesinlikle hayır! Burada Mesih kendini bir damada benzetir ve öğrencileri dostlarıdır. İsa onlarla birlikteyken oruç tutmaları abes kaçır. Ama Mesih aynı zamanda, yakında onlardan ayrıldığında oruç tutacaklarını da belirtir. Mesih oruca karşı değildi, ama gelenek ya da sevap gereği oruç tutmaya karşıydı. Matta 6:16-18'de İsa gösteriş için oruç tutan dindarları eleştirir. Sonra oruç tutmanın yolunu şöyle özetler: *'Siz oruç tuttuğunuz zaman, başınıza yağ sürüp yüzünüzü yıkayın. Öyle ki, insanlara değil, gizlide olan babanıza oruçlu görünesiniz.'* Orucun başlıca amacı Tanrı'nın isteğine odaklanmaktır. Böylece fiziksel bazı ihtiyaçlarımızdan feragat ederek kendimizi Rab'bin işine verebiliriz. Bu durumda orucu geleneksel hale getirmek ya da sırf başkalarına uymak için tutmak orucu anlamsızlaştırır ve ne Tanrı'yı hoşnut eder ne de bizi O'na yaklaştırır.

Son olarak Mesih iki küçük benzetme kullanarak öğretisinin farklılığını ortaya koyar. İlkinde eski bir elbiseyi onarmak için yeni bir elbiseden bir parça kesip eskisine yama yapmak ne kadar mantıklı diye sorar? Hem yeni giysi heba olur hem de yama yeni kumaştan olduğu için çekildiğinde eski elbiseyi de bozar. İkinci benzetmede eski tulumlara koyulan şarap söz konusu. Yeni şarap eski tulumlara doldurulmaz çünkü tulumlar patlar. Yeni şarap yeni tulumlara koyulmalı. Peki bu iki örnekle Mesih neyi belirtmeye çalışıyor? Ferisiler'in öğretisini eski elbiseye ve eski tulumlara benzetir. İsa'nın öğretisi ise yeni elbise ve yeni şaraptır. Bu ikisi birbirine uymaz. Ferisiler İsa'yı ve öğretilerini kendi kalıplarına sokuşturmaya çalışıyorlardı Mesih ise buna izin vermedi. Aslında Mesih Tanrı'nın Musa

aracılığıyla gönderdiği Yasa'nın öğretisine karşı değildi. İsa'nın karşı koyduğu Ferisiler'in Yasa'nın üzerine empoze ettikleri kendi kurallarıydı. Böylece İsa öğretisinin asla Ferisilerinkile bağdaşmayacağını belirterek esas yeni bir düzen getirdiğini gösterir. Nitekim Mesih peygamberlerin asırlardan beri vaat ettiği Yeni Antlaşma'yı gerçekleştirmeye geldi (Yeremya 31:31-33, Luka 22:20, İbraniler 8).

MESİH İLE YASA

Luka 6:1-11

1 Bir Şabat Günü İsa ekinler arasından geçiyordu. Öğrencileri başakları koparıyor, avuçlarında ufalayıp yiyorlardı. **2** Ferisiler'den bazıları, «Şabat Günü yasak olanı neden yapıyorsunuz?» dediler. **3** İsa onlara şöyle karşılık verdi: «Davut'la yanındakiler acıkınca Davut'un ne yaptığını okumadınız mı? **4** Tanrı'nın evine girdi, kâhinlerden başkasının yemesi yasak olan adak ekmeklerini alıp yedi ve yanındakilere de verdi.» **5** Sonra İsa onlara, «İnsanoğlu Şabat Günü'nün de Rabbi'dir» dedi. **6** Bir başka Şabat Günü İsa havraya girmiş öğretiyordu. Orada sağ eli sakat bir adam vardı. **7** İsa'yı suçlamak için fırsat kollayan din bilginleriyle Ferisiler, Şabat Günü hastaları iyileştirecek mi diye O'nu gözlüyorlardı. **8** İsa, onların ne düşündüklerini biliyordu. Eli sakat olan adama, «Ayağa kalk, öne çık» dedi. O da kalktı, orta yerde durdu. **9** İsa onlara, «Size sorayım» dedi, «Kutsal Yasa'ya göre Şabat Günü iyilik yapmak mı doğru, kötülük yapmak mı? Can kurtarmak mı doğru, öldürmek mi?» **10** Gözlerini hepsinin üzerinde gezdirdikten sonra adama, «Elini uzat» dedi. Adam elini uzattı, eli yine sapa sağlam oluverdi. **11** Onlar ise öfkeden deliye döndüler ve aralarında İsa'ya ne yapabileceklerini tartışmaya başladılar.

AÇIKLAMA: Gittikçe din bilginleriyle sorun yaşayan İsa burada yine onların ikiyüzlülüğünü dile getirmekten çekinmiyor. Daha önce gördüğümüz gibi Mesih Tanrı'nın Yasası'na asla karşı gelmedi, ancak Ferisiler'in Tanrı'nın Sözü üzerine ekledikleri kurallara tabii olmayı reddediyordu. Bugüne kadar Yahudi toplumu için Şabat Günü çok önemli bir yere sahiptir. Musa'nın Yasasına göre Cuma akşam güneş batımıyla başlayan ve 24 saat süren Şabat Günü Tanrı'ya adanmış özel istirahat günüydü (Mısır'dan Çıkış 16:23-30, 20:8-11). O süre boyunca çalışmak kesinlikle yasaktı. Hatta bu kutsal kuralı bozan adam idam edilebilirdi (Mısır'dan Çıkış 31:14-16). Aslında Şabat'ın kuralı Musa'dan da öte Yaratılış düzeninden kaynaklanan bir ilkeydi. Rab dünyayı altı günde yarattı ve yedinci gün işini tamamlayınca istirahate geçti (Yaratılış 2:1-3). Böylece bu prensip genel anlamda tüm insanlar içindir, yani haftada bir gün insan mutlaka dinlenmeli, ailesine ve Tanrı'ya vakit ayırmalı. Ne var ki Mesih'in gününde Ferisiler bu kutsal prensibe bir çok şart daha koştular. İnsanın Şabat gününde evinden kaç adım atabileceği kadar en ince ayrıntısına dek belirleyici kurallar yazdılar. İnanışlarına göre kimse istemeyerek de olsa Kutsal Yasa'yı çiğnemesin diye etrafında başka kurallar ekleyerek bir çit örmek gerekiyordu. İşte İsa'nın esas karşı koyduğu sonradan empoze edilen bu ek kurallardı.

Bir Şabat Günü Mesih ile öğrenci grubu ekinler arasından geçiyordu. Acıkan havariler yol kenarındaki buğday başaklarını koparıyor ellerinde ufalayıp yiyorlardı. Bunu gören din bilginleri Mesih'le öğrencilerini hemen eleştirmeye başladılar. Aslında bu şekilde buğday koparıp yemek tamamen serbesti (Yasanın Tekrarı 23:25). Ancak düşüncelerine göre Şabat Günü'nde başakları ellerinde ufalamak bir tür iş yapmak sayılırdı. Onlara dönen Mesih Kral Davut'un bir zamanlar tapınakta 'yasak' denilen ekmekten alıp yanındakilerle birlikte yediğini hatırlatır (1.Samuel 21:1-6). Aslında normal şartlarda bu ekmekten yemesi uygun değildi ama Kutsal Kitap onu bu konuda eleştirmiyor ve Ferisiler de bunu normal karşılıyorlardı. Sonra İsa kendisiyle ilgili şunu ekler: '*İnsanoğlu Şabat Günü'nün de Rab'bidir.*' Bu çok büyük bir laftı. Davut Tanrı'nın mesh ettiği kişi olduğu için Tapınak'tan yiyebildiği gibi İsa Mesih de Yasa'nın üstündeydi çünkü ilk yasanın zeminini hazırlayan da kendisiydi. Mesih, bu sözde, insan olarak doğmadan önce, dünya yaratılışında görev aldığını belirtti. Daha sonra İsa'yı 'Söz' diye nitelendiren Elçi Yuhanna, her şeyin O'nun aracılığıyla var olduğunu belirtir (Yuhanna 1:1-2).

Ardından Luka benzer bir olay daha kayda geçirir. Bu kez bir Şabat Günü

Mesih havrada öğretiyordu. Orada havranın önünde sağ eli sakat bir adam oturuyordu. İsa'yı suçlamak için fırsat kollayan Ferisiler de ne yapacağını çok merak ediyorlardı. Onlara göre Şabat Günü'nde birine şifa vermek dahi yasaktı. Bunu bilen İsa adamı öne çağırır ve herkesin önünde şu soruyu sorar: '*Kutsal Yasa'ya göre Şabat Günü iyilik yapmak mı doğru, kötülük yapmak mı?*' Tabi ki iyilik yapmak gerek. Mesih bununla Ferisiler'in günah saydığı eylemin esas tam yerinde olduğunu gösterdi. Böylece İsa adamın elini uzatmasını ister ve tek sözle ona şifa verir. Haliyle din bilginleri deliye döner ve onları halkın önünde küçük düşüren İsa'yı yok etmek için plan kurmaya başlarlar. Gördüğümüz gibi İsa Mesih için insanların kuralları değil, Yasa'nın esas amacı önemliydi. Tanrı, insanlar Yasa'nın altında ezilsin diye buyruk vermedi, tersine Yasa'nın amacı insanların düzen ve huzur içinde yaşamalarını sağlamak. Ne yazık ki Mesih'in başka yerde belirttiği gibi Ferisiler kendi törelerini pekiştirmek için Rab'bin buyruğunu bile çiğnemeye razıydılar (Matta 15:3).

MUTLULAR VE MUTSUZLAR

Luka 6:12-26

12 O günlerde İsa, dua etmek için dağa çıktı ve bütün geceyi Tanrı'ya dua ederek geçirdi. **13-16** Gün doğunca öğrencilerini yanına çağırdı ve onların arasından, elçi diye adlandırdığı şu on iki kişiyi seçti: Petrus adını verdiği Simun, onun kardeşi Andreas, Yakup, Yuhanna, Filipus, Bartalmay, Matta, Tomas, Alfay oğlu Yakup, Yurtsever diye tanınan Simun, Yakup oğlu Yahuda ve İsa'ya ihanet eden Yahuda İskariot. **17** İsa bunlarla birlikte aşağı inip düzlük bir yerde durdu. Öğrencilerinden büyük bir kalabalık ve bütün Yahudiye'den, Yerusalam'den, Sur'la Sayda yakınlarındaki kıyı bölgesinden gelen büyük bir halk topluluğu da oradaydı. **18** İsa'yı dinlemek ve hastalıklarına şifa bulmak için gelmişlerdi. Kötü ruhlar yüzünden sıkıntı çekenler de iyileştiriliyordu. **19** Kalabalıkta herkes İsa'ya

dokunmak için çabalıyordu. Çünkü O'nun içinden akan bir güç herkese şifa veriyordu.

***20** İsa, gözlerini öğrencilerine çevirerek şöyle dedi: «Ne mutlu size, ey yoksullar! Çünkü Tanrı'nın Egemenliği sizindir. **21** Ne mutlu size, şimdi açlık çekenler! Çünkü doyurulacaksınız. Ne mutlu size, şimdi ağlayanlar! Çünkü güleceksiniz. **22** İnsanoğlu'na bağlılığınız yüzünden İnsanlar sizden nefret ettikleri, Sizi toplum dışı edip aşağıladıkları Ve adınızı kötüleyip sizi reddettikleri zaman Ne mutlu size! **23** O gün sevinin, coşkuyla zıplayın! Çünkü gökteki ödülünüz büyüktür. Nitekim onların ataları da Peygamberlere böyle davrandılar. **24** Ama vay halinize, ey zenginler, Çünkü tesellinizi almış bulunuyorsunuz! **25** Vay halinize, şimdi karnı tok olan sizler, Çünkü açlık çekeceksiniz! Vay halinize, ey şimdi gülenler, Çünkü yas tutup ağlayacaksınız! **26** Bütün insanlar sizin için iyi sözler söyledikleri zaman, Vay halinize! Çünkü onların ataları da Sahte peygamberlere böyle davrandılar.»»*

AÇIKLAMA: Mesih'in etrafına toplanmış yüzlerce hayranı arasında kendisini temsil edecek havarilerini netleştirme zamanı gelmişti. Bunun için İsa dua etmek için dağa çıkıp gece boyunca Baba'sıyla konuştu. Gün doğunca aşağı inen İsa öğrencilerini yanına çağırdı ve aralarından 'elçi' diye nitelendirdiği on iki kişi seçti. Daha şimdiden Mesih havarilerini sıradan öğrencilerden çok öteye kendi kişisel temsilci konumuna yükseltti. Ancak seçilen kişilerin listesine baktığımızda pek ümit verici bir takım değildir. Yarı kadar Kefarnahum kasabasında balıkçılıkla uğraşan medeniyet yüzü görmemiş insanlar. Levi toplum tarafından dışlanmış bir vergi memuru. 'Yurtsever' diye tanınan Simun muhtemelen bir zamanlar ayaklanmaya katılıp fişlenmiş bir adamdı. Yani kutsal mesajını iletmek ve dünyaya yaymak için Mesih çok daha eğitilmiş ve kültürlü insanlar seçebilirdi ama aslında amacı da tam buydu: İnsanların hor gördüğü bir takım insanı adam ederek dünyaya kurtuluş mesajını yaymaktı.

Bu sırada büyük bir kalabalık etrafını sarmış ondan akan şifa gücünden yararlanmak istiyordu. Aynı zamanda Mesih onlara kendisini izleyecek insanların yolunu tarif etmek için bu fırsatı kullandı. Özellikle demin seçtiği adamlara bakarak İsa 'mutlu' sayılan dört tür insan sıralar. Sonra bunun tam tersi dört mutsuz kişi de anlatır. Mesih'in mutlu diye tarif ettiği niteliklere baktığımızda şaşırırız çünkü bunlar genellikle dünyanın hor gördüğü kimselerdir: Yoksullar, açlık çekenler, ağlayanlar ve dışlananlar. Fakat İsa'nın dediğine göre esas bu insanlar Tanrı'nın Egemenliği'ni miras alacaktır. Burada çektikleri bu eziyetin de geçici bir durum olduğunu vurgular İsa. Ayrıca bu şekilde toplum tarafından dışlanan kimselerin tarih boyunca hor görülen diğer Tanrı adamlarına benzediklerini de belirtir. Sonuç olarak bu dünyada yokluk, açlık, acı ve zülüm çekenler bir sonraki dünyada, yani Mesih'in Egemenliği'nde, bunun tam tersini yaşayacaklar. Tabi bu demek değil ki Tanrı'nın beğenisini kazanmak için yoksul olup ıstırap çekmek lazım. Önemli olan bunları neyin uğruna çektiğimizi bilmek. İsa'nın dediğine göre 'İnsanoğlu'na bağlılığımız' yüzünden bu sıkıntılara uğrarsak o zaman Rab'den

büyük bir ödül bekleyebiliriz. Kısacası bu dünyada doğruluk uğruna sıkıntı çekersek öbüründe fazlasıyla teselli edileceğimizden emin olabiliriz.

Sonra Mesih bunun tam tersini de anlatmaya başlar. Bu dünyada servet peşinde koşanlar alacaklarını almışlardı. Şimdi karnı tok, bolluk içinde yaşayan insanlar bir gün derin bir açlık çekecektir. Şu an her türlü eğlenceye katılan ve sürekli gülen insanlar bir gün korkunç bir ıstırap çekecekler. Üzerlerine herkesin iltifatlarını ve alkışlarını toplamak için uğraşan insanların vay haline der çünkü bir gün sahte peygamberlerin kaderine ortak olup yapayalnız kalacaklar. Peki bununla Mesih zengin, başarılı ve güler yüzlü olmanın günah olduğunu mu söylüyor? Kesinlikle hayır! Ancak Tanrı'nın doğruları peşinde değil de yalnızca egolarını tatmin etmeye çalışan insanların sonu hiç iç açıcı olmayacağını belirtir. Aslında tüm bunları anlatırken özellikle seçtiği on iki havariye hitap etmesi çok önemli. Çünkü onların hiç biri zengin veya ünlü değildi, her şeylerini İsa Mesih uğruna feda etmişlerdi. Böylece hem o günkü öğrencilerine hem de bugün İsa'yı izlemek isteyen herkese dünyada Mesih uğruna ne kadar sıkıntı çekeceğini anlatıyor. Sonuç olarak gerçek mutluluk bu dünyada değildir. Fakat Mesih uğruna şimdilik bazı zorluklara katlamaya razı olursak Tanrı Egemenliği kurulduğunda fazlasıyla karşılığını alacağız (Matta 19:28-30).

MESİH'İN ÖĞRETİSİ

Luka 6:27-49

27-28 «Ama beni dinleyen sizlere şunu söylüyorum: *Düşmanlarınızı sevin, sizden nefret edenlere iyilik yapın, size lanet edenler için iyilik dileyin, size hakaret edenler için dua edin.* **29** *Bir yanağınıza vurana öbür yanağınızı da*

çevirin. Abanızı alandan mintanınızı da esirgemeyin. **30** Sizden bir şey dileyen herkese verin, malınızı alandan onu geri istemeyin. **31** İnsanların size nasıl davranmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın. **32** «Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile kendilerini sevenleri sever. **33** Size iyilik yapanlara iyilik yaparsanız, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile böyle yapar. **34** Geri alacağınızı umduğunuz kişilere ödünç verirsiniz, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile verdiklerini geri almak koşuluyla günahkârlara ödünç verirler. **35** Ama siz düşmanlarınızı sevin, iyilik yapın, hiçbir karşılık beklemeden ödünç verin. Alacağınız ödül büyük olacak, Yüceler Yücesi'nin oğulları olacaksınız. Çünkü O, nankör ve kötü kişilere karşı iyi yüreklidir. **36** Babanız merhametli olduğu gibi, siz de merhametli olun.»

37 «Başkasını yargılamayın, siz de yargılanmazsınız. Suçlu çıkarmayın, siz de suçlu çıkarılmazsınız. Başkasını bağışlayın, siz de bağışlanırsınız. **38** Verin, size verilecektir. İyice bastırılmış, silkelenmiş ve taşmış, dolu bir ölçekle kucağınıza boşaltılacak. Hangi ölçekle verirsiniz, aynı ölçekle alacaksınız.» **39** İsa onlara şu benzetmeyi de anlattı: «Kör köre kılavuzluk edebilir mi? İkisi de çukura düşmez mi? **40** Öğrenci öğretmeninden üstün değildir, ama eğitimini tamamlayan her öğrenci öğretmeni gibi olacaktır. **41** «Sen neden kardeşinin gözündeki çöpü görürsün de kendi gözündeki merteği farketmezsin? **42** Kendi gözündeki merteği görmezken, kardeşine nasıl, «Kardeş, izin ver, gözündeki çöpü çıkarayım» dersin? Seni ikiyüzlü! Önce kendi gözündeki merteği çıkar, o zaman kardeşinin gözündeki çöpü çıkarmak için daha iyi görürsün.»

43 «İyi ağaç kötü meyve, kötü ağaç da iyi meyve vermez. **44** Her ağaç meyvesinden tanınır. Dikenli bitkilerden incir toplanmaz, çalılardan üzüm devşirilmez. **45** İyi insan yüreğindeki iyilik hazinesinden iyilik, kötü insan içindeki kötülük hazinesinden kötülük çıkarır. İnsanın ağız, yüreğinden taşanı söyler. **46** «Niçin beni «Ya Rab, ya Rab» diye çağırıyorsunuz da söylediklerimi yapmıyorsunuz? **47** Bana gelen ve sözlerimi duyup uygulayan kişinin kime benzediğini size anlatayım. **48** Böyle bir kişi, evini yaparken toprağı kazan, derinlere inip temeli kaya üzerine atan adama benzer. Sel sularıyla kabaran ırmak o eve saldırırsa da, onu sarsamaz. Çünkü ev sağlam yapılmıştır. **49** Ama sözlerimi duyup da uygulamayan kişi, evini temel koymaksızın toprağın üzerine kuran adama benzer. Kabaran ırmak saldırınca ev hemen çöker. Evin yıkılışı da korkunç olur.»

AÇIKLAMA: İsa Mesih'in şahsına ve öğretisine hayran kalmamak elde değil. Herkes onu çok sevdiğini söyler ancak öğretisini uygulamaya gelince çoğu kişi yan çizer. Mesih'in öğretisi sevgi temeli üzerinde kurulmuştu. Bu bölümde okuduğumuz gibi Rab bizi sevenleri sevmekten daha öteye gidip bizi sevmeyen düşmanlarımızı da sevmemizi buyurur. Şimdi sevgi ilkesine herkes varım der ama düşmanlarımızı sevmeye gelince dur derler. Hatta Mesih'in 'bir yanağına vurana öbür yanağını da çevir'sözüne çoğu kişi olumsuz tepki veriyor. İsa adaletten vazgeçip kendimizi paspas etmemizi mi istiyor? Kesinlikle hayır. Mesih'in öğretmeye çalıştığı gerçek aslında şu: Bize kötü davranan kişilere biz de kötülükle

karşılık verirsek onlardan bir farkımız kalmaz. Bize kin besleyen ve haksızlık eden kişilere aynı biçimde karşılık verirsek onların seviyesine inmiş oluruz. Mesih ise bizi Tanrı gibi merhametli olmaya çağırır. Rab baştan beri bize hak ettiğimizi verseydi hepimiz yok olmuşuzdur. Ama Rab önce merhamet gösterir ve adaleti sona bırakır. Günü gelecek ki Rab tüm haksızlıkların hesabını soracak ve adalet getirecek ama o zamana dek merhamet sürüyor. Bize düşen kendimizce adalet sağlamak ya da öç almak değil, bunu Tanrı'nın kusursuz adaletine bırakmaktır (Romalılar 12:19-21). Amacımız kötü insanlara her tür sevgi göstererek mümkünse onları kötülüğün pençelerinden kurtarmak olmalı.

Sonra Mesih yargılama meselesine döner. Yargılamak insanın egosuna has bir eğilimdir. Sürekli etrafımıza bakıp insanların davranışlarını, giyim kuşamlarını ve sözlerini eleştiriyoruz. Ama ne ilginçtir ki başkalarının hatalarını çok kolay bir şekilde sezebilirken kendi hatalarımızı neredeyse göremeyiz. Yani yargımız pek adil değildir. İşte tam bu yüzden Rab yargılama işinden kaçınıp adalet işini kendisine bırakmamızı söyler. Mesih bu durumu kendi gözünde merteye olan bir adamın başkasının gözünden ufak bir kıymık çıkartmasına benzetir. Bu da ilginç bir tespittir ki insanın kendi günahı her neyse hemen aynısını diğer insanlarda çok rahat bir şekilde sezebilir ama kendisine gelince genellikle bunu inkar eder. Örneğin başkalarına bakıp '*Ne kadar havalı ve kibirli*' diyen kişi muhtemelen kendisi çok havalı ve kibirlidir. Başka yerde Yakup'un uyardığı ettiği gibi başkalarını hep yargılayan kendini onların üstünde sanıyor ve farkında olmadan Tanrı'nın yerine koyuyor (Yakup 4:11-12). İnsanlar bize değil Tanrı'ya hesap verecekler. O yüzden onları yargılamak yerine onlar için dua edip kendimize dikkat etmeliyiz (Romalılar 14).

Son olarak Mesih bir ağaç benzetmesini kullanarak kötü ağaçtan kötü meyve geldiği gibi kötü insandan kötü davranışların da görüleceğini belirtir. İyi insandan da iyilikler gelir. İnsanlar genellikle günahı ve kötülüğü bizim dışımızda gibi görür. Fakat Mesih günahın esas içimizde başladığını tespit eder: İnsanın ağız, yüreğinden taşanı söyler. Böylece bir çok kişi dışarıdan çok dindar ve dürüst görünebilir ama önemli ona görünüşe aldanmayıp hayatlarının sonucuna bakmaktır. Bir kişi gerçekten Tanrı'yı seviyorsa o zaman dediğini uygulayacaktır. Mesih'in de belirttiği gibi, '*Beni seven buyruklarımı yerine getirir*' (Yuhanna 14:15). Ne var ki insanlar genellikle ikiyüzlüdür. İnsanlara güzel görünür ama içleri çok farklıdır. Çok dindar Tanrı'yı sever gibi görünür ama kendi ev halklarıyla barışık değiller. Mesih bunu ev yapan birine benzer. Biri evinin temelini kayalara oturtmak için derin bir temel atarken bir başkası kolaya kaçıp temel atmadan toprağın üzerine inşa eder. Dıştan belki ikinci ev daha güzel görünebilir ancak sel basınca esas niteliği ortaya çıkar. Temeli sağlam olan ev dayanır ama temelsiz evin yıkımı büyük olur. Benzer şekilde görünüşüyle insanları aldatmaya çalışan kişinin sonu çok vahim olacaktır ama Tanrı'nın buyruklarını yerine getiren sonuna dek dayanacaktır.

MESİH'İN GÜCÜ

Luka 7:1-17

1 İsa, kendisini dinleyen halka bütün bu sözleri söyledikten sonra Kefarnahum'a gitti. **2** Orada bir yüzbaşının çok değer verdiği kölesi ölüm döşeğinde hasta yatıyordu. **3** İsa'yla ilgili haberleri duyan yüzbaşı, gelip kölesini iyileştirmesini rica etmek üzere O'na Yahudiler'in bazı ileri gelenlerini gönderdi. **4** Bunlar İsa'nın yanına gelince içten bir yalvarışla O'na şöyle dediler: «Bu adam senin yardımına layıktır. **5** Çünkü ulusumuzu seviyor. Havramızı yaptıran da kendisidir.» **6** İsa onlarla birlikte yola çıktı. Eve yaklaştığı sırada, yüzbaşı bazı dostlarını yollayıp O'na şu haberi gönderdi: «Ya Rab, zahmet etme; evime girmene layık değilim. **7** Bu yüzden yanına gelmeye de kendimi layık görmedim. Sen yeter ki bir söz söyle, uşağım iyileşir. **8** Ben de buyruk altında bir görevliyim, benim de buyruğumda askerlerim var. Birine, «Git» derim, gider; ötekine, «Gel» derim, gelir; köleme, «Şunu yap» derim, yapar.» **9** Bu sözleri duyan İsa yüzbaşıya hayran kaldı. Ardından gelen kalabalığa dönerek, «Size şunu söyleyeyim» dedi, «İsrail'de bile böyle iman görmedim.» **10** Gönderilenler eve döndüklerinde köleyi iyileşmiş buldular.

11 Bundan kısa bir süre sonra İsa, Nain denilen bir kente gitti. Öğrencileriyle büyük bir kalabalık O'na eşlik ediyordu. **12** İsa kentin kapısına tam yaklaştığı sırada, dul annesinin tek oğlu olan bir adamın cenazesi kaldırılıyordu. Kent halkından büyük bir kalabalık da kadınla birlikteydi. **13** Rab kadını görünce ona acıdı. Kadına, «Ağlama» dedi. **14** Yaklaşıp cenaze sedyesine dokununca sedyeyi taşıyanlar durdu. İsa, «Delikanlı» dedi, «Sana söylüyorum, kalk!» **15** Ölü doğrulup oturdu ve konuşmaya başladı. İsa onu annesine geri verdi. **16** Herkesi bir korku almıştı. «Aramızda büyük bir peygamber ortaya çıktı!» ve «Tanrı, halkının yardımına geldi!» diyerek Tanrı'yi yüceltmeye başladılar. **17** İsa'yla ilgili bu haber bütün Yahudiye'ye ve çevre bölgelere yayıldı.

AÇIKLAMA: İlerleyen bölümlerde Mesih'in olağanüstü gücü ve yetkisini görüyoruz. Kefarnahum'a geri döndüğünde daha önce onu reddeden din bilginleri etrafını sarıp yardımına başvururlar. Anlaşılan kasabanın havra restorasyonunun finansmanını sağlayan Romalı Yüzbaşı'nın çok değer verdiği bir hizmetkârı hasta düşmüş o yüzden toplumun ileri gelenleri Mesih'in acilen ona yetişmesi için ricada bulunuyorlardı. Yani normal şartlarda İsa Mesih'i kabul etmeyen din bilginleri maddi menfaat söz konusu olunca hemen O'nun koluna giriyorlar. Yüzbaşının evine doğru giderken bazı dostları İsa'yı karşılamaya gelir ve evine kadar gelmesine gerek yok derler. Yüzbaşı, 'Evime girmene layık değilim' demişti. Dahası, 'Yeter ki bir söz söyle uşağım iyileşir' söylemişti. Yahudi olmayan ve Tanrı'nın sözüne yabancı bu adamın imanına hayran kalan İsa 'Size doğrusunu söyleyeyim, İsrail'de bile böyle iman görmedim'diye karşılık verir. Bu şekilde Mesih Yahudi din bilginlerinin imanını ile 'pagan' sayılan yüzbaşının imanıyla kıyaslar. İsa'nın kendi halkı O'nu Tanrı Oğlu Mesih olarak kabul etmemesine rağmen, yabancılar İsa'nın olağanüstü yetkisini ve gücünü kavramışlardı. Böylece İsa uzaktan tek sözle yüzbaşının uşağını iyileştirdi.

Başka bir gün Mesih'le öğrencileri Nain isminde küçük bir kasabaya yaklaştıklarında dul bir annenin tek oğlunun cenazesini kaldıran bir kalabalıkla

karşılaşırlar. Kadınla oğlu çok sevildikleri için tüm kasaba cenazeye eşlik ediyordu. Tabi dul kadın için bu bir felaket, korkunç bir kabustu. Artık hiç kimsesi yoktu, maddi desteği de kırılmıştı. Kadını gören ve olayı sezen İsa çok üzüldü ve kadına yaklaşıp 'Ağlama' der. Sonra sedyeyi taşıyanları durdurur ve cansız delikanlıya dönüp, 'Sana söylüyorum, kalk!' dedi. Birden ölü doğrulup oturur ve konuşmaya başlar. İsa da çocuğu hemen annesine kavuşturur. Haliyle herkes çok şaşırır ve Mesih'in bu yaptığının haberi her yere yayılır. İnsanlar İsa'nın bu yaptığını yıllar önce başka bir dulun oğlunu dirilten peygamber Elişa'nın yaptığına benzetmiş olabilir ki 'aramızda büyük bir peygamber var' dediler (2.Krallar 4). Ancak İsa Mesih bir peygamberden çok öte Tanrı'nın Oğlu'ydu. Elbette ki Rab bir çok farklı peygamberin elinden benzer bazı mucizeler yapmıştı. Ancak İsa Mesih gibi bu kadar çok çeşitli mucize yapan bir kimse dünya tarihinde hiç görülmemiştir. Elçi Yuhanna'ya göre İsa'nın yaptığı olağanüstü şeyler o kadar çoktu ki hepsi tek tek yazılıydı, yazılan kitaplar dünyaya sığmazdı (Yuhanna 21:25). Kaldı ki kaydedilen bu örnekler İsa'nın olağanüstü gücünü ve yetkisini görmemiz için fazlasıyla yetiyordur.

MESİH İLE YAHYA

Luka 7:18-35

18-19 Yahya'nın öğrencileri bütün bu olup bitenleri kendisine bildirdiler. Öğrencilerinden ikisini yanına çağırarak Yahya, «Gelecek Olan sen misin, yoksa başkasını mı bekleyelim?» diye sormaları için onları Rab'be gönderdi. **20** Adamlar İsa'nın yanına gelince şöyle dediler: «Bizi sana Vaftizci Yahya gönderdi. «Gelecek Olan sen misin, yoksa başkasını mı bekleyelim?» diye soruyor.» **21** Tam o sırada İsa, çeşitli hastalıklara, illetlere ve kötü ruhlara tutulmuş birçok kişiyi iyileştirdi, birçok körün gözünü açtı. **22** Sonra Yahya'nın öğrencilerine şöyle karşılık verdi: «Gidin, görüp işittiklerinizi Yahya'ya bildirin. Körlerin gözleri açılıyor, kötürümler yürüyor, cüzamlılar temiz kılınıyor, sağırlar işitiyor, ölüler diriliyor ve Müjde yoksullara duyuruluyor. **23** Benden ötürü sendeleyip düşmeyene ne mutlu!» **24** Yahya'nın gönderdiği haberciler gittikten sonra İsa, halka Yahya'dan söz etmeye başladı. «Çöle ne görmeye gittiniz?» dedi. «Rüzgarda sallanan bir kamış mı? **25** Söyleyin, ne görmeye gittiniz? Pahalı giysiler giymiş bir adam mı? Oysa şahane giysiler giyip bolluk içinde yaşayanlar kral saraylarında bulunur. **26** Öyleyse ne görmeye gittiniz? Bir peygamber mi? Evet! Size şunu söyleyeyim, gördüğünüz kişi peygamberden de üstündür. **27** 'İşte, habercimi senin önünden gönderiyorum; O önden gidip senin yolunu hazırlayacak' **28** Size şunu söyleyeyim, kadından doğanlar arasında Yahya'dan daha üstün olanı yoktur. Bununla birlikte, Tanrı'nın Egemenliği'nde en küçük olan ondan üstündür.» **29** Yahya tarafından vaftiz edilen halk, hatta vergi görevlileri bile bunu duyunca Tanrı'nın adil olduğunu doğruladılar. **30** Oysa Yahya tarafından vaftiz edilmeye yanaşmayan Ferisiler'le Kutsal Yasa uzmanları, Tanrı'nın kendileriyle ilgili tasarısını reddettiler. **31** İsa, «Bu kuşağın insanlarını neye benzeteyim? Bunlar neye benziyorlar?» dedi. **32** «Çarşı meydanında oturup

birbirlerine, ‹Size kaval çaldık, oynamadınız; Ağıt yaktık, ağlamadınız› 33 Vaftizci Yahya geldiği zaman oruç tutup şaraptan kaçındı, ona ‹cinli› diyorsunuz. 34 İnsanoğlu geldiği zaman yiyip içti. Bu kez de diyorsunuz ki, ‹Şu obur ve ayyaş adama bakın! Vergi görevlileri ve günahkârlarla dost oldu!› 35 Ne var ki bilgelik, onu benimseyen herkes tarafından doğrulanır.››

AÇIKLAMA: Bu sırada İsa Mesih'in yolunu hazırlamak üzere gönderilen Yahya, Kral Hirodes tarafından hapse atılmıştı (Matta 11:2). Ardından gelen Mesih'in Tanrı'nın Egemenliği'ni bir an evvel kurmasını bekleyen Yahya hiçbir şeyin değişmediğine şaşırılmış, hatta İsa konusunda biraz imansızlığa kapılmıştı. Bu yüzden bazı öğrencilerini İsa'ya gönderip, 'Gelecek Olan' yani beklenen Mesih sen misin diye sormalarını buyurdu. İsa yaptıkları mucizeleri göstererek daha önce gördüğümüz gibi Mesih için söylenen kehanetlerin tümünü yerine getirdiğini belirtir (Luka 4:18-19). Yani İsa kendine düşen görevi tam müjdelendiği gibi tam tamına yerine getiriyordu ne var ki halkın önderleri ve din bilginleri kendisini reddettiklerinden dolayı bir ilerleme kaydedemiyordu. Sonra ümitsizliğe kapılan Yahya'yı şu sözlerle teşvik etmeye çalışır: '*Benden ötürü sendeleyip düşmeyene ne mutlu!*'. Aslında Yahya'nın bu tereddütlerini anlayışla karşılamak lazım çünkü İsa Mesih'e inanan bizler de dünyada gördüğümüz adaletsizliklerden dolayı zaman zaman inancımızı benzer şekilde sorgulayabiliyoruz. Ancak gerçek şu ki günün geldiğinde Rab planını harika bir şekilde tamamlayacaktır (İbraniler 10:35-39).

Yahya'dan konu açılmışken Mesih onun esas kim olduğunu bildirmek için fırsatı kullanır. Dıştan bakılırsa çölde yaşayan, deve tüyünden giysi giyen ve yaban balı çekirgeyle beslenen Yahya bir hayli garip bir insandı (Matta 3:4). Ancak İsa'nın tespitine göre Yahya peygamberlerin gelişini müjdeledikleri Mesih'in yolunu hazırlayan 'haberci'dir. Peygamber Malaki yaklaşık 450 sene önce böyle birinin çıkacağını söylemişti. Bu anlamda İsa'ya göre Yahya peygamberlerden de üstündür. Onu çok üstün kılan diğer bir niteliği de çok 'küçük' yani son derece alçakgönüllü olmasıydı. Nitekim Mesih'in öğretisine göre kim onun gibi çok 'küçük' olursa Rab'bin düzeninde o kadar da 'büyük' olur. Yani gerçek 'büyüklük' insan alçakgönüllülüğüyle ölçülür (Yuhanna 3:30).

Yahya'yı tanıyan ve vaftizine boyun eğen halk Mesih'in bu tespitini hemen onaylamıştı. Ne var ki vaftizini küçümseyen dik başlı Ferisiler için Mesih '*Tanrı'nın kendileriyle ilgili tasarısını reddettiler*'der. Aslında asırlarca müjdelenen Tanrı'nın Egemenliği gelmesi için her şey hazırды, ne var ki halkın ileri gelenleri hem Yahya'yı hem de Mesih'i reddettiklerinden dolayı olmadı. Sonra İsa bu durumu çarşıda oynayan çocuklara benzettir. Kaval çalınca oynayan yok, ağıt yakınca da ağlayan yok. Vaftizci Yahya son derece sade bir tarzla geldi ama ona 'cinli' denildi. İsa Mesih ise halkla iç içe yaşadı bu defa ona 'obur ve ayyaş' denildi. Yani benzetmede her şeyi deneyen çocuklar gibi insanları bir türlü tatmin edemediler. Asıl nedeni ise önderlerin tövbesiz yürekleriydi. Sonuç olarak İsa şu atasözüyle konuşmasını bitiriyor: '*Bilgelik onu benimseyen herkes tarafından doğrulanır.*' Bilgelik derken, Tanrı'nın doğruları ve vahyi kastediyor. Bunu kim idrak edebilir? Dediğine göre ancak bunu imanla benimseyen insanlar derin hikmetini

ve doğruluğunu anlayabilirler. Elçi Pavlus'un da belirttiği gibi 'doğal' mantıkla Tanrı'nın değerlerini anlamaya çalışan insanlara bu gerçekler saçma gelir. Ancak Tanrı'nın Ruh'uyla yönlendirilen insanlar Mesih'in düşüncesine sahip olurlar (1.Korintliler 2:6-16).

MESİH İLE KADINLAR

Luka 7:36-8:3

36 Ferisiler'den biri İsa'yı yemeğe çağırdı. O da Ferisi'nin evine gidip sofraya oturdu. **37-38** O sırada, kentte günahkâr olarak tanınan bir kadın, İsa'nın, Ferisi'nin evinde yemek yediğini öğrenince kaymaktaşıdan bir kap içinde güzel kokulu yağ getirdi. İsa'nın arkasında, ayaklarının dibinde durup ağlayarak, gözyaşlarıyla O'nun ayaklarını ıslatmaya başladı. Saçlarıyla ayaklarını sildi, öptü ve yağı üzerlerine sürdü. **39** İsa'yı evine çağırmış olan Ferisi bunu görünce kendi kendine, «Bu adam peygamber olsaydı, kendisine dokunan bu kadının kim ve ne tür bir kadın olduğunu, günahkâr biri olduğunu anlardı» dedi. **40** Bunun üzerine İsa Ferisi'ye, «Simun» dedi, «Sana bir söyleyeceğim var.» O da, «Buyur, öğretmenim» dedi. **41** «Tefeciye borçlu iki kişi vardı. Biri beş yüz, öbürü de elli dinar borçluydu. **42** Borçlarını ödeyecek güçte olmadıklarından, tefeci her ikisinin de borcunu bağışladı. Buna göre, hangisi onu çok sever?» **43** Simun, «Sanırım, kendisine daha çok bağışlanan» diye yanıtladı. İsa ona, «Doğru söyledin» dedi. **44** Sonra kadına bakarak Simun'a şunları söyledi: «Bu kadını görüyor musun? Ben senin evine geldim, ayaklarım için bana su vermedin. Bu kadın ise ayaklarımı gözyaşlarıyla ıslatıp saçlarıyla sildi. **45** Sen beni öpmedin, ama bu kadın eve girdiğimden beri ayaklarımı öpüp duruyor. **46** Sen başıma zeytinyağı sürmedin, ama bu kadın ayaklarıma güzel kokulu yağ sürdü. **47** Bu nedenle sana şunu söyleyeyim, kendisinin çok olan günahları bağışlanmıştır. Çok sevgi göstermesinin nedeni budur. Oysa kendisine az bağışlanan, az sever.» **48** Sonra kadına, «Günahların bağışlandı» dedi. **49** İsa'yla birlikte sofrada oturanlar kendi aralarında, «Kim bu adam? Günahları bile bağışlıyor!» şeklinde konuşmaya başladılar. **50** İsa ise kadına, «İmanın seni kurtardı, esenlikle git» dedi.

8:1 Bundan kısa bir süre sonra İsa on iki öğrencisiyle birlikte köy kent dolaşmaya başladı. Tanrı'nın Egemenliği'ni duyurup müjdeliyordu. **2-3** Kötü ruhlardan ve hastalıklardan kurtulan bazı kadınlar, içinden yedi cin çıkmış olan Mecdelli denilen Meryem, Hirodes'in kâhyası Kuza'nın karısı Yohanna, Suzanna ve daha birçokları İsa'yla birlikte dolaşıyordu. Bunlar, kendi olanaklarıyla İsa'ya ve öğrencilerine yardım ediyorlardı.

AÇIKLAMA: Bir önceki bölümde din bilginleri Mesih'i hep günahkârlarla dost olup ayyaş ve oburlarla oturmakla suçladılar. Aslında İsa her kesime hitap etti, kendisini kabul etmeleri için herkese eşit fırsat verdi. Ne var ki bir çok defa vurguladığı gibi ancak kendi yüreklerini gören ve tövbeye yanaşanlar Mesih'in gerçek değerini biliyorlardı (5:31-32). Bu kez bir Ferisi'nin daveti üzerine İsa onun evine gidip yemeğe oturur. Bu sırada kapıdan bakan bir kadın birden içeri girer ve

Mesih'in ayaklarına sarılır. Hıçkırarak ağlayan kadın İsa'nın ayaklarını gözyaşlarıyla yıkar ve uzun saçlarıyla siler. Sonra beraberinde getirdiği parfümlü bir yağ alıp İsa'nın ayaklarına sürer. Haliyle odadaki herkes büyük şoka uğruyor çünkü kadın bunu yaparak toplumsal birçok tabuyu yıkıyordu. Erkeklerle kadınlar aynı sofraya oturmazlardı. Dahası bu kadının toplum tarafından kötü yani bir hayat kadını olarak biliniyordu. Tüm bunları bilen Mesih'in ona müdahale etmeyip de kadının bu tuhaf jestini kabul etmesi de herkesi daha da şaşırttı. Neler oluyor?

Mesih, içinden kendisini yargılayan Ferisi'ye dönüp küçük bir benzetme anlatır. Tefeciye borçlu iki kişi var, biri beş yüz öbürü elli dinar borçludur. Bir dinar vasıfsız bir işçinin günlük ücretiydi, yani az bir para değil bu. Ne var tefeci ikisini bağışlayıp borcunu siler. Sonra İsa şu soruyu sorar: 'Hangisi daha minnettar olup onu daha çok sever?' Doğal olarak çok borcu olan çok sever. Şimdi Mesih evine çağırılan Ferisiyle ayaklarını yıkayan kadını kıyaslar. O günün örf ve adetlerine göre birini evine çağırdığın zaman kapıda onu öpüp ayaklarını yıkaman gerekiyordu. Sonra başına sürmesi için hoş kokulu yağ ikram etmen gerekiyordu. Ancak esasında Mesih'i sevmeyen bu Ferisi İsa'yı evine aldığı anda bunların hiç birini yapmadı. Kapıdan olup bitenleri izleyen kadının ağlaması ve birden içeri fırlamasının sebebi buydu. Eskiden kötü yollara düşen bu kadın Mesih'i tanıdıktan sonra tövbe etmiş onu izliyordu. Ancak Ferisi'nin İsa'ya yaptığı bu büyük ayıbı

görünce dayanamayıp herkesin önünde Mesih'in kendisi için ne kadar değerli olduğunu göstermek istedi. Bununla kadın aynı zamanda Ferisi'nin yaptığı saygısızlığı yüzüne vurmuş oldu. Mesih'in benzetmesine göre esas kendisini çok seven bu hayat kadınıydı. O yüzden İsa ona dönüp 'günahların bağışlandı' der. Sonra herkesin şaşkınlığına karşın şunu da ekler, 'İmanın seni kurtardı, esenlikle git.'

Bu gibi olaylarda Mesih'in kadınlara verdiği üstün değeri görebiliyoruz. O dönemde kadınlar resmen evin kölesi olarak bakılıyordu. Doğan erkek çocuk bereket iken doğan kız lanet sayılırdı. İsa Mesih ise kadınlara öyle bakmazdı. Burada olduğu gibi kötü yollara düştüğü halde tövbe eden bu kadını onurlandırıyor. İncil'in bir çok yerinde Mesih'in kadınlara olan sevecen ve samimi tutumu sergilenir (Yuhanna 8:1-11). Hatta sekizinci bölümün başında okuduğumuz gibi bir çok kadının da Mesih'in izleyicileri arasında yer aldığını görüyoruz. Bunların çoğu kötü yollardan kurtulmuş ve hayatlarını Mesih'in müjdesine adanmış kimselerdi. Dahası köy köy gezen Mesih'in havarilerine kendi olanaklarıyla yardım ediyorlardı. Böylece kadınları grubuna kabul eden Mesih onların erkeklerle eşdeğer olup Tanrı'nın Egemenliğine layık olduklarını gösterdi.

TANRI EGEMENLİĞİNİN SIRRI

Luka 8:4-8:21

4-5 Büyük bir kalabalığın toplandığı, insanların her kentten kendisine akın akın geldiği bir sırada İsa şu benzetmeyi anlattı: «Ekincinin biri tohum ekmeye çıktı. Ektiği tohumlardan kimi yol kenarına düştü, ayak altında çiğnenip gökteki kuşlara yem oldu. **6** Kimi kayalık yere düştü, filizlenince susuzluktan kuruyup gitti. **7** Kimi, dikenler arasına düştü. Filizlerle birlikte büyüyen dikenler filizleri boğdu. **8** Kimi ise iyi toprağa düştü, büyüyünce yüz kat ürün verdi.» Bunları söyledikten sonra, «İşitecek kulağı olan işitsin!» diye seslendi. **9-10** İsa, bu benzetmenin anlamını kendisinden soran öğrencilerine, «Tanrı Egemenliği'nin sırlarını bilme ayrıcalığı size verildi» dedi. «Ama başkalarına benzetmelerle sesleniyorum. Öyle ki, «Gördükleri halde görmesinler, Duydukları halde anlamasınlar.» **11** «Benzetmenin anlamı şudur: Tohum Tanrı'nın sözüdür. **12** Yol kenarındakiler sözü işiten kişilerdir. Ama sonra İblis gelir, inanıp kurtulmasınlar diye sözü yüreklerinden alır götürür. **13** Kayalık yere düşenler, işittikleri sözü sevinçle kabul eden, ama kök salamadıkları için ancak bir süre inanan kişilerdir. Böyleleri denendikleri zaman imandan dönerler. **14** Dikenler arasına düşenler, sözü işiten ama zamanla yaşamın kaygıları, zenginlikleri ve zevkleri içinde boğulan, dolayısıyla olgun ürün vermeyenlerdir. **15** İyi toprağa düşenler ise, sözü işitince onu iyi ve sağlam bir yürekte saklayanlardır. Bunlar sabırla dayanarak ürün verirler.» **16** «Hiç kimse kandil yakıp bunu bir kapla örtmez, ya da yatağın altına koymaz. Tersine, içeri girenler ışığı görsünler diye onu kandillğe koyar. **17** Çünkü açığa çıkarılmayacak gizli hiçbir şey yok; bilinmeyecek, aydınlığa çıkmayacak saklı hiçbir şey yoktur. **18** Bunun için, nasıl dinlediğinize dikkat edin.

Kimde varsa, ona daha çok verilecek. Ama kimde yoksa, kendisinde var sandığı bile elinden alınacak.»

19 İsa'nın annesiyle kardeşleri O'na geldiler, ama kalabalıktan ötürü kendisine yaklaşamadılar. **20** İsa'ya, «Annenle kardeşlerin dışarıda duruyor, seni görmek istiyorlar» diye haber verildi. **21** İsa haberi getirenlere şöyle karşılık verdi: «Annemle kardeşlerim, Tanrı'nın sözünü duyup yerine getirenlerdir.»

AÇIKLAMA: Herkesin Mesih'e akın ettiği bu sırada İsa gerçekten kendisinden yana olanlara hitap etmek için benzetmeler yani kısa hikâyeler ve güncel örnekler kullanmaya başlar. Çünkü onu dinleyenler arasında ağzını arayan ve onu tuzağa düşürmeye çalışanlar da vardı. Bunlar İsa'nın anlattığı öykülerin derin anlamını yakalayamazken, Mesih'i sevenler bunların üzerinde düşünerek gizli sırlarını çözebiliyorlardı. Burada Mesih tohum eken bir çiftçi örneğini verir. Daha önce sürülmüş tarlaya çıkan ikinci sağ sola tohum serper. Haliyle bir kısmı yol kenarına, taşlı yerlere ve dikenli yerlere düşer dolayısıyla bunlar hiç ürün vermiyor. Ancak büyük bir kısmı da verimli toprağa düşer ve yüz katına kadar dönüş yapıyor. Başta Mesih'in ne demek istediğini anlayamayan havariler benzetmeyi açıklamasını isterler. İsa öncelikle neden artık benzetmelerle konuştuğunu açıklar: Tanrı Egemenliği'nin sırları İsa'yı reddedenlerce değil *'işitecek kulağı olanlarca'* anlaşılın diye. Sonra açıklamasını şöyle sürdürür: Ekilen tohum Tanrı'nın sözü yani Mesih'in duyurduğu müjdedir. Dört çeşit toprak ise insanların dört farklı yürek tutumunu temsil eder. Kimisi yol gibi sert bir yüreğe sahiptir o yüzden Tanrı'nın sözünü duyduğunda hiç bir faydası yok, İblis de tohumu kapar. İkinci kişi yüreğinde 'kayalar' saklayan kişi. Tanrı'nın sözünü büyük sevinçle kabul eder ancak yüreğindeki kayaların kaldırılmasına müsaade etmediği için bir süre sonra kök salamayan tohum ölür. Bu kayalar toplum baskısı, aile ilişkileri, katı siyasi ve ideolojik görüşler gibi insanın tümünden Mesih'e bağlanmasını engelleyen bir çok şey olabilir. Üçüncü toprak iyi tohumla birlikte dikenlere yer veren kişi. Zaman geçtikçe doğal olarak daha azgın dikenler filizlenen başakları boğar. Okuduğumuz gibi bu dikenler Tanrı'nın sözünü bastıran bu yaşamın kaygılarını, zenginlik ve zevklerini temsil eder. Tanrı'dan çok bu geçici heveslere yönelen kişi eninde sonunda Rab'den kopar gider. Son toprak esas Tanrı'nın aradığı verimli yürektir. Sabanla kırılmış ve ayıklanmış bu toprak, alçakgönüllü ve tövbekar yüreği sembolize eder. İşte bundan büyük bir hasat çıkar.

Ardından Mesih kandil örneğini verir: Hiç kimse kandil yakıp onu gizlemez, tersine herkese ışık versin diye görünür bir yere koyar. Sonra İsa şunu ekler: *'Açığa çıkarılmayacak gizli bir şey yoktur.'* Bununla neyi vurgulamaya çalışıyor? Bir önceki örnek ile bağdaştırdığımızda Mesih her yüreğin gizli tutumu eninde sonunda belli olacak demek istiyor. Birinin yüreği gerçek anlamda Mesih'e adanmış değilse günün sonunda hiç ürün ya da ışık veremeyecek. Ancak tam anlamıyla Tanrı'ya adanmış yüreğin ürünü büyük olduğu gibi ışığı ve etkisi de büyüktür. O yüzden gerçek imanlı bu ışığı saklamak yerine herkese yansıtmaya özen göstermeli ki başkaları da Rab'in Nuru'na gelsin.

Bu arada İsa'nın annesiyle kardeşleri onu görmek için dışarıda bekliyorlardı. Mesih ise şöyle yanıt verir: 'Annemle kardeşlerim, Tanrı'nın sözünü duyup yerine getirenlerdir.' Peki, Mesih bu sözle ailesini küçümsüyor muydu? Kesinlikle hayır! Ancak başka ayetlerden İsa'nın kardeşlerinin ilk başta kendisine inanmayıp onunla alay ettiklerini okuyoruz (Yuhanna 7:2-8). Annesine gelince Mesih çarmıhta ölürken bile hep onu düşündüğünü gösterdi (Yuhanna 19:26-27). Ne var ki burada İsa kan bağından daha güçlü bir ilişkiyi vurgulamak istiyor. Çünkü Mesih yeni bir aile kuruyordu. Kendisine iman edenler Tanrı'nın çocukları olup ruhsal açıdan Rab'bin ev halkına dahil oluyorlardı (Yuhanna 1:12) Fakat İsa'nın belirttiği gibi kişi bu ruhsal aileye ne kan bağıyla ne de etnik kimliğiyle giriyor, ancak Tanrı'nın sözünü duyup yerine getirenler girecek. Sonuç olarak Mesih Tanrı'nın yalnızca 'imanlıyım' diyenleri değil esas sözüne uyanları yanına alacağı mesajını pekiştiriyor.

BU ADAM KİM Kİ...

Luka 8:22-8:39

22 Bir gün İsa öğrencileriyle birlikte bir tekneye binerek onlara, «Gölün karşı yakasına geçelim» dedi. Böylece kıyıdan açıldılar. **23** Teknede giderlerken İsa uykuya daldı. O sırada gölde fırtına koptu. Tekne su almaya başlayınca tehlikeli bir duruma düştüler. **24** Gidip İsa'yı uyandırarak, «Efendimiz, Efendimiz, öleceğiz!» dediler. İsa kalkıp rüzgarı ve kabaran dalgaları azarladı. Fırtına dindi ve ortalık sültilman oldu. **25** İsa öğrencilerine, «Nerede imanınız?» dedi. Onlar korku ve şaşkınlık içindeydiler. Birbirlerine, «Bu adam kim ki, rüzgara, suya bile buyruk veriyor, onlar da sözünü dinliyor!» dediler.

26 Celile'nin karşısında bulunan Gerasalılar'ın memleketine vardılar. **27** İsa karaya çıkınca kentten bir adam O'nu karşıladı. Cinli ve uzun zamandan beri giysi giymeyen bu adam evde değil, mezarlık mağaralarda yaşıyordu. **28** Adam İsa'yı görünce çığlık atıp önünde yere kapandı. Yüksek sesle, «Ey İsa, yüce Tanrı'nın Oğlu, benden ne istiyorsun?» dedi. «Sana yalvarırım, bana işkence etme!» **29** Çünkü İsa, kötü ruha adamın içinden çıkmasını buyurmuştu. Kötü ruh adamı sık sık etkisi altına alıyordu. Adam zincir ve kösteklerle bağlanıp başına nöbetçi konulduğu halde bağlarını paralıyor ve cin tarafından ıssız yerlere sürülüyordu. **30** İsa ona, «Adın ne?» diye sordu. O da, «Tümen» diye yanıtladı. Çünkü onun içine bir sürü cin girmişti. **31** Cinler, dipsiz derinliklere gitmelerini buyurmasını diye İsa'ya yalvarıp durdular. **32** Orada, dağın yamacında otlayan büyük bir domuz sürüsü vardı. Cinler, domuzların içine girmelerine izin vermesi için İsa'ya yalvardılar. O da onlara izin verdi. **33** Adamdan çıkan cinler domuzların içine girdiler. Sürü dik yamaçtan aşağı koşuşarak göle atlayıp boğuldu. **34** Domuzları güdenler olup biteni görünce kaçtılar, kentte ve köylerde olayın haberini yaydılar. **35** Bunun üzerine halk olup biteni görmeye çıktı. İsa'nın yanına geldikleri zaman, cinlerden kurtulan adamı giyinmiş ve akli başına gelmiş olarak İsa'nın ayakları dibinde oturmuş buldular ve korktular. **36** Olayı görenler, cinli adamın nasıl kurtulduğunu halka anlattılar. **37** O zaman Gerasa yöresinden gelen bütün

kalabalık büyük bir korkuya kapılarak İsa'nın yanlarından ayrılmasını rica ettiler. O da geri dönmek üzere tekneye bindi. 38-39 Cinlerden kurtulan adam İsa'nın yanında kalmak için O'na yalvardı. Ama İsa, «Evine dön, Tanrı'nın senin için neler yaptığını anlat» diyerek onu salıverdi. Adam da gitti, İsa'nın kendisi için neler yaptığını bütün kentte duyurdu.

AÇIKLAMA: Mesih'le havarilerinin kaldığı yer Celile gölünün kenarındaydı. Zaman zaman kalabalıklardan uzaklaşmak ve öğrencileriyle baş başa vakit geçirmek için hep birlikte bir tekneye binip göle açılırlardı.. Bu defa Mesih insanların dertleriyle ilgilenmekten fiziksel olarak öyle yoruldu ki tekneye suya açılır açılmaz uykuya daldı. Celile gölü pek büyük sayılmaz, yani öbür yakaya varmak en fazla bir saat sürerdi. Ancak o gün ansızın büyük bir fırtına koptu. Güçlü bir rüzgarın kaldırdığı dalgalar onları yutacak gibi etraflarını sardı. Havarilerin bazıları tecrübeli balıkçılar olmalarına rağmen tekne su almaya başlayınca hepsi birden paniğe kapıldı. Sonra Mesih'i uyandırıp 'Efendimiz öleceğiz!' diye bağırmaya başladılar. İsa ayağa kalkıp rüzgarı ve dalgaları yüksek sesle azarladı. Bir anda fırtına dindi ve göl sülman oldu. Sonra öğrencilerine dönerek, 'Nerede imanınız?' diye sordu. Bu inanılmaz mucizeyi gören adamlar 'Bu adam kim ki,' diyerek daha büyük bir korkuya kapıldılar. İmanlarını sorgulayan Mesih aslında şunu belirtmeye çalışıyordu: 'Ben sizinle birlikteyken bize hiç bir şey olamaz.'Hayatımızda her tür fırtına kopabilir, ancak İsa Mesih bizimle ise sorun yok demektir.

Karşı yakaya vardıklarında çok ilginç bir manzarayla karşılaştılar. Uğradıkları Gerasa bölgesinde cine tutulmuş bir adam mezarlık mağaralarında yaşıyordu. Uzun zamandan beri bu durumda olan adam artık giysi bile giymiyordu ve tamamen kötü ruhun kontrolündeydi. Bölgedeki halk adamı zincir ve kösteklerle

bağlayıp başına nöbetçi koyarak zapt etmeye çalıştılsa da hiç işe yaramadı çünkü içindeki cinin olağanüstü kuvvetiyle zincirleri koparıp parçalıyordu. Böylece hiç kimse o bölgeden geçmezdi ve adam yalnız başına mezarlar arasında dolaşarak yaşıyordu. Bugün ise Mesih onun ziyaretine gelir. Uzaktan İsa'yı fark eden cinli adam yanına koşarak 'Ey İsa, Yüce Tanrı'nın Oğlu benden ne istiyorsun?' diye bağırdı. Adamın durumunu sezen İsa içindeki kötü ruhları sorguya çekmeye başlar. Adını sorunca 'Tümen' olduğunu öğrenir çünkü adamın içindeki cinler bir tümen kadar kalabalıktılar. Bir tümen ya da lejyon Roma ordusunda 6000 erden oluşan büyük bir asker birliğiydi. Demek ki yüzlerce, belki binlerce, kötü ruh aynı adama musallat olmuş içine sığınmışlar. Ama adam kurtulmak istiyordu ki koşarak İsa Mesih'in yanına gelip ayaklarına kapandı.

Bu sırada kötü ruhlar dipsiz derinliklere mahkum edilmemek için Mesih'e yakarmaya başlarlar. Cinler yakınlarında bulunan büyük bir domuz sürüsünü göstererek onlara girmek için izin talep ederler. Mesih'in izin vermesi üzerine kötü ruhlar domuz sürüsüne girer, deliren hayvanlar da yüksek bir yamaçtan göle atlayıp boğulurlar. Tüm bu olayı gören domuz sürüsünü güden adamlar şaşkınlık içinde çevre kentlerine koşup olup bitenleri duyurmaya başlarlar. Olanları görmek için mezarlığa gelen insanlar eskisi gibi deli bir cinli değil, giyinmiş ve akli başına gelmiş bir adamın Mesih'in ayaklarının dibinde oturduğunu görürler. Ne var ki Mesih'in adama gösterdiği olağanüstü merhametine rağmen adamlar bir tek uğradıkları maddi zararı düşünerek İsa'nın bölgeden uzaklaşmasını rica ederler. Şifa bulan adam ise Mesih'le gelmek istiyor ama İsa müjdeyi duyurmak üzere onu ev halkına yollar. Bu öykü bazılarının zararsız sandıkları kötü ruhların korkunç oyunları hakkında çok şey öğretir. Aynı zamanda insanların ne kadar acımasız ve bencil davrandıklarını da gösterir. Ama en önemlisi cinlerin bile Mesih'in 'Tanrı'nın Oğlu' olduğunu bildiklerini kanıtlar. Böylece İsa hem doğa hem de cinlerin üzerinde yetkili olduğunu bir kere daha gösterir.

İMANIN GÜCÜ

Luka 8:40-8:56

40 Karşı yakaya dönen İsa'yı halk karşıladı. Çünkü herkes O'nu bekliyordu. **41** O sırada, havra yöneticisi olan Yair adında bir adam gelip İsa'nın ayaklarına kapandı, evine gelmesi için yalvardı. **42** Çünkü on iki yaşlarındaki biricik kızı ölmek üzereydi. İsa oraya giderken kalabalık O'nu her yandan sıkıştırıyordu. **43** On iki yıldır kanaması olan bir kadın da oradaydı. Varını yoğunu hekimlere harcamıştı; ama hiçbiri onu iyileştirememişti. **44** İsa'nın arkasından yetişip giysisinin eteğine dokundu ve o anda kanaması kesildi. **45** İsa, «Bana kim dokundu?» dedi. Herkes inkâr ederken Petrus, «Efendimiz, kalabalık seni çepeçevre sarmış sıkıştırıyor» dedi. **46** Ama İsa, «Birisine bana dokundu» dedi. «İçimden bir gücün akıp gittiğini hissettim.» **47** Yaptığını gizleyemeyeceğini anlayan kadın titreyerek geldi, İsa'nın ayaklarına kapandı. Bütün halkın önünde, O'na neden dokunduğunu ve o anda nasıl iyileştiğini anlattı. **48** İsa ona, «Kızım» dedi, «İmanın seni kurtardı. Esenlikle git.» **49** İsa daha konuşurken havra

yöneticisinin evinden biri geldi. Yöneticiye, «Kızın öldü» dedi, «Artık öğretmeni rahatsız etme.» 50 İsa bunu duyunca havra yöneticisine şöyle dedi: «Korkma, yalnız iman et, kızın kurtulacak.» 51 İsa adamın evine gelince Petrus, Yuhanna, Yakup ve kızın annesi babası dışında hiç kimsenin kendisiyle birlikte içeri girmesine izin vermedi. 52 Herkes kız için ağlıyor, dövünüyordu. İsa, «Ağlamayın» dedi, «Kız ölmedi, uyuyor.» 53 Kızın öldüğünü bildikleri için İsa'yla alay ettiler. 54 O ise kızın elini tutarak, «Kızım, kalk!» diye seslendi. 55 Ruhu yeniden bedenine dönen kız hemen ayağa kalktı. İsa, kıza yemek verilmesini buyurdu. 56 Kızın annesiyle babası şaşkınlık içindeydi. İsa, olanları hiç kimseye anlatmamaları için onları uyardı.

AÇIKLAMA: Ezelden beri kadınlar ve çocuklar hep hor görülmüş, onlara gerektiği gibi değer verilmemiştir. Mesih'in onlara karşı yaklaşımı ve tutumu ise çok farklıydı. Bu bölümde çok utanç verici bir hastalığa yakalanan bir kadın ve ölen bir kız çocuğu söz konusu. İsa her birine çok özel bir ilgi gösterip şifa verir. En başta Yair isminde havra yöneticisi olan bir adam kızını iyileştirmesi için Mesih'in yanına gelip ayaklarına kapanır. Ölmek üzere olan biricik kızına dokunması için evine acilen çağırır. Mesih'le öğrencileri adamın evine doğru yol almaya başlar ancak etrafını saran ve onu her yönden sıkıştıran kalabalıktan ötürü İsa zor ilerliyor. Bu sırada on iki yıldır kanaması olan bir kadın 'İsa'ya bir dokunabilsem' diyerek Mesih'e yaklaşmaya çalışıyordu. Kronik hastalığı olan bu kadın şifa bulmak ümidiyle varını yoğunu doktorlara harcamıştı ama hiç iyileşememişti. Aynı zamanda utanç verici bir durum olduğu için bunu herkesin önünde dile getirmek istemiyordu. O yüzden İsa'nın arkasına takılarak kaftanının kenarına dokunmak için çabalıyordu. Nihayet giysisine dokunmaya başladığında birden şifa bulunduğunu hissetti. On iki yıldan beri bu mekruh hastalığa mahkum olan kadın bir anda özgür oldu. İçinden elbette sevinçten bayram ediyordu.

Birden Mesih durup, 'Bana kim dokundu?' diyerek etrafa bakınmaya başladı. Şaşkın havarileri, kalabalıktan bir çok kişi ona dokunduğunu hatırlatır ama Mesih içinden bir gücün akıp gittiğini hissetmişti. Yani bir çok kişi ona dokunuyordu ama tek bir kişi özel bir imanla dokundu ve İsa bunu hemen fark etti. Yaptığını daha fazla gizleyemeyeceğini anlayan kadın titreyerek Mesih'in önünde yere kapanıp öyküsünü anlatır. İsa da ona 'İmanın seni kurtardı, esenlikle git' cevabını verir. Peki Mesih neden bunu yaptı, yani kadını daha fazla utandırmaya ne gerek vardı? Aslında İsa'nın amacı kadını herkesin önünde rezil etmek değil, tersine herkesin kadının büyük imanını ve cesaretini görmesini istiyordu. Herkesin onunla birlikte sevinmesini istiyordu. Aynı zamanda Mesih'e içten ve samimi bir imanla yaklaşmanın ödülünü alan kadını tebrik etmek istiyordu.

Bu sırada Yair'in evinden bir hizmetçi gelip kızının öldüğünü bildirir. Mesih'in yol boyunca oyalanmasına üzülen ve dolayısıyla kızını iyileştirmek için geç kaldığını düşünen babaya İsa 'Korkma, yalnız iman et' der. Böylece yola devam ettiler. Eve vardıklarında herkes evin gözbebeği olan küçük kız için ağlıyor. Başkaları yüksek sesle ağıt yakıyor. Bunları gören İsa 'Ağlamayın, kız ölmedi, yalnızca uyuyor' der. Tabii kızının ölüsünü gören ev halkı ne denilmek istendiğini

hiç anlamadı, hatta bazıları onunla alay etti. Ama İsa Mesih'e göre ölüm sadece bir uyku (Yuhanna 11:11-13). Çünkü insanın ruhu hiç ölmüyor yalnızca geçici bir süreliğine bedenden ayrılıyor. Ancak dirilişte bir daha birleşiyor. Bu kez İsa herkesi dışarı gönderir ve bir tek en yakın üç öğrencisi ile kızın anne babasını alıp kızın yanına çıkar. Kızı elinden tutan Mesih '*Kızım, kalk!*' diye seslenmesi üzerine çocuk birden canlanıp ayağa kalkar. Böylece İsa onu sağ salim anne babasına teslim eder. Bu iki olayda aslında tek bir gerçek vurgulanıyor, o da içten bir imanın gücü. Kanaması olan kadın ve ölen çocuğun babası Mesih'e yürekten inandı ve Rab onları ödüllendirdi. Bugün de Rab'be bu yürekle yaklaşanlar geri çevrilmeyecektir.

Christ Raising the Daughter of Jairus, by Greg K. Olsen, © 1990 IRI

HAVARİLERE VERİLEN YETKİ

Luka 9:1-17

1 İsa, Onikiler'i yanına çağırıp onlara bütün cinler üzerinde ve hastalıkları iyileştirmek için güç ve yetki verdi. **2** Sonra onları Tanrı'nın Egemenliği'ni duyurmaya ve hastalara şifa vermeye gönderdi. **3** Onlara şöyle dedi: «Yolculuk için yanınıza hiçbir şey almayın: Ne değnek, ne torba, ne ekmek, ne para, ne de yedek mintan. **4** Hangi eve girerseniz, kentten ayrılınca dek orada kalın. **5** Sizi kabul etmeyenlere gelince, kentten ayrılırken onlara uyarı olsun diye ayaklarınızın tozunu silkin.» **6** Onlar da yola çıktılar, her yerde Müjde'yi yayarak ve hastaları iyileştirerek köy köy dolaştılar. **7-8** Bölgenin kralı Hirodes bütün bu olanları duyunca şaşkına döndü. Çünkü bazıları Yahya'nın ölümden dirildiğini, bazıları İlyas'ın görüldüğünü, başkaları ise eski peygamberlerden birinin dirildiğini söylüyordu. **9** Hirodes, «Yahya'nın başını ben kestirdim. Şimdi hakkında böyle haberler duyduğum bu adam kim?» diyor ve İsa'yı görmenin bir yolunu arıyordu. **10** Elçiler geri dönünce, yaptıkları her şeyi İsa'ya anlattılar. Sonra İsa yalnızca onları yanına alıp Beytsayda denilen bir kente çekildi. **11** Bunu öğrenen halk O'nun ardından gitti. İsa onları ilgiyle karşıladı, kendilerine Tanrı'nın Egemenliği'nden söz etti ve şifaya ihtiyacı olanları iyileştirdi. **12** Günbatımına doğru Onikiler gelip O'na, «Halkı salıver de çevredeki köylere ve çiftliklere gidip kendilerine barınak ve yiyecek bulsunlar. Çünkü ıssız bir yerdeyiz» dediler. **13** İsa, «Onlara siz yiyecek verin» dedi. «Beş ekmekle iki balıktan başka bir şeyimiz yok» dediler. «Yoksa bunca halk için yiyecek almaya biz mi gidelim?» **14** Orada yaklaşık beş bin erkek vardı. İsa öğrencilerine, «Halkı yaklaşık elliser kişilik kümeler halinde yere oturtun» dedi. **15** Öğrenciler öyle yapıp herkesi yere oturtular. **16** İsa, beş ekmekle iki balığı aldı, gözlerini göğe kaldırarak şükretti; sonra bunları böldü ve halka dağıtmaları için öğrencilerine verdi. **17** Herkes yiyip doydu. Artakalan parçalardan on iki sepet dolusu toplandı.

AÇIKLAMA: Baştan gördüğümüz gibi İsa o günlerde yaygın diğer 'Rabbiler' gibi etrafına bir takım öğrenci alıp Tanrı'nın Sözü'nü öğretiyordu. Ancak onlardan farklı olarak Mesih ardından gelen havarileri kendi yetkisiyle donatıp mesajını yaymaya da gönderdi. Bir Rabbi (hoca) genellikle öğrencilerini bir yerde toplayıp Kutsal Yasa'yla ilgili öğretilerini ezberlemelerini sağlardı. Mesih ise öğrencilerine öğrettikten sonra onlara her türlü şifa vermek ve cin kovmak için yetkilendirip kendi adına öğretmelerine izin verdi. Unutmayalım ki bu öğrenciler yüksek okul mezunları değil, hepsi sıradan hatta hor görülen kesimden insanlardı. Yine de Rab bu kutsal görevi onların ellerine teslim etti. Onlar da son derece sadık bir şekilde köy köy gezerek İsa Mesih'in müjdesini yaydılar. Bu ara bu işi yapmak için hiç birinin maaşı da yoktu. Onun yerine vaaz verdikleri her yerde insanlar onların ihtiyaçlarını karşılıyordu. Böylece Mesih onlara her konuda Tanrı'ya güvenmeyi öğretti. Sonuç olarak hizmetleri öyle etkili oldu ki Celile Bölgesi üzerinde krallık yapan Hirodes bile onlardan haber aldı. O da şaşırıldı çünkü tam bu sırada Mesih'in yolunu hazırlayan Yahya'yı öldürdü (bkz. Matta 14:1-12). Ne var ki Tanrı'nın Egemenliği zayıflamak yerine, Mesih'in havarilerinin hizmetiyle daha da hız kazanıyordu.

Bu arada çok değer verdiği Yahya'nın öldüğü haberini alan İsa yeni dönmüş havarileriyle birlikte sakin bir yere çekilmek istedi. Mesih hem çok üzüldü hem de

her gün kalabalıklarla gezmekten yoruldu. Ne var ki gideceği yeri öğrenen halk kendisinden önce oraya varıp İsa'nın onlarla ilgilenmesini istedi. Onları gören Mesih yine onlara acıdı ve hastalarına şifa vererek Tanrı'nın Egemenliğinden söz etti. Bütün gün böyle geçti ve akşam üstü öğrenciler Mesih'e yaklaşip artık halkı salmasını söylediler. Buldukları yer ıssız bir yerdı ve halk bir hayli acıkmıştı. Yine onlara acıyan Mesih öğrencilerine 'Onlara siz yiyecek verin' dedi. Buna çok şaşırın havariler bu kadar büyük bir kalabalığı doyurmanın imkansız olduğunu belirttiler çünkü kadın ve çocuk hariç toplanan erkek sayısı beş bin civarındaydı. Tabi onlar daha önce Mesih'in yetkisiyle bazı mucizeler yapmışlardı ama böyle bir şey yapmayı hiç düşünemiyorlardı. Oysa ki Mesih bunu da yapabileceklerini göstermeye çalışıyordu.

Bu sırada bir çocuğun yanında getirdiği bir erzak İsa'ya getirildi: İki balık ve beş ekmek. Bununla ancak bir kaç kişi doyabilirdi ama Mesih herkesin ellışer kümeler halinde yere oturmasını buyurur. Sonra herkesin gözü önünde beş ekmekle iki balığı göğe kaldırıp Tanrı'ya şükretti. Ardından ekmekle balığı bölüp öğrencilerine dağıttı, onlar da halka verdiler. Böylece herkes doyana kadar ekmek ve balık çoğalmaya devam etti. Sonunda arta kalanları on iki sepete doldurdular. Gerçekten inanılmaz bir olaydı. Toplanan halkın sayısı muhtemelen on bini geçiyordu. O kadar büyük bir kalabalığı bir çocuğun erzakıyla doyurmak imkansızdır. Ancak Mesih için olanaksız bir şey yoktu. En önemlisi bununla sadece olağanüstü gücü değil, ilahi kimliğini de kanıtlamış oldu. Bugün bilim adamları maddenin hiç bir şekilde yaratılmadığını söylerler, yani evrende ne kadar madde varsa sabittir. Ancak İsa burada resmen yoktan yaratıyor. Bunu ancak Tanrı yapabilir. Aynı zamanda bu yetkiyi öğrencilerine teklif etmesi dikkatimizi çeker. Başka bir yerde İsa öğrencilerine bir hardal tanesi kadar imanınız olsa bir dağı yerinden oynatabilirsiniz dedi. Evet, Mesih'in gücü ve yetkisiyle yapamayacağımız bir şey yoktur.

İSA KİMDİR?

Luka 9:18-36

18 Bir gün İsa tek başına dua ediyordu, öğrencileri de yanındaydı. İsa onlara, «Halk benim kim olduğumu söylüyor?» diye sordu. **19** Şöyle yanıtladılar: «Vaftizci Yahya diyorlar. Ama kimi İlyas, kimi de eski peygamberlerden biri dirilmiş, diyor.» **20** İsa onlara, «Siz ne dersiniz?» dedi, «Sizce ben kimim?» Petrus, «Sen Tanrı'nın Mesih'i'sin» yanıtını verdi. **21** İsa, onları uyararak bunu hiç kimseye söylememelerini buyurdu. **22** İnsanoğlu'nun çok acı çekmesi, ileri gelenler, başkâhinler ve din bilginlerince reddedilmesi, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini söyledi. **23** Sonra hepsine, «Ardımdan gelmek isteyen kendini inkâr etsin, her gün çarmihını yüklenip beni izlesin» dedi, **24** «Canını kurtarmak isteyen onu yitirecek, canını benim uğruma yitiren ise onu kurtaracaktır. **25** İnsan bütün dünyayı kazanıp da canını yitirirse, canından olursa, bunun kendisine ne yararı olur? **26** Kim benden ve benim sözlerimden utanırsa, İnsanoğlu da kendisinin, Babası'nın ve kutsal meleklerin görkemi içinde

geldiğinde o kişiden utanacaktır. **27** Size gerçeği söyleyeyim, burada bulunanlar arasında, Tanrı'nın Egemenliği'ni görmeden ölümü tatmayacak olanlar var.»

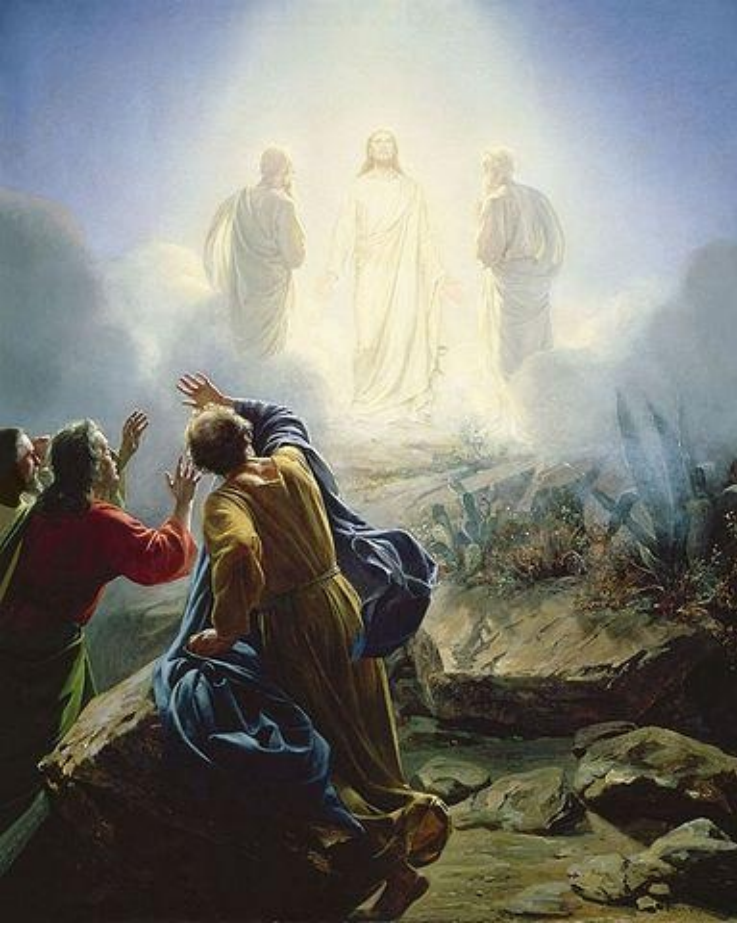
28 Bu sözleri söyledikten yaklaşık sekiz gün sonra İsa, yanına Petrus, Yuhanna ve Yakup'u alarak dua etmek üzere dağa çıktı. **29** İsa dua ederken yüzünün görünümünü değiştirdi, giysileri şimşek gibi parıldayan bir beyazlığa büründü. **30-31** O anda görkem içinde beliren iki kişi İsa'yla konuşmaya başladılar. Bunlar Musa ile İlyas'tı. İsa'nın yakında Yeruşalim'de gerçekleşecek olan ayrılışını konuşuyorlardı. **32** Petrus ile yanındakilerin üzerine uyku çökmüştü. Ama uykuları iyice dağılınca İsa'nın görkemini ve yanında duran iki kişiyi gördüler. **33** Bunlar İsa'nın yanından ayrılırken Petrus İsa'ya, «Efendimiz» dedi, «Burada bulunmamız ne iyi oldu! Üç çardak kuralım: Biri sana, biri Musa'ya, biri de İlyas'a.» Aslında ne söylediğinin farkında değildi. **34** Petrus daha bunları söylerken bir bulut gelip onlara gölge saldı. Bulut onları sarınca korktular. **35** Buluttan gelen bir ses, «Bu benim Oğlum'dur, seçilmiş Olan'dır. O'nu dinleyin!» dedi. **36** Ses kesilince İsa'nın tek başına olduğu görüldü. Öğrenciler bunu gizli tuttular ve o günlerde hiç kimseye gördüklerinden söz etmediler.

AÇIKLAMA: Bugün olduğu gibi Mesih'in gününde de esas kim olduğu ile ilgili tartışmalar sürüyordu. Gerçekleştirdiği mucizeler ve harikalar O'nun olağanüstü bir yetkiye sahip olduğunu açık açık kanıtlamıştı. Böylece herkes 'Bu adam kim ki...' sorusunu tartışıyordu. Bu kez İsa'nın kendisi konuyu açıyor ve havarilerine doğrudan 'Halk benim kim olduğumu söylüyor?' diye sorar. Onlar da 'Kimi ölümden dirilmiş Yahya, kimi hayata dönmüş bir başka peygamber, kimisi son günlerde gelmesi beklenen İlyas olduğunu söylüyor' diye yanıtladılar (Malaki 4:3). Sonra İsa'nın onlara kendi görüşlerini sorması üzerine Petrus büyük eminlikle 'Sen Tanrı'nın Mesih'isin' diye cevap verir. Esas doğru yanıt buydu. İsa baştan beri bir çok peygamberin yazısında geçen büyük Kral ve Kurtarıcı. Ancak ne ilginçtir ki İsa bunu henüz herkese duyurmalarına izin vermiyor. Neden? Bir yandan İsa halkın kendisine maddi ve siyasi menfaatleriyle bağlanmasını istemiyordu. Öbür yandan İsa vaat edilen krallığı getirmeden önce kurban olup insanlık uğruna ölmesi gerektiğini biliyordu. Böylece öğrencilerine yakında halk önderlerinin gazabına uğrayıp öleceğini ve üçüncü gün dirileceğini belirtir. Aslında tüm bunlar da kutsal yazılar uyarınca Mesih'in başına gelmesi gereken olaylardı, çünkü ancak bu şekilde tam bir kurtuluş sağlayabilirdi (Luka 24:26-27).

Sonra Mesih ardından gelmek isteyen kişileri sıkı sıkıya uyarmaya başlar. İsa'nın öğrenci olarak kabul ettiği kişiler için üç temel şartı vardı: **1. Kendini inkar etsin, 2. Çarmihini yüklensin, 3. Beni izlesin.** Mesih'in yolunda ego ve gurura yer yoktur. Kişi bir kere ölümü göze almalıdır. Önemli olan Tanrı'nın isteğine uyarak Mesih'in yolunda ilerlemektir. Mesih'i izlemek demek buyruklarına uymak ve gerektiğinde O'nunla birlikte zulme uğramak demektir. Böylece İsa ardından gelmek isteyenleri kendi egolarını tatmin etmekten vazgeçip kendisini takip etmeye çağırır. Çoğu insan bu hayatta canlarını kurtarmakla uğraşarak kendi menfaatlerini muhafaza etmeye çalışır ama günün sonunda hepsini kaybeder. Mesih ise bizi tüm bunlardan vazgeçmeye davet eder öyle ki hayatın sonunda

hepsini fazlasıyla geri kazanalım. Tabi ikinci yolu seçen bu dünyada pek çok sıkıntı yaşayacak. Hatta bazen Mesih'e olan inancını inkar etmeyi bile düşünebilir. Fakat inkar eden hem bu hayatı hem de sonraki hayatı tümünden kaybeder. Kaldı ki Mesih'i izlemek istersek O'nun uğradığı zorluklara boyun eğip çarmıh yoluna girmeliyiz.

Konuşmasının sonunda Mesih gizemli bir şey söyler: *'Burada Tanrı'nın Egemenliğini görmeden ölümü tatmayacak olanlar var.'* Bir kaç gün sonra Mesih kendisine en yakın gördüğü üç havarisiyle birlikte yüksek bir dağa çıkar ve bahsettiği görkemi kısmen de olsa onlara gösterir. Oradayken birden İsa'nın görünümü değişir ve şimşek gibi parıldayan bir beyazlığa bürünür. Dahası iki kişi yanında belirir: Musa ve İlyas. Aralarında yakında Mesih'in başına gelecek kötü olayları konuşuyorlardı. Olup bitenleri şaşkınlıkla izleyen Petrus Musa'yla İlyas'ın ayrıldıklarını fark edince hepsini bir arada tutmak için üç çardak yapmayı önerir. Tabi Petrus ve diğer havariler için bunlara şahit olmak muhteşem bir onur ve şerefti. Sonuçta Yahudiler için Musa, Kutsal Yasa'yı temsil ediyordu, İlyas da büyük peygamberlerden biriydi. Öğretmenleri İsa'yı bu kadar önemli iki şahsın arasında görmek gerçekten büyük bir olaydı. Ancak Petrus daha bunları söylerken birden koyu bir bulut etraflarını sardı ve gökten Tanrı'nın sesi *'Bu benim Oğlum'dur, seçilmiş Olan'dır. O'nu dinleyin'* dediğini işittiler. Yani Tanrı'nın kendisi şüpheye hiç yer bırakmayacak şekilde İsa'nın kim olduğunu belirtir. İsa Mesih en büyük peygamberlerden bile çok ama çok daha üstün bir konuma sahiptir, çünkü o Tanrı'nın Oğlu'dur. Böylece Tanrı, İsa'nın gerçek kimliğini doğrulamakla beraber esas izlenilmeye layık olan tek kişi olduğunu da belirtir.

İMANSIZ KUŞAK

Luka 9:37-50

37 Ertesi gün dağdan indikleri zaman, İsa'yı büyük bir kalabalık karşıladı. **38** Kalabalığın içinden bir adam, «Öğretmenim» diye seslendi, «Yalvarırım, oğlumu bir gör, o tek çocuğumdur. **39** Bir ruh onu yakalıyor, o da birdenbire çılgılık atıyor. Ruh onu, ağzından köpükler gelene dek şiddetle sarsıyor. Bedenini yara bere içinde bırakarak güçbela ayrılıyor. **40** Ruhu kovmaları için öğrencilerine yalvardım, ama başaramadılar.» **41** İsa şöyle karşılık verdi: «Ey imansız ve sapmış kuşak! Sizinle daha ne kadar kalıp size katlanacağım? Oğlunu buraya getir.» **42** Çocuk daha İsa'ya yaklaşırken cin onu yere vurup şiddetle sarstı. Ama İsa kötü ruhu azarladı, çocuğu iyileştirerek babasına geri verdi. **43-44** Herkes Tanrı'nın büyük gücüne şaşırıp kaldı. Herkes İsa'nın bütün yaptıkları karşısında hayret içindeyken, İsa öğrencilerine, «Şu sözlerime iyice kulak verin» dedi. «İnsanoğlu, insanların eline teslim edilecek.» **45** Onlar bu sözü anlamadılar. Sözü kavramasınlar diye anlamı kendilerinden gizlenmişti. Üstelik İsa'ya bu sözle ilgili soru sormaktan korkuyorlardı.

46 Öğrenciler, aralarında kimin en büyük olduğunu tartışmaya başladılar. **47-48** Akıllarından geçeni bilen İsa, küçük bir çocuğu tutup yanına çekti ve onlara şöyle dedi: «Bu çocuğu benim adım uğruna kabul eden, beni kabul etmiş olur. Beni kabul eden de beni göndereni kabul etmiş olur. Aranızda en küçük kim ise, işte en büyük odur.» **49** Yuhanna buna karşılık, «Efendimiz» dedi, «Senin adınla cin kovan birini gördük, ama bizimle birlikte seni izlemediği için ona engel

olmaya çalıştık.» 50 İsa, «Ona engel olmayın!» dedi. «Size karşı olmayan, sizden yanadır.»

AÇIKLAMA: İsa beklenen Mesih, Tanrı Oğlu olduğunu açıkça kanıtlamıştı, ne var ki kendi öğrencileri dahi etrafındaki herkesin akli farklı menfaatlere dalıp gitmişti. Dağdan iner inmez diğer havarilerin etrafında toplanan büyük bir kalabalıkla karşılaşır. Meğer ki adamın biri cinli oğlunu şifa bulmak için İsa'nın havarilerine getirdi fakat nedense ona bir türlü yardım edemediler. Mesih'in yaklaştığını görünce adam ona seslenip oğluna yardım etmesi için yalvarmaya başlar. Dedğine göre kötü ruh tek oğlunu yakaladığında onu öyle şiddetle sarsıyor ki çılgın atarak ağzından köpükler saçıyor. Hatta zaman zaman cin çocuğu suya ve ateşe düşürerek öldürmeye de çalışıyor (Matta 17:15). Durumu sezen Mesih kalabalığa ve özellikle kendi öğrencilerine yönelip, '*Ey imansız ve sapmış kuşak!*' diyerek onları azarlar. Peki neden bu kelimeleri sarf etti? Şimdiye kadar İsa yaklaşık üç yıl boyunca bölgenin her yerini dolaşmış ve nice insanlara yardım etmişti. Ne var ki halk kendisine hala tam anlamıyla inanmıyordu. Çocuğun babası da tam olarak İsa'nın yetkisine güvenmiyordu (Markos 9:21-24). İsa'nın öğrencileri de Mesih'in gücüne gerçek anlamda inanmayıp hala kendi menfaatlerini kovalıyorlardı.

Mesih yine de bedeni yara bere içinde olan çocuğa acıyıp tek sözle kötü ruhun içinden çıkmasını buyurur. Çocuğu şiddetle yere vurduktan sonra cin onun bedenini terk edip ayrılır. Böylece İsa iyileşmiş çocuğu babasına teslim eder. Herkes bir kere daha İsa Mesih'in sergilemiş olduğu olağanüstü yetkiye şaşır kalır. Olaydan sonra İsa'nın öğrencileri özel olarak, '*Biz neden kötü ruhu kovamadık?*' diye Mesih'e sorar. İsa öncelikle kitle imanlarını işaret eder ve ayrıca bu tür kötü ruhun ancak yoğun dua sonucu kovulduğunu belirtir (Markos 9:29). Bu sırada Mesih öğrencilerine ölüm ve dirilişinden bir daha söz eder. Ancak onlar yine kendi farklı düşüncelerinden dolayı Mesih'in ne söylemek istediğini hiç anlamadılar. Onlar halkın çoğu gibi İsa'nın bir an evvel siyasi bir egemenlik kuracağını umuyorlardı. Yani onlar maddi bir krallığa odaklanmışken İsa onları öncelikle manevi bir düzene hazırlamaya çalışıyordu. Ama onlar bunun ruhsal boyutunu algılayacak bir imana sahip olmadıkları için Mesih'in olduğundan bambaşka bir frekanstaydılar.

Hemen sonra, Mesih'le kendi öğrencileri arasındaki beklenti farkını örnekleyen bir olay var. Havariler kurulacak krallıkta kimin en büyük konuma sahip olacağını tartışırken Mesih onları azarlar. Sonra küçük bir çocuk yanına alıp onu alçakgönüllülük örneği olarak kullanır. İsa'nın dediğine göre egemenliğinde büyük olmak demek önce kendini küçük saymak demek. Yani kendini büyütme yerine insan başkalarına hizmet etmek adına kendini alçaltmalı. Yine de ilerleyen ayetlerden havarilerinin ne demek istediğini anlamadıkları belli oluyor. Onlar gruptan olmayı kiskanıp durdurmaya çalışırken Mesih '*Size karşı olmayan, sizden yanadır*' diye cevap verir. Sonuç olarak Mesih'in sözünün ettiği egemenliğin öncelikle insanın yürek tutumunu değiştiren ve samimi iman gerektiren ruhsal bir

düzen olduğu anlaşılakta. Öğrencileri bunu başta anlamadılar ama Kutsal Ruh'un yardımıyla zamanla bunu sırrını çözdüler (Elçilerin İşleri 2).

YERUŞALİM'E DOĞRU

Luka 9:51-10:24

51 Göğe alınacağı gün yaklaşınca İsa, kararlı adımlarla Yerusulim'e doğru yola çıktı. **52** Kendi önünden haberciler gönderdi. Bunlar, kendisi için hazırlık yapmak üzere gidip Samiriyeliler'e ait bir köye girdiler. **53** Ama Samiriyeliler İsa'yı kabul etmediler. Çünkü Yerusulim'e doğru gidiyordu. **54** Öğrencilerden Yakup'la Yuhanna bunu görünce, «Rab, bunları yok etmek için bir buyrukla gökten ateş yağdırmamızı ister misin?» dediler. **55** Ama İsa dönüp onları azarladı. **56** Sonra başka bir köye gittiler.

57 Yolda giderlerken bir adam İsa'ya, «Nereye gidersen, senin ardından geleceğim» dedi. **58** İsa ona, «Tilkilerin ini, kuşların yuvası var, ama İnsanoğlu'nun başını yaslayacak bir yeri yok» dedi. **59** Bir başkasına, «Ardımdan gel» dedi. Adam ise, «İzin ver, önce gidip babamı gömeyim» dedi. **60** İsa ona şöyle dedi: «Bırak ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsün. Sen gidip Tanrı'nın Egemenliği'ni duyur.» **61** Bir başkası, «Ya Rab» dedi, «Senin ardından geleceğim ama, izin ver, önce evimdekilerle vedalaşayım.» **62** İsa ona, «Sabanı tutup da geriye bakan, Tanrı'nın Egemenliği'ne layık değildir» dedi. **10:1** Bu olaylardan sonra Rab yetmiş kişi daha görevlendirdi. Bunları ikişer ikişer, kendisinin gideceği her kente, her yere kendi önünden gönderdi. **2** Onlara, «Ürün bol, ama işçi az» dedi, «Bu nedenle ürünün sahibi Rab'be yalvarın, ürününü kaldıracak işçiler göndersin. **3** Haydi gidin! İşte, sizi kuzular gibi kurtların arasına gönderiyorum. **4** Yanınıza ne kese, ne torba, ne de çarık alın. Yolda hiç kimseyle selamlaşmayın. **5** Hangi eve girerseniz, önce, «Bu eve esenlik olsun!» deyin. **6** Orada esenliksever biri varsa, dilediğiniz esenlik onun üzerinde kalacak; yoksa, size dönecektir. **7** Girdiğiniz evde kalın, size ne verirlerse onu yiyip için. Çünkü işçi ücretini hak eder. Evden eve taşınmayın. **8** «Bir kente girdiğinizde sizi kabul ederlerse, önünüze konulanı yiyin. **9** Orada bulunan hastaları iyileştirin ve kendilerine, «Tanrı'nın Egemenliği size yaklaştı» deyin. **10-11** Ama bir kente girdiğinizde sizi kabul etmezlerse, o kentin caddelerine çıkıp şöyle deyin: «Kentinizden ayaklarımızda kalan tozu bile size karşı silkiyoruz. Yine de şunu bilin ki, Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı.» **12** Size şunu söyleyeyim, yargı günü o kentin hali Sodom Kenti'nin halinden beter olacaktır. **13** «Vay haline, ey Horazin! Vay haline, ey Beytsayda! Sizlerde yapılan mucizeler Sur ve Sayda'da yapılmış olsaydı, çoktan çul kuşanıp kül içinde oturarak tövbe etmiş olurlardı. **14** Ama yargı günü sizin haliniz Sur ve Sayda'nın halinden beter olacaktır. **15** Ya sen, ey Kefarnahum, göğe mi çıkarılacaksın? Hayır, ölüler diyarına indirileceksin! **16** «Sizi dinleyen beni dinlemiş olur, sizi reddeden beni reddetmiş olur. Beni reddeden de beni göndereni reddetmiş olur.» **17** Yetmişler sevinç içinde döndüler. «Ya Rab» dediler, «Senin adını andığımızda cinler bile bize boyun eğiyor.» **18** İsa onlara şöyle dedi: «Şeytan'ın gökten yıldırım gibi düştüğünü gördüm. **19** Ben size, yılanları ve akrepleri ayak altında ezmek ve düşmanın bütün gücünü alt

etmek için yetki verdim. Hiçbir şey size zarar vermeyecektir. 20 Bununla birlikte, ruhların size boyun eğmesine sevinmeyin, adlarınızın gökte yazılmış olmasına sevinin.» 21 O anda İsa Kutsal Ruh'un etkisiyle coşarak şöyle dedi: «Baba, yerin ve göğün Rabbi! Bu gerçekleri bilge ve akıllı kişilerden gizleyip küçük çocuklara açtığın için sana şükrederim. Evet Baba, senin isteğın buydu. 22 «Babam her şeyi bana teslim etti. Oğul'un kim olduğunu Baba'dan başka kimse bilmez. Baba'nın kim olduğunu da Oğul'dan ve Oğul'un O'nu tanıtmak istediğı kişilerden başkası bilmez.» 23 Sonra öğrencilerine dönüp özel olarak şöyle dedi: «Sizin gördüklerinizi gören gözlere ne mutlu! 24 Size şunu söyleyeyim, nice peygamberler, nice krallar sizin gördüklerinizi görmek istediler, ama göremediler. Sizin işittiklerinizi işitmek istediler, ama işitemediler.»

AÇIKLAMA: Mesih dağın başında Musa ve İlyas ile görüştüğünde ilerdeki ayrılışını konuşuyorlardı (9:31). İsa dünyaya ne için geldiğini çok iyi biliyordu. Öğrencilerine bir çok defa söylediğı gibi Mesih'in ihanete uğrayarak çarmıha gerilip üç gün sonra dirilmesi ve sonra göğe alınıp Babasının yanına dönmesi gerekiyordu. Böylece insanlık uğruna kendini kurban olarak sunduktan sonra egemenliğinin kurulması için gökte kalması gerek (Elçilerin 3:21). Şimdi misyonunu tamamlamak üzere Yeruşalim'e kararlı adımlarla ilerlemeye başlar. Celile bölgesinden Yeruşalim kentine giderken İsa'nın Yahudilerin nefret ettiği Samiriyeliler'in bölgesinden geçmesi gerek. O sırada bazı Samiriyeli İsa'yı hor görüp köylerinde kalmasına izin vermiyor. Havarilerin bazısı onların üzerine ateş yağdırmak isterken Mesih buna izin vermiyor. Çünkü bu aşamada amacı insanları yargılamak değil, kurtuluşa çağırmaktı.

Bu sırada daha bir çok kişi Mesih'in grubuna katılmak istiyordu ancak İsa kendisini izlemenin ne kadar zor olduğunu belirterek bir çoğunu soğuttu. Sonuçta Mesih zengin biri değildi dolayısıyla yolda giderken akşamleyin öğrencileriyle açık havada uyurdu. Başka biri 'İzin ver önce gidip babamı gömeyim'der. Mesih'in 'bırak ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsün' sözü dikkatimizi çeker. Aslında büyük ihtimalle adamın babası henüz ölmemişti ama yakında ölebilir kaygısıyla İsa'yı izlemeyi erteletmek istiyordu. Mesih ise ardından gelecek kişilerin tümünden kararlı olmalarını talep ediyordu. Bir başkası önce ailesiyle vedalaşmak istedi. Ancak Mesih, başka bir çok yerde belirttiğı gibi, ailesini Tanrı'nın Egemenliğinden üstün tutanın kendisini izlemeye layık olmadığını hatırlatır (Matta 10:37). Sonuç olarak Mesih'in gittiğı yer belli: O çarmıha doğru gidiyordu. O yüzden ardından gelecek olanlar da bunu göze almalıdır.

Yolda giderken İsa öğrencilerini müjdeyi yöredeki köylerde son bir kere duyurmak için yollar. Ama bu kez sadece on iki havari değil, yetmiş kişi söz konusu. Demek ki İsa'yı yakından izleyenin sayısı yetmiş kadar yükselmişti. Onları yolcu ederken bir kaç önemli talimat verir: Müjdeleme görevinden başka bir işe sapmamaları gerek. Kendi rahatlarını düşünerek ev ev dolaşmamaları gerek. Önlerine konulan yemeğı sorun yaratmadan yemeleri gerek. Mesih'in mesajını kabul etmeyen şehirleri Tanrı'nın gazabına teslim edip bir sonrakine devam etmeleri gerek. Böylece yetmişler yola çıkar. Bir süre sonra geri döndüklerinde

Mesih'in yetkisiyle yaptıklarını büyük heyecanla anlatmaya başlarlar. Kimi mucize yaptı, kimisi cinleri kovdu. Bunu duyan İsa Şeytan'ın düşüşünü anımsatır. İblis'in baştan beri hiç şansı yoktu. Mesih'in gelişiyle de sonu kesinleşti. Bunun üzerine İsa Mesih onların esas ne için sevinmeleri gerektiğini söyler: 'Adlarınızın gökte yazılmış olmasına sevinin.' Esas önemli olan işte bu! Bir çok kişi Mesih adına büyük işlere imza atmak istiyor ancak öncelikli olan kendisine içten iman edip sonsuz hayata sahip olduğumuza emin olmak.

GERÇEK SEVGİ

Luka 10:25-42

25 Bir Kutsal Yasa uzmanı İsa'yı denemek amacıyla gelip şöyle dedi: «Öğretmenim, sonsuz yaşamı miras almak için ne yapmalıyım?» **26** İsa ona, «Kutsal Yasa'da ne yazılmıştır?» diye sordu. «Orada ne okuyorsun?» **27** Adam şöyle karşılık verdi: «Tanrın Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün gücünle ve bütün aklınla seveceksin. Komşunu da kendin gibi seveceksin.» **28** İsa ona, «Doğru yanıt verdin» dedi. «Bunu yap ve yaşayacaksın.» **29** Oysa adam kendini haklı çıkarmak isteyerek İsa'ya, «Peki, komşum kim?» dedi. **30** İsa şöyle yanıt verdi: «Adamın biri Yeruşalim'den Eriha'ya inerken haydutların eline düştü. Onu soyup dövdüler, yarı ölü bırakıp gittiler. **31** Bir rastlantı olarak o yoldan bir kâhin geçiyordu. Adamı görünce yolun öbür yanından geçip gitti. **32** Bir Levili de oraya varıp adamı görünce aynı şekilde geçip gitti. **33** O yoldan geçen bir Samiriyeli ise adamın bulunduğu yere gelip onu görünce, yüreği sızladı. **34** Adamın yanına gitti, yaralarının üzerine yağla şarap dökerek sardı. Sonra adamı kendi hayvanına bindirip hana götürdü, onunla ilgilendi. **35** Ertesi gün iki dinar çıkararak hancıya verdi. «Ona iyi bak» dedi, «Bundan fazla ne harcarsan, dönüşümde sana öderim.» **36** «Sence bu üç kişiden hangisi haydutlar arasına düşen adama komşu gibi davrandı?» **37** Yasa uzmanı, «Ona acıyıp yardım eden» dedi. İsa, «Git, sen de öyle yap» dedi.

38 İsa, öğrencileriyle birlikte yola devam edip bir köye girdi. Marta adında bir kadın İsa'yı evinde konuk etti. **39** Marta'nın Meryem adındaki kızkardeşi, Rab'bin ayakları dibine oturmuş O'nun konuşmasını dinliyordu. **40** Marta ise işlerinin çokluğundan ötürü telaş içindeydi. İsa'nın yanına gelerek, «Ya Rab» dedi, «Kardeşimin beni hizmet işlerinde yalnız bırakmasına aldırıyor musun? Ona söyle de bana yardım etsin.» **41** Rab ona şu karşılığı verdi: «Marta, Marta, sen çok şey için kaygılanıp telaşlanıyorsun. **42** Oysa gerekli olan tek bir şey vardır. Meryem iyi olanı seçti ve bu kendisinden alınmayacak.»

AÇIKLAMA: Gittiği her yerde din bilginleri Mesih'le bazı güncel konuları açıp tartışmak istiyorlardı. Bazıları İsa'ya gerçek anlamda hayranlık duyuyordu, bazıları ise onun yanlış bir sözünü yakalamaya çalışıyorlardı. Bu kez bir yasa uzmanı güzel bir soru sorar: 'Öğretmenim, sonsuz yaşamı miras almak için ne yapmalıyım?' Sorusundan insanın kendi çabalarıyla kurtulabildiğine inandığı anlaşılıyor. O yüzden Mesih Yasa'nın ne söylediğini sorar. Din bilgini Yasa'nın özeti olan en önemli iki buyruğu sıralar: 1. Tanrı'yı bütün varlığıyla sev, 2. Komşunu kendin gibi

sev. Mesih cevabını takdir ederken şunu da ekler: *'Bunu yap ve yaşayacaksın'*. İşte sorun bu, Yasa'nın en temel buyruklarını bile tam anlamıyla yerine getirmek imkansızdır (bkz. Rom 7:13-25, Gal 3:10-14). Kendini aklamak isteyen adam bu kez tartışmalı bir konuyu açar: *'Komşum kim?'* diye sorar. Yahudilere göre sevilmesi gereken komşu diğer Yahudilerdi. Acaba İsa bu hassas konu için ne diyecek? Mesih bu konudaki öğretisini küçük ama son derece anlamlı bir hikayeye açıklar.

Adamın biri, muhtemelen bir Yahudi, Yeruşalim'den Eriha'ya inen yaklaşık 25 kilometrelik engebeli yoldan ilerliyordu. Aniden bir takım haydut etrafını kuşatır, onu soyup döver ve yarı ölü yolun kenarına atıp giderler. Bir süre sonra tapınakta görev yapan bir kahin yaklaşır ama yaralı vatandaşı görünce yanından geçip kaçar. Kısa bir süre sonra tapınakta kâhinlere yardım eden Levililer'den biri de oradan geçer ve aynı şekilde yardım etmeden yoluna devam eder. Sonra bir Samiriyeli aynı yoldan geçer. Şimdi Yahudiler Samiriyeliler'den nefret ederlerdi çünkü onlar tam Yahudi değil, melez bir halktı. Ne var ki bu Samiriyeli yaralı Yahudi'yi görünce ona yardım etmek için yanına koşar. Yüreği sızlayan Samiriyeli adamın yaralarını sarar ve kendi hayvanına bindirerek en yakın hana götürür. Bir gece yanında kaldıktan sonra hancıya *'Ona iyi bak ve bundan fazla ne harcarsan, dönüşümden sana önderim'* diyerek ayrılır. Hikayeyi anlattıktan sonra Mesih din bilginine dönerek kendi sorusuna cevap vermesini ister: *'Sence bu üç kişiden hangisi komşusu gibi davrandı?'* Yasa uzmanı istemeyerek Samiriyeli'nin yaptığını takdir ettikten sonra İsa ona *'Git, sen de öyle yap'* diyerek son noktayı koyar. Demek ki Tanrı'nın esas insandan istediği kuru dindarlık değil samimi sevgi ve içten merhamettir.

Ardından ilginç bir olaya daha tanık oluyoruz. Mesih'in tanıdığı ve arada evinde kaldığı iki kız kardeş vardı: Marta ve Meryem. Marta, İsa'yı evinde konuk eder ama işin çokluğundan dolayı hiç oturamıyor. Meryem ise Rab İsa'nın ayakları

dibinde oturarak Mesih'in konuşmasına doymak nedir bilmiyor. Kız kardeşinin bu yaptığına öfkelenen Marta onu İsa'ya şikayet eder. Mesih'in cevabı ise çok can alıcı: *'Marta, Marta, sen çok şey için kaygılanıp telaşlanıyorsun. Oysa gerekli olan tek bir şey vardır. Meryem iyi olanı seçti ve bu kendisinden alınmayacaktır'*. Peki bu sözle İsa neyi kastediyordu? Marta Rab'bi yaptıklarıyla hoşnut etmeye çalışıyordu. Meryem ise Rab'bi dinlemeyi, O'nunla vakit geçirmeyi yeğledi. Marta yasa uzmanı gibi çabalarıyla Rab'bin gözüne girmeye çalışıyordu ancak İsa'nın dediğine göre esas önemli olan O'nunla samimi bir ilişki sahibi olmaktır. Yani yaptığımız tüm hizmetlerden çok daha önemli bir şey var o da Mesih'i içten sevmek ve sözünü dinlemek.

DUANIN DERSİ

Luka 11:1-13

1 İsa bir yerde dua ediyordu. Duasını bitirince öğrencilerinden biri, *«Ya Rab» dedi, «Yahya'nın kendi öğrencilerine öğrettiği gibi sen de bize dua etmesini öğret.»* **2** İsa onlara, *«Dua ederken şöyle söyleyin» dedi: «Baba, adın kutsal kılınsın. Egemenliğin gelsin. 3 Her gün bize gündelik ekmeğimizi ver. 4 Günahlarımızı bağışla. Çünkü biz de bize karşı suç işleyen herkesi bağışlıyoruz. Ayartılmamıza izin verme.»* **5-7** Sonra şöyle dedi: *«Sizlerden birinin bir arkadaşı olur da gece yarısı ona gidip, «Arkadaş, bana üç ekmek ödünç ver. Bir arkadaşım yoldan geldi, önüne koyacak bir şeyim yok» derse, öbürü içerden, «Beni rahatsız etme! Kapı kilitli, çocuklarım da yanımda yatıyor. Kalkıp sana bir şey veremem» der mi hiç? 8 Size şunu söyleyeyim, arkadaşlık gereği kalkıp ona istediğini vermese bile, adamın yüzüzlüğünden ötürü kalkar, ihtiyacı neyse ona verir. 9 «Ben size şunu söyleyeyim: Dileyin, size verilecek; arayın, bulacaksınız; kapıyı çalın, size açılacaktır. 10 Çünkü her dileyen alır, arayan bulur, kapı çalana açılır. 11 «Aranızda hangi baba, ekmek isteyen oğluna taş verir? Ya da balık isterse balık yerine yılan verir? 12 Ya da yumurta isterse ona akrep verir? 13 Sizler kötü yürekli olduğunuz halde çocuklarınıza güzel armağanlar vermeyi biliyorsanız, gökteki Baba'nın, kendisinden dileyenlere Kutsal Ruh'u vereceği çok daha kesin değil mi?»*

AÇIKLAMA: Luka kitabının başından beri duanın Mesih'in hayatı ve hizmetinde ne kadar kritik bir rol oynadığını gördük. Bazısı *'İsa'nın dua etmeye ne ihtiyacı vardı ki?'* diye sorabilir. Ancak Mesih için dua bir tür sevap değildi. Dua, nefes almak kadar doğal bir ihtiyaçtır. Dahası Baba Tanrı'yla diri bir ilişkinin yansımasıdır. Nitekim İsa'nın öğretisine göre dua doğrudan Tanrı'yla iletişim kurmak demek. Yani Rab'le bir tür konuşmak demek. Bunun için duanın gösteriştense uzak, samimi ve içten olması şarttır. Dahası dua belirli bir takım mekanik hareketlerle ya da ezberlenmiş bazı cümlelerle alakalı olan bir durum değil çünkü Rab insanın yüreğine bakar (Matta 6:5-7) Mesih'in havarileri duanın İsa'nın hayatında ne kadar önemli bir yer aldığını fark etmişlerdi o yüzden günün birinde *'Bize de dua etmesini öğret'* diye rica ettiler. İlerleyen ayetlerde Mesih onlara kısa bir dua

gösterir. Bu dua şifreli bir sözmüş gibi tekrarlanması gereken bir şey değil, aksine Tanrı'yla canlı ilişki kurmamız için genel bir şablon oluşturur.

Duanın başında Mesih Tanrı'ya 'Baba' diye hitap eder. O günkü Yahudiler için ve bugünkü insanlar için de Tanrı'ya bu kadar samimi bir söylev ile yaklaşmak başta çok tuhaf gelebilir. Ancak İsa Mesih hepimizi yaratan Tanrı'nın tüm herkesin ortak Babası olduğunu öğretirdi. O bizden uzak ilgisiz bir konumda değil, tersine her birimizi candan sever ve yakından ilgilenir. Yine de Baba Tanrı'ya samimiyetle yaklaşırken adını kutsamamız yani varlığını el üstünde tutmamız çok önemli. Aynı zamanda O'ndan kendimiz için bir şey dilemeden önce O'nun kutsal planının gerçekleşmesi ve egemenliğinin kurulması için dua etmeliyiz. Çünkü dua ederken esas mühim olan kendi arzumuzu aramak yerine O'nun isteğini anlamak ve yerine getirmektir. Sonra günlük ihtiyacımız her neyse korkmadan kendisinden talep edebiliriz. Yine de bunu dile getirirken günahlarımızdan arınmamız son derece önemlidir. Çünkü kendi yüreğimizde günah barındırırken kutsal Rab'den bir şey dilemek tezat olur (Yeşaya 1:15). Mesela, Rab diğer insanları bağışladığımız oranda bizi bağışlar ve duamıza yanıt verecektir. Son olarak Rab'bin bizi kötülükten koruması için dua etmeliyiz. Çünkü Tanrı'nın yardımı olmadan İblis'in ayartmasına karşı koymamız olanaksızdır. Gördüğümüz gibi dua ederken, öncelikle Tanrı'nın işlerine odaklanmalıyız. Diğer konulara gelince, kişisel ihtiyaçlarımız olsun sıkıntılarımız olsun, Rab'den imanla yardım dileyebiliriz.

İlerleyen ayetlerde Mesih dualarımızda son derece ısrarlı olmamız gerektiğini vurgular. Tanrı bize her türlü yardım etmeye hazır ne var ki bizler pek istikrarlı değiliz. İsa yüzüstü komşu öyküsünü anlatarak Tanrı'ya karşı ne kadar daha istekli ve ısrarlı olmamız gerektiğini öğretir. Sonuçta Rab isteksiz ya da güçsüz değil. O taleplerimizi büyük heyecanla bekler. İsteğine uygun olarak ne istersek kendisi hepsini seve seve sağlayacaktır. Sonra çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayan baba örneğini vererek İsa Baba Tanrı'nın bize gerekli her şeyi vereceğini bir daha vurgular. Tabi Rab bize her şeyi verebilir demek her zaman her şeyi verecek demek değil. Her baba gibi çocuklarının ihtiyaçlarını düşünür ve durumlarına uygun olup olmadığını tartar. Bazı taleplerimize hayır diyebilir çünkü en iyisini O bilir. Ancak cevabı ne olursa olsun O'nu hikmetinden, iyiliği ve gücünden asla şüphe duymamalıyız. En önemlisi Rab bize Kutsal Ruh'unu verdi ve ancak onun yardımıyla Tanrı'nın kutsal arzusunu ayırt edebiliriz. Sonuç olarak dua aracılığıyla sadece Tanrı'yla konuşmak değil, Tanrı'yı daha iyi tanımak mümkündür. O'nun ruhuna boyun eğdiğimizde de kutsal arzusuna uyduğumuza emin olabiliriz.

RUHUMUZUN EVİ

Luka 11:14-32

14 İsa adamın birinden dilsiz bir cini kovuyordu. Cin çıkınca adamın dili çözüldü. Halk hayret içinde kaldı. **15** Ama içlerinden bazıları, «Cinleri, cinlerin önderi Baalzevul'un gücüyle kovuyor» dediler. **16** Bazıları ise O'nu denemek amacıyla gökten bir belirti göstermesini istediler. **17** Onların ne düşündüğünü

bilen İsa şöyle dedi: «Kendi içinde bölünen ülke yıkılır, kendi içinde bölünen ev çöker. 18 Şeytan da kendi içinde bölünmüşse, onun egemenliği nasıl ayakta kalabilir? Siz, benim Baalzevul'un gücüyle cinleri kovduğumu söylüyorsunuz. 19 Eğer ben cinleri Baalzevul'un gücüyle kovuyorsam, sizin adamlarınız kimin gücüyle kovuyor? Sizi bu durumda kendi adamlarınız yargılayacak. 20 Ama ben cinleri Tanrı'nın eliyle kovuyorsam, Tanrı'nın Egemenliği üzerinize gelmiş demektir. 21 «Tepeden tırnağa silahlanmış güçlü bir adam kendi evini koruduğu sürece, malları güvenlik içinde olur. 22 Ne var ki, ondan daha güçlü biri saldırıp onu alt ettiğinde güvendiği bütün silahları elinden alır ve mallarını yağmalayarak bölüştürür. 23 Benden yana olmayan bana karşıdır, benimle birlikte toplamayan dağıtıyor demektir. 24 «Kötü ruh insandan çıkınca kurak yerlerde dolanıp huzur arar. Bulamayınca da, «Çıktığım eve, kendi evime döneyim» der. 25 Eve gelince orayı süpürülmüş, düzeltilmiş bulur. 26 Bunun üzerine gider, kendisinden kötü yedi ruh daha alır ve eve girip yerleşirler. Böylece o kişinin son durumu ilkinden beter olur.» 27 İsa bu sözleri söylerken kalabalığın içinden bir kadın O'na, «Ne mutlu seni taşımış olan rahme, emzirmiş olan memelere!» diye seslendi. 28 İsa, «Daha doğrusu, ne mutlu Tanrı'nın sözünü dinleyip uygulayanlara!» dedi.

29 Çevredeki kalabalık büyürken İsa konuşmaya başladı. «Şimdiki kuşak kötü bir kuşaktır» dedi. «Doğüstü bir belirti istiyor, ama ona Yunus'un belirtisinden başka bir belirti gösterilmeyecek. 30 Yunus nasıl Ninova halkına bir belirti olduysa, İnsanoğlu da bu kuşak için öyle olacaktır. 31 Güney Kraliçesi, yargı günü bu kuşağın adamlarıyla birlikte kalkıp onları yargılayacak. Çünkü kraliçe, Süleyman'ın bilgece sözlerini dinlemek için dünyanın ta öbür ucundan gelmişti. Bakın, Süleyman'dan daha üstün olan buradadır. 32 Ninova halkı, yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp bu kuşağı yargılayacak. Çünkü Ninovalılar, Yunus'un çağrısı üzerine tövbe ettiler. Bakın, Yunus'tan daha üstün olan buradadır.»

AÇIKLAMA: Mesih her zaman ki gibi gittiği her yerde insanları kötü ruhların etkisinden kurtarıyordu. Halkın çoğu İsa'nın yaptıklarını hayranlıkla izlerken din bilginleri ise sergilediği ilahi yetkiye inanmak istemedikleri için onu adi bir şekilde kötülemeye başladılar. Hatta bazıları, 'Cinleri, cinlerin önderi Baalzevul'un gücüyle kovuyor'dediler. Peki sözü edilen 'Baalzebul' kim? Eski Antlaşmada Baalzebul bir putun adıydı (2.Krallar 1:2). Putların gücü Şeytan'dan kaynaklandığı için Yahudiler arasında 'Baalzebul' cinleri yöneten İblis için kullanılan bir lakap olmuştu. Baalzebul, 'evin efendisi' demek. İsa'yı bu şekilde suçlayan din adamları O'nun Şeytan'a çalıştığını ima etmeye çalışıyorlardı. Mesih ise kendi içinde bölünen ülke ya da ev ayakta kalamaz diye yanıt verir. Yani Şeytan neden kendi görevlendirdiği cinleri kovsun ki? Eğer Mesih, İblisin emrinde olup cinleri kovuyorsa o zaman Şeytan kendi kendine zarar veriyor demek. İblis bile bu kadar aptal değil. Aslında baştan beri İsa Mesih'in her durumda Şeytana karşı koyduğunu gördük. Çünkü Mesih İblis'in insanlardan kaçırdığı egemenliği geri kazanmak için geldi. Ne var ki din bilginleri Mesih'e inanmadıkları için O'nu bu şekilde reddederek esas İblis'e çalışıyorlardı.

Gördüğümüz gibi 'Baalzebul' evin efendisi demek. Şimdi Mesih insanı ruhsal bir eve benzeterek kötü ruhların etkisinde nasıl kalabildiğini gösterir. Bir insan

kendi evine yani ruhuna sahip çıktığı sürece İblis ona karşı bir şey yapamaz. Fakat insan kendini kötü ruhlara açarsa o zaman evinin yönetimini İblis'e teslim etmiş olur. Böylece Şeytan onun hayatını darmadağın eder ve onu mümkün oldukça kötülüğe sevk eder. Bu arada bölümün başında gördüğümüz gibi insan kötü ruhların etkisinden kurtulmak için yardıma başvurabilir. Cin kovulunca insan evini toplayıp temizleyebilir. Bu arada cin kendine başka bir ev arar. Ama bulamayınca eski evine geri dönmeye çalışabilir. Hatta beraberinde bir kaç kötü ruh daha getirebilir ve insanı etkisi altında almaya başarırsa hayatını eskisinden daha beter hale çevirebilir. Peki insan kendini kötü ruhlara karşı nasıl muhafaza edebilir? Öncelikle her tür büyü, muska, sihir ve benzer şeyin Şeytan'dan olup da son derece tehlikeli olduğunu anlamalıyız. İkincisi gerçek anlamda kendimizi koruma altına almak için Tanrı'nın Sözüne sığınmalı Mesih'in buyruklarına uymalıyız.

Kalan ayetlerde İsa kendisinden hep doğaüstü belirti isteyen kalabalık için 'kötü bir kuşak' der. Aslında özellikle din bilginleri hep Mesih'i bu konuda zorluyorlardı. Ama bunu kendisine inanmak için değil, inanmamak için bahane aradıkları için talep ediyorlardı. Mesih ise bu sırada Yunus'u belirti olarak gösterir. Yıllar önce Rab, Yunus'u Ninova'ya gidip halkını tövbeye çağırarak üzere görevlendirdi. Bu Yunus için çok zor bir görevdi çünkü Ninova son derece gaddar ve pagan olan Asur Krallığının başkentiydi. Başarılı olacağına pek inanmadığı halde Yunus vaaz etmeye başladı ve birden tüm Ninova halkı tövbe etti. Ardından Mesih Süleyman'ı çok uzaktan görmeye gelen Güney Kraliçesi'ni de hatırlatır (1.Krallar 10). Aslında bu iki örnekle İsa'nın vurgulamak istediği şu: Ninova halkı Yunus'a, Güney Kraliçesi Süleyman'a inandıysa neden Yahudi halkı Mesih'e inanamıyor? Tanrı'yı tanımayan bu iki ulus tövbe edebildiyse nasıl olur da Rab'bin halkı olarak seçilen Yahudiler kendilerine vaat edilen Mesih'i reddediyorlardı? İşte bu İblis'in işiydi. Kıskançlıklarından ötürü İsa Mesih'e 'Baalzebul' diyerek esas kendileri İblis'in ellerine düştüler.

DÜNYANIN IŞIĞI

Luka 11:33-54

33 «Hiç kimse kandil yakıp onu gizli yere ya da tahıl ölçeğinin altına koymaz. Tersine, içeri girenler ışığı görsünler diye onu kandillığe koyar. **34** Bedenin ışığı gözdür. Gözün sağlamsa, bütün beden de aydınlık olur. Gözün bozursa, beden de karanlık olur. **35** Öyleyse dikkat et, sendeki «aşık» karanlık olmasın. **36** Eğer bütün beden aydınlık olur ve hiçbir yanı karanlık kalmazsa, kandilin seni ışınlarıyla aydınlattığı zamanki gibi, beden de tümüyle aydınlık olur.» **37** İsa konuşmasını bitirince bir Ferisi O'nu evine yemeğe çağırdı. O da içeri girerek sofraya oturdu. **38** İsa'nın yemekten önce yıkanmadığını gören Ferisi şaşıtı. **39** Rab ona şöyle dedi: «Siz Ferisiler, bardağın ve tabağın dışını temizlersiniz, ama içiniz açgözlülük ve kötülükle doludur. **40** Ey akılsızlar! Dışı yapanla içi yapan aynı değil mi? **41** Siz kaplarınızın içindekini sadaka olarak verin, o zaman sizin için her şey temiz olur. **42** «Ama vay halinize, ey Ferisiler! Siz nanenin, sedefotunun ve her tür sebzenin ondallığını verirsiniz de, adaleti ve Tanrı sevgisini

ihmal edersiniz. Ondalık vermeyi ihmal etmeden esas bunları yerine getirmeniz gerekirdi. 43 Vay halinize, ey Ferisiler! Havralarda en seçkin yerlere kurulmaya, meydanlarda selamlanmaya bayılırsınız. 44 Vay halinize! İnsanların, farkında olmadan üzerlerinde gezindiği belirsiz mezarlara benziyorsunuz.» 45 Kutsal Yasa uzmanlarından biri söz alıp İsa'ya, «Öğretmenim, bunları söylemekle bize de hakaret etmiş oluyorsun» dedi. 46 İsa, «Sizin de vay halinize, ey Yasa uzmanları!» dedi. «İnsanlara taşınması güç yükler yüklersiniz, kendiniz ise bu yükleri kaldırmak için parmağınızı bile kıpırdatmazsınız. 47 Vay halinize! Peygamberlerin anıtlarını yaparsınız, oysa onları sizin atalarınız öldürmüştür. 48 Böylelikle atalarınızın yaptıklarına tanıklık ederek bunları onaylamış oluyorsunuz. Çünkü onlar peygamberleri öldürdüler, siz de anıtlarını yapıyorsunuz. 49 İşte bunun için Tanrı'nın Bilgeliği şöyle demiştir: «Ben onlara peygamberler ve elçiler göndereceğim, bunlardan kimini öldürecek, kimine zulmedecekler.» 50-51 Böylece bu kuşak, Habil'in kanından tutun da, sunakla tapınak arasında öldürülen Zekeriya'nın kanına değin, dünyanın kuruluşundan beri akıtılan bütün peygamberlerin kanından sorumlu tutulacaktır. Evet, size söylüyorum, bu kuşak sorumlu tutulacaktır. 52 Vay halinize, ey Yasa uzmanları! Bilgi kapısının anahtarını alıp götürdünüz. Kendiniz bu kapıdan girmediniz, girmek isteyenlere de engel oldunuz.» 53 İsa oradan ayrılınca, din bilginleriyle Ferisiler O'nu şiddetle sıkıştırarak birçok konuda ağzını aramaya başladılar. 54 Ağzından çıkacak bir sözle O'nu tuzağa düşürmek için fırsat kolluyorlardı.

AÇIKLAMA: Şimdiye kadar İsa din bilginleriyle hep çatışma halindeydi. İsrail'in önderleri O'nu vaat edilen 'Mesih' olarak reddetmede kararlıydılar. O yüzden İsa Mesih'in üzerlerine Tanrı'nın yargısını okumaktan başka bir çaresi kalmıyor. Burada sözünü ettiği 'bedenin ışığı' meselesi başta pek anlaşılabilir. Başka bir yerde İsa 'Dünyanın Işığı Benim' dedi (Yuhanna 9:5). Benzer şekilde öğrencilerine 'dünyanın ışığı sizsiniz' dedi (Matta 5:15). Bununla kendisi gibi Tanrı'nın kutsal erdemlerini ve öğretisini dünyaya pürüzsüz bir şekilde yansıtmamız gerektiğini vurgulamak istedi (1.Petrus 2:9). Ancak Luka'da Mesih Yahudiler'in önderlerine sesleniyordu. Peki neyi kastediyordu? Aslında Eski Antlaşma'ya göre İsrail topluluğu uluslara bir ışık olmak üzere Tanrı'nın halkı olarak seçildi (Yeşaya 51:4). Ne var ki İsrail diğer uluslara ışık olmak yerine kendisi karanlığa gömüldü. Dahası nihai ışık olarak vaat edilen Mesih'i reddederek Tanrı'nın ışığı'nı kandile koymak yerine O'nu söndürmeye kalktılar (Yeşaya 49:6, Luka 2:32). Fakat O ışığı söndüremediler (Yuhanna 1:5). Kaldı ki İsrail kendine düşen 'ışık' görevine ihanet ederek hem kendini hem de diğer ulusları karanlıkta bıraktı (Romalılar 2:19). Yine de Tanrı Mesih'i göndererek müjdenin ışığını tüm herkesin üzerine parlatıp iman edenlerin yüreklerini aydınlattı (Yuhanna 1:9, 2. Korintliler 4:4-6).

İlerleyen ayetlerde İsa Mesih kutsal görevlerini kötüye kullanan din bilginlerini azarlamaya başlar. En başta ellerini yıkamadı diye kendisini eleştiren Ferisiler'e yönelir. Ferisiler, Yahudiler arasında aşırı muhafazakar olarak bilinen mezhepti. Özellikle temizlik konusunda son derece titizdiler. Günde onlarca kez ellerini yıkar, banyo yapar ve böylece Tanrı'ya daha yakın olduklarını iddia ederlerdi. Mesih ise

'Ey akılsızlar' diyerek sadece dış görünüme odaklanarak daha önemli olan iç meselelerini ihmal etmelerini eleştirir. Ferisiler Yasa'nın ayrıntıları konusunda çok gayretli ve dikkatli davranıyorlardı ama çoğu zaman genel anlamını gözden geçiriyorlardı. Mesela en ufak baharatın ondalığını vermeye odaklanırken Yasa'nın esas vurguladığı Tanrı sevgisini ve adaletini ihmal ederlerdi. Bir yerden sonra Ferisiler için din bir tür rant oyununa dönüştü. Tanrı'yı tanımak yerine insanların onları nasıl tanıdığına meraklıydılar.

Bu sırada Kutsal Yasa Uzmanları da kendilerini aklamaya çalışırlar. Onlar Ferisiler gibi önder konumunda olmasalar da Tanrı'nın Sözü'nü yorumlayanlar olarak çok önemli bir role sahiptiler. Mesih'in onlar için söylediği şeyler pek iç açıcı değil. Yasa uzmanları Rab'bin sözüne bir sürü buyruk ve şart ekleyerek halkın işini zorlaştırıyorlardı. Böylece ne kendileri kurtuluyor ne de başkalarının kurtulmasına izin veriyorlardı. Sonuç olarak Mesih, Âdemoğlu Habil'in ölümünden son peygamberlerden biri Zekeriya'nın ölümüne değin tüm Tanrı adamlarının hesabı bu kuşaktan sorulacak der. Peki İsa'nın bu hükmü fazla ağır değil mi? Tüm peygamberlerin ölümünü neden bu kuşağa yüklüyor? Çünkü tüm peygamberlerin işaret ettiği ve yolunun hazırladığı Mesih'i reddettiler! İsa Mesih hepsinden büyük ve kat kat daha önemli. Bu kuşağın din bilginleri ise kendi egolarından dolayı İsa'yı reddederek en büyük yargıyı hak ettiler. Bundan dini değerleri kendi kendimize kullanmanın Tanrı'nın gözünde ne kadar büyük bir günah olduğu anlaşılmaktadır.

KİMDEN KORKMALIYIZ?

Luka 12:1-12

1 O sırada halktan binlerce kişi birbirlerini ezercesine toplanmıştı. İsa önce kendi öğrencilerine şunları söylemeye başladı: «Ferisiler'in mayasından -yani, ikiyüzlülükten- kaçının. **2** Örtülü olup da açığa çıkarılmayacak, gizli olup da bilinmeyecek hiçbir şey yoktur. **3** Bunun için karanlıkta söylediğiniz her söz gün ışığında duyulacak, kapalı kapılar ardında kulağa fısıldadıklarınız damlardan duyurulacaktır. **4** «Siz dostlarıma söylüyorum, bedeni öldüren, ama ondan sonra başka bir şey yapamayanlardan korkmayın. **5** Kimden korkmanız gerektiğini size açıklayayım: Kişiyi öldürdükten sonra cehenneme atma yetkisine sahip olan Tanrı'dan korkun. Evet, size söylüyorum, O'ndan korkun. **6** Beş serçe iki meteliğe satılmıyor mu? Ama bunlardan bir teki bile Tanrı katında unutulmuş değildir. **7** Nitekim başınızdaki bütün saçlar bile sayılıdır. Korkmayın, siz birçok serçeden daha değerlisiniz. **8** «Size şunu söyleyeyim, insanların önünde beni açıkça kabul eden herkesi, İnsanoğlu da Tanrı'nın melekleri önünde açıkça kabul edecek. **9** Ama kim beni insanlar önünde inkâr ederse, kendisi de Tanrı'nın melekleri önünde inkâr edilecek. **10** İnsanoğlu'na karşı bir söz söyleyen herkes bağışlanacak. Oysa Kutsal Ruh'a küfreden bağışlanmayacaktır. **11** «Sizi havra topluluklarının, yöneticilerin ve yetkililerin önüne çıkardıklarında, «Kendimizi neyle, nasıl savunacağız?» ya da, «Ne söyleyeceğiz?» diye kaygılanmayın. **12** Kutsal Ruh o anda size ne söylemeniz gerektiğini öğretecektir.»»

AÇIKLAMA: Toplumun önderleri tarafından reddedilen İsa, öğrencilerini ilerde karşılaşacakları zor günler için hazırlamaya başlar. Onları öncelikle ikiyüzlü öğretmenlerden kaçınmayı buyurur. Bir önceki bölümde belirttiği gibi, Ferisiler ve diğer önderler dıştan çok doğru ve dürüst görünürken içten son derece çürüktüler. Bugün de bu tarz ikiyüzlülüğü sürdüren önderler var. Fakat Mesih, günün birinde gerçek yüzleri ortaya çıkacağını belirtir. İster siyasi lider, ister ruhani önder olsun herkesin işi gün ışığına çıkacaktır (1.Korintliler 3:13, Vahiy 20:11-15). Benzer şekilde bizim de gizlide yaptığımız ve söylediğimiz her şey bir gün yüzeye çıkacaktır. O yüzden insanların ve Rab'bin önünde utanmak istemiyorsak 'bedeni ve ruhu lekeleyen her şeyden kendimizi arındırmalıyız(2.Korintliler 7:1).'

Hepimizin belirli bazı kaygıları ve korkuları var. Çoğu insan zarar görmekten, acı çekmekten ya da dışlanmaktan korkar. Ancak Mesih'in dediğine göre korkulması gereken bir şey varsa o da bize bu hayatta fiziksel olarak zarar verebilecek kimseler değil, bizi bir sonraki hayatta ebedi azaba teslim etme yetkisine sahip Tanrı'dır. Bu hayatta çekeceğimiz her hangi işkence ya da iftira geçicidir ama Rab'bin yargısı ve cezası sonsuzdur. Yine de Rab hiç kimsenin kaybolmasını istemez, herkesin kurtulması için uğraşıp durur (1.Timoteos 2:4). O'nun gözünüzde her birimiz canını feda edecek kadar değerlidir. O yüzden O'nun yargısından korkarken sevgisinden asla şüphe etmemeliyiz (2.Korintliler 5:11-14). En küçük kuşun varlığını sürdüren ve başımızdaki saçın sayısını net bilen Tanrı için her can özel ve değerlidir.

Yine de Mesih insanın işleyebileceği en büyük günahı hatırlatmadan devam etmek istemiyor. Burada sözü edilen 'İnsanoğlu' vaat edilen Mesih için kullanılan özel bir isimdir (Daniel 7:13-14). Rab'bin gönderdiği kurtarıcı İnsanoğlu Mesih'i kabul eden Tanrı'nın kabulünü de görür. Fakat İsa Mesih'i inkar eden Tanrı'nın melekleri önünde de inkar edilecektir. Neden? Çünkü peygamber Daniel'in de belirttiği gibi Tanrı'nın ebedi kurtuluş tasarısı 'İnsanoğlu' üzerinde kurulmuştur. Bu anlamda Mesih'i kabul etmek yalnızca varlığını onaylamak değil, O'na Rab ve Kurtarıcı olarak inanmak demektir. Benzer şekilde, Ferisiler'in zaman zaman yaptığı gibi, Mesih'in yaptıklarını Kutsal Ruh'a değil İblis'e atfetmek bağışlanamayacak kadar korkunç bir günahdır (Matta 12:22-32). Kısacası, insanın yapabileceği en büyük hata İsa Mesih'i gerçek anlamda tanımamaktır çünkü O'nun dışında kurtuluş yoktur (Elç.İşleri 4:12). Sonra öğrencilerine dönünce Mesih, kendisini inkar etmedikleri için baskı görüp mahkemeye çıkardıklarında, kaygı çekmelerine hiç gerek yok der. Çünkü o anda Tanrı'nın Ruh'u onları olağanüstü bir güç ve bilgelikle donatıp konuşuracaktır. Sonuç olarak Mesih'e sadık kaldığımız sürece, hiç kaygı çekmemize gerek yok. Bu dünyada yanlış anlaşılıp insanların nefretini kazanabiliriz ama önemli olan gerçeğe bağlı kaldığımız için bir sonraki dünyada Tanrı'nın övgüsünü kazanmaktır.

GERÇEK SERVET

Luka 12:13-34

13 Kalabalığın içinden biri İsa'ya, «Öğretmenim, kardeşime söyle de mirası benimle paylaşın» dedi. **14** İsa ona şöyle dedi: «Ey adam! Kim beni üzerinizde yargıç ya da hakem yaptı?» **15** Sonra onlara, «Dikkatli olun!» dedi. «Her türlü açgözlülüğten sakının. Çünkü insanın yaşamı, malının çokluğuna bağlı değildir.» **16** İsa onlara şu benzetmeyi anlattı: «Zengin bir adamın toprakları bol ürün verdi. **17** Adam kendi kendine, «Ne yapacağım? Ürünlerimi koyacak yerim yok» diye düşündü. **18** Sonra, «Şöyle yapacağım» dedi. «Ambarlarımı yıkıp daha büyüklerini yapacağım, bütün tahıllarımı ve mallarımı oraya yığacağım. **19** Kendime, ey canım, yıllarca yetecek kadar bol malın var. Rahatına bak, ye, iç, yaşamın tadını çıkar diyeceğim.» **20** «Ama Tanrı ona, «Ey akılsız!» dedi. «Bu gece canın senden istenecek. Biriktirdiğin bu şeyler kime kalacak?» **21** «Kendisi için servet biriktiren, ama Tanrı katında zengin olmayan kişinin sonu böyle olur.» **22** İsa öğrencilerine şöyle dedi: «Bu nedenle size şunu söylüyorum: «Ne yiyeceğiz?» diye canınız için, «Ne giyeceğiz?» diye bedeniniz için kaygılanmayın. **23** Can yiyecekten, beden de giyecekten daha önemlidir. **24** Kargalara bakın! Ne eker, ne biçerler; ne kilerleri, ne ambarları vardır. Tanrı yine de onları doyurur. Siz kuşlardan çok daha değerlisiniz! **25** Hangi biriniz kaygılanmakla ömrünü bir anlık uzatabilir? **26** Bu küçücük işe bile gücünüz yetmediğine göre, öbür konularda neden kaygılanıyorsunuz? **27** «Zambakların nasıl büyüdüğüne bakın! Ne çalışırlar, ne de iplik eğirirler. Ama size şunu söyleyeyim, bütün görkemine karşın Süleyman bile bunlardan biri gibi giyinmiş değildi. **28** Ey kıt imanlılar, bugün var olup yarın ocağa atılacak olan kır otunu böyle giydiren Tanrı'nın sizi de

giydireceği çok daha kesindir. [29](#) «Ne yiyeceğiz, ne içeceğiz?» diye düşünüp tasalanmayın. [30](#) Dünya ulusları hep bu şeylerin peşinden giderler. Oysa Babanız, bunlara gereksinmeniz olduğunu bilir. [31](#) Siz O'nun egemenliğinin ardından gidin, o zaman size bunlar da verilecektir. [32](#) «Korkma, ey küçük sürü! Çünkü Babanız, egemenliği size vermeyi uygun gördü. [33](#) Mallarınızı satın, sadaka olarak verin. Kendinize eskimeyen keseler, göklerde tükenmeyen bir hazine edinin. Orada ne hırsız ona yaklaşır, ne de güve onu yer. [34](#) Hazineniz neredeyse, yüreğiniz de orada olacaktır.»»

AÇIKLAMA: Ezelden beri insanlar kendi hesaplarına yaşar. İnsanların çoğu para peşinde koşar ve kendini zengin etmeyi hayal eder. Hayatlarının büyük bir bölümünü bu koşuşturmaya harcarlar. Fakat nedense bu servet kazanma yarışına büyük heyecanla katılan insanlar sonrasını pek düşünmezler. Bu bölümde Mesih servetin tuzağını küçük bir öyküyle açıklar. Adamın biri alabildiğine zenginleşti. Büyük bir hasattan sonra, 'daha büyük ambarlar yapmam gerek, işimi büyütmem lazım'demişti. Sonra kendi kendine konuşarak, 'Ey canım, yıllarca yetecek kadar bol malın var. Rahatına bak, ye, iç, yaşamın tadını çıkar' diye plan yapmıştı. Tam o anda adamı gökten gözleyen Tanrı 'Ey akılsız! Bu gece canın senden istenecek. Biriktirdiğin bu şeyler kime kalacak?' diye karşılık vermişti. Çok can alıcı bir soru: Bu kadar uğraştığımız mal mülkü yanımızda götüremeyeceğimize göre, kime kalacaktır? Anlaşılan bir tek bu hayatta zengin olmak için uğraşmak oldukça aptal bir şey çünkü sonunda ölüm hepsine el koyacaktır. O yüzden İsa Mesih bizi 'Tanrı katında' zengin olmaya davet eder. Bahsettiği bu servetin paramızın çokluğuyla alakası yoktur, tersine karakterimizin ve ruhumuzun zenginliğine bağlıdır. İlerleyen ayetlerde Mesih öğrencilerine ruhsal açıdan Tanrı katında zengin olmayı öğretir.

Aslında öncelikle insanların neden zenginliğin peşinden koştuklarını anlamak gerek. Genellikle insanları bu servet yarışına iten gelecekle ilgili kaygıları ve korkularıdır. 'Yarın ne olacağız?' 'Paramız bitse, işten çıkartılsak, ekonomik kriz vursa, ne yapacağız?' diye düşünüp dururuz. Peki neden kaygılanıyoruz? Çünkü Tanrı'ya güvenmiyoruz! Aslında hepimiz O'na güvendiğimizi söylüyoruz ama nedense yine hep kendi gücümüzle kendi ihtiyaçlarımızı karşılamak için koşuşturuyoruz. Sanki Tanrı halimizi umursamıyor. Zengin çiftçi gibi maddi geleceğimize gelince Tanrı'yı yok sayıp kendi kendimize güveniyoruz. Tanrı'nın sadece ruhsal ihtiyaçlarımızla ilgilendiğini sanıyoruz. Oysa2ki Tanrı her halimizle ilgilenir çünkü o Göklerdeki Babamız'dır. Bu yüzden Mesih öğrencilerine öncelikle kaygılanmamayı buyurur. Tanrı'nın diğer canlılara gösterdiği ilgiyi hatırlatarak çocukları olan bizlere çok daha fazla ilgi göstereceğini söyler. Ayrıca kaygılanmanın hiç bir yarar sağlamadığını da belirtir. Sonuç olarak Tanrı gereksinimlerimizi bizden daha iyi bilir. Dahası sevgili Babamız olarak kendisine güvendiğimize sürece gerekli tüm ihtiyaçlarımızı karşılayacağına emin olabilir.

Peki bu durumda biz ne yapmalıyız? Tanrı her şeyimizi sağlayacak diye çalışmayı bırakalım mı? Kesinlikle hayır. İncil şöyle der, 'Çalışmak istemeyen yemek de yemesin (2.Selanıklılar 3:10).' Esas önemli olan kime çalıştığımızdır. Eğer hala bu hayat için kendimize çalışıyorsak boştur. Ama eğer Tanrı'nın İsa Mesih'le kuracağı Göksel Egemenliğe çalışıyorsak o zaman durum değişir. Baştan beri Tanrı Adem'in İblis'e kaptırdığı yeryüzündeki egemenliği kurtaracağını belirtmişti (Yaratılış 3:15). İsa Mesih özellikle bunun için geldi ve çarmıhta ölüp dirilerek kendisine iman eden herkesi yenilenmiş egemenliğine almıştı (Koloseliler 1:13). O yüzden İsa Mesih'e iman eden bizler için bu hayatta kendimiz için bir şey biriktirmeye gerek yoktur artık. Çünkü burada kazanılan her şey burada kalıp çürüyecektir. Bizler göklerde bir hazine biriktirmeye bakmalıyız (Matta 6:20). Bu nasıl olur? Mesih'in dediği gibi kendimize almak yerine, vermeyi öğrenmeliyiz. Kendimizi kurtarmaya çalışmak yerine, başkalarını kurtarmaya çalışmalıyız. İşte hayatımızın gidişatını belirleyecek olan da budur, çünkü İsa'nın dediği gibi 'Hazinemiz neredeyse, yüreğimiz de orada olacaktır.'Gözümüz paradaysa sonumuz vahim olacaktır. Ama gözümüz Rab'deyse asla pişman olmayacağız.

UYANIK OLUN!

Luka 12:35-59

35 «Kuşaklarınız belinizde bağlı ve kandilleriniz yanar durumda hazır olun. **36** Düğün şenliğinden dönecek olan efendilerinin gelip kapıyı çaldığı an kapıyı açmak için hazır bekleyen köleler gibi olun. **37** Efendileri geldiğinde uyanık bulunan kölelere ne mutlu! Size doğrusunu söyleyeyim, efendileri beline kuşağını bağlayacak, kölelerini sofraya oturtacak ve gelip onlara hizmet edecek. **38** Efendi gecenin ister ikinci, ister üçüncü nöbetinde gelsin, uyanık bulacağı kölelere ne mutlu! **39** Ama şunu bilin ki, ev sahibi, hırsızın hangi saatte geleceğini bilse, evinin soyulmasına fırsat vermez. **40** Siz de hazır olun. Çünkü İnsanoğlu beklemediğiniz saatte gelecektir.» **41** Petrus, «Ya Rab» dedi, «Bu benzetmeyi

bizim için mi anlatıyorsun, yoksa herkes için mi?›› 42 Rab de şöyle dedi: «Efendinin, uşaklarına vaktinde azık vermek için başlarına atadığı güvenilir ve akıllı kâhya kimdir? 43 Efendisi eve döndüğünde işinin başında bulacağı o köleye ne mutlu! 44 Size gerçeği söyleyeyim, efendisi onu bütün malının üzerinde yetkili kılacak. 45-46 Ama o köle içinden, «Efendim gecikiyor» der, kadın ve erkek hizmetkârları dövmeye, yiyip içip sarhoş olmaya başlarsa, efendisi, onun beklemediği günde, ummadığı saatte gelecek, onu şiddetle cezalandırıp imansızlarla bir tutacaktır. 47 «Efendisinin isteğini bilip de hazırlık yapmayan, onun isteğini yerine getirmeyen köle çok dayak yiyecek. 48 Oysa bilmeden dayağı hak eden davranışlarda bulunan, az dayak yiyecek. Kime çok verilmişse, ondan çok istenecek. Kime çok şey emanet edilmişse, kendisinden daha fazlası istenecektir. 49 «Ben dünyaya ateş yağdırmaya geldim. Keşke bu ateş daha şimdiden alevlenmiş olsaydı! 50 Katlanmam gereken bir vaftiz var. Bu vaftiz gerçekleşinceye dek nasıl da sıkıntı çekiyorum! 51 Yeryüzüne barış getirmeye mi geldiğimi sanıyorsunuz? Size hayır diyorum, ayrılık getirmeye geldim. 52 Bundan böyle bir evde beş kişi, ikiye karşı üç, üçe karşı iki bölünmüş olacak. 53 Baba oğluna karşı, oğul babasına karşı, anne kızına karşı, kız annesine karşı, kaynana gelinine karşı, gelin kaynanasına karşı olacaktır.»»

54 İsa halka şunları da söyledi: «Batıda bir bulutun yükseldiğini görünce siz hemen, «Sağanak geliyor» diyorsunuz, ve öyle oluyor. 55 Rüzgarın güneyden estiğini görünce, «Çok sıcak olacak» diyorsunuz, ve öyle oluyor. 56 Sizi ikiyüzlüler! Yeryüzünün ve gökyüzünün görünümünden bir anlam çıkarabiliyorsunuz da, şimdiki zamanın anlamını nasıl oluyor da çıkaramıyorsunuz? 57 «Doğru olana neden kendiniz karar vermiyorsunuz? 58 Sizden davacı olanla birlikte yargıca giderken, yolda onunla anlaşmak için elinizden geleni yapın. Yoksa o sizi yargıcın önüne sürükler, yargıç gardiyanın eline verir, gardiyan da sizi hapse atar. 59 Size şunu söyleyeyim, borcunuzun son kuruşunu ödemedikçe oradan asla çıkamazsınız.»»

AÇIKLAMA: Mesih öğrencilerine gelecekle ilgili kaygılanmamalarını buyurdu çünkü günü geldiğinde Rab vaat edilen egemenliği onların ellerine teslim edecektir. Bu da İsa Mesih'in ikinci gelişinde gerçekleşecek. Peki bu ne zaman olacak? Mesih bir çok yerde dönüş günü ve saatini kesin olarak bilmenin mümkün olmadığını belirtir (Matta 24:36). O yüzden bizi efendisini hazırda bekleyen köleler gibi ayık ve uyanık olmaya çağırır. Hatta geldiğinde bizden hoşnut kalırsa sofrasına oturtup bize hizmet edeceğini de söyler. Ne büyük bir lütuf! Bu arada Petrus kimleri kastettiğini sorar. Mesih havarilerine yönelerek onların evi üzerinde kahya olarak görev aldıklarını söyler. Kimi kahya gibi 'Efendim gecikiyor, yan yatıp keyfime baksam...' derlerse Mesih geldiğinde onları şiddetli bir şekilde azarlayacaktır, der. Ancak eve döndüğünde işinin başında bulacağı o köleye ne mutlu! Bu sözler sadece 12 havari için değil, Mesih'in evi olan kilisede görev alan herkes için geçerlidir. Sonuçta kilise bizim değil, Rab'bin topluluğudur, dolayısıyla mensuplarına göz kulak olmak son derece kutsal bir görevdir (Elç. İş. 20:28). Kaldı ki evin sahibi Mesih'in ne zaman döneceği belli değil o yüzden hepimizin özenli bir şekilde hizmetimize devam etmemiz gerek.

Sonra Mesih geldiğinde insanları nasıl yargılayacağını belirtir. Kullanacağı standardı şöyle anlatır: Kime çok verilmişse ondan çok istenecektir. Böylece en büyük yargıyı hak eden Tanrı'nın isteğini bilip de yapmayan kişi olacaktır. Bilmeden Tanrı'nın sözünü çiğneyen ise daha az dayak yiyecek. Tabi burada genel bir benzetme kullanıyor. Başka bölümlerden Mesih'e inanan kimsenin nihai hüküm giymeyeceğini öğreniyoruz (Romalılar 8:1), ancak gelecek egemenlikte bazı ödülleri feragat edecektir (2.Yuhanna 1:8). İmansızlara gelince Mesih'in her birini adil bir şekilde yargılayacağını görebiliyoruz (2. Selanikliler 1:6-12).

Ardından Mesih birçok insanın kafasını karıştıran bir kaç cümle sarf eder: '*Ben dünyaya ateş yağdırmaya geldim*' ve '*Yeryüzüne barış değil, ayrılık getirmeye geldim*'. Bu sözlerle neyi kastediyordu? İlkinde aslında gelen yargıdan bahsediyordu çünkü dünyayı yargılayacak olan da Mesih'tir (Yuhanna 5:27). Ancak dünyayı yargılamadan önce kendisi dünyanın yargısını üstlenecekti. Burada bahsettiği 'vaftiz' çarmıh üzerindeki ölümdür. Vaftiz bir kaç yerde sembolik açıdan ölüm ve diriliş temsil eder (Romalılar 6:3). Ancak Mesih'in bu olağanüstü fedakarlığı başta dünyaya beklenen barışı sağlamayacaktır. Çünkü insanlar İsa'yı sevmedikleri gibi ardından gidenleri de sevmeyecekler. Bu açıdan Mesih'in öğretisi barış değil ayrılık getiriyor çünkü iman edenin kendi aile fertleri karşısına cephe alıyor. Barış şimdi değil, Mesih'in ikinci gelişinde olacaktır.

Son olarak Mesih insanların ikinci gelişine nasıl hazırlanabileceklerini anlatır. Günden güne insanlar bulutların şekillerine ya da rengine bakarak bir sonraki günün hava durumunu nasıl tahmin edebiliyorlarsa bizler de dünyanın haline bakarak Mesih'in gelişinin ne kadar yakın olduğunu sezebiliriz. Mesih bir çok yerde gelişinden önce gelişecek olayları net bir şekilde aktarır (Matta 24, Luka 21). Bunlara dikkat ederek İsa Mesih'in dönüşü pek yakın olduğunu görebiliyoruz. O halde ne yapmalıyız? Mesih'in dediğine göre kaygılanıp korkmak yerine kendimizi her tür günahtan arındırıp O'nun kutsal hizmetine adanmalıyız. Belirttiği gibi, birine karşı bir günahımız varsa, hiç vakit kaybetmeden onunla barışmaya özen göstermeliyiz ki Mesih'in önünde azar işitmeyelim. İsa Mesih kesinlikle dönecektir, ancak ikinci gelişinde kurban edilecek bir kuzu olarak değil yavrularına sahip çıkacak aslan gibi dönecektir (İbraniler 9:27-28, Vahiy 5:5).

TÖVBE EDİNİZ!

Luka 13:1-17

1 O sırada bazı kişiler gelip İsa'ya bir haber getirdiler. Pilatus'un nasıl bazı Celileliler'i öldürüp kanlarını kendi kestikleri kurbanların kanına kattığını anlattılar. **2** İsa onlara şöyle karşılık verdi: «Böyle acı çeken bu Celileliler'in, bütün öbür Celileliler'den daha günahlı olduğunu mu sanıyorsunuz? **3** Size hayır diyorum. Ama tövbe etmezseniz, hepiniz böyle mahvolacaksınız. **4** Ya da, Şiloah'taki kule üzerlerine yıkılınca ölen o on sekiz kişinin, Yeruşalim'de yaşayan öbür insanların hepsinden daha suçlu olduğunu mu sanıyorsunuz? **5** Size hayır diyorum. Ama tövbe etmezseniz, hepiniz böyle mahvolacaksınız.» **6** İsa şu benzetmeyi anlattı: «Adamın birinin bağında dikili bir incir ağacı vardı. Adam

gelip ağaçta meyve aradı, ama bulamadı. **7** Bağcıya, «Bak» dedi, «Ben üç yıldır gelip bu incir ağacında meyve arıyorum, bulamıyorum. Onu kes. Toprağın besinini neden boş yere tüketsin?» **8** «Bağcı, «Efendim» diye karşılık verdi, «Ağacı bir yıl daha bırak, bu arada ben çevresini kazıp gübreleyeyim. **9** Gelecek yıl meyve verirse, ne iyi; vermezse, onu kesersin.» » **10** Bir Şabat Günü İsa, havralardan birinde öğretiyordu. **11** On sekiz yıldır içinde hastalık ruhu bulunan bir kadın da oradaydı. İki büklüm olmuş, belini hiç doğrultamıyordu. **12** İsa onu görünce yanına çağırıldı. «Kadın» dedi, «Hastalığından kurtuldun.» **13** Ellerini kadının üzerine koydu. Kadın hemen doğruldu ve Tanrı'yı yüceltmeye başladı. **14** İsa'nın hastayı Şabat Günü iyileştirmesine kızan havra yöneticisi kalabalığa seslenerek, «Çalışmak için altı gün vardır» dedi. «O günler gelip iyileşsin, Şabat Günü değil.» **15** Rab ona şu karşılığı verdi: «Sizi ikiyüzlüler! Her biriniz Şabat Günü kendi öküzünü ya da eşeğini yemlikten çözüp suya götürmez mi? **16** Buna göre, Şeytan'ın on sekiz yıldır bağlı tuttuğu, İbrahim'in bir kızı olan bu kadının da Şabat Günü bu bağdan çözülmesi gerekmez miydi?» **17** İsa'nın bu sözleri, kendisine karşı gelenlerin hepsini utandırdı. Bütün kalabalık ise O'nun yaptığı görkemli işlerin tümünü sevinçle karşıladı.

AÇIKLAMA: Tanımadığımız birinin başına kötü bir şey geldiği zaman genellikle ne düşünürüz? Halk arasında genellikle şunları duyarız: 'Kaderi buymuş' ya da 'Allah çarptı.' Kaza da olsa söz konusu kişinin bunu bir şekilde hak ettiğini var sayıyoruz. İsa Mesih'in köy kent dolaşıp insanlara konuştuğu o sırada başkentten çok kötü bir haber gelir. Roma Valisi Pilatus, İsa'nın memleketi Celile'den kurban kesmek için Tapınağa giden bazı adamları hunharca öldürtmüştü. Ayrıca kanlarını kendi kestikleri kurbanların kanına katmıştı. Hem korkunç bir katliam hem de dini bir rezaletti bu. Bunu Mesih'e anlatan kişiler ondan sert bir kınama isterken hiç beklemedikleri bir karşılık alırlar. İsa onlara öncelikle kendi yüreklerini gösterir. Onlar farkında olmadan felaketin başına geldiği bu kişilerin bunu bir şekilde hak ettiklerini düşünüyorlardı. Mesih ise 'Tövbe etmezseniz hepiniz böyle mahvolacaksınız' diye karşılık verir. Bununla İsa insanların başına gelen felaketlerin belirli günahlarından kaynaklanmadığını belirtir. Eyüp'ün dostları kendisini suçlarken aynı hataya düştüler. Gerçek şu ki hepimiz günahlarımızdan ötürü mahvolmayı hak ediyoruz. Kaza olsun, felaket olsun veya doğal ölüm olsun er ya da geç hepimiz ölümlerle karşılaşacağız. Ölüm hepimize dokunacaktır çünkü her birimiz günahkârız. O yüzden kimin daha günahkâr olup olmadığı önemli değil, önemli olan tövbe etmektir.

Yukarıda gördüğümüz düşüncenin diğer kötü yanı şudur ki böyle düşünmekle Tanrı'nın adaletine ve merhametine gölge düşürmüş oluyoruz. O yüzden Mesih küçük bir benzetme daha anlatır. Adamın biri incir ağacı diker. Yıllar geçer ama ondan hiç meyve alamaz. O yüzden bağcıya meyvesiz ağacı sökmesini söyler. Fakat bağcı bir yıl daha sabretmesini ister. Bu süreçte ağacın çevresini kazıp gübreleyeceğini söyler. Ancak bir yıl sonrasında yine meyve vermiyorsa o zaman ağacı keseceğine söz verir. Bu öyküden Tanrı'nın 'meyve vermemiz' için ne kadar sabrettiğini, tüm yolları tükettiğini anlıyoruz. Pavlus'un yazdığı gibi: 'O bütün

insanların kurtulup gerçeğin bilincine erişmesini ister (1.Timoteos 2:4). Bir açıdan meyve vermeyen incir ağacı tövbeye yanaşmayan İsrail topluluğunu da temsil eder (bkz. Matta 21:18-22). Rab onlara pek çok fırsat vermesine rağmen sonunda kendilerine gönderilen Mesih'i reddettiklerinden dolayı mahvoldular. Yine de bu durumda İsrail'i suçlayıp durmak yerine kendi yüreğimize bakmalıyız.

Sonra Rab bir Şabat Günü Yahudiler'in din bilginleriyle bir olay daha yaşar. İsa havralardan birinde öğretirken on sekiz yıldır hastalık cinine tutulan bir kadına rastlar. Mesih iki büklüm halini görünce kadına dokunarak 'Kurtuldun' der. Hastalığından kurtulan kadın hemen doğruldu ve Tanrı'yı yüceltmeye başladı. Ne var ki olayı gören havra yöneticisi halkı azarlamaya başlar, şifa bulmak için Şabat günü değil haftanın diğer günlerinde gelsinler der. Ancak karşısına çıkan İsa, Tanrı'nın çocuklarının özellikle Şabat Gününde Şeytanın esaretinden kurtulmasından daha doğal bir şey olmadığını belirtir. Böylece tüm halk Mesih'in gücüne ve hikmetine sevinir. Burada bir kere daha Yahudi önderlerinin kuru

dindarlığını görebiliyoruz. Sonuç olarak sadece onlar değil, hepimizin tövbe edip Tanrı'nın merhametine sığınmamız gerekiyor.

RABBİN EGEMENLİĞİ

Luka 13:18-35

18 Sonra İsa şunları söyledi: «Tanrı'nın Egemenliği neye benzer, onu neye benzeteyim? **19** Tanrı'nın Egemenliği, bir adamın bahçesine ektiği hardal tanesine benzer. Tane gelişip ağaç olur, kuşlar dallarında barınır.» **20** İsa yine, «Tanrı'nın Egemenliği'ni neye benzeteyim?» dedi. **21** «O, bir kadının üç ölçek una karıştırdığı mayaya benzer. Sonunda bütün hamur kabarır.» **22** İsa köy kent dolaşarak öğretiyor, Yeruşalim'e doğru ilerliyordu. **23-24** Biri O'na, «Ya Rab» dedi, «Kurtulanların sayısı az mı olacak?» İsa oradakilere şöyle dedi: «Dar kapıdan girmeye gayret edin. Size şunu söyleyeyim, çok kişi içeri girmek isteyecek, ama giremeyecek. **25** Ev sahibi kalkıp kapıyı kapattıktan sonra dışarıda durup, «Ya Rab, kapıyı aç bize!» diyerek kapıyı vurmaya başlayacaksınız. «O da size, «Kim olduğunuzu, nereden geldiğinizi bilmiyorum» diye karşılık verecek. **26** «O zaman, «Biz senin önünde yiyip içtik, sen de bizim sokaklarımızda öğrettin» demeye başlayacaksınız. **27** «O da size şöyle diyecek: «Kim olduğunuzu, nereden geldiğinizi bilmiyorum. Çekilin önümden, ey kötülük yapanlar!» **28** «İbrahim'i, İshak'ı, Yakup'u ve bütün peygamberleri Tanrı'nın Egemenliği'nde, kendinizi ise dışarı atılmış gördüğünüz zaman, aranızda ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır. **29** İnsanlar doğudan batıdan, kuzeyden güneyden gelecek ve Tanrı'nın Egemenliği'nde sofraya oturacaklar. **30** Ve işte, sonuncu olan bazıları birinci, birinci olan bazıları da sonuncu olacak.»

31 Tam o sırada bazı Ferisiler gelip İsa'ya, «Buradan ayrılıp başka yere git. Hirodes seni öldürmek istiyor» dediler. **32** İsa onlara şöyle dedi: «Gidin, o tilkiye söyleyin, «Bugün ve yarın cinleri kovup hastaları iyileştireceğim ve üçüncü gün hedefime ulaşacağım.» **33** Yine de bugün, yarın ve öbür gün yoluma devam etmeliyim. Çünkü bir peygamberin Yeruşalim'in dışında ölmesi düşünülemez! **34** «Ey Yeruşalim! Peygamberleri öldüren, kendisine gönderilenleri taşıyan Yeruşalim! Tavuğun civcivlerini kanatları altına topladığı gibi ben de kaç kez senin çocuklarını toplamak istedim, ama siz istemediniz. **35** Bakın, eviniz ıssız bırakılacak! Size şunu söyleyeyim: «Rab'bin adıyla gelene övgüler olsun!» diyeceğiniz zamana dek beni bir daha görmeyeceksiniz.»

AÇIKLAMA: Hatırlarsak bu sırada Mesih Yeruşalim'e son seyahatini yapıyordu. Uğradığı her yerde göklerin egemenliğini müjdeliyordu. Tabi insanlar 'egemenlik' sözünü duyunca çok görkemli ve ihtişamlı bir şey bekliyorlardı. Mesih ise sözünü ettiği egemenliğin öncelikle insanların yüreklerinde kurulması gerektiğini öğretiyordu. Tanrı'nın Krallığı'na katılmak isteyen önce gönlünü alçaltıp Mesih'e iman etmeli ve O'nun çarmihini üstlenmeli. Burada İsa egemenliğin büyümesiyle ilgili iki benzetme daha aktarır. İlkini bir hardal tanesini gösterir. Çok ufak olmasına rağmen büyüdüğünde kuşların barınabilecek kadar büyük bir ağaç oluşturduğunu hatırlatır. Aynı şekilde hamura konulan mayanın çok küçük

olmasına rağmen bütün hamuru kabarttığını görüyoruz. Benzer şekilde Tanrı'nın egemenliği başta küçük ve önemsiz gibi görünse, günün sonunda müthiş bir şekilde büyüyecek ve tüm dünyayı kapsayacaktır. Kilisenin ilk büyümesi de böyle oldu. Dünyanın ücra bir köşesinde bir takım balıkçının yaydığı mesaj kısa bir sürede tüm dünyaya yayıldı. Bugün de Mesih'in Kilisesi dışardan küçülüyor gibi görünse de alttan gözle görülmeyen şekilde büyüdüğüne inanıyoruz. Avrupa'da gerçek imanlı sayısı çok azalmış olabilir ama onun yerine Çin ve İran gibi ülkelerde imanlılar alabildiğine çoğalıyor. En sonunda İsa Mesih geri geldiğinde '*sular denizi nasıl dolduruyorsa*' egemenliğinde de Rab'bin bilgisinin yeryüzünü dolduracağını biliyoruz (Yeşaya 11:9).

Bu arada bazı Yahudiler Mesih'e şu önemli soruyu yöneltirler: '*Kurtulanların sayısı az mı olacak?*' Cevabında İsa insanların çok şaşıracağını belirtir çünkü kurtulduğunu sanan birçok kişi dışarıda kalacak ve kurtulmasına hiç ihtimal vermediğimiz başkaları Rabbin egemenliğine dâhil olacak. O yüzden Mesih insanlara '*Dar kapıdan girmeye gayret edin!*' der. Bununla diğer herkese uymayalım demek istiyor. Herkesin bir şeyin doğru olduğuna inanması onu doğru kılmıyor. Hatta çoğu insanın inandığı ve yaptığı muhtemelen yanlıştır. Sonra özellikle Yahudilere yönelerek bir çoğunun dışarda kalacağını belirtir. Bu onlar için çok büyük bir şok. Çünkü Tanrı halkı olarak seçilen Yahudiler doğal olarak kurtulacaklarını sanıyorlardı. Ama Mesih böyle olmayacağını belirtir çünkü Rab dış görünüşe ya da kimliğe değil insanın imanına ve icraatına bakar. Sonra ilginç bir şey daha söyler: Yahudiler'den ziyade diğer uluslardan daha fazla insanın İbrahim, İshak ve Yakup ile Tanrı Egemenliği'nin sofrasına oturacaklarını söyler. Ne ironik bir durum! Yahudiler gururlanıp kendi güçlerine güvendikleri için atalarına vaat edilen krallığın dışında kalacak ama yabancı olan bizler iman sayesinde egemenliğe dâhil olacağız (bkz. Romalılar 9:30-32). Böylece sonuncu sayılan diğer uluslar birinci sayılan Yahudilerden daha öne geçecekler.

Son olarak Mesih kendi halkı olan Yahudiler için üzüntüsünü dile getirir. Bazı Ferisiler onu korkutup kutsal misyonundan caydırmaya çalışırlar ama Mesih Yeruşalim'e gitmeye kararlı olduğunu tekrarlıyor. Oraya vardığında büyük ihanete uğrayıp çarmıha gerileceğini biliyor ama bunun için dünyaya geldi zaten. Kendisinden önce daha bir çok peygamber benzer şekilde Yahudiler'in gazabına uğrayıp Yeruşalim'de can verdiler. Yine de Mesih İsrail halkına duyduğu derin acıyı saklamıyor. Rab onları kerelerce kurtarmaya çalıştı, onları tövbeye çağırdı ama istemediler. Bu yüzden yakında büyük bir lanete uğrayacaklarını belirtir ve ancak Mesih'i kabul ettiklerinde bundan kurtulacaklarını söyler. Çoğumuz İsa'nın burada kullandığı sözü anlamıyoruz. '*Rabbin adıyla gelene övgüler olsun!*' diyeceğiniz zamana dek beni bir daha görmeyeceksiniz der. Mesih'in gününde bu cümle eve dönen birine söylenirdi, yani bir tür '*Hoş geldiniz!*' İsa, Yahudi halkına şunu demek istiyor, siz beni sevgiyle kabul edene kadar, ben bir daha dönmeyeceğim. İşte bu yüzden İsrail halkının bir an evvel tövbe etmesi için dua etmeliyiz ki İsa Mesih dönüp vaat edilen krallığı kursun.

MESİH ŞÖLENDE

Luka 14:1-24

1 Bir Şabat Günü İsa Ferisiler'in ileri gelenlerinden birinin evine yemek yemeye gitti. Herkes O'nu dikkatle gözlüyordu. **2** Önünde, vücudu su toplamış bir adam vardı. **3** İsa, Kutsal Yasa uzmanlarına ve Ferisiler'e, «Şabat Günü bir hastayı iyileştirmek Kutsal Yasa'ya uygun mudur, değil midir?» diye sordu. **4** Onlar ses çıkarmadılar. İsa adamı tutup iyileştirdi, sonra eve gönderdi. **5** İsa onlara şöyle dedi: «Hanginiz oğlu ya da öküzü Şabat Günü kuyuya düşer de hemen çıkarmaz?» **6** Onlar buna hiçbir karşılık veremediler. **7-9** Yemeğe çağrılanların başköşeleri seçtiğini farkedene İsa, onlara şu benzetmeyi anlattı: «Biri seni düğüne çağırdığı zaman başköşeye kurulma. Belki senden daha saygın birini de çağırmıştır. İkinizi de çağırın gelip, «Yerini bu adama ver» diyebilir. O zaman utançla kalkıp en arkaya geçersin. **10** Bir yere çağrıldığın zaman git, en arkada otur. Öyle ki, seni çağıran gelince, «Arkadaşım, daha öne buyuramaz mısın?» desin. O zaman seninle birlikte sofrada oturan herkesin önünde onurlandırılmış olursun. **11** Kendini yücelten herkes alçaltılacak, kendini alçaltan yüceltilecektir.»

12 İsa kendisini yemeğe çağırmış olana da şöyle dedi: «Bir öğlen ya da akşam yemeği verdiğin zaman dostlarını, kardeşlerini, akrabalarını ve zengin komşularını çağırma. Yoksa onlar da seni çağırarak karşılık verirler. **13** Ama ziyafet verdiğin zaman yoksulları, kötürümleri, sakatları, körleri çağır. **14** Böylece mutlu olursun. Çünkü bunlar sana karşılık verecek durumda değildirler. Karşılığı sana, doğru kişiler dirildiği zaman verilecektir.» **15** Sofrada oturanlardan biri bunu duyunca İsa'ya, «Tanrı'nın Egemenliği'nde yemek yiyecek olana ne mutlu!» dedi. **16** İsa ona şöyle dedi: «Adamın biri büyük bir şölen hazırlayıp birçok konuk çağırdı. **17** Şölen saati gelince davetlilere, «Buyurun, her şey hazır» diye haber vermek üzere kölesini gönderdi. **18** «Ne var ki, hepsi anlaşmışçasına özür dilemeye başladılar. Birincisi, «Bir tarla satın aldım, gidip görmek zorundayım. Rica ederim, beni hoş gör» dedi. **19** «Bir başkası, «Beş çift öküz aldım, onları denemeye gidiyorum. Rica ederim, beni hoş gör» dedi. **20** «Yine bir başkası, «Yeni evlendim, bu nedenle gelemiyorum» dedi. **21** «Köle geri dönüp durumu efendisine bildirdi. Bunun üzerine ev sahibi öfkelenerek kölesine, «Koş» dedi, «Kentin caddelerine, sokaklarına çık; yoksulları, kötürümleri, körleri, sakatları buraya getir.» **22** «Köle, «Efendim, buyruğun yerine getirilmiştir, ama daha yer var» dedi. **23** «Efendisi köleye, «Çıkıp yolları ve çit boylarını dolaş, bulduklarını gelmeye zorla da evim dolsun» dedi. **24** «Size şunu söyleyeyim, ilk çağrılan o adamlardan hiçbiri benim yemeğimden tatmayacaktır.» »

AÇIKLAMA: Bir Şabat Günü Mesih yine havrada öğretiyordu. Halk ağzından çıkan her söze bayılırken dini önderler en ufak bir hatasını arıyorlardı. Daha önce olduğu gibi İsa karşısına çıkan hastaları iyileştirdi. Din bilginleri ise Şabat Günü'nde bir hastayı iyileştirmenin Musa'nın Yasası'na uygun olmadığını savunmaya kalktılar. Ne var ki Mesih insanın Şabat Günü'nde bile çukura düşen hayvanını kurtarması ne kadar doğalsa bir başkasına yardım etmesinin de en az

onun kadar doğal olduğunu belirtir. Gerçek şu ki Mesih kadar Tanrı'nın Yasası'na sahip çıkan ve onu hakkıyla yerine getiren yoktu. Dini önderler ise onu kıskandıkları için ağzını arıyorlardı. Bu sırada Mesih onların ne kadar bencil ve kibirli olduklarını gösterir. Mesela önemli birinin sofrasına otururken hepsi en onurlu yeri kapmak için koşturuyorlardı. Ama bu pek akıllıca değil çünkü daha önemli biri ortaya çıktığında ev sahibi en önemli yeri ona vermek için oraya oturan kişiyi aşağı indirmek zorunda kalıyordu. O yüzden Mesih şu önemli prensibi açıklar: Kendini yücelten alçaltılacaktır, kendini alçaltan ise yüceltilecektir. Ne yazık ki bugünkü dünya, '*Kendini göstermelisin!*' veya '*Öne çıkmalısın!*' gibi sözlerle bizi teşvik eder. Oysa ki Mesih'in dediği gibi gurur insanı eninde sonunda küçük düşürür. Alçakgönüllülüğü benimseyen ise Rab'bin beğenisini kazanır.

Şölende oturan Mesih bu sırada davet edilenlere dikkat eder. Ev sahibi doğal olarak en sevdiği arkadaşlarını ve toplumun onurlu mensuplarını çağırmıştı. İsa bunu bir gün karşılık bulmak için yaptığını sezer. Yani davet ettiği kişiler yarın öbür gün onu kendi evlerine davet edebilecek güce sahip kimseler. Mesih ise insan gerçekten mutlu olmak istiyorsa vereceği şölene zengin arkadaşlarını değil, kimsesizleri, fakir ve hasta insanları çağırması gerektiğini söyler. Neden? Çünkü bunu yapan kişi belirli bir karşılık beklemiyor demek. Daha önemlisi bunu Tanrı için yaptığını göstermiş olur ve karşılığını da Tanrı'dan alacaktır. Ne yazık ki günümüzde insanlar bir iyilik yaptıklarında etraflarındaki insanlardan alkış almak için yaparlar. Oysa ki Tanrı'nın gözünde esas değerli olan iyiliği gizlilik içinde Tanrı için yapmaktır (Matta 6:1-4). Ayrıca bunu karşılık alacağımız kişiler için değil gerçek anlamda muhtaç insanlar için yapmamız çok daha anlamlı ve gereklidir.

Bu sırada oturanlardan birisi *'Tanrı'nın Egemenliğinde yemek yiyecek olana ne mutlu!'* diye seslenir. Yahudiler yalnızca kendi ulusundan olup çok 'sevap' işlemiş kişilerin Tanrı'nın huzuruna kavuşacaklarına inanıyorlardı. Buna karşılık Mesih şölen benzetmesini anlatır: Zengin bir adam vereceği büyük şölene birçok konuk çağırır. Ne var ki hepsi türlü bahane üreterek gelmeyi reddeder. Buna çok öfkelenen ev sahibi kölesine *'Kentin sokaklarına çık, yoksulları, hastaları, herkesi çağır'* der. Böylece ev dolmaya başlar. Ev sahibi yer kaldığını görünce, köleyi ikinci bir defa sokaklara gönderir ve sonunda şölen salonu dolup taşar. Sonra kölesine şu sözü ekler: *'İlk çağrılan o adamlardan hiçbiri benim yemeğimden tatmayacaktır.'* Peki, bu öyküyle Mesih neyi belirtmeye çalışıyor? Aslında bunu kendini beğenmiş gururlu Yahudi önderlerine söylüyordu. Tanrı Yahudi ulusunu seçerek öncelliği onlara verdi ama onlar İsa Mesih'i reddederek Tanrı'nın Egemenliğinin dışında kaldılar (Elç.İşleri 28:25-29). Kaldı ki Tanrı'nın huzuruna kavuşmak için insan asla kendine güvenmemeli. Kibir ve gurur bizi Tanrı'ya yaklaştırmak yerine daha da uzaklaştırır. O yüzden kurtulmak için günahımızı alçakgönüllü bir şekilde kabul ederek İsa Mesih'e güvenmeliyiz. Ancak o zamanın sonunda Tanrı'nın sofrasında yer alacağımızdan emin olabiliriz.

İSA'YI İZLEMENİN BEDELİ

Luka 14:25-35

25-26 Kalabalık halk toplulukları İsa'yla birlikte yol alıyordu. İsa dönüp onlara şöyle dedi: «Biri bana gelip de babasını, annesini, karısını, çocuklarını, kardeşlerini, hatta kendi canını bile gözden çıkarmazsa, öğrencim olamaz. **27** Çarmihini yüklenip ardından gelmeyen, öğrencim olamaz. **28** «Aranızdan biri bir kule yapmak isterse, bunu tamamlayacak kadar parası var mı yok mu diye önce oturup yapacağı masrafı hesap etmez mi? **29-30** Çünkü temel atıp da işi bitiremezse, durumu gören herkes, «Bu adam inşaata başladı, ama bitiremedi» diyerek onunla eğlenmeye başlar. **31** «Ya da hangi kral başka bir kralla savaşa gittiğinde, üzerine yirmi bin askerle yürüyen düşmana on bin askerle karşı koyabilir miyim diye önce oturup bir değerlendirme yapmaz? **32** Eğer karşı koyamayacaksa, öbürü henüz uzaktayken elçiler gönderip barış koşullarını ister. **33** Aynı şekilde sizden kim varını yoğunu gözden çıkarmazsa, öğrencim olamaz. **34** «Tuz yararlıdır. Ama tuz tadını yitirirse, bir daha nasıl o tadı kazanabilir? **35** Ne toprağa, ne de gübreye yarar; onu çöpe atarlar. İşitecek kulağı olan işitsin.»»

AÇIKLAMA: Herkes İsa Mesih'i sevdiğini söyler ancak O'nu gerçek anlamda tanıyan ve izleyen pek azdır. Mesih burada kendisini izlemenin ne kadar zor olduğunu hatırlatır. Bu ayetlerde İsa ardından gelmenin koşullarını sıralar. Dediğine göre öğrencisi olmak isteyen kimse aile bağından daha fazla Tanrı'nın Egemenliğine ve Mesih'e tutkun olmalı. Herkes doğal olarak ailesine bağlıdır, hatta Rab sözünde anne babamıza her daim saygılı olmamız gerektiğini belirtir (Efesliler 6:1-3). Ne var ki Mesih, ardından gelmek isteyen Tanrı'ya olan sevgisinin çok daha güçlü olması gerektiğini belirtir. Neden? Çünkü ailemizi ne kadar seviyorsak da bazen bizi yanlış inançlara sevk edebilirler. O yüzden gerçeğin peşinden gitmek isteyen Mesih öğrencisi bazen kendi ailesinin baskısıyla karşılaşabilir (Matta 10:34-35). Kaldı ki Mesih'in yolunu seçen kişi Mesih'in de uğradığı zulme uğrayabilir. Bu yüzden İsa ardından gelmek isteyenlere sadece ailelerini değil kendi canlarını da gözden çıkarmaya çağırır. Bunu çarmihimizi yüklenmeye benzetir. Mesih'in gününde çarmihini yüklenmek demek ölüme doğru ilerlemek demek. Çarmih boyuna asılan bir kolye değildi, korkunç bir işkence ve idam aletiydi. Böylece Mesih öğrencisi olmak isteyenlere bu kararın çok pahalıya patlayabileceğini hatırlatır. Günümüzde kimse çarmıha gerilme tehlikesiyle karşı karşıya olmasa da günbegün kendimizi her tür günaha karşı ölmüş saymamız çok önemlidir (Galatyalılar 2:20).

Bunun ne kadar büyük bir karar olduğunu vurgulamak için İsa iki kısa benzetme anlatır. İlkinde kule yapmak isteyen biri var. Temel atmadan mutlaka ki projeyi bitirmeye parası olup olmadığını düşünmeli, değil mi? Yoksa kuleyi yarıda bırakırsa gelen giden onunla alay edecektir. Benzer şekilde Mesih'i yolun yarısında bırakan alay konusu olur. İkinci benzetmede savaşa çıkan bir kral var. Düşmanla savaşa girmeden önce oturup kaç askeri var, karşısındaki kralı yenebilir gibi sorular sormaz mı? Elbette, yoksa bunun hesabını yapmadan savaşa girse bu iş

sadece rezaletle bitmez, büyük katliama da sebep olabilir. İşte Mesih ardından gelecek kişileri iyice düşünmeye zorlar. İsa Mesih'in yolu çok çetin. O yoldan giden her türlü sıkıntıyla karşılaşır, bazen en sevdiği insanları da kaybeder. Ancak Mesih'i gerçekten tanıyan bunun her şeye değer olduğunu bilir. Çünkü yolun sonunda Mesih'le birlikte sonsuz yaşam bizi bekler.

Bazıları Mesih izleyicisi olmak çok kolay sanıyor. Oysa ki Mesih'in dediğine göre Tanrı'nın bize bağışladığı kurtuluş ve sonsuz yaşam karşılığında bizim bu dünyadaki tüm değerlerimizden vazgeçmemiz gerekiyor. Ailemiz olsun, mal varlığımız olsun, hatta kendi canımız olsun, hepsi Tanrı'ya fedadır. Ancak bu şekilde Tanrı'nın kutsal işine yarayabiliriz. Mesih burada ve bir çok yerde öğrencilerini tuza benzetir (Matta 5:13). Tuz hem tatlandırıcı hem de koruyucu görevi görür. Tuz olmadan yemeğin pek tadı olmaz. İmanlılar da iyi işleriyle dünyayı tatlandırmalı. Benzer şekilde et gibi bazı gıdaların bozulmaması için tuz kullanılır. Yine de imanlılar iyi işleriyle dünyanın daha fazla bozulmasını engellemeli. Ama Mesih imanlısı 'tuz' görevinden vazgeçtiyse o zaman dünyadan bir farkı kalmaz ve hiç bir işe yaramaz. Normal şartlarda tuz her zaman tuzdur, yani tadını yitirmemeli. İmanlı da farkını hep korumalı. Çünkü dünyayı farklılaştırmak için bizim de farkımızı hep korumalıyız.

KAYBOLANIN DEĞERİ

Luka 15:1-32

1 Bütün vergi görevlileriyle günahkârlar İsa'yı dinlemek için O'na akın ediyordu. **2** Ferisiler'le din bilginleri ise, «Bu adam günahkârları kabul ediyor, onlarla birlikte yemek yiyor» diye söyleniyorlardı. **3-4** Bunun üzerine İsa onlara şu benzetmeyi anlattı: «Sizlerden birinin yüz koyunu olsa ve bunlardan bir tanesini kaybetse, doksan dokuzu bozkırda bırakarak kaybolanı bulana dek onun ardına düşmez mi? **5-6** Onu bulunca da sevinç içinde omuzlarına alır, evine döner; arkadaşlarını, komşularını çağırıp onlara, «Benimle birlikte sevinin, kaybolan koyunumu buldum!» der. **7** Size şunu söyleyeyim, aynı şekilde gökte, tövbe eden tek bir günahkâr için, tövbeyi gereksinmeyen doksan dokuz doğru kişi için duyulandan daha büyük sevinç duyulacaktır.» **8** «Ya da on gümüş parası olan bir kadın bunlardan bir tanesini kaybetse, kandil yakıp evi süpürerek parayı bulana dek her tarafı dikkatle aramaz mı? **9** Parayı bulunca da arkadaşlarını, komşularını çağırıp, «Benimle birlikte sevinin, kaybettiğim parayı buldum!» der. **10** Size şunu söyleyeyim, aynı şekilde Tanrı'nın melekleri de tövbe eden bir tek günahkâr için sevinç duyacaklar.»

11 İsa, «Bir adamın iki oğlu vardı» dedi. **12** «Bunlardan küçüğü babasına, «Baba» dedi, «Malından payıma düşeni ver bana.» Baba da servetini iki oğlu arasında paylaştırdı. **13** «Bundan birkaç gün sonra küçük oğul her şeyini toplayıp uzak bir ülkeye gitti. Orada sefahat içinde bir yaşam sürerek varını yoğunu çarçur etti. **14** Delikanlı her şeyini harcadıktan sonra, o ülkede şiddetli bir kıtlık baş gösterdi, o da yokluk çekmeye başladı. **15** Bunun üzerine gidip o ülkenin vatandaşlarından birinin hizmetine girdi. Adam onu, domuz gütmek üzere

otlaklarına yolladı. **16** Delikanlı, domuzların yediği keçi boynuzlarıyla karnını doyurmaya can atıyordu. Ama hiç kimse ona bir şey vermedi. **17** «Akli başına gelince şöyle dedi: «Babamın nice işçisinin fazlasıyla yiyeceği var, bense burada açlıktan ölüyorum. **18** Kalkıp babamın yanına döneceğim, ona, Baba diyeceğim, Tanrı'ya ve sana karşı günah işledim. **19** Ben artık senin oğlun olarak anılmaya layık değilim. Beni işçilerinden biri gibi kabul et.» **20** «Böylece kalkıp babasının yanına döndü. Kendisi daha uzaktayken babası onu gördü, ona acıdı, koşup boynuna sarıldı ve onu öptü. **21** Oğlu ona, «Baba» dedi, «Tanrı'ya ve sana karşı günah işledim. Ben artık senin oğlun olarak anılmaya layık değilim.» **22** «Babası ise kölelerine, «Çabuk, en iyi kaftanı getirip ona giydirin!» dedi. «Parmağına yüzük takın, ayaklarına çarık giydirin! **23** Besili danayı getirip kesin, yiyelim, eğlenelim. **24** Çünkü benim bu oğlum ölmüştü, yaşama döndü; kaybolmuştu, bulundu.» Böylece eğlenmeye başladılar. **25** «Babanın büyük oğlu ise tarladaydı. Gelip eve yaklaştığında çalgı ve oyun seslerini duydu. **26** Uşaklardan birini yanına çağırıp, «Ne oluyor?» diye sordu. **27** «O da, «Kardeşin geldi, baban da ona sağ salim kavuştuğu için besili danayı kesti» dedi. **28-29** «Büyük oğul öfkelenmiş, içeri girmek istemedi. Babası dışarı çıkıp ona yalvardı. Ama o, babasına şöyle yanıt verdi: «Bak, bunca yıl senin için köle gibi çalıştım, hiçbir zaman buyruğundan çıkmadım. Ne var ki sen bana, arkadaşlarımla eğlenmem için hiçbir zaman bir oğlak bile vermedin. **30** Oysa senin malını fahişelerle yiyen şu oğlun eve dönünce, onun için besili danayı kestini.» **31** «Babası ona, «Oğlum, sen her zaman yanımdasın, neyim varsa senindir» dedi. **32** «Ama sevinip eğlenmek gerekiyordu. Çünkü bu kardeşin ölmüştü, yaşama döndü; kaybolmuştu, bulundu!» »

AÇIKLAMA: Din bilginleri birçok nedenden dolayı Mesih'le anlaşamıyorlardı. Önemli nedenlerden bir tanesi İsa'nın kirli ve günahkâr sayılan insanlara vakit ayırıp değer vermesiydi. Ferisiler kendi kutsallıklarını bozmamak için 'murdar' saydıkları insanlarla bir araya gelmezlerdi, ama Mesih onlarla oturup yemek yedi. Bu çirkin tavırlarına karşı Mesih üç benzetme anlatır. Birincisinde yüz koyunu olan ama bir tanesini kaybeden çoban söz konusu. Çoban tek bir kuzuya duyduğu ilgiden ötürü diğer doksan dokuzu bırakıp kaybolanı bulana kadar arar durur. Bulduğunda da sevinçten tüm komşularını toplar ve birlikte sevinirler. İkinci benzetme de ilkinen benzer. Bir kadın on gümüş parasından bir tanesini kaybeder. Bu boynuna asılan bir tür mücevher olabilir, belli ki kadın için bir tanesi bile çok değerli o yüzden onu bulana kadar tüm evi temizler. Bulduğunda da büyük sevincini tüm komşularıyla paylaşmak ister. Her iki örneğin ardında Mesih şunu ekler: 'Aynı şekilde Tanrı'nın melekleri de tövbe eden bir tek günahkâr için sevinç duyacaklar.' Bununla İsa din bilginlerine her bir insanın Tanrı'nın gözünde ne kadar değerli olduğunu vurgulamak ister. Bir insanın geçmişi ne kadar berbat olursa olsun önemli olan tövbe edip Tanrı'nın kurtuluşuna sahip olması. Böylece biz de insanlar arasında ayırım yapmadan tövbe etmeleri için her tür ilgi ve sevgi göstermeliyiz.

Üçüncü öykü daha uzun ve ayrıntılı ama anlamı aynıdır. Bir adamın iki oğlu vardı, büyüğü çok çalışkan ve sadık, küçüğü ise yaramaz ve saygısız. Küçük oğlan

bir gün babasına *'Malından payıma düşeni ver bana'*. Utanmaz çocuk babasına resmen, *'öleceğin yok mirasımı şimdi ver'* diyor. Babası malını bölüştürüyor ve küçük evlat ilk fırsatta parasını alıp uzak bir ülkeye kaçıyor. Orada delikanlı parasını sağ solda harcamaya başlar. Böylece babasının servetini kısa sürede sefahat içinde çarçur eder. Tam o sırada şiddetli bir kıtlık baş gösterir o yörede ve küçük oğul yokluk çekmeye başlar. Bunun üzerine delikanlı bir çiftçinin hizmetine girer. Adam da onu tarladaki domuzları gütmeye gönderir. Delikanlı bir süre sonra öyle bir açlık çekiyor ki domuzların yediklerini bile kıskanmaya başlar. O zaman akli başına gelir ve babasını hatırlamaya başlar. Hem Tanrı'ya hem de babasına karşı çok büyük günah işlediğini fark eder ve geri dönmeye karar verir.

Evine yaklaşan delikanlı muhtemelen çok tedirgindi. Babası onu görünce ne yapacak? Kesin azarlanacak, belki de tokat yiyecek. Fakat ne ilginçtir ki yaklaştığı sırada yolunu gözleyen babası onu hemen tanır, haline acır ve onu kucaklamak üzere yanına koşar. Oğul utanç içinde *babasına 'Baba, büyük günah işledim, senin oğlun olarak anılmaya layık değilim'* der. Babası ise söyleneni reddeder ve ona en iyi kaftanı giydirir, parmağına yüzük taktırır ve ayaklarına çarık giydirmelerini söyler. Sonra kayıp oğlunun dönüşünün kutlamak için besili danayı getirip kesmelerini buyurur. Bu manzara Baba Tanrı'nın tövbe eden her insanı nasıl karşıladığını resmeder. Ama öykü bitmiş değildir. Ardından büyük oğul tarladan gelir ve evdeki herkesin sevindiğini fark eder. Sebebi öğrenince de çıldırır. İçeri girmeyi reddedip babasını dışarı çağırır. Sonra ona, *'bizi rezil eden bu oğlunu nasıl böyle karşılırsın'* der. Ayrıca kendisine hiç böyle bir ziyafet verilmediğini söyler. Babası ise her şeyini ona feda ettiğini hatırlatır ve küçük oğluna gelince dönüşüne sevinmesi gerektiğini belirtir. Bu ikinci oğul Mesih'i şikâyet eden Ferisiler'i temsil eder. Onlar tövbe eden günahkârları kabul etmek istemiyorlardı. Din bilginleri Tanrı hakkındaki bilgileri ezberlemiş olabilir ama ne yazık ki O'nun yüreğini hiç anlamamışlardı.

ALDATICI SERVET

Luka 16:1-18

1 İsa öğrencilerine şunları da anlattı: «Zengin bir adamın bir kâhyası vardı. Kâhya, efendisinin mallarını çarçur ediyor diye efendisine ihbar edildi. **2** Efendisi kâhyayı çağırıp ona, «Nedir bu senin hakkında duyduklarım? Kâhyalığının hesabını ver. Çünkü sen artık kâhyalık edemezsin» dedi. **3** «Kâhya kendi kendine, «Ne yapacağım ben?» dedi. «Efendim kâhyalığı elimden alıyor. Toprak kazmaya gücüm yetmez, dilenmekten utanırım. **4** Kâhyalıktan kovulduğum zaman başkaları beni evlerine kabul etsinler diye ne yapacağımı biliyorum.» **5** «Böylelikle efendisine borcu olanların hepsini tek tek yanına çağırıp, «Efendime ne kadar borcun var?» dedi. **6** «Adam, «Yüz ölçek zeytinyağı» karşılığını verdi. «Kâhya ona, «Borç senedini al ve hemen otur, elli ölçek diye yaz» dedi. **7** «Sonra bir başkasına, «Senin borcun ne kadar?» dedi. ««Yüz ölçek buğday» dedi öteki. «Ona da, «Borç senedini al, seksen ölçek diye yaz» dedi. **8** «Efendisi, dürüst olmayan kâhyayı, akıllıca davrandığı için övdü. Gerçekten bu çağın insanları, kendilerine benzer kişilerle ilişkilerinde, ışıқта yürüyenlerden daha akıllı oluyorlar. **9** Size şunu söyleyeyim, dünyanın aldatıcı servetini kendinize dost edinmek için kullanın ki, bu servet yok olunca sizi sonsuza dek kalacak konutlara kabul etsinler.» **10** «En küçük işte güvenilir olan kişi, büyük işte de güvenilir olur. En küçük işte dürüst olmayan kişi, büyük işte de dürüst olmaz. **11** Dünyanın aldatıcı serveti konusunda güvenilir değilseniz, gerçek serveti size kim emanet eder? **12** Başkasının malı konusunda güvenilir değilseniz, kendi malınız olmak üzere size kim bir şey verir? **13** «Hiçbir uşak iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür. Siz hem Tanrı'ya, hem paraya kulluk edemezsiniz.» **14** Parayı seven Ferisiler bütün bu sözleri duyunca İsa'yla alay etmeye başladılar. **15** O da onlara şöyle dedi: «Siz insanlar önünde kendinizi temize çıkarıyorsunuz, ama Tanrı yüreğinizi biliyor. İnsanların gururlandıkları ne varsa, Tanrı'ya iğrenç gelir. **16** «Kutsal Yasa ve peygamberlerin devri Yahya'nın zamanına dek sürdü. O zamandan bu yana Tanrı'nın Egemenliği müjdeleniyor ve herkes oraya zorla girmeye çalışıyor. **17** Yerin ve göğün ortadan kalkması, Kutsal Yasa'nın ufacık bir noktasının yok olmasından daha kolaydır. **18** «Karısını boşayıp başkasıyla evlenen zina etmiş olur. Kocasından boşanmış bir kadınla evlenen de zina etmiş olur.»»

AÇIKLAMA: Mesih'in en çok değindiği konulardan biri para ve servetti. Bugün bile insanlar şunu der: 'Para her şeydir'. Evet, dünyamız para ile döner ama bazen unutuyoruz ki paradan çok daha önemli şeyler var. Çünkü bu dünyada kazandığımız ve biriktirdiğimiz her şey burada kalacak. O yüzden bu dünyadan çok öbür dünyayı düşünmemiz gerek. İsa Mesih bu önemli gerçeği vurgulamak için ilginç bir benzetme anlatır. Zengin bir adamın malından sorumlu bir kahyası var. Günün birinde kahya işten çıkartılacağını öğrenir ve gelecek için kaygılanmaya başlar. Hemen efendisine borçlu bazı kişileri çağırıp borçlarına indirim uygular. Ardından kahyanın yaptığını duyan efendi kurnazlığını takdir eder. Çünkü bazılarının borçlarını indirerek kahya onların sevgisini kazanmıştır. Yaptığı şey tabi

ki yanıştı ama ileriye düşünmesi akıllıcaydı. Benzetmeyi anlatan Mesih bizi kahya gibi üçkağıtçılık yapmaya teşvik etmiyor. Fakat kurnaz kahya gibi geleceği düşünmemiz gerektiğini öğretiyor. Bir gün hepimizin yeryüzündeki işi bitecektir ama ondan sonra ne olacağız. Bu dünyada bazı imkânlarımız var, bunları sadece bu dünyaya harcarsak vay halimize. Ama bunları ebedi hayata yatırırsak ne mutlu bize (Matta 6:19-20). Dahası buradaki maddi imkanları başkalarını kurtarmak için kullanan gerçekten akıllıdır. Çünkü kazandığımız para burada kalacak ama kazandığımız canlar ebediyen yaşayacak.

Sonra Mesih Tanrı'nın servet konusundaki düşüncesini açar. Tanrı, az ya da çok hepimize bu dünyada bir şeyler emanet eder. Ancak bize verileni sadece kendimize harcarsak Tanrı neden daha fazlasını versin ki. Öbür türlü Tanrı'nın bize emanet ettiği şeyleri başkalarına yardım etmek için kullanırsak, O'nun bize bir sonraki dünyada çok daha büyük şeyler emanet edeceğine emin olabiliriz. Sonuçta bu dünyada neyiz varsa Tanrı'dan emanettir. Aslında 'bu benim' diyebileceğimiz bir şey yoktur, hepsi Tanrı'dandır. Hangimiz kolumuzun ya da beynimizin kirasını öduyoruz? Hepsi O'na aittir. Aynı şekilde yargılandığımızda bize emanet edilen her şey için hesap vereceğiz. Ne yazık insanlar bu şekilde görmek yerine, hayatlarını kendilerine ait sanırlar. Böylece bencil tutkularını tatmin etmek üzere kendilerini servet kazanıp biriktirmeye verirler. Ama bu büyük bir tuzak çünkü bir yerden sonra servet tanrıları oluyor. Ama Mesih, insan iki efendiye kulluk edemez der. Ya Tanrı'ya çalışıyoruz ya da kendimize, ikisi olamaz. İnsan hem Rab'be hem de paraya tapamaz, çünkü Tanrı birdir ve rakip kabul etmez.

Bu sırada paraya düşkün Ferisiler Mesih'le dalga geçmeye başlar. Onlar halkı ezerek kendilerini zenginleştirdiler. Mesih ise gurur meselesine çevirdikleri tüm bunların Tanrı'nın gözünde son derece iğrenç olduğunu belirtir. İsa Mesih geldiğinde Tanrı'nın Egemenliğini müjdeliyordu ama din bilginleri bunun ruhsal boyutunu tümünden es geçip sadece kendi maddi çıkarlarını düşünüyorlardı. Evet Tanrı bir gün İsa Mesih'in krallığını kuracaktır ama insanların gururuna hizmet edecek bir şekilde olmayacaktır. Çünkü Tanrı'nın Egemenliğinde servetten çok daha değerli şeyler vardır, o da insanın Tanrı'ya olan sevgisi ve sadakati. İnsanın sahip olduğu ruhsal karakter özellikleri kazanabileceği tüm paralardan kat ve kat daha değerlidir.

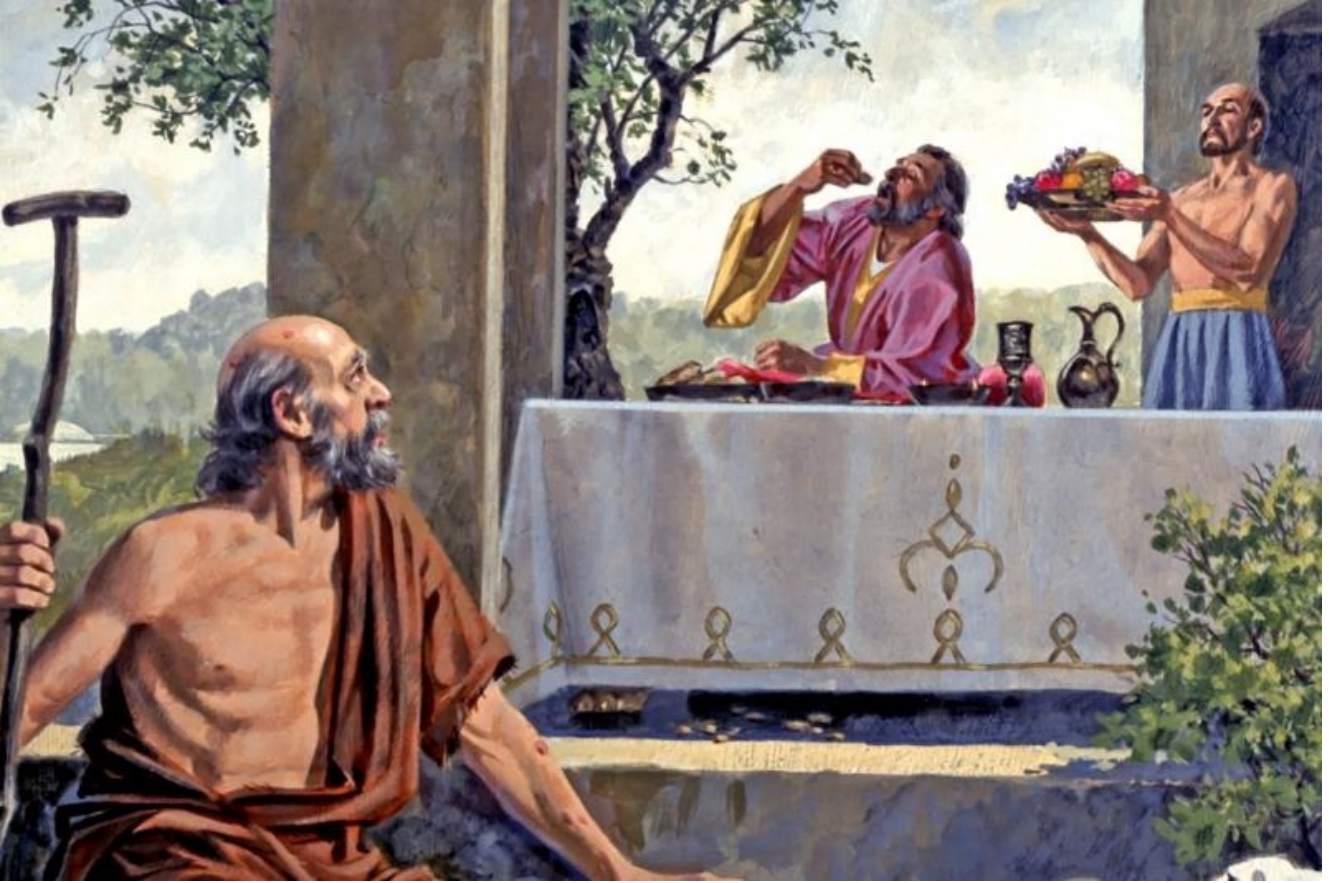
ÖBÜR DÜNYA

Luka 16:19-31

19 «Zengin bir adam vardı. Mor, ince keten giysiler giyer, bolluk içinde her gün eğlenirdi. **20-21** Her tarafı yara içinde olan Lazar adında yoksul bir adam bu zenginın kapısının önüne bırakılırdı; zenginın sofrasından düşen kırıntılarla karnını doyurmaya can atardı. Bir yandan da köpekler gelip onun yaralarını yalardı. **22** «Bir gün yoksul adam öldü, melekler onu alıp İbrahim'in yanına götürdüler. Sonra zengin adam da öldü ve gömüldü. **23** Ölüler diyarında ıstırap çeken zengin adam başını kaldırıp uzakta İbrahim'i ve onun yanında Lazar'ı

gördü. [24](#) «Ey babamız İbrahim, acı bana!» diye seslendi. «Lazar'ı gönder de parmağının ucunu suya batırıp dilimi serinletsin. Bu alevlerin içinde azap çekiyorum.» [25](#) «İbrahim, «Oğlum» dedi, «Yaşamın boyunca senin iyilik payını, Lazar'ın da kötülük payını aldığını unutma. Şimdiyse o burada teselli ediliyor, sen de azap çekiyorsun. [26](#) Üstelik, aramıza öyle bir uçurum kondu ki, ne buradan size gelmek isteyenler gelebilir, ne de oradan kimse bize gelebilir.» [27](#) «Zengin adam şöyle dedi: «Öyleyse baba, sana rica ederim, Lazar'ı babamın evine gönder. [28](#) Çünkü beş kardeşim var. Lazar onları uyarsın ki, onlar da bu ıstırap yerine düşmesinler.» [29](#) «İbrahim, «Onlarda Musa'nın ve peygamberlerin sözleri var, onları dinlesinler» dedi. [30](#) «Zengin adam, «Hayır, İbrahim baba, dinlemezler!» dedi. «Ancak ölümler arasından biri onlara giderse, tövbe ederler.» [31](#) «İbrahim ona, «Eğer Musa ile peygamberleri dinlemezlerse, ölümler arasından biri dirilse bile ikna olmazlar» dedi.»»

AÇIKLAMA: Ölüm nihai eşitleyicidir. Kral olsun, köle olsun herkes ölümü tadacaktır. Bizimle ölüm arasında çok ince bir perde var ama çok da koyu ve karanlık bir perdedir ki öbür tarafta olup biteni kestiremiyoruz. Mesih bu benzetmede o perdeyi az da olsa kaldırıyor ve öbür dünyayı görmemizi sağlıyor. Gördüklerimiz bizi şaşırtıyor çünkü orası bu dünyanın tam tersidir. Mesih iki adamın hikayesini anlatarak perdenin iki tarafını karşılaştırır. Bu dünyada adamlardan biri aşırı zengin öbürü oldukça fakir. Zengin adam kral gibi mor ve ince keten giyer, her gün ziyafet çekip arkadaşlarıyla eğlenir. Lazar isminde yoksul adam ise zenginin kapısına dayanıp sofrasından düşen kırıntılarla karnını doyurmaya çalışıyor. Ayrıca Lazar'ın iğrenç bir deri hastalığı var ve mahalle köpekleri vücudunu kaplayan yaraları yalamak için hep etrafında dolanırlar. Kısacası bu dünyada daha zıt bir durum düşünülemez.

Bir gün ikisi de ölüyor ve o ince perdeyi yarıyorlar. Birden her şey değişiyor. Zengin adam büyük tantanayla son yolculuğuna uğurlanıp görkemli bir mezara konulurken aslında kendisi çoktan ateşlerin içine düşmüştür. Mazlum Lazar ise ölür ölmez ruhunu Tanrı'nın huzuruna taşıyacak meleklerle karşılaşır. Böylece zengin adam günahlarından ötürü cehennemde acı çekerken imanlı Lazar derhal Tanrı'nın kutsallarının huzuruna kavuşup teselli buluyor. Son durumları yeryüzündekinin tam tersi. Yalnız tek farkı şu ki bu son durumları sonsuzdur. Bu sırada ölümler diyarında ıstırap çeken zengin adam gözlerini kaldırıp uzaktan Lazar'ı İbrahim'in yanında görür ve onlara şöyle seslenir: *'Ey İbrahim Baba, acı bana! Lazar'ı yanıma gönder.'* Çok ilginçtir ki yeryüzündeki bencilliğinden dolayı cehennemde acı çeken zengin adam hala bencil davranıyor. Tövbe ettiğini hiç görmüyoruz. İbrahim bu arada neden bu durumda bulunduğunu hatırlatır: Yeryüzünde Lazar acı çekerken zengin adam rahattı ama şimdi bu adaletsizlik düzeltildi. Ardından İbrahim Lazar'ın zengin adamın yanına inmesi imkânsız diye belirtir. Bundan cennetle cehennem arasında gidiş geliş olmadığını anlıyoruz. Daha bir çok ayette cehenneme girenin bir daha çıkmayacağını okuyoruz (Markos 9:48-49). Aynı zamanda bazılarının sandığı gibi cennetle cehennemin ortasında 'araf' diye bir bölge yoktur. Hiç kimse cezasını çektikten sonra cennete yükseltilmeyecektir çünkü cehennem de cennet kadar sonsuz bir kavramdır.

Bu arada zengin adam yeryüzünde kendisi gibi bencilce yaşayan kardeşlerini akla getirir ve İbrahim'in Lazar'ı onlara yollamasını ister. İbrahim yine olumsuz yanıt verir ve onların istedikleri taktirde Tanrı'nın peygamberler aracılığıyla gönderdiği Kutsal Sözü'nü okuyup kurtulabileceklerini belirtir. Ama zengin adam

yine diretir: Eğer Lazar'ın ölümden dirildiğini görürlerse inanırlar. Ancak İbrahim bunun hiç işe yaramayacağını söyler. Aslında ilginçtir ki bundan bir kaç gün sonra Mesih Lazar isminde bir arkadaşını ölümden diriltir ama Ferisiler yine ona inanmayı reddeder ve ikisini öldürmek için plan kurmaya başlar (Yuhanna 11). Mesih'in burada anlattığı benzetme esasında zengin Ferisiler'e yöneliktir çünkü onlar Tanrı'dan çok parayı seviyorlardı (Luka 16:14). Ama İsa Mesih sonlarının beklediklerinden çok farklı olacağını belirtir. Onlar 'İbrahim'in çocukları' oldukları için azaptan kurtulacaklarını sanıyorlardı. Benzer şekilde bugün de dindar kesilen ama esasında ceplerine hizmet eden bir çok insan ince perdeyi geçince çok şaşıracaktırlar. Bizim için önemli olan daha fırsat varken Tanrı'yı yürekten tanımak ve günahlarımızdan kurtulmak için Mesih aracılığıyla verilen kutsal müjdeye inanmaktır.

GÜNAH VE GÖREV

Luka 17:1-19

1 İsa öğrencilerine şöyle dedi: «İnsanı günaha düşüren tuzakların olması kaçınılmazdır. Ama bu tuzaklara aracılık eden kişinin vay haline! **2** Böyle bir kişi bu küçüklerden birini günaha düşüreceğine, boynuna bir değirmen taşı geçirilip denize atılsa, kendisi için daha iyi olur. **3** Yaşantınıza dikkat edin! Kardeşiniz günah işlerse, onu azarlayın; tövbe ederse, bağışlayın. **4** Günde yedi kez size karşı günah işler ve yedi kez size gelip, «Tövbe ediyorum» derse, onu bağışlayın.» **5** Elçiler Rab'be, «İmanımızı artır!» dediler. **6** Rab şöyle dedi: «Bir hardal tanesi kadar imanınız olsa, şu dut ağacına, «Kökünden sökül ve denizin içine dikil» dersiniz, o da sözünüzü dinler. **7** «Hanginizin çift süren ya da çobanlık eden bir kölesi olur da, tarladan dönüşünde ona, «Çabuk gel, sofraya otur» der? **8** Tersine ona, «Yemeğimi hazırla, kuşağını bağla, ben yiyip içerken bana hizmet et. Sonra sen yiyip içersin» demez mi? **9** Verdiği buyrukları yerine getirdi diye köleye teşekkür eder mi? **10** Siz de böylece, size verilen buyrukların hepsini yerine getirdikten sonra, «Biz değersiz kullarız; sadece yapmamız gerekeni yaptık» deyin.» **11** Yeruşalim'e doğru yoluna devam eden İsa, Samiriye ile Celile arasındaki sınır bölgesinden geçiyordu. **12-13** Köyün birine girerken O'nu cüzamlı on adam karşıladı. Bunlar uzakta durarak, «İsa, Efendimiz, halimize acı!» diye seslendiler. **14** İsa onları görünce, «Gidin, kâhinlere görünün» dedi. Adamlar yolda giderken cüzamdan temizlendiler. **15-16** Onlardan biri, iyileştiğini görünce yüksek sesle Tanrı'yı yücelterek geri döndü, yüzüstü İsa'nın ayaklarına kapanıp O'na teşekkür etti. Bu adam Samiriyeli'ydi. **17** İsa, «İyileşenler on kişi değil miydi?» diye sordu. «Öbür dokuzu nerede? **18** Tanrı'yı yüceltmek için bu yabancıdan başka geri dönen olmadı mı?» **19** Sonra adama, «Ayağa kalk, git» dedi. «İmanın seni kurtardı.»

AÇIKLAMA: Âdem'den bu yana tüm insanlar günahla boğuşuyor. Başta itaatsizlikle başlayan günah sonradan her tür pisliğe yol açmıştır. Günümüzde günah öyle yayıldı ki bulaşmayan alan kalmadı. Adem ve Havva'nın torunları olarak hepimiz günah virüsünü aldık ve sonunda ölüme boyun eğiyoruz (Romalılar

3:23, 5:12). Atalarımızdan kalan bu kötü miras sayesinde günah işlemeyen yoktur yeryüzünde. İşte Mesih bu durumu düzeltmek için geldi çünkü bir tek kendisi günaha bulaşmadığından tüm insanlar uğruna çarmıhta ölecek kusursuz bir kefareti sağlayabildi (1.Petrus 2:22-25). Ne var ki Mesih burada başkalarını özellikle küçükleri günaha sevk eden kişileri uyarır. Maalesef modern dünyamızda teknoloji sayesinde çocuklar bile her türlü pislığe bulaşabilir. Hatta özellikle onları düşürmek için uğraşan koskoca sektörler geliştiriliyor. İşte bu tür kişilere Mesih boynuna değirmen taşı bağlayıp denize atılan daha iyi edersin der. Yani bir çocuğa tökez olmaksızın insanın kendine zarar vermesi yeğdir.

Ardından Mesih imanlının temel görevlerinden söz eder. En önemli görevlerimizden biri günah işleyen kardeşlerimizi uyarmak ve tövbe ettiklerinde yürekten bağışlamak. Bazıları bağışlamayı inisiyatifimize kalmış bir hak sanıyor, oysa ki Rab'bin Sözüne göre Mesih'in bizi bağışladığı gibi bizler de bağışlamalıyız (Efesliler 4:32). Karşımızdaki kişi ne kadar hata yaparsa yapsın, tövbe ettiğinde onu bağışlamamız gerek. Sonra Mesih esas konumumuzu hatırlatır. Bazen kendimizi çok haklı görüp patron kesilebiliriz. Oysa ki biz esas Tanrı'nın kullarıyız. O'nun bize hizmet etmek gibi bir mecburiyeti yoktur. Ne yazık ki bazı imanlılar bile Rab'den bir şey dilerken çok emri vaki konuşuyor. İmanımız küçük bir hardal tanesi kadar küçük de olsa Rab her türlü mucize yapabiliyor ama bunu kendisinden zorla isteyemeyiz. O Rab'dir, biz hizmetkârlarıyız. O yüzden Rab adına ne kadar büyük işler yapsak bile günün sonunda şunu söylemeliyiz: *'Biz değersiz kullarız, sadece yapmamız gerekeni yaptık.'* Çünkü bağışlamak olsun, müjdelemek olsun, hizmet etmek olsun, hepsi kutsal görevimizdir.

Sık sık unuttuğumuz kutsal bir görev daha var. Mesih'in başına gelen bir olayla bunu görüyoruz. Yeruşalim'e yol alırken Mesih perişan halde olan on cüzamlıya rastlar. Bu öyle korkunç bir hastalık ki insanın derisi ve eti kendiliğinden çürüyüp dökülmeye başlar. Mesih'i gören adamlar şifa vermesi için yalvarmaya başlar. Onlara acıyan İsa Tapınak görevlisi olan kahine görünmelerini söyler. Cüzamlılar giderken bir anda iyileştiklerini fark eder ve büyük sevinçle yollarına devam ederler. Bir tanesi ise Mesih'e teşekkür etmesi gerektiğini fark eder. O yüzden İsa'nın yanına döner ve ayaklarına kapanarak teşekkür eder. İlginç olan şu ki bu adam Samiriyeli'ydi, yani Yahudilerin hor gördüğü melez bir halkın mensubuydu. Çelişkiyi sezen Mesih *'Öbür dokuzu nerede?'* diye sorar. Sonra, *'Tanrı'yı yüceltmek için bir tek bu yabancı mı geldi?'* diye ekler. Sonra Samiriyeli'ye *'İmanın seni kurtardı'* der. Bunda Mesih imanlının temel bir görevine daha değinir, o da şükretmek. Çoğu insan şikayet etmede çabuk, şükretmede ağır davranıyor. Ama imanlı için tam tersi olmalı. Kendimize bir çok hak aramak yerine, var olan şeyler için Tanrı'yı yüceltmeliyiz, her durumda O'na şükretmeliyiz (Efesliler 5:20).

TANRI'NIN EGEMENLİĞİ

Luka 17:20-37

20 Ferisiler İsa'ya, «Tanrı'nın Egemenliği ne zaman gelecek?» diye sordular. İsa onlara şöyle yanıt verdi: «Tanrı'nın Egemenliği göze görünür bir şekilde gelmez. **21** İnsanlar da, «İşte burada» ya da, «İşte şurada» demeyecekler. Çünkü Tanrı'nın Egemenliği içinizedir.» **22** İsa öğrencilerine şöyle dedi: «Öyle günler gelecek ki, İnsanoğlu'nun günlerinden birini görmeyi özleyeceksiniz, ama görmeyeceksiniz. **23** İnsanlar size, «İşte orada», «İşte burada» diyecekler. Gitmeyin, onların arkasından koşmayın. **24** Şimşek çakıp göğü bir ucundan öbür ucuna dek nasıl aydınlatırsa, İnsanoğlu kendi gününde öyle olacaktır. **25** Ama önce O'nun çok acı çekmesi ve bu kuşak tarafından reddedilmesi gerekir. **26** «Nuh'un günlerinde nasıl olduysa, İnsanoğlu'nun günlerinde de öyle olacak. **27** Nuh'un gemiye bindiği güne dek insanlar yiyip içiyor, evlenip evlendiriliyorlardı. Sonra tufan gelip hepsini yok etti. **28** Lut'un günlerinde de durum aynıydı. İnsanlar yiyip içiyor, alıp satıyor, tohum ekiyor, ev yapıyorlardı. **29** Ama Lut'un Sodom'dan ayrıldığı gün gökten ateşle kükürt yağdı ve hepsini yok etti. **30** «İnsanoğlu'nun ortaya çıkacağı gün durum aynı olacaktır. **31** O gün damda olan, evdeki eşyalarını almak için aşağı inmesin. Tarlada olan da geri dönmessin. **32** Lut'un karısını hatırlayın! **33** Canını esirgemek isteyen onu yitirecek. Canını yitiren ise onu yaşatacaktır. **34** Size şunu söyleyeyim, o gece aynı yatakta olan iki kişiden biri alınacak, öbürü bırakılacak. **35-36** Birlikte buğday öğüten iki kadından biri alınacak, öbürü bırakılacak.» **37** Onlar İsa'ya, «Bu olaylar nerede olacak, Rab?» diye sordular. O da onlara, «Leş neredeyse, akbabalar da oraya üşüşecek» dedi.

AÇIKLAMA: İncil'in başından beri Tanrı'nın Egemenliği müjdeleniyor. Yahya, İsa'yı beklenen kral olarak işaret etmesine rağmen ve Mesih'in sergilediği onlarca mucizelere rağmen Yahudiler O'nu kabul etmek istemediler. Egemenlik deyince onlar Romalılar'la savaşacak ihtişamlı bir fatih bekliyorlardı. Bu yüzden sıradan bir ailede doğan ve Celile'nin bir kasabasından gelen İsa beklentilerini karşılamıyordu. Bu bölümde bir Ferisi İsa'ya 'Tanrı'nın Egemenliği ne zaman gelecek?' diye sorar. Mesih çok ilginç bir cevap verir: Tanrı'nın Egemenliği içinizede, yani aranızdır. Ne demek istiyordu? 'Beklediğiniz egemenlik geldi bile! Çünkü ben buradayım.' Onlar daha birçok görkemli işaret ararken gözlerin önündekini göremediler.

Sonra Mesih kendi öğrencilerine dönerek ikinci gelişini anlatmaya başlar. Önce bir süreliğine ortadan kaybolacağını söyler. Bu süre zarfında bir çok sahte peygamber ve taklitçi Mesih türeyecek. İnsanları peşlerine sürüklemeye çalışacaklar. Bazısı bir takım mucize yaparak kimi imanlıları bile kandıracak (Matta 24:24). Ne var ki gerçek Mesih'in dönüşü çok farklı olacaktır. İlk gelişinde gizliden geldiyse de ikinci gelişinde tüm görkemiyle görünecektir. İlk geldiğinde çoğu insan onu tanımadıysa da ikinci gelişinde herkes onu görecek ve kim olduğunu bilecektir. Gökyüzünde birden patlayan şimşek ve her yer yandan görülen yıldırım gibi tüm insanlar İsa Mesih'i bütün görkemiyle görecek. Çünkü Mesih melekleriyle birlikte inecek ve kendisine ait herkesi yanına alacaktır. Sonra yeryüzündeki tüm hasımlarını ağızından çıkan kutsal sözüyle yargılayacaktır (Vahiy

19:11-15). O zaman gerçek Mesih kim diye şüphe kalmayacak. Mesih geldiğinde peygamberlerin sözünü ettikleri büyük egemenliği nihayet kuracaktır. O zaman barış ve sevgi yeryüzünde kol kola gezecek çünkü Mesih tahtına oturacak.

Son olarak dönüşünden önce Mesih insanların sergileyeceği tutumu anlatır. Tıpkı Nuh'un günlerinde olduğu gibi insanlar Tanrı'nın uyarılarını umursamayacak. Lut'un günlerinde olduğu gibi insanlar iğrenç tutkularına esir olup Tanrı'nın sözlerine aldırış etmeyecekler. Her ikisinde insanlar korkunç bir yıkımla karşılaştılar. Tanrı'yı ve sözünü sevmek yerine dünyayı tercih ettikleri için dünyayla birlikte gazaba uğrayacaklar. Gelen yıkım o kadar hızlı ve kapsamlı olacak ki insanlar ne yapacaklarını şaşıracaklar. Sonra Mesih o günlerde yaşayan imanlıların dünyasal şeyler için hiç kaygılanmayıp tamamen Tanrı'ya güvenmeleri gerektiğini söyler. Sonuçta yeryüzündeki her şeyin yok olup yenilenmesi lazım. Ama Mesih'le beraber gelen egemenlik hepsinden kat kat daha güzel ve kalıcı olacaktır.

Bölümün sonunda Mesih'e 'Tüm bunlar nerede olacak?' diye sorarlar. Mesih yine çok gizemli bir cevap verir: 'Leş neredeyse, akbalar orada toplanır.' Peki, nereyi kastediyor? Büyük olasılıkla Yeruşalim'i (Kudüs) işaret ediyor. İki melek göklere bakan elçilere görünüp giden Mesih'in aynı şekilde aynı yere döneceğini söylediler (Elçişleri 1:11). Peygamberlerin yazılarında da Mesih'in memleketinin başkenti olan Yeruşalim'e geri döneceğini okuyoruz. Çünkü tam o sırada bir çok ulus akbaba gibi Yahudi halkını yok etmek üzere etrafında toplanacaktır (Zekeriya 14:4). Ne var ki Mesih geldiğinde hasımlarını yenip cesetlerini göğün kuşlarına yem olarak verecektir (Hezekiel 39:17-22). Sonrasında Mesih krallığını kurup esenlik sağlayacaktır.

NASIL DUA EDİLİR?

Luka 18:1-17

1-2 İsa öğrencilerine, hiç usanmadan, her zaman dua etmeleri gerektiğini belirten şu benzetmeyi anlattı: «Kentin birinde Tanrı'dan korkmayan, insana saygı duymayan bir yargıç vardı. **3** Yine o kentte bir dul kadın vardı. Yargıca sürekli gidip, «Davacı olduğum kişiden hakkımı al» diyordu. **4-5** «Yargıç bir süre ilgisiz kaldı. Ama sonunda kendi kendine, «Ben her ne kadar Tanrı'dan korkmaz, insana saygı duymazsam da, bu dul kadın beni rahatsız ettiği için hakkını alacağım. Yoksa sürekli gelip beni canımdan bezdirecek» dedi.» **6** Rab şöyle devam etti: «Adaletsiz yargıcın ne söylediğini duydunuz. **7** Tanrı da, gece gündüz kendisine yakaran seçilmişlerinin hakkını almayacak mı? Onları çok bekletecek mi? **8** Size şunu söyleyeyim, onların hakkını tez alacaktır. Ama İnsanoğlu geldiği zaman acaba yeryüzünde iman bulacak mı?»

9-10 Kendi doğruluklarına güvenip başkalarına tepeden bakan bazı kişilere İsa şu benzetmeyi anlattı: «Biri Ferisi, öbürü vergi görevlisi iki kişi dua etmek üzere tapınağa çıktı. **11** Ferisi ayakta kendi kendine şöyle dua etti: «Tanrım, öbür insanlara -soyunculara, hak yiyenlere, zina edenlere- ya da şu vergi görevlisine benzemediğim için sana şükrederim. **12** Haftada iki gün oruç tutuyor, bütün

kazancımın ondalığını veriyorum.» 13 «Vergi görevlisi ise uzakta durdu, gözlerini göğe kaldırmak bile istemiyordu, ancak göğsünü döverek, «Tanrım, ben günahkâra merhamet et» diyordu. 14 «Size şunu söyleyeyim, Ferisi değil, bu adam aklanmış olarak evine döndü. Çünkü kendini yücelten herkes alçaltılacak, kendini alçaltan ise yüceltilecektir.»»

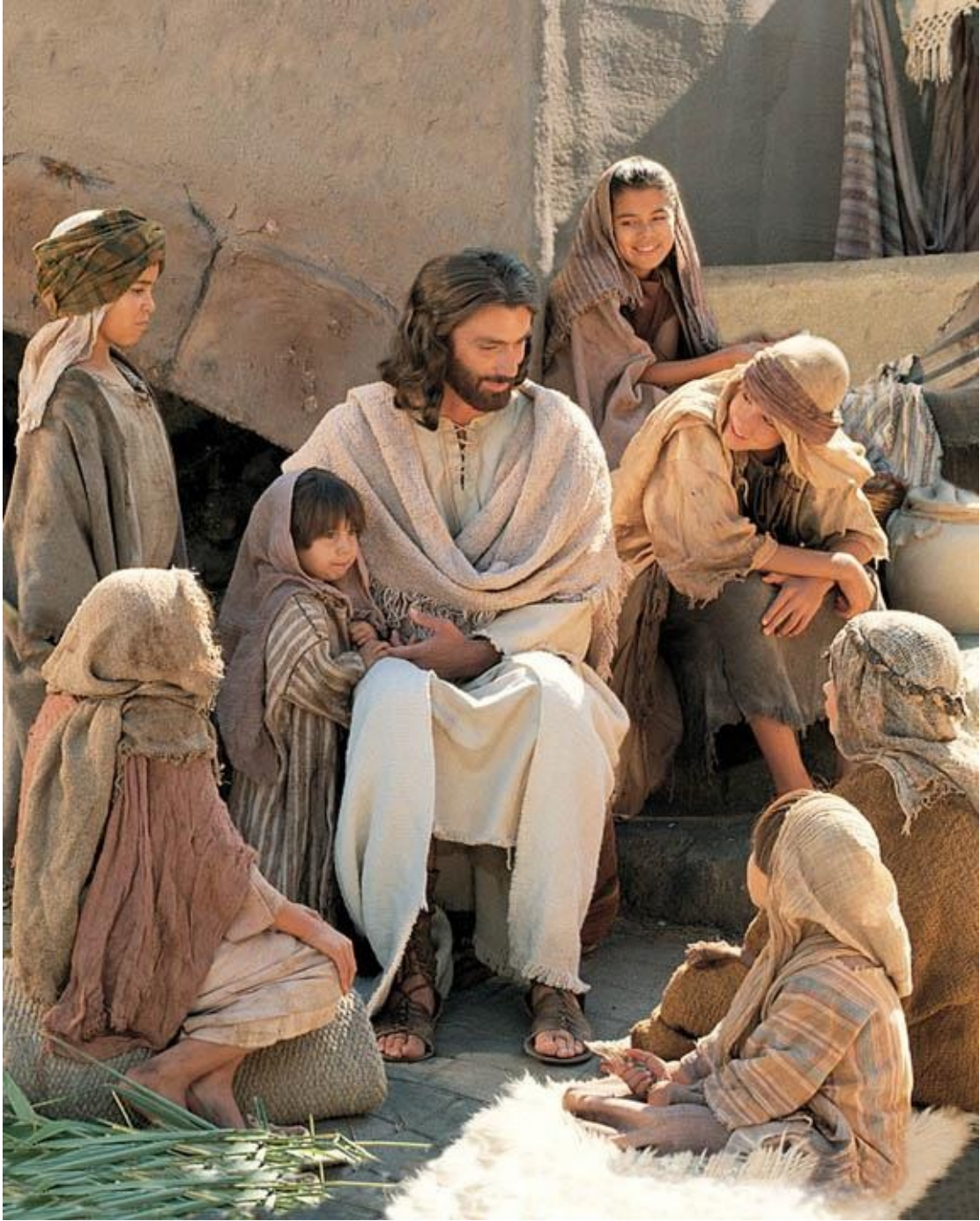
15 Bazıları bebekleri bile İsa'ya getiriyor, onlara dokunmasını istiyorlardı. Bunu gören öğrenciler onları azarladılar. 16 Ama İsa çocukları yanına çağırarak, «Bırakın, çocuklar bana gelsin, onlara engel olmayın!» dedi. «Çünkü Tanrı'nın Egemenliği böylelerininindir. 17 Size doğrusunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği'ni bir çocuk gibi kabul etmeyen, bu egemenliğe asla giremez.»»

AÇIKLAMA: Dua ruhun haykırışıdır. Yeni doğan bebek nasıl ağlıyorsa insanın ruhu da haykırır. Çünkü birinin onu duyduğunu bilir. Yine de bazen duamızın karşılığını beklediğimiz şekilde ya da tez zamanda alamadığımız için endişe edebiliyoruz ve şüpheye bile düşebiliyoruz. Mesih bu benzetmede yargıçtan adalet isteyen dul bir kadından söz eder. Yargıç, çok ilgisiz olmasına karşın, kadın hiç pes etmediği için sonunda sırf kadından kurtulmak için davasını görür. Sonra Mesih şunu sorar: *'Tanrı daha azını mı yapacak?'* Elbette ki hayır! Sonuçta Tanrı dualarımıza karşı ilgisiz değil. Günü geldiğinde kesinlikle adalet sağlayacaktır, kutsalların hakkını alacaktır (Vahiy 6:9-11). Aslında Tanrı her duayı yanıtlar. Ya evet, ya da hayır der, bazen de bekle diye cevaplar. Tanrı her dileğimizi verecek kadar hikmetsiz değil, çünkü bazı dileklerimiz sağlıklı değil. O yüzden bazen hayır demesi gerekir. Adalet konusuna gelince bazen sabır gerekiyor. Mahkemeler boşuna uzun sürmüyor, sağlıklı bir karar için vakit gerekiyor. İşte bu durumda bizim sabırlı olmamız gerek. Ama Mesih'in dediği gibi Rab'den asla umudu kesmemeliyiz. Sonunda adalet yerini bulacaktır. Ancak Mesih şu soruyla benzetmeyi bitiriyor: *'İnsanoğlu geldiği zaman acaba yeryüzünde iman bulacak mı?'* Aslında kendi dönüşünden söz ediyor çünkü Mesih geldiğinde adalet sağlamak için gelecek (2.Selanikliler 1:6-8). Yine de O gelene kadar acaba imanımız zayıflayacak mı? Umarım geldiğinde bizi imanda dimdik bulur.

Ardından Mesih duada sergilenmesi gereken tutum ile ilgili bir benzetme daha anlatır. Bazen Tanrı'ya yanlış bir tutumla yaklaştığımızdan dolayı duamız karşılık bulmuyor. İnsanların sandığı gibi Tanrı duada nasıl durduğumuza ya da ne kadar iyi yıkandığımızı aldırış etmiyor, O'nun için yüreğimizin tutumu daha önemlidir. Bu benzetmede iki kişi dua etmek üzere Tanrı'nın huzuruna çıkar. İlki dindar bir Ferisi kendi kendine övünerek, *'Tanrım, iyi ki ben diğer insanlar gibi değilim... Orucumu tutarım, sadakamı veririm'* der. Yanında dua eden vergi görevlisine bakarak, *'Bu adama benzemediğim için şükrediyorum'* diye ekler. O dönemde vergi görevlileri Roma devletine çalıştıkları için Yahudiler onlara hain gözüyle bakardı. Bu sırada vergi görevlisinin duasına da kulak misafiri oluyoruz. O Tanrı'ya yaklaşımdan hatta gözlerini göğe kaldırmaktan korkar, o yüzden göğsünü döverek, *'Tanrım, ben günahkâra merhamet et'* diyor. Her ikisini gözlemleyen Mesih, Ferisinin değil 'günahkâr' vergi görevlisinin aklandığını belirtir. Neden? Çünkü Ferisi Tanrı'ya değil 'kendi kendine' dua ediyordu, kendini çok doğru

sanıyordu. Vergi görevlisi ise günahının farkına vararak Tanrı'nın inayetine sığınyordu. Sonuç olarak Tanrı'nın yüzü kendini yüceltene değil kendini alçaltana güler.

Bu sırada bazı anneler bebeklerini Mesih'e getiriyorlardı. İsa'nın onlara dokunup kutsamasını istiyorlardı. Tabi bu zamana kadar İsa bayağı ün salmış ve herkes onu görmek için yanına akın ediyordu. Ne var ki bebekleri gören havariler, onlara engel olmak istediler. Durumu fark eden Mesih ise onlara 'Bırakın çocuklar bana gelsin, onlara engel olmayan,' dedi. '*Çünkü Tanrı'nın Egemenliği böylelerininindir*' diye ekler. Mesih'in burada herkesin hor gördüğü minik canlara verdiği değeri görebiliyoruz. Dahası Tanrı'nın gözünde ne kadar önemli olduklarını vurgular. *Peki, Tanrı'nın Egemenliği ne anlamda onlara aittir?* Sonraki cümlede kendisine gelen herkesin bir çocuğun tutumuyla gelmesi gerektiğini vurgular. Başka türlü Tanrı'yı tanımak mümkün değil. Çocuklar doğal olarak büyüklerine güvenir. Bizler de Tanrı'ya benzer saf bir imanla yaklaşmalıyız. Bu anlamda esas 'çocuk' olanlar Rab'bin egemenliğini miras alacaklar (Luka 10:21). Kısacası duamızın karşılığını almak için Tanrı'ya içtenlikle ve alçakgönüllülikle gelmeliyiz.

İNSAN NASIL KURTULABİLİR?

Luka 18:18-43

18 İleri gelenlerden biri İsa'ya, «İyi öğretmenim, sonsuz yaşama kavuşmak için ne yapmalıyım?» diye sordu. **19** İsa, «Bana neden iyi diyorsun?» dedi. «İyi olan yalnız biri var, O da Tanrı'dır. **20** O'nun buyruklarını biliyorsun: «Zina etmeyeceksin, adam öldürmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan yere tanıklık etmeyeceksin, annene babana saygı göstereceksin.» » **21** «Bunların hepsini gençliğimden beri yerine getiriyorum» dedi adam. **22** İsa bunu duyunca ona, «Hâlâ bir eksiğin var» dedi. «Neyin varsa hepsini sat, parasını yoksullara dağıt; böylece göklerde hazinen olur. Sonra gel, beni izle.» **23** Adam bu sözleri duyunca çok üzüldü. Çünkü son derece zengindi. **24** Onun üzüntüsünü gören İsa, «Varlıklı kişilerin Tanrı Egemenliği'ne girmesi ne kadar güç!» dedi. **25** «Nitekim devenin

iğne deliğinden geçmesi, zenginin Tanrı Egemenliği'ne girmesinden daha kolaydır.» 26 Bunu işitenler, «Öyleyse kim kurtulabilir?» dediler. 27 İsa, «İnsanlar için imkânsız olan, Tanrı için mümkündür» dedi. 28 Petrus, «Bak, biz her şeyimizi bırakıp senin ardından geldik» dedi. 29-30 İsa onlara şöyle dedi: «Size doğrusunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği uğruna evini, karısını, kardeşlerini, annesiyle babasını ya da çocuklarını bırakıp da bu çağda bunların kat kat fazlasına ve gelecek çağda sonsuz yaşama kavuşmayacak hiç kimse yoktur.» 31 İsa, Onikiler'i bir yana çekip onlara şöyle dedi: «Şimdi Yeruşalim'e gidiyoruz. Peygamberlerin İnsanoğlu'yla ilgili yazdıklarının tümü yerine gelecektir. 32-33 O, öteki uluslara teslim edilecek. O'nunla alay edecek, O'na hakaret edecekler; üzerine tükürecek ve O'nu kamçılayıp öldürecekler. Ne var ki O, üçüncü gün dirilecek.» 34 Öğrenciler bu sözlerden hiçbir şey anlamadılar. Bu sözlerin anlamı onlardan gizlenmişti, anlatılanları kavrayamıyorlardı. 35 İsa Eriha'ya yaklaşırken kör bir adam yol kenarında oturmuş dileniyordu. 36 Adam oradan geçen kalabalığı duyunca, «Ne oluyor?» diye sordu. 37 Ona, «Nasıralı İsa geçiyor» dediler. 38 O da, «Ey Davut Oğlu İsa, halime acı!» diye bağırdı. 39 Önden gidenler onu azarlayarak susturmak istedilerse de o, «Ey Davut Oğlu, halime acı!» diyerek daha çok bağırdı. 40-41 İsa durup adamın kendisine getirilmesini buyurdu. Adam yaklaşıncı İsa, «Senin için ne yapmamı istiyorsun?» diye sordu. O da, «Ya Rab, gözlerim görsün» dedi. 42 İsa, «Gözlerin görsün» dedi. «İmanın seni kurtardı.» 43 Adam o anda yeniden görmeye başladı ve Tanrı'yı yücelterek İsa'nın ardından gitti. Bunu gören bütün halk Tanrı'ya övgüler sundu.

AÇIKLAMA: Er ya da geç hepimiz ölüme boyun eğip Tanrı'yla karşı karşıya geleceğiz. Peki o gün nasıl kurtulacağız? Sonsuz azaba değil ebedi hayata nasıl kavuşabiliriz? Bir gün aynı bu sorunun cevabını merak eden bir adam Mesih'e yaklaşır: *'İyi öğretmenim, sonsuz yaşama kavuşmak için ne yapmalıyım?'* En başta İsa'nın cevabı bizi şaşırtıyor: *'İyi olan yalnız Tanrı var'* der. Acaba Mesih burada kendi ilahi kimliğini inkar mı ediyor? Hayır! Aksine adamı düşündürmeye çalışıyor. Çünkü karşısındaki adamın sorusundan kendi gayretiyle, iyi işleri sonucunda kurtulabileceğini düşündüğü anlaşılıyor. Oysa ki bu mümkün değil. Mesih ona temel buyrukları sorması üzerine, genç adam hepsini yerine getirdiğini iddia eder. Ancak Mesih adamın çok zengin olduğunu fark ederek ondan bir şey daha ister: *'Git, neyin varsa sat ve yoksullara dağıt, sonra gel beni izle.'* Buna yanaşmayan zengin genç Mesih'in yanından ayrılır. Bu sırada Mesih zenginlerin kurtulmasının ne kadar zor olduğunu tespit eder. Çünkü Tanrı'dan çok bu dünyadaki servetlerini seviyorlar. Bunun üzerine öğrenciler, *'Peki kim kurtulabilir?'* diye sorarlar. Mesih *'İnsanlar için bu imkânsız, ama Tanrı için her şey mümkün'* diye yanıt verir. Burada İsa Mesih çok önemli bir gerçek vurgular. Hiç bir insan kendi gücüyle ya da sevapları sonucunda kurtulamaz! Hiç kimse Tanrı'nın egemenliğini hak edecek kadar iyi olmaz! Kurtuluş sevaplarla değil ancak imanla elde edilir (Efesliler 2:8-9).

Bu sırada İsa'nın havarileri, *'Peki biz ne olacağız?'* diye sorarlar. Onlar Mesih'in sözüne güvenerek her şeylerini geride bırakıp O'nun ardından gittiler. İsa onların

hem bu dünyada hem de öbür dünyada bunun ödülünü alacaklarını söyler. Bu dünyada Mesih uğruna ailesini ya da akrabalarını bırakan kimseler bu dünyada da kat kat fazlasını alacaklar. Ama nasıl? Mesih'in dediği gibi yoluna giren bir çok imanlı aileleri tarafından reddedilmiştir. Ne var ki buna katlanan kimseler aynı zamanda Mesih'in ailesinde, kilisede, bunun on katını kazanmışlardı. Dünyasal ailemizi bıraksak da Mesih sayesinde bir çok ruhsal anne, baba ve kardeşe sahip oluyoruz. Dahası Mesih'e olan imanımızdan dolayı ölümden sonra sonsuz hayata sahip olacağımızı biliyoruz. Bunun ardından Mesih yakında Yeruslaim'de çekeceği sıkıntıları üçüncü kez öğrencilerine bildirir. Peygamberlerin çok önceden bildirdiği gibi terk edilip çarmıha gerileceğini ama üçüncü gün ölümden döneceğini söyler. Tabi havariler için bunu anlamak çok zor. Onlar hala siyasi bir egemenlik bekliyorlardı oysa ki Mesih baştan beri pek çok acı çekmeleri gerektiğini söylemişti.

Yeruslaim'e çıkmadan önceki son kente geldiler, Eriha. Şehre yaklaşırken yolun kenarında duran kör bir adam Mesih'in geleceğini duyuyor. İsa'nın bir çok mucize yaparak insanlara şifa verdiğini duymuştu. O yüzden kör adam sesini yükseltip 'Ey Davut Oğlu İsa, halime acı!' diye bağırmaya başlar. Aslında bu oldukça ilginç bir ifade. İsa için 'Davut Oğlu' demesi, O'nun beklenen Kral Mesih olduğunu kabul ettiği anlamına gelir. Haykırışını duyan Mesih durup kör adamın yanına getirilmesini buyurur. Adama ne istediğini sorması üzerine Mesih ona 'Gözlerin görsün' der. Adam o anda yeniden görmeye başlar ve yüksek sesle Tanrı'yı överek Mesih'in ardından gitmeye başlar. Bu noktada Mesih'in bir sözü daha dikkatimizi çeker. Kör adama şunu der: 'İmanın seni kurtardı'. Bununla en baştaki sorumuza yanıt bulmuş oluruz. Zengin delikanlı kendi iyiliğiyle kurtulmayı umuyordu ama eli boş döndü. Bu zavallı kör adam ise Mesih'e iman etti ve kurtuluşa erişti.

SERVET VE SADAKAT

Luka 19:1-27

1 İsa Eriha'ya girdi. Kentin içinden geçiyordu. **2** Orada vergi görevlilerinin başı olan, Zakkay adında zengin bir adam vardı. **3** İsa'nın kim olduğunu görmek istiyor, ama boyu kısa olduğu için kalabalıktan ötürü göremiyordu. **4** İsa'yı görebilmek için önden koşup bir yabancı incir ağacına tırmandı. Çünkü İsa oradan geçecekti. **5** İsa oraya varınca yukarı bakıp, «Zakkay, çabuk aşağı in!» dedi. «Bugün senin evinde kalmam gerekiyor.» **6** Zakkay hızla aşağı indi ve sevinç içinde İsa'yı evine buyur etti. **7** Bunu görenlerin hepsi söylenmeye başladı: «Gidip günahkâr birine konuk oldu!» dediler. **8** Zakkay ayağa kalkıp Rab'be şöyle dedi: «Ya Rab, işte malımın yarısını yoksullara veriyorum. Bir kimseden haksızlıkla bir şey aldımsa, dört katını geri vereceğim.» **9** İsa dedi ki, «Bu ev bugün kurtuluşa kavuştu. Çünkü bu adam da İbrahim'in oğludur. **10** Nitekim İnsanoğlu, kaybolanı arayıp kurtarmak için geldi.» **11** Oradakiler bu sözleri dinlerken İsa konuşmasını bir benzetmeyle sürdürdü. Çünkü Yeruslaim'e yaklaşmıştı ve onlar, Tanrı'nın Egemenliği'nin hemen ortaya çıkacağını sanıyorlardı. **12** Bu nedenle İsa şöyle dedi: «Soylu bir adam, kral atanıp dönmek

üzere uzak bir ülkeye gitti. **13** Gitmeden önce kölelerinden onunu çağırıp onlara birer mina verdi. *«Ben dönünceye dek bu paraları işletin» dedi. **14** «Ne var ki, ülkesinin halkı adamdan nefret ediyordu. Arkasından temsilciler göndererek, «Bu adamın üzerimize kral olmasını istemiyoruz» diye haber iletiler. **15** «Adam kral atanmış olarak geri döndüğünde, parayı vermiş olduğu köleleri çağırıp ne kazandıklarını öğrenmek istedi. **16** Birincisi geldi, «Efendimiz» dedi, «Senin bir minan on mina daha kazandı.» **17** «Efendisi ona, «Aferin, iyi köle!» dedi. «En küçük işte güvenilir olduğunu gösterdiğin için on kent üzerinde yetkili olacaksın.» **18** «İkincisi gelip, «Efendimiz, senin bir minan beş mina daha kazandı» dedi. **19** «Efendisi ona da, «Sen beş kent üzerinde yetkili olacaksın» dedi. **20** «Başka biri geldi, «Efendimiz» dedi, «İşte senin minan! Onu bir mendile sarıp sakladım. **21** Çünkü senden korktum, sert adamsın; kendinden koymadığını alır, ekmediğini biçersin.» **22** «Efendisi ona, «Ey kötü köle, seni kendi ağzından çıkan sözle yargılayacağım» dedi. «Kendinden koymadığını alan, ekmediğini biçen sert bir adam olduğumu bildiğine göre, **23** neden paramı faize vermedin? Ben de geldiğimde onu faiziyle geri alırdım.» **24** «Sonra çevrede duranlara, «Elindeki minayı alın, on minası olana verin» dedi. **25** «Ona, «Efendimiz» dediler, «Onun zaten on minası var!» **26** «O da, «Size şunu söyleyeyim, kimde varsa ona daha çok verilecek. Ama kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacak» dedi. **27** «Beni kral olarak istemeyen o düşmanlarıma gelince, onları buraya getirin ve gözümün önünde kılıçtan geçirin!» >>*

AÇIKLAMA: Daha önce Mesih zengin adamın kurtulması çok zor demişti. Yine de Rab'le her şey mümkün diye eklemişti. Bu bölümde zengin bir adamın kurtulmasına şahit oluyoruz. Zakkay bir vergi görevlisi, hatta bu iş yapanların başındaki isimdi. Şehirde oldukça önemli bir mevkiye sahipti. Yahudiler ise Roma Devleti adına vergi toplayan yurttaşlarından nefret ederlerdi. Bu sırada Mesih Yeruşalim'e giderken Eriha'dan geçiyordu. Diğer herkes gibi Zakkay da onu çok merak ediyordu. Yalnız bir sorunu vardı, boyu kısa olduğundan kalabalığın içinden İsa'yı göremiyordu. O yüzden kendince zeki bir plan kurdu. Daha ileri gidip Mesih'in geçeceği yolun yanında duran bir ağaca tırmandı. Oradan yaklaşan kalabalığı izledi. Kısa bir süre sonra İsa'yı gördü. Ne var ki tam altından geçerken birden yukarı bakıp 'Zakkay, çabuk aşağı in, bugün senin evinde kalmam gerek' diyerek herkesi şaşırttı. Tabi en çok şaşırana Zakkay'di. Mesih ismini nasıl bilmişti? Yine de İsa'nın evinde kalmak istemesi Zakkay'ı çok sevindirdi ve hemen aşağı inip evine buyur etti. O gece İsa Mesih adına çok büyük bir şölen verdi.

Şimdi Mesih için Zakkay gibi bir adamın evinde kalması çok büyük bir olaydı, çünkü toplumun en çok nefret ettiği tarzda bir adamın yanında kalıyordu. Ne var ki Mesih Zakkay'ın yüreğinin değişmeye hazır olduğunu biliyordu. Böylece yemekten sonra Zakkay ayağa kalkıp daha önce haksızlık yaptığı herkese dört katını telafi edeceğini duyurdu. Üstelik malının yarısını yoksullara vereceğini söyler. Buna karşılık İsa Mesih de 'Bu ev bugün kurtuluşa kavuştu' der, çünkü Zakkay'ın yaptıklarıyla zaten yürekten değişmiş olduğunun kanıtıydı. Dahası Mesih Zakkay için 'Bu adam da İbrahim'in oğludur' demesi dikkatimizi çeker. Yahudiler,

Zakkay gibilerini kâfir olarak görüp dışlıyorlardı. Mesih İsa esas bu tür insanı arayıp kurtarmak için geldiğini söyler. Çünkü önemli olan insanın ne kadar günah işleyip işlemediği değil, gerçekten tövbe edip etmediğidir önemli olan.

Bu arada İsa Mesih, Zakkay gibi 'günahkârları' sevmesini hoş karşılamayan Yahudilere karşı bir benzetme anlatır. Soylu bir adamın kral olmak üzere başka bir ülkeye gittiğini söyler. Gitmeden önce bir çok kölesine birer mina verir. Mina normal bir işçinin dört ayda kazanabileceği yüklü bir miktar paraydı. Maksat kendisi dönene kadar bu parayı işletmeleriydi. Ancak geriye kalan halkın çoğu kral atanacak adamı sevmiyordu o yüzden arkasından temsilciler göndererek onu kabul etmeyeceklerini söylediler. Yine de bir süre sonra adam kral atanmış olarak geri döndü ve kölelerini tek tek karşısına aldı. Minasını sağlıklı bir şekilde değerlendiren kölelerini tebrik etti ve yeni egemenliğinde önemli konumlara yükseltti. Ne var ki minasını mendile sarıp saklayan ve hiç işletmek istemeyen bir kölesi vardı. Kral onu azarlar ve elindeki minayı alıp sadakatini kanıtlayan ilk köleye verir. Buna itiraz eden görevlilerine, sadık olanın daha fazlasını hak ettiğini söyler. Sonra kendisini kral olarak kabul etmeyen kalan halkını cezalandırır. Aslında bu benzetmede İsa kendisini Kral Mesih olarak kabul etmeyen Yahudilere sesleniyordu. Onlar Mesih'in mesajını ve misyonunu hiç anlayamadılar. Zakkay gibi adamları şikayet ederken kötülük kaplamış kendi yüreklerini hiç göremiyorlardı.

ALÇAKGÖNÜLLÜ KRAL

Luka 19:28-48

28 İsa, bu sözleri söyledikten sonra önden yürüyerek Yeruşalim'e doğru ilerledi. **29-30** Zeytin Dağı'nın yamacındaki Beytfaci ile Beytanya'ya yaklaştığında iki öğrencisini önden gönderdi. Onlara, «Karşıdaki köye gidin» dedi, «Köye girince, üzerine daha hiç kimsenin binmediği, bağlı duran bir sıpa bulacaksınız. Onu çözüp bana getirin. **31** Biri size, «Onu niçin çözüyorsunuz?» diye sorarsa, «Rab'bin ona ihtiyacı var» dersiniz.» **32** Gönderilen öğrenciler gittiler, her şeyi İsa'nın kendilerine anlattığı gibi buldular. **33** Sıpayı çözerlerken hayvanın sahipleri onlara, «Sıpayı niye çözüyorsunuz?» dediler. **34** Onlar da, «Rab'bin ona ihtiyacı var» karşılığını verdiler. **35** Sıpayı İsa'ya getirdiler, üzerine kendi giysilerini atarak İsa'yı üstüne bindirdiler. **36** İsa ilerlerken halk, giysilerini yola seriyordu. **37** İsa Zeytin Dağı'ndan aşağı inen yola yaklaştığı sırada, öğrencilerinden oluşan kalabalığın tümü, görmüş oldukları bütün mucizelerden ötürü, sevinç içinde yüksek sesle Tanrı'yı övmeye başladılar. **38** «Rab'bin adıyla gelen Kral'a övgüler olsun! Gökte esenlik, en yücelerde yücelik olsun!» diyorlardı. **39** Kalabalığın içinden bazı Ferisiler O'na, «Öğretmen, öğrencilerini sustur!» dediler. **40** İsa, «Size şunu söyleyeyim, bunlar susacak olsa, taşlar bağıracaktır!» diye karşılık verdi.

41 İsa Yeruşalim'e yaklaşıp kenti görünce ağladı. **42** «Keşke bugün sen de esenliğe giden yolu bilseydin» dedi. «Ama şimdilik bu senin gözlerinden gizlendi. **43** Senin için öyle günler gelecek ki, düşmanların seni setlerle çevirecek, kuşatıp

her yandan sıkıştıracaklar. 44 Seni de, bağındaki çocukları da yere çalacaklar. Sende taş üstünde taş bırakmayacaklar. Çünkü Tanrı'nın senin yardımına geldiği zamanı farketmedin.»

*45 Sonra İsa tapınağın avlusuna girerek satıcıları dışarı kovmaya başladı. 46 Onlara, «*Evim dua evi olacak*» diye yazılmıştır. Ama siz onu haydut inine çevirdiniz» dedi. 47 İsa her gün tapınakta öğretiyordu. Başkâhinler, din bilginleri ve halkın ileri gelenleri ise O'nu yok etmek istiyor, ama bunu nasıl yapacaklarını bilemiyorlardı. Çünkü bütün halk O'nu can kulağıyla dinliyordu.*

AÇIKLAMA: Bir kral başkentine döndüğü zaman nasıl gelir? Kuşkusuz ki büyük hazırlıklar yapılır, en güzel araç seçilir, kırmızı halı serilir ve benzeri hazırlıklar yapılır. Peygamber Zekeriya İsa'dan yaklaşık 500 yıl önce beklenen Kral Mesih'in Yeruşalim'e nasıl gireceğini şöyle tarif etti: *'İşte kralın! O adil kurtarıcı ve alçakgönüllüdür. Eşeğe, evet, sıpaya, eşek yavrusuna binmiş sana geliyor!'* (Zekeriya 9:9). Çok şaşırtıcı bir ifade. Hangi kral eşeğin yavrusuna binip gelir? İşte, İsa Mesih'in tarzı farklı çünkü o alçakgönüllü ve adil bir kraldır. O mazlumların kurtarıcısıdır. Bu sırada İsa, Zekeriya'nın sözü uyarınca sıpaya binerek, kendini Mesih olarak halkına sunmak üzere Yeruşalim'e yaklaşır. Kırmızı halı yerine halk kendi mintanlarını çıkartıp önüne serer. Öğrencilerinden oluşan kalabalık gördükleri mucizelerden ötürü büyük heyecanla Tanrı'yı şu sözlerle övmeye başladı: *'Rab'bin adıyla gelen Kral'a övgüler olsun.'* Yani çok net bir şekilde İsa'yı beklenen Kral Mesih olarak ilan ettiler. Ne var ki gördüğümüz gibi Yahudi önderleri herkesi susturmaya çalışarak O'nu hiç kabul etmediklerini gösterdiler. Muhtemelen halkın liderleri Roma'nın tepkisinden korkuyorlardı. Mesih ise oradaki kalabalık susarsa taşlar bağırarak der. Bununla dini önderlerin körlüğüne karşın taşların bile olup bitenleri fark ettiklerini işaretler.

Mesih '*taşlar bağırarak*' derken daha derin bir mesaj da aktarmak istedi. Çünkü Zeytin Dağı'ndan aşağı inip Yeruşalim'e girerken taştan yapılan görkemli Tanrı'nın Tapınağı olup biten her şeye tanıktı. Böylece Mesih kenti görünce birden ağlamaya başlar. Ne için? Aslında toplumun başına gelecek büyük gazap için gözyaşı döküyor. Ardından kendisini reddeden Yahudi toplumunun ve Yeruşalim'in başına gelecek büyük yargıdan söz etmeye başlar. Yakında bir gün halkın hunharca katledileceği ve görkemli Tapınağın taş taş söküleceğinden bahseder. Neden? Çünkü Tanrı'nın onların yardımına geldiği zamanı fark etmediler. Evet, vaat edilen Mesih'i reddettiklerinden dolayı başlarına çok büyük bir yıkım gelecekti. İsa'nın bu dedikleri yaklaşık 40 sene sonra gerçekleşti. M.S. 70 yılında Roma generali Titus Vespasian ordularıyla birlikte Yeruşalim'i ele geçirip halkı kılıçtan geçirdi. Tapınağı yıkmaya niyeti yoktu ancak bazı askerleri içine ateş atmaları sonucunda altınlar eridi. O yüzden taşların arasına dökülen altınları kurtarmak için Tapınağın taşlarının tek tek sökülmesini emretti. Böylece Mesih'in sözü bir bir yerine geldi ve taşlar adeta bağıldılar.

Peygamber Malaki de Mesih'in gelişini müjdeledi. Geldiğinde Tapınağa girip onu arıtacağını söyledi (Malaki 3:1-2). Bu peygamberlik sözü uyarınca Mesih Rab'bin Tapınağına girdi. Ne var ki karşılaştığı manzara O'nu derinden üzdü. Yahudi önderleri Tapınak alanını resmen çarşıya çevirmişlerdi.. Kurban sunmak için gelen halka fahiş fiyatına hayvanlar satılıyordu. Getirdikleri parayı kabul

etmeyip dövizcilerin ellerine düşürüyorlardı. Böylece Tanrı'nın hizmetini çok karlı bir ticarete dönüştürdüler. Bunları gören Mesih hiç dayanamayıp hepsini dışarı kovmaya başladı. Onlara, 'Evim dua evi olacak'diye yazıldığını hatırlatarak Tanrı'nın mabedini bu şekilde kullanmanın son derece yanlış olduğunu belirtti. Böylece Mesih hem alçakgönüllülüğünü hem de adaletini göstermiş oldu. Halkı sömüren dini önderleri kınayarak mazlumların hakkını aradı.

YAHUDİLERİN İNADI

Luka 20:1-19

1 O günlerden birinde, İsa tapınakta halka öğretip Müjde'yi duyururken, başkâhinler ve din bilginleri, ileri gelenlerle birlikte çıkageldiler. **2** O'na, «Söyle bize, bunları hangi yetkiyle yapıyorsun? Bu yetkiyi sana kim verdi?» diye sordular. **3-4** İsa onlara şu karşılığı verdi: «Ben de size bir soru soracağım. Söyleyin bana, Yahya'nın vaftiz etme yetkisi Tanrı'dan mıydı, insanlardan mı?» **5** Bunu aralarında şöyle tartıştılar: «Tanrı'dan dersek, Ona niçin inanmadınız?» diyecek. **6** Yok eğer İnsanlardan dersek, bütün halk bizi taş tutacak. Çünkü Yahya'nın peygamber olduğuna inanmışlardır.» **7** Sonunda, «Nereden olduğunu bilmiyoruz» yanıtını verdiler. **8** İsa da onlara, «Ben de size bunları hangi yetkiyle yaptığımı söylemeyeceğim» dedi. **9** İsa sözüne devam ederek halka şu benzetmeyi anlattı: «Adamın biri bağ dikti, bunu bağcılara kiralayıp uzun süre yolculuğa çıktı. **10** Mevsimi gelince, bağın ürününden payına düşeni vermeleri için bağcılara bir köle yolladı. Ama bağcılar köleyi dövüp eli boş gönderdiler. **11** Bağ sahibi başka bir köle daha yolladı. Bağcılar onu da dövdüler, aşağılayıp eli boş gönderdiler. **12** Adam bir üçüncüsünü yolladı, bağcılar onu da yaralayıp kovdular. **13** «Bağın sahibi, Ne yapacağım?» dedi. «Sevgili oğlumu göndereyim. Belki onu sayarlar.» **14** «Ama bağcılar onu görünce aralarında şöyle konuştular: «Mirasçı budur; onu öldürelim de miras bize kalsın.» **15** Böylece, onu bağdan dışarı atıp öldürdüler. «Bu durumda bağın sahibi onlara ne yapacak? **16** Gelip o bağcıları yok edecek, bağı da başkalarına verecek.» Halk bunu duyunca, «Tanrı korusun!» dedi. **17** İsa gözlerinin içine bakarak şöyle dedi: «Öyleyse Kutsal Yazılar'daki şu sözün anlamı nedir? «Yapıcıların reddettiği taş, İşte köşenin baş taşı oldu.» **18** O taşın üzerine düşen herkes paramparça olacak, taş da kimin üzerine düşerse onu ezip toz edecek.» **19** İsa'nın bu benzetmeyi kendilerine karşı anlattığını farkedenden din bilginleriyle başkâhinler O'nu o anda yakalamak istediler, ama halkın tepkisinden korktular.

AÇIKLAMA: İsa Mesih nihayet Yerusâlim'e varmıştı. Bu sırada ulusal Fısıh Bayramı için dünyanın her yerinden binlerce Yahudi başkentte toplanıyordu. Bir çoğu İsa'yı duymuştu ve onu dinlemek için etrafında toplanıyordu. Yahudilerin önderleri ise Mesih'i kıskandıkları için O'nu yok etmek için fırsat kolluyorlardı. Din bilginleri halkın tepkisinden korktukları için doğrudan İsa'ya saldırmak istemiyorlardı o yüzden ağzını arayıp bir yanlısını bulmaya çalışıyorlardı. Günün birinde ileri gelenlerle Tapınağın bazı görevlileri İsa'yı bir köşeye sıkıştırıp 'Tüm bunları kimin yetkisiyle öğretiyorsun?' diye sordular. İsa Mesih çok hikmetli bir

şekilde sorularına bir soruyla yanıt verir: *'Yahya kimin yetkisiyle vaftiz ediyordu?'* Tabi halkın büyük çoğunluğu Yahya'nın Tanrı'nın yetkisiyle gelip peygamberlik ettiğini biliyordu. Din bilginleri de bunu biliyorlardı ancak bunu halkın önünde kabul etmek istemiyorlardı. Kabul etselerdi, herkes *'Yahya'ya neden inanmadınız?'* diye soracaktı. O yüzden gerçeği söylemek yerine *'Bilmiyoruz'* diye yalan söylemeyi tercih ettiler. Mesih de *'O halde ben de tüm bunları hangi yetkiyle yaptığımı söylemeyeceğim'* dedi. Peki İsa neden cevap vermekten kaçındı? Aslında Mesih sorularına çok net bir cevap verdi: Yahya'nın yetkisi neyse, benimki aynıdır. İleri gelenler Mesih'in ne yetkiyle geldiğini az çok biliyorlardı, öğretilerinden ve mucizelerinden besbelliydi. Mesele bilmemek değil, mesele kabul etmeyi reddetmektir. Bunu bilen Mesih bu şekilde onların ikiyüzlülüklerini açığa çıkartır.

Bir çok kez yaptığı gibi Mesih mesajını çok canlı bir benzetmeyle özetler. Adamın biri harika bir bağ diker ve onu bir takım bağcıya kiralar sonra uzun bir yolculuğa çıkar. Bağ bozumu mevsimi gelince bağın sahibi payına düşeni toplamak için bir köle gönderir. Ama bağcılar köleyi dövüp eli boş geri gönderiyorlar. Bağ sahibi bir çok köle daha gönderir. Bağcılar ise kimisini aşagılar, kimisini hırpalar. En sonunda bağ sahibi kendi oğlunu göndermeye karar verir. Bağın mirasçısını gören bağcılar ise *'Fırsat bu fırsat'* diye düşünerek üstüne düşüp sevgili oğlunu öldürürler. Demek ki bağcılar kendilerini artık kiracı değil, resmen bağın sahibi olarak görmeye başlamışlar. Ama Mesih şu soruyu sorar: *'Bağın sahibi bu kötü adamlara ne yapacak?'* Cevabı belli aslında, bağcılar cezalandırılacak ve baği başkalarına teslim edecek. Ancak halkın buna verdiği karşılık çok ilginç; hemen *'Tanrı korusun'* derdiler. Neden? Çünkü Mesih'in burada neyi kastettiğinin çok iyi kavradılar. Yahudiler'in kutsal yazılarında Yeşaya 5. bölümde Rab İsrail'e teslim ettiği 'bağ' için yakınıdır. Tanrı onlara kutsal nimetlerini teslim etti, onların aracılığıyla kurtuluş planını sürdürdü. Ne var ki buna layık olmadıkları için bunu ellerinden alacağını söyledi. Mesih'i duyan kalabalık bu tehlikeyi hemen sezdi.

Arkasında Mesih 118. Mezmurdan bir ayet aktarır: *'Yapıcıların reddettiği taş, işte köşenin baş taşı oldu.'* O mezmurda beklenen Mesih'in gelişi söz konusu. Ne var ki din bilginleri İsa'yı 'Mesih' olarak kabul etmek istemiyorlardı. O yüzden Mesih bu ayeti hatırlatarak reddedilen o taşın yeni bir yapıda köşe taşı olacağını söyler. Burada Mesih'in ölümünden sonra kurulacak Kilise topluluğunu kastediyordu (Matta 16:18, Efesliler 2:20). Fakat aynı zamanda kendisini kabul etmeyenlerin o taşın altında ezileceğini de söyler. Ne yazık ki tam Mesih'in öngördüğü gibi kendisini reddeden Yahudi halkı daha sonra çok büyük bir gazaba uğradı ve Tanrı'nın kurtuluş planı Kilise vasıtasıyla devam etti. Ama bu demek değil ki Rab İsrail'den vazgeçti. Günü gelince onları tövbeye getirip kutsal planına bir daha aşılacak (Romalılar 11).

ZOR SORULAR

Luka 20:20-47

20 İsa'yı dikkatle gözlüyorlardı. O'na, kendilerine dürüst süsü veren muhbirler gönderdiler. O'nu, söyleyeceği bir sözle tuzağa düşürmek ve böylelikle valinin yetki ve yargısına teslim etmek istiyorlardı. **21-22** Muhbirler O'na, «Öğretmenimiz, senin doğru olanı söyleyip öğrettiğini, insanlar arasında ayırım yapmaksızın Tanrı yolunu dürüstçe öğrettiğini biliyoruz. Sezar'a vergi vermemiz Kutsal Yasa'ya uygun mu, değil mi?» diye sordular. **23-24** Onların hilesini anlayan İsa, «Bana bir dinar gösterin» dedi. «Üzerindeki resim ve yazı kimin?» «Sezar'ın» dediler. **25** O da, «Öyleyse Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin» dedi. **26** İsa'yı, halkın önünde söylediği sözlerle tuzağa düşüremediler. Verdiği yanıtı şaşarak susup kaldılar.

27-28 Ölümünden sonra dirilişi yadsıyan Sadukiler'den bazıları İsa'ya gelip şunu sordular: «Öğretmenimiz, Musa yazılarında bize şöyle buyurmuştur: «Eğer bir adamın evli kardeşi çocuksuz ölürse, adam ölenin karısını alıp soyunu sürdürsün.» **29** Yedi kardeş vardı. Birincisi kendine bir eş aldı, ama çocuksuz öldü. **30-31** İkincisi de, üçüncüsü de kadını aldı; böylece kardeşlerin yedisi de çocuk bırakmadan öldü. **32** Son olarak kadın da öldü. **33** Buna göre, diriliş günü kadın bunlardan hangisinin karısı olacak? Çünkü yedisi de onunla evlendi.» **34** İsa onlara şöyle dedi: «Bu çağın insanları evlenip evlendirilirler. **35** Ama gelecek çağa ve ölümlerin dirilişine erişmeye layık görülenler ne evlenir, ne evlendirilir. **36** Bir daha ölmeleri de söz konusu değildir. Çünkü meleklerle benzerler ve dirilişin çocukları olarak Tanrı'nın çocuklarıdır. **37** Musa bile alevlenen çalıyla ilgili bölümde Rab için, «İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı» deyimini kullanarak ölümlerin dirileceğine işaret etmişti. **38** Tanrı ölümlerin değil, dirilerin Tanrısı'dır. Çünkü O'na göre bütün insanlar yaşamaktadır.» **39-40** Artık O'na başka soru sormaya cesaret edemeyen din bilginlerinden bazıları, «Öğretmenimiz, güzel konuştun» dediler.**41** İsa onlara şöyle dedi: «Nasıl oluyor da, «Mesih Davut'un Oğlu'dur» diyorlar? **42-43** Çünkü Davut'un kendisi Mezmurlar Kitabı'nda şöyle diyor: «Rab Rabbim'e dedi ki, Ben düşmanlarını Ayaklarının altına serinceye dek Sağımda otur.» **44** Davut O'ndan «Rab» diye söz ettiğine göre, O nasıl Davut'un Oğlu olur?» **45-46** Bütün halk dinlerken İsa öğrencilerine şöyle dedi: «Uzun kaftanlar içinde dolaşmaktan hoşlanan, meydanlarda selamlanmaya, havralarda en seçkin yerlere, şölenlerde başköşelere kurulmaya bayılan din bilginlerinden sakının. **47** Dul kadınların malını mülkünü sömüren, gösteriş için uzun uzun dua eden bu kişilerin cezası daha ağır olacaktır.»

AÇIKLAMA: Yahudi ileri gelenleri Mesih'i yok etmek için bahane arıyorlardı. Bu sırada akıllarına gelen en zor soruları kendisine yöneltip tuzağa düşürmeye çalışıyorlardı. Yahudi toplumu için en hassas konulardan biri vergi mevzusuydu. Roma Devleti'nin hükümdarlığı altında yaşadıkları için vergi ödemek zorundaydılar. Ama çoğu din öğretmeni bunun Kutsal Yasa'ya aykırı olduğunu savunuyordu. Tabi Roma böyle bir şey kabul etmiyordu. Şimdi aynı soruyu Mesih'e sordular: «Roma'ya vergi ödemek Kutsal Yasa'ya uygun mu değil mi?» Kurdukları tuzağı fark eden Mesih son derece hikmetli ve dengeli bir cevap verir. Öncelikle kullandıkları para biriminden bir dinar vermelerini ister. Sonra

üzerindeki resmin kime ait olduğunu sorar. Tabi dinarın üzerindeki resim Sezar'ındı çünkü parayı basan oydu. Son olarak Mesih *'Öyleyse Sezar'ın hakkını Sezar'a Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin'* der. Peki bununla ne demek istedi? Bir yandan Tanrı'nın her şeyin üzerinde mutlak yetki sahibi olduğunu vurgular. Öbür yandan ise parasından ve diğer hizmetlerinden yararlandığımız devlete de hakkını vermemiz gerektiğini belirtir. Mesih'in öğretisinde her zaman baştaki yönetime saygı ve hürmet vardır (Romalılar 13:1-7, 1.Petrus 2:13-17) Ancak her hangi bir yetkili bizden Tanrı'nın Sözüne aykırı bir şey talep ederse, o zaman en üstün mevki sahibi olan Rab'be boyun eğerek saygılı ve seviyeli bir şekilde karşı koyma durumu doğar (Elç. İşleri 4:18-20).

Bunun ardından Sadukiler mezhebinden bir kaç kişi Mesih'i sınamak için karşısına çıkar. Sadukiler toplumun entel ve liberal tabakasını oluşturan kesimdi. Modern takılan bu grup Grek kültür ve felsefesine yakındılar o yüzden Rab'bin Sözünde geçen ölümden diriliş gibi olağanüstü bazı öğretileri inkâr ediyorlardı. Sadukiler Mesih'e gelip ilginç bir mesele anlatırlar. Yasa'ya göre bir adam çocuk sahibi olmadan ölürse, kardeşi ölenin karısına sahip çıkıp kardeşinin soyunu sürdürmeli (Yasanın Tekrarı 25:5). Güya bir adamın yedi kardeşi vardı. Adam ölür ve kardeşi karısını alır. Ama çocuk sahibi olmadan o da ölür. Böylece yedi kardeş kadınla sırayla evlenir ama hiç biri çocuk sahibi olamıyor. Tabi bu gerçek bir olay değil, sadece bir hikâye. Önemli olan ardından gelen soru: *'Diriliş günü hangi adam kadının kocası olacak?'* İçinden çıkılmaz bir bulmaca gibi. Ancak İsa onların bu konularda ne kadar bilgisiz olduklarını gösterir. Öncelikle Mesih gelecek çağda yani ölümden sonra Tanrı'nın huzuruna kavuşanların arasında evlilik söz konusu

olmayacağını belirtir. Rab'bin cennetine layık görülenler melekler gibi sonsuza dek Tanrı'nın çocukları olarak yaşayacaklar. Sonra Mesih, Eski Antlaşma'da sıkça rastlanan bir cümle hatırlatır, Tanrı der '*Ben İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısıyım* (Çıkış 3:6).' Sadukiler'in sandığı gibi eğer diriliş yoksa o halde Tanrı neden çoktan ölmüş İbrahim gibilerinin Tanrısıydım değil Tanrısıyım diyor? Demek ki diriliş var çünkü Tanrı ancak dirilerin Tanrısıdır ve O'nun katında İbrahim ve diğer tüm insanlar hala yaşıyor.

Son olarak kendisini tuzağa düşürmeye çalışanlara Mesih de zor bir soru sorar. Yahudiler beklenen Mesih'i hep 'Davut'un Oğlu' olarak nitelendirirlerdi. Ancak Davut'un yazdığı bir mezmurda Mesih'e 'Rab'bim' diye hitap eder (Mezmur 110:1). O halde Mesih Davut'un oğlu mu, efendisi mi? Yahudiler buna karşılık vermediler. Gerçek şu ki Mesih Davut'un soyundan doğduğu için oğludur ama Davut'tan kat ve kat daha üstün olduğu için aynı zamanda Rabbi'dir (Romalılar 1:2-4). Sonra İsa Mesih tartışmalara şahit olan kalabalığı din bilginlerine karşı uyarmaya başlar. Halkın önderleri çokbilmiş ve kutsal takılmayı seviyorlardı ama esasında sadece kendi egolarına hizmet ediyorlardı. Böylece Mesih mükemmel hikmetini sergilemiş oldu.

SONUN BELİRTİLERİ

Luka 21:1-38

1 İsa başını kaldırdı ve bağış toplanan yerde bağışlarını bırakan zenginleri gördü. **2-3** Yoksul bir dul kadının oraya iki bakır para attığını görünce, «Size gerçeği söyleyeyim» dedi, «Bu yoksul dul kadın herkesten daha çok verdi. **4** Çünkü bunların hepsi kutuya, zenginliklerinden artanı attılar. Bu kadın ise yoksulluğuna karşın, geçinmek için elinde ne varsa hepsini verdi.» **5-6** Bazı kişiler tapınağın nasıl güzel taşlar ve adaklarla süslenmiş olduğundan söz edince İsa, «Burada gördüklerinize gelince, öyle günler gelecek ki, taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yıkılacak!» dedi. **7** Onlar da, «Peki, öğretmenimiz, bu dediklerin ne zaman olacak? Bunların gerçekleşmek üzere olduğunu gösteren belirti ne olacak?» diye sordular. **8** İsa, «Sakın sizi saptırmayasınlar» dedi. «Birçokları, «Ben O'yum» ve «Zaman yaklaştı» diyerek benim adımla gelecekler. Onların ardından gitmeyin. **9** Savaş ve isyan haberleri duyunca telaşlanmayın. Önce bunların olması gerek, ama son hemen gelmeyecek.» **10** Sonra onlara şöyle dedi: «Ulus ulusa, devlet devlete savaş açacak. **11** Şiddetli depremler, yer yer kıtlıklar ve salgın hastalıklar, korkunç olaylar ve gökte olağanüstü belirtiler olacak. **12** «Ama bütün bu olaylardan önce sizi yakalayıp zulmedecekler. Sizi havralara teslim edecek, zindanlara atacaklar. Benim adımdan ötürü kralların, valilerin önüne çıkarılacaksınız. **13** Bu size tanıklık etme fırsatı olacak. **14** Buna göre kendinizi nasıl savunacağınızı önceden düşünmemekte kararlı olun. **15** Çünkü ben size öyle bir konuşma yeteneği, öyle bir bilgelik vereceğim ki, size karşı çıkanların hiçbiri buna karşı direnemeyecek, bir şey diyemeyecek. **16** Anne babanız, kardeşleriniz, akraba ve dostlarınız bile sizi ele verecek ve bazılarınızı öldürtecekler. **17** Benim adımdan ötürü herkes sizden nefret edecek. **18** Ne var ki,

başınızdaki saçlardan bir tel bile yok olmayacaktır. [19](#) Dayanmakla canlarınızı kazanacaksınız. [20](#) «Yeruşalim'in ordular tarafından kuşatıldığını görünce bilin ki, kentin yıkılacağı zaman yaklaşmıştır. [21](#) O zaman Yahudiye'de bulunanlar dağlara kaçsın, kentte olanlar dışarı çıksın, kırdakiler kente dönmessin. [22](#) Çünkü o günler, yazılmış olanların tümünün gerçekleşeceği ceza günleridir. [23](#) O günlerde gebe olan, çocuk emziren kadınların vay haline! Çünkü ülke büyük sıkıntıya düşecek ve bu halk gazaba uğrayacaktır. [24](#) Kılıçtan geçirilecek, tutsak olarak bütün uluslar arasına sürülecekler. Yeruşalim, öteki ulusların dönemleri tamamlanincaya dek onların ayakları altında çiğnenecektir. [25](#) «Güneşte, ayda ve yıldızlarda belirtiler görülecek. Yeryüzünde uluslar denizin ve dalgaların uğultusundan şaşkına dönecek, dehşete düşecekler. [26](#) Dünyanın üzerine gelecek felaketleri bekleyen insanlar korkudan bayılacak. Çünkü göksel güçler sarsılacak. [27](#) O zaman İnsanoğlu'nun bulut içinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler. [28](#) Bu olaylar gerçekleşmeye başlayınca doğrulun ve başlarınızı kaldırın. Çünkü kurtuluşunuz yakın demektir.» [29](#) İsa onlara şu benzetmeyi anlattı: «İncir ağacına ya da herhangi bir ağaca bakın. [30](#) Bunların yapraklandığını gördüğünüz zaman yaz mevsiminin yakın olduğunu kendiliğinizden anlarsınız. [31](#) Aynı şekilde, bu olayların gerçekleştiğini gördüğünüzde bilin ki, Tanrı'nın Egemenliği yakındır. [32](#) Size doğrusunu söyleyeyim, bütün bunlar olmadan, bu kuşak ortadan kalkmayacak. [33](#) Yer ve gök ortadan kalkacak, ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır. [34-35](#) «Kendinize dikkat edin! Yürekleriniz sefahat, sarhoşluk ve bu yaşamın kaygılarıyla ağırlaşmasın. O gün, üzerinize bir tuzak gibi aniden inmesin. Çünkü o gün bütün yeryüzünde yaşayan herkesin üzerine gelecektir. [36](#) Her an uyanık kalın, gerçekleşmek üzere olan bütün bu olaylardan kurtulabilmek ve İnsanoğlu'nun önünde durabilmek için dua edin.» [37](#) İsa gündüz tapınakta öğretiyor, geceleri ise kentten dışarı çıkıp Zeytin Dağı'nda sabahlıyordu. [38](#) Sabah erkenden bütün halk O'nu tapınakta dinlemek için O'na akın ediyordu.

AÇIKLAMA: Yahudi önderlerin Mesih'i açık ve net bir şekilde reddetmeleri üzerine İsa ikinci gelişinden söz etmeye başladı. Günün birinde havariler Yeruşalim'in görkemli Tapınağını övgüyle anlatırken Mesih ilginç bir peygamberlikte bulunur: 'Öyle günler gelecek ki, burada taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yıkılacak.' Yahudiler Tapınağın yıkılması imkânsız sanıyorlardı, oysa ki Mesih kendisini reddeden Yahudi toplumun çok büyük bir yıkıma uğrayacağını söyledi (Luka 19:41-44). Öğrenciler doğal olarak bunların ne zaman ve ne şekilde gerçekleşeceğini sormak istediler. Sonra Mesih uzun uzun ikinci gelişinden önce Yahudiler'in başına gelecek sıkıntıları anlatmaya başlar. Aslında bir yandan kendisinden yaklaşık 40 sene sonra Tapınağın yıkımını anlatır ama aynı zamanda daha ilerde gerçekleşecek ikinci büyük bir yıkımını da anlatıyor. Öncelikle İsa bu sıkıntılı dönemde görünecek belirtileri sayarak başlar. Mesih adına birçok sahtekâr çıkacak der. Ardından her yerden savaş ve isyan haberleri gelecek, ama korkmayın der çünkü sondan önce bunların olması gerek. Savaşların yanı sıra şiddetli depremler, yer yer kıtlıklar, salgın hastalıklar ve daha bir çok ürkütücü olay baş gösterecektir. Bununla beraber özellikle Mesih inanlıları ve

Yahudiler çok büyük baskılara maruz kalacaktır. Yanlış bir şey yapmamalarına karşın tüm dünya onlardan nefret edecektir. İşte bunlar sonun belirtileri! Dikkat edersek bunların bir çoğu şimdiden görünmeye başladı bile.

Ardından Mesih özellikle kendisinden kısa bir süre sonra Yerus alim'in başına gelecek büyük yıkımın ayrıntılarını anlatmaya başlar. Őehrin kuşatılacağını, halkın kılıçtan geçirileceğini ve dünyanın her yanına sürüleceğini belirtir. Yerus alim'in bu Şekilde uzun bir süre diğer uluslarca ayak altında ezilmesi gerektiğini söyler. Mesih'in bu peygamberlik sözleri M.S. 70 yılında Romalı General Titus'un Yerus alim'i ele geçirdiği zaman gerçekleşti. O sırada olup bitenleri gören imanlılar Mesih'in uyarısı uyarınca Őehri terk edip kurtuldular. Yahudilerin çoğunluğu ise sürgüne gitti ve yaklaşık iki bin sene boyunca Yerus alim başka bir çok ulusun hakimiyetinde kaldı, Yahudiler de gittikleri her yerde büyük katliamlara maruz kaldı. Ancak 1948 yılından bu yana Yahudilerin topraklarına dönmesi sonucunda artık Yerus alim bir daha onların başkenti oldu. Bu dönüş peygamberlerin sözleri doğrultusunda gerçekleşti (Yeşaya 60:4-5, Zekeriya 10:6-11). Aynı zamanda bu dönüş İsa Mesih'in ikinci gelişinin pek yakın olduğunu göstermektedir.

Şimdi Mesih ikinci gelişinden önce görünecek olağanüstü bazı belirtileri sıralar: Gök cisimlerinde ürkütücü bazı değişiklikler olacak, yeryüzünde ve denizlerde de korkunç birçok gelişme görülecek. İlginçtir ki son yıllarda tsunamiler ve kasırgalar artmaktadır. Ama bu daha işin başı. Mesih'in dediğine göre gökyüzü ve yeryüzü öyle sarsılacak ki insanlar korkudan bayılacak. İnsanlar kaya kovuklarına girip Tanrı'nın gazabından gizlenmek isteyecekler (Vahiy 6:12-17). Ama işe yaramayacaktır çünkü günün sonunda İsa Mesih'in kendisi yeryüzüne dönüp kötüleri cezalandırarak adaletini gösterecektir. Geldiğinde herkes O'nun büyük g  ve görkemle geldiğini görecektir ve imanlılar nihayet esenliğe kavuşacaktır (2.Selanikliler 1:6-10). Ardından Mesih vaat edilen evrensel egemenliğini kuracaktır. Yine tüm bunların kesinlikle yerine geleceğini belirtirken İsa imanlıları ayık ve uyanık kalma konusunda uyarır. Bazısı dünyanın hep bu Şekilde devam edeceğini sanarak kendini dünya işlerine kaptırabilir. Oysa ki Mesih her an dönecektir. Bazıları Mesih'in geciktiğini düşünebilir fakat esas daha çok kişi kurtulsun diye Tanrı sabrediyor (2.Petrus 3:3-9). İsa Mesih ansızın dönecektir, önemli olan her daim alnı ak bir Şekilde karşısına çıkmaya hazır olmaktır.

SON YEMEK

Luka 22:1-38

1 Fışış denilen Mayasız Ekmek Bayramı yaklaşmıştı. **2** Başk hinlerle din bilginleri İsa'yı ortadan kaldırmak için bir yol arıyor, ama halktan korkuyorlardı. **3** Şeytan, Onikiler'den biri olup İskariot diye adlandırılan Yahuda'nın yüreğine girdi. **4** Yahuda gitti, başkâhinler ve tapınak koruyucularının komutanlarıyla İsa'yı nasıl ele verebileceğini görüştü. **5** Onlar buna sevindiler ve kendisine para vermeye razı oldular. **6** Bunu kabul eden Yahuda, kalabalığın olmadığı bir zamanda İsa'yı ele vermek için fırsat kollamaya başladı. **7** Fışış kurbanının

kesilmesi gereken Mayasız Ekmek Günü geldi. **8** İsa, Petrus'la Yuhanna'yı, «Gidin, Fısıh yemeğini yiyebilmemiz için hazırlık yapın» diyerek önden gönderdi. **9** O'na, «Nerede hazırlık yapmamızı istersin?» diye sordular. **10-11** İsa onlara, «Bakın» dedi, «Kente girdiğinizde karşınıza su testisi taşıyan bir adam çıkacak. Adamı, gideceği eve kadar izleyin ve evin sahibine şöyle deyin: «Öğretmen, öğrencilerimle birlikte Fısıh yemeğini yiyeceğim konuk odası nerede? diye soruyor.» **12** Ev sahibi size üst katta, döşenmiş büyük bir oda gösterecek. Orada hazırlık yapın.» **13** Onlar da gittiler, her şeyi İsa'nın kendilerine söylediği gibi buldular ve Fısıh yemeği için hazırlık yaptılar. **14-15** Yemek saati gelince İsa, elçileriyle birlikte sofraya oturdu ve onlara şöyle dedi: «Ben acı çekmeden önce bu Fısıh yemeğini sizinle birlikte yemeyi çok arzulamıştım. **16** Size şunu söyleyeyim, Fısıh yemeğini, Tanrı'nın Egemenliği'nde yetkinliğe erişeceği zamana dek, bir daha yemeyeceğim.» **17** Sonra kâseyi alarak şükretti ve, «Bunu alın, aranızda paylaşın» dedi. **18** «Size şunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği gelene dek, asmanın ürününden bir daha içmeyeceğim.» **19** Sonra eline ekmek aldı, şükredip ekmeği böldü ve onlara verdi. «Bu sizin uğrunuza feda edilen bedenimdir. Beni anmak için böyle yapın» dedi. **20** Aynı şekilde, yemekten sonra kâseyi alıp şöyle dedi: «Bu kâse, sizin uğrunuza akıtılan kanımla gerçekleşen yeni antlaşmadır. **21** Ama bana ihanet edecek kişinin eli şu anda benimkiyle birlikte sofradadır. **22** İnsanoğlu, belirlenmiş olan yoldan gidiyor. Ama O'na ihanet eden adamın vay haline!» **23** Elçiler, aralarında bunu kimin yapabileceğini tartışmaya başladılar. **24** Ayrıca aralarında hangisinin en üstün sayılacağı konusunda bir çekişme oldu. **25** İsa onlara, «Ulusların kralları, kendi uluslarına egemen kesilirler. İleri gelenleri de kendilerine iyiliksever unvanını yakıştırırlar» dedi. **26** «Ama siz böyle olmayacaksınız. Aranızda en büyük olan, en küçük gibi olsun; yöneten, hizmet eden gibi olsun. **27** Hangisi daha büyük, sofrada oturan mı, hizmet eden mi? Sofrada oturan değil mi? Oysa ben aranızda hizmet eden biri gibi oldum. **28** Denendiğim zamanlar benimle birlikte dayanmış olanlar sizlersiniz. **29** Babam bana nasıl bir egemenlik verdiyse, ben de size bir egemenlik veriyorum. **30** Öyle ki, egemenliğimde benim soframda yiyip içersiniz ve tahtta oturarak İsrail'in on iki oymağını yargılayasınız. **31** «Simun, Simun, Şeytan sizleri buğday gibi kalburdan geçirmek için izin almıştır. **32** Ama ben, imanını yitirmeyesin diye senin için dua ettim. Geri döndüğün zaman kardeşlerini güçlendir.» **33** Simun İsa'ya, «Ya Rab, ben seninle birlikte zindana da, ölüme de gitmeye hazırım» dedi. **34** İsa, «Sana şunu söyleyeyim, Petrus, bu gece horoz ötmeden beni tanıdığını üç kez inkâr edeceksin» dedi. **35** Sonra İsa onlara, «Ben sizi kesesiz, torbasız ve çariksiz gönderdiğim zaman, herhangi bir eksiğiniz oldu mu?» diye sordu. «Hiçbir eksiğimiz olmadı» dediler. **36** O da onlara, «Şimdi ise kesesi olan da, torbası olan da yanına alsın» dedi. «Kılıcı olmayan, abasını satıp bir kılıç alsın. **37** Size şunu söyleyeyim, yazılmış olan şu sözün yaşamımda yerine gelmesi gerekiyor: «O, suçlularla bir sayıldı.» Gerçekten de benimle ilgili yazılmış olanlar yerine gelmektedir.» **38** «Ya Rab, işte burada iki kılıç var» dediler. O da onlara, «Yeter!» dedi.

AÇIKLAMA: Mesih'in öğrencileriyle oturduğu son akşam yemeğinde son derece önemli bir takım olay gelişir. Bir yandan ona ihanet etmeye karar veren Yahuda artık grubu terk eder. Öbür yandan Mesih öğrencilerine ölümü ve sonrasıyla ilgili çok önemli bazı açıklamalarda bulunur. Elçi Yuhanna özellikle orada geçen konuşmaları ayrıntılı bir şekilde aktarır (Yuhanna 13-17). Luka öncelikle Yahuda'nın ihanetine odaklanır. Din bilginleri İsa Mesih'i yok etmek için fırsat arıyorlardı ama kendileri de suçlu duruma düşmek istemiyorlardı. O yüzden Yahuda onlara gelip Mesih'i satabileceğini söyleyince teklifini büyük heyecanla kabul ettiler. Tabi esas perde arkasında olayı yöneten İblis'ti ama Yahuda da kendini açgözlülüğüne kaptırarak tarihin en korkunç ihanetine adını yazmıştı (Yuhanna 12:4-5).

Bu sırada dünyanın her yerinden Yeruşalim'de toplanmış bulunan Yahudiler Fısıh Bayramını kutlamak üzere hazırlık yapıyorlardı. Bu bayram Musa'nın döneminden kalma Tanrı'nın İsrail'i Mısır'dan nasıl kurtardığını anan büyük bir gündür. Yahudiler arasında daha bugüne kadar kutlanan Pesah denilen bu bayramda tüm aile toplanıp geleneksel bir yemek yer. Tabi bunun öncesinde buldukları evler, günahı temsil eden mayadan arınırdı o yüzden Mayasız Ekmek Bayramı adıyla da anılır. Mesih de benzer şekilde öğrencileriyle bu yemeğe oturmak üzere hazırlık yapmalarını buyurur. Bu sırada kusursuz bir kuzunun kurban edilip sofraya hazırlanması gerekiyordu. Sonra Mesih ile öğrencileri önceden ayarladığı üst bir odaya geçip sofraya oturdu. Geleneksel bu yemeğin özel bir düzeni vardı. Belirli aralıklarda şükür duaları okunur ve İsrail'in kölelikten nasıl kurtulduğu anılır. Bununla beraber herkes sırası gelince mayasız ekmek alır ve bir yudum şarap içerek Tanrı'nı sağlayışını tekrar ve tekrar kutlar. İşte tam bu sırada Mesih yapılan bu geleneklere yeni bir anlam yüklemeye başlar. Kaseyi alıp şükreder ve herkese sunarak Tanrı'nın Egemenliğini anar. Bununla öğrencilerini Tanrı'nın kutsal planına ortak kıldığını belirtir. Aynı zamanda vaat edilen bu egemenliğin henüz tamamlanmadığını da işaret eder. Ardından ekmek alıp herkese dağıtır ve onların uğruna feda edilecek bedenini temsil ettiğini söyler, nitekim hemen sonraki gün Mesih tüm insanlık uğruna canını çarmıhta feda edecekti. Sonra yine kaseyi alarak onların uğruna akıtılan kanını temsil ettiğini söyler. Bu kan aynı zamanda Tanrı ile insanlara arasında kurulan yeni bir antlaşmanın işaretidir (Yeremya 31:31-34). Böylece Mesih'ten bu yana imanlılar ekmek ve şarap paylaşarak İsa'nın çarmıh üzerindeki büyük kefareti anımsarlar.

In Remembrance of Me, by Walter Rane, courtesy Church History Museum

Sofradan kalkmadan Mesih onlardan birinin kendisini satacağını belirtir. Böylece Yahuda kalkıp dışarı çıkar. Diğer havariler de bu esnada 'En büyük kim?' tartışmasına yine başlarlar. Mesih ise onlara defalarca vurguladığı 'alçakgönüllülük'dersini tekrar eder. Sonra hepsinin onu terk edeceğini belirtir. Simon Petrus özellikle asla böyle bir şey yapmayacağını söylemesi üzerine Mesih, Petrus'un aynı o gece kendisini üç kere inkar edeceğini söyler. Belli ki havarilerin beklentisi çok farklıydı. Onlar Mesih'in kendini kral ilan etmesini bekliyorlardı. Oysa ki İsa onların bundan sonra bir çok zorluk çekip dağılacaklarını belirtiyor. Bu yüzden onların sıkıntılı bir süreç için hazırlanmaları gerektiğini vurgular. Burada İsa'nın onlara kılıç satın almalarını söylemesi başta bizi şaşırtabilir. Ancak dikkat edersek bu kılıç savaşmak için değil, gidecekleri uzun yollarda kendilerini haydutlardan korumak için gerekiyordu. Çünkü Mesih sonuna kadar kimsenin onun adına kılıçla savaşmasına izin vermedi (Luka 22:49-51). Kaldı ki Mesih peygamberlerin yazdığı gibi yalnız başına çarımha gitmeye hazırды (Daniel 9:26).

İSA TUTUKLANIR

Luka 22:39-71

39 İsa dışarı çıktı, her zamanki gibi Zeytin Dağı'na gitti. Öğrenciler de O'nun ardından gittiler. **40** Oraya varınca İsa onlara, «Dua edin ki ayartılmayasınız» dedi. **41-42** Onlardan bir taş atımı kadar uzaklaştı ve diz çökerek şöyle dua etti: «Baba, senin isteğine uygunsuzsa, bu kâseyi benden uzaklaştır. Yine de benim değil, senin istediğin olsun.» **43** Gökten bir melek İsa'ya görünerek O'nu güçlendirdi. **44** Derin bir acı içinde olan İsa daha hararetle dua etti. Teri, toprağa düşen kan damlalarını andırıyordu. **45** İsa duadan kalkıp öğrencilerin yanına dönünce

onları üzüntüden uyumuş buldu. **46** Onlara, «Niçin uyuyorsunuz?» dedi. «Kalkıp dua edin ki ayartılmayasınız.»

47-48 İsa daha konuşurken bir kalabalık çıkageldi. Onikiler'den biri, Yahuda adındaki kişi, kalabalığa öncülük ediyordu. İsa'yı öpmek üzere yaklaşınca İsa, «Yahuda» dedi, «İnsanoğlu'na bir öpücükle mi ihanet ediyorsun?» **49** İsa'nın çevresindekiler olacakları anlayınca, «Ya Rab, kılıçla vuralım mı?» dediler. **50** İçlerinden biri başkâhinin kölesine vurarak sağ kulağını uçurdu. **51** Ama İsa, «Bırakın, yeter!» dedi, sonra kölenin kulağına dokunarak onu iyileştirdi. **52** İsa, üzerine yürüyen başkâhinlere, tapınak koruyucularının komutanlarına ve ileri gelenlere şöyle dedi: «Niçin bir haydutmuşum gibi kılıç ve sopalarla geldiniz? **53** Her gün tapınakta sizinle birlikteydim, bana el sürmediniz. Ama bu saat sizindir, karanlığın egemen olduğu saattir.» **54** İsa'yı tutukladılar, alıp başkâhinin evine götürdüler. Petrus onları uzaktan izliyordu. **55** Avlunun ortasında ateş yakıp çevresinde oturduklarında Petrus da gelip onlarla birlikte oturdu. **56** Bir hizmetçi kız ateşin ışığında oturan Petrus'u gördü. Onu dikkatle süzerek, «Bu da O'nunla birlikteydi» dedi. **57** Ama Petrus, «Ben O'nu tanımıyorum, kadın!» diye inkâr etti. **58** Biraz sonra onu gören başka biri, «Sen de onlardansın» dedi. Petrus, «Değilim, arkadaş!» dedi. **59** Yaklaşık bir saat sonra yine bir başkası ısrarla, «Gerçekten bu da O'nunla birlikteydi» dedi. «Çünkü Celileli'dir.» **60** Petrus, «Sen ne diyorsun be adam, anlamıyorum!» dedi. Tam o anda, Petrus daha konuşurken horoz öttü. **61-62** Rab arkasına dönüp Petrus'a baktı. O zaman Petrus, Rab'bin kendisine, «Bu gece horoz ötmeden beni üç kez inkâr edeceksin» dediğini hatırladı ve dışarı çıkıp acı acı ağladı. **63** İsa'yı göz altında tutan adamlar O'nunla alay ediyor, O'nu dövüyorlardı. **64** Gözlerini bağlayıp, «Peygamberliğini göster bakalım, sana vuran kim?» diye soruyorlardı. **65** Kendisine daha bir sürü küfür yağdırdılar.

66 Gün doğunca halkın ileri gelenleri, başkâhinler ve din bilginleri toplandılar. İsa, bunlardan oluşan Yüksek Kurul'un önüne çıkarıldı. **67** O'na, «Sen Mesih isen, söyle bize» dediler. İsa onlara şöyle dedi: «Size söylesem, inanmazsınız. **68** Size soru sorsam, yanıt vermezsiniz. **69** Ne var ki, bundan böyle İnsanoğlu, kudretli Tanrı'nın sağında oturacaktır.» **70** Onların hepsi, «Yani, sen Tanrı'nın Oğlu musun?» diye sordular. O da onlara, «Söylediğiniz gibi, ben O'yum» dedi. **71** «Artık tanıklığa ne ihtiyacımız var?» dediler. «İşte kendi ağzından duyduk!»

AÇIKLAMA: Mesih'le öğrencileri son yemekten kalktıktan sonra Yeruşalim'in hemen dışında bulunan sık sık uğradıkları bir bahçeye çekildiler. Başına gelecekleri çok iyi bilen İsa ruhunda derin bir huzursuzluk hissediyordu o yüzden öğrencilerinin kendisiyle birlikte dua etmelerini istedi. Aynı zamanda daha önce söylediği gibi havarilerinin bazıları ayartılacağını da biliyordu o yüzden kendilerini duaya vermelerini önerdi. Böylece Mesih daha ileri gidip diz çökerek Baba Tanrı'ya yakarmaya başladı. Burada özellikle İsa'nın insani boyutunu görebiliyoruz. Ne kadar ki hayatını insanlık uğruna vermek için gelmeye razı olduysa da aynı zamanda bunun ne kadar büyük bir yük olduğunu dile getiriyor. Dua ederken belirli bir kaseyi içmekten kurtulmak istediğini okuyoruz, ama nedir bu kase?

Aslında daha önce Mesih çarmıh üzerindeki ölümünü bir kaseyi içmeye benzetmişti (Matta 20:22). Ama ne alakası var? Rab'bin sözünde bu tarz bir kase genellikle Tanrı'nın gazabıyla dolu bir felaket işaret ederdi (Yeşaya 51:17-22, Vahiy 14:10). İşte İsa Mesih çarmıhta bizim günahlarımızın hakkettiği gazap kasesini içecekti. Burada Mesih '*mümkünse kâseyi içmeyeyim*' derken aslında insanların başka türlü kurtulamayacağını vurguluyordu. Yani Tanrı kutsal Oğlunu feda etmeden başka yoldan bizi kurtarabilseydi mutlaka bunu tercih ederdi. Ama demek ki başka yol yoktu ki Tanrı Oğlu'nu çarmıha teslim etti. Sonuç olarak daha bu noktadan itibaren Mesih'in çektiği ruhsal işkenceyi gözlemleyebiliyoruz, acısı o kadar büyük ki alın terleri kanla karışık toprağa düşüyor. Tüm bunlar yetmemiş gibi öğrencilerinin yanına döndüğünde onların hepsini uyuyor buluyor.

Tam bu sırada Mesih'i ele vermek için önderlerle anlaşılan Yahuda bir grup askerle birlikte yaklaşır. Yahuda askerlere 'Kimi öpersem onu yakalayın' demişti. Böylece İsa'yı yanaklarından öpmeye yaklaştığında Mesih kendisine '*Bir öpücükle mi bana ihanet ediyorsun*' der. Uykudan yeni kalkan ve olup bitenleri yeni kavrayan öğrenciler bir anda İsa'yı korumaya kalkarlar. Ne var ki Petrus kılıcını çekip birinin kulağını uçurduğunda İsa Mesih '*Bırakın, yeter!*' diyerek onlara engel olur. Hatta kendisini yakalamaya gelen askerın kulağını iyileştirir. Sonra Mesih '*Neden bir haydutmuşum gibi gelip beni sopalarla tutuklamaya geldiniz?*' diye sorar. Çünkü İsa her gün halkın önünde vaaz veriyordu. Ama önderler halkın tepkisinden korktukları için onu geceleyin tutuklamak istediler. Böylece Mesih'in öğrencileri her yana dağılır ve askerler İsa'yı yargılanmayı beklemek üzere şehre götürürler. Bu sırada Petrus, İsa'yı uzaktan takip eder. Sabaha karşı Petrus herkesin etrafında toplandığı ateşe yaklaşır ve ısınmaya başlar. Birden hizmetçi bir kızın kendisini tanıması ve Mesih'le birlikte olduğunu tespit etmesi üzerine Petrus herkesin önünde İsa'yı tanıdığını inkâr eder. Ardından iki kişi daha kendisini deşifre eder ama Petrus yine inkâr eder. Üçüncü seferden sonra horoz öter ve Petrus Mesih'in söylediği sözü hatırlar: '*Bu gece horoz ötmeden beni üç kez inkâr edeceksin.*' Tam o anda tutuklu bulunan İsa başını kaldırır ve Petrus'un gözleri içine bakar. Büyük hatasını anlayan Petrus acı acı ağlayarak oradan ayrılır.

Şafak sökerken Yahudiler'in önderleri acil bir kurul toplantısı için Tapınak'ta toplanmaya başlar. Askerler de kurulun yargısını beklemeden İsa'yı bir hayli hırpaladılar bile. Gün doğunca halkın dini önderlerinden oluşan Yüksek Kurul bir araya gelir. Başta bir çok yalancı tanık çağırır ama İsa'ya karşı belirli bir suç tutturamayınca asıl meseleye gelirler. Başkâhin İsa'ya doğrudan '*Sen Mesih isen, söyle bize*' der. Yahudi önderleri İsa'nın beklenen Kral Mesih olduğuna ihtimal vermiyorlardı o yüzden onlara göre kendini Mesih olarak halka tanıtması suçtu. İsa cevap verirken aslında Mesih olduğunu pek çok açıdan ispatladığını vurgular. Aynı zamanda geri geldiğinde onların hepsini karşısına alıp yargılayacağını da belirtir. Başkâhin daha fazla ısrar etmesi üzerine İsa açık açık, '*Evet, ben Tanrı'nın Oğlu Mesih'im*' der. Normal şartlarda birinin kendi sözleriyle mahkum edilmesi yasaya aykırıydı ama din bilginleri aradıkları kozu bulmuşlardı. Böylece Mesih

kendi gerçeği uğruna ölüme mahkum edilir. Ama bunu itiraz etmiyor çünkü insanlık uğruna canını feda etmesi gerektiğini biliyordu (Yeşaya 53:7-8, Markos 10:45).

İSA YARGILANIR

Luka 23:1-25

1 *Sonra bütün kurul üyeleri kalkıp İsa'yı Pilatus'a götürdüler. 2 O'nu şöyle suçlamaya başladılar: «Bu adamın ulusumuzu yoldan saptırdığını gördük. Sezar'a vergi ödenmesine engel oluyor, kendisinin de Mesih, yani bir kral olduğunu söylüyor.» 3 Pilatus İsa'ya, «Sen Yahudiler'in Kralı mısın?» diye sordu. İsa, «Söylediğin gibidir» yanıtını verdi. 4 Pilatus, başkâhinlerle halka, «Bu adamda hiçbir suç görmüyorum» dedi. 5 Ama onlar üstelediler: «Yahudiye'nin her tarafında öğretisini yayarak halkı kışkırtıyor; Celile'den başlayıp ta buraya kadar geldi» dediler. 6 Pilatus bunu duyunca, «Bu adam Celileli mi?» diye sordu. 7 İsa'nın, Hirodes'in yönetimindeki bölgeden geldiğini öğrenince, kendisini o sırada Yeruşalim'de bulunan Hirodes'e gönderdi. 8 Hirodes İsa'yı görünce çok sevindi. O'na ilişkin haberleri duyduğu için çoktandır O'nu görmek istiyor, gerçekleştireceği bir belirtiyeye tanık olmayı umuyordu. 9 O'na birçok soru sordu, ama O hiç karşılık vermedi. 10 Orada duran başkâhinlerle din bilginleri, İsa'yı ağır bir dille suçladılar. 11 Hirodes de askerleriyle birlikte O'nu aşağılayıp alay etti. O'na gösterişli bir kaftan giydirip Pilatus'a geri gönderdi. 12 Bu olaydan önce birbirine düşman olan Hirodes'le Pilatus, o gün dost oldular. 13-14 Pilatus, başkâhinleri, yöneticileri ve halkı toplayarak onlara, «Siz bu adamı bana, halkı saptırıyor diye getirdiniz» dedi. «Oysa ben bu adamı sizin önünüzde sorguya çektim ve kendisinde öne sürdüğünüz suçlardan hiçbirini bulmadım. 15 Hirodes de bulmamış olmalı ki, O'nu bize geri gönderdi. Görüyorsunuz, ölüm cezasını gerektiren hiçbir şey yapmadı. 16-17 Bu nedenle ben O'nu dövdürüp salıvereceğim.» 18 Ama onlar hep bir ağızdan, «Yok et bu adamı, bize Barabba'yı salıver!» diye bağırıyorlardı. 19 Barabba, kentte çıkan bir ayaklanmaya katılmaktan ve adam öldürmekten hapse atılmıştı. 20 İsa'yı salıvermek isteyen Pilatus onlara yeniden seslendi. 21 Onlar ise, «O'nu çarmıha ger, çarmıha ger!» diye bağırışıp durdular. 22 Pilatus üçüncü kez, «Bu adam ne kötülük yaptı ki?» dedi. «Ölüm cezasını gerektirecek hiçbir suç bulmadım O'nda. Bu nedenle O'nu dövdürüp salıvereceğim.» 23-24 Ne var ki onlar, yüksek sesle bağrışarak İsa'nın çarmıha gerilmesi için diretiler. Sonunda bağırışları baskın çıktı ve Pilatus, onların isteğinin yerine getirilmesine karar verdi. 25 İstedikleri kişiyi, ayaklanmaya katılmak ve adam öldürmekten hapse atılan kişiyi salıverdi. İsa'yı ise onların isteğine bıraktı.*

AÇIKLAMA: Yahudi önderleri İsa'yı öldürmeye kararlıydı ancak halkın gözüne kötü görünmek istemiyorlardı. Aynı zamanda Mesih'in bir haydut gibi çarmıha gerilmesini istiyorlardı ancak Roma hükümdarlığı altında oldukları için bu tarz bir ölüm cezasını verme yetkisine sahip değillerdi (Yuhanna 18:31-32). O yüzden onu Yeruşalim'de bulunan Roma Valisi Pilatus'un önüne çıkarmaya karar verdiler. Bu

sırada İsa'yı ölüme cezasına çarptırmak için üzerine bir takım siyasi suç atmaları gerekiyordu, başka türlü Roma yetkilileri Yahudi inancını umursamıyorlardı. Böylece Yahudi önderleri Pilatus'a Mesih'in halkı isyana teşvik ettiğini, vergi ödenmesini engellediğini ve kendini bir kral sandığını söylediler. Tabi bu tür suçlama Roma'nın gözünde büyük tehdit unsuru oluşturuyordu oysa ki hepsi yalan ve iftiraydı. Normal şartlarda gaddarlığı ile tanınan Pilatus İsa'yı sorguya çekmeye başlar. Aralarındaki diyalogu Elçi Yuhanna ayrıntılı bir şekilde aktarır (Yuhanna 18:28-40). Fakat sonunda Pilatus İsa Mesih'in Roma Devleti'ne karşı herhangi bir tehlike oluşturmadığı kanısına varır ve onu salıvermeye karar verir. Ancak bu sırada İsa'nın Celile bölgesinden geldiğini öğrenince onu o bölgeden sorumlu Hirodes'e göndermeye karar verir.

Hirodes, daha çocukken İsa'yı öldürmek için Beytlehem'de katliam yapan 'Büyük' Hirodes'in oğluydu (Matta 2:16-18). Daha sonra zevki uğruna Yahya'nın başını kestiren bu kral kötülükte sınır tanımayan son derece kibirli ve o kadar da alçak bir insandı. Karşısında İsa Mesih'i görünce Hirodes çok sevindi çünkü hakkında pek çok şey duymuştu. Mesih'in kendisi için bir kaç mucize yapmasını istemesine karşın İsa onunla konuşmaya bile tenezzül etmedi. Yahudi din bilginleri bu arada kendisine pek çok suç ve ağır iftira atmalarına rağmen İsa hiç cevap vermeye gereksinim duymadı çünkü hepsinin asılsız olduğu belliydi. Sonunda Hirodes bir kralmış gibi İsa'nın üzerine mor bir kaftan atarak onunla bir

hayli alay etti ve Pilatus'a geri gönderdi. İlginç olan şu ki o güne dek birbirine karşı düşmanlık besleyen Pilatus ve Hirodes Mesih sayesinde dost oldular.

İsa'yla yine karşı karşıya kalan Pilatus O'nda her hangi bir suç bulamadığını tekrarlar. Ama yine de Yahudiler'i memnun etmek için onu kırbaçlatmaya karar verir. Bu da sıradan bir ceza değildi. Çünkü kırbacın ucuna demir ve kemik parçaları bağlanır dolayısıyla kırbaçlanan kişi korkunç bir acının yan ısıra kan kaybından ölebilirdi. Sonra Pilatus her bayramda yaptığı gibi birini salıvereceğini ilan eder. Halka iki seçenek verir, ünlü katil Barabba ya da masum İsa. Halk, Yahudi önderlerinin kışkırtması üzerine, Barabba'nın salıverilmesi için bağirmaya başlar. Buna şaşırın Pilatus, İsa için 'Bu adam ne kötülük yaptı ki?' diye sorar. Ama halkın İsa'nın çarmıha gerilmesi konusunda diretmesi üzerine ve ayaklanmalarından korkan Pilatus Mesih'i ellerine teslim eder. Böylece ölmeyi bekleyen Barabba bir anda özgür olur ki, bu da İsa Mesih sayesinde. Ne büyük ironi değil mi? İdam edilmeyi hak eden Barabba'nın yerine İsa Mesih ölüme mahkûm ediliyor. Aslında Barabba Tanrı'nın gazabını hak eden her birimizi temsil eder. Biz suçluyseniz Mesih bizim için öldü (Romalılar 5:6-8).

İSA'NIN ÖLÜMÜ

Luka 23:26-56

26 Askerler İsa'yı götürürken, kırdan gelmekte olan Simun adında Kireneli bir adamı yakaladılar, çarmıhı sırtına yükleyip İsa'nın arkasından yürüttüler. **27** Büyük bir halk topluluğu da İsa'nın ardından gidiyordu. Aralarında İsa için dövünüp ağıt yakan kadınlar vardı. **28** İsa bu kadınlara dönerek, «Ey Yeruşalim kızları, benim için ağlamayın» dedi. «Kendiniz ve çocuklarınız için ağlayın. **29** Çünkü öyle günler gelecek ki, «Kısır kadınlara, hiç doğurmamış rahimlere, emzirmemiş memelere ne mutlu!» diyecekler. **30** O zaman dağlara, «Üzerimize düşün!» ve tepelere, «Bizi örtün!» diyecekler. **31** Çünkü yaş ağaca böyle yaparlarsa, kuruya neler olacaktır?» **32** İsa'yla birlikte idam edilmek üzere ayrıca iki suçlu da götürülüyordu. **33** Kafatası denilen yere vardıklarında İsa'yı, biri sağında öbürü solunda olmak üzere, iki suçluyla birlikte çarmıha gerdiler. **34** İsa, «Baba, onları bağışla» dedi. «Çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.» O'nun giysilerini aralarında paylaşmak için kura çektiler. **35** Halk orada durmuş, olanları seyrediyordu. Yöneticiler İsa'yla alay ederek, «Başkalarını kurtardı; eğer Tanrı'nın Mesihi, Tanrı'nın seçtiği O ise, kendini de kurtarsın» diyorlardı. **36-37** Askerler de yaklaşp İsa'yla eğlendiler. O'na ekşi şarap sunarak, «Sen Yahudiler'in Kralı'ysan, kurtar kendini!» dediler. **38** Başının üzerinde şu hafta vardı: **39** Çarmıha asılan suçlulardan biri, «Sen Mesih değil misin? Haydi, kendini de bizi de kurtar!» diye küfür etti. **40** Ne var ki, öbür suçlu onu azarladı. «Sende Tanrı korkusu da mı yok?» diye karşılık verdi. «Sen de aynı cezayı çekiyorsun. **41** Nitekim biz haklı olarak cezalandırılıyor, yaptıklarımızın karşılığını alıyoruz. Oysa bu adam hiçbir kötülük yapmadı.» **42** Sonra, «Ey İsa, kendi egemenliğine girdiğinde beni an» dedi. **43** İsa ona, «Sana doğrusunu söyleyeyim, sen bugün benimle birlikte cennette olacaksın» dedi. **44-45** Öğleyin

on iki sularında güneş kararı, üçe kadar bütün ülkenin üzerine karanlık çöktü. Tapınaktaki perde ortasından yırtıldı. **46** İsa yüksek sesle, «Baba, ruhumu ellerine bırakıyorum!» diye seslendi. Bunu söyledikten sonra son nefesini verdi. **47** Olanları gören yüzbaşı, «Bu adam gerçekten doğru biriydi» diyerek Tanrı'yı yüceltmeye başladı. **48** Olayı seyretmek için biriken halkın tümü olup bitenleri görünce göğüslerini döve döve geri döndüler. **49** Ama İsa'nın bütün tanıdıkları ve Celile'den O'nun ardından gelen kadınlar uzakta durmuş, olanları seyrediyorlardı.

50 Yüksek Kurul üyelerinden Yusuf adında iyi ve doğru bir adam vardı. **51** Bir Yahudi kenti olan Aramatya'dan olup Tanrı'nın Egemenliği'ni umutla bekleyen Yusuf, Kurul'un kararını ve eylemini onaylamamıştı. **52** Pilatus'a gidip İsa'nın cesedini istedi. **53** Cesedi çarımha indirip keten beze sardı, hiç kimsenin konulmadığı, kayaya oyulmuş bir mezara yatırdı. **54** Hazırlık Günü'ydü ve Şabat Günü başlamak üzereydi. **55** İsa'yla birlikte Celile'den gelen kadınlar da Yusuf'un ardından giderek mezarı ve İsa'nın cesedinin oraya nasıl konulduğunu gördüler. **56** Evlerine dönerek baharat ve güzel kokulu yağlar hazırladılar. Ama Şabat Günü, Tanrı'nın buyruğu uyarınca dinlendiler.

AÇIKLAMA: Yahudi önderlerinin baskısı üzerine Roma Valisi Pilatus İsa'yı çarımha gerilmek üzere askerlere teslim etti. O dönemde çarımha gerilmek son derece utanç verici bir olaydı. Ölüme mahkum edilen kişi önce şehir boyunca haçını taşıyarak yürütülürdü ve herkes ona lanetler okurdu. Mesih ise kırbaçlandığı için çarımha taşıyamıyordu o yüzden askerler oradan geçen Simon isminde bir adamı tutup haçını taşımaya zorladılar. Aynı zamanda halk İsa'ya küfretmek yerine dövünüp ağıt yakıyordu. Ama ilginçtir ki Mesih onlara dönüp kendisi için değil, bu olup bitenlerden ötürü Tanrı'nın gazabına uğrayacak kendi çocukları için yalvarmalarını söyler. Nitekim bu olaylardan kısa bir zaman sonra Mesih'i ölüme teslim eden bu insanlar Roma'nın katliamına uğradılar. Bu arada Mesih ile askerler gittikleri yere vardılar. Yeruşalim kentinin hemen dışında 'kafatası' denilen küçük bir tepeye vardı. Romalılar katilleri ve haydutları bu tarz görünen yerlerde haça geriyorlardı ki tüm halka ibret olsun. Bir insanı çarımha çakmak için askerler genellikle kollarını ve bacaklarını gerip bağlıyorlardı. Sonra koca çivileri bileklerinden geçiriyorlardı. Çarımha gerilmenin püf noktası da mahkûmu olabildiğince uzun bir süre işkence çektirerek hayatta tutmaktı. Bazısı günlerce dayanırlardı. En büyük zorluğu da nefes alamamaktı çünkü nefes almak için kişinin kendini çivilerden kaldırması gerekiyordu. Böylece çoğu kişi kan kaybından değil, aşırı yorgunluktan can veriyordu.

Mesih'in sağında ve solunda iki haydut da çarımha geriliyordu. Onlar bağırıp çivi çakan askerlere küfrederken İsa tam tersini yapar, 'Baba onları bağışla çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar' dedi. Sonra çarımha diklenip sabitleniyordu ve herkes alay etmeye başlıyordu. Bir yandan askerler Mesih'e laf atıyorlardı, öbür yandan din bilginleri, 'başkalarını kurtardı, kendini kurtarsın bari'diyorlardı. Ama şunu anlamadılar ki Mesih özellikle başkalarını kurtarmak için çarımha gerildi. İsteddiği anda kendini kurtarabilirdi ama bizi Tanrı'nın gazabından kurtarmak için yerinden

kımıldamadı. Sonuç olarak onu çarmıhta tutan ne hain çiviler ne de gaddar askerlerdi, orada kalmasını sağlayan bize olan büyük sevgisiydi. Tam bu sırada her iki yanında çarmıhta inleyen haydutlar arasında ilginç bir diyalog gelişir. Biri Mesih'e sövmeye başlar ama diğeri *'Biz hak ettiğimiz cezayı aldık ama bu adam suçsuzdur'* diyerek karşı koyar. Sonra Mesih'e dönerek, *'Ey İsa, egemenliğine girdiğinde beni an'* diye yalvarır. Ne büyük bir iman! Zaten yapabileceği başka hiç bir şey yok. Ama Mesih için bu yeterliydi ve *'Bugün sen benimle birlikte cennette olacaksın'* diyerek adama müthiş bir vaat verir.

Mesih sabah saat 9-10 gibi çarmıha gerildi. Öğleyn on iki civarında aniden bir çok olağanüstü gelişme oldu. Tapınaktaki büyük perde ortadan yarıldı. Güneş kararıyordu ve korkunç bir karanlık çöktü. Bu normal bir güneş tutulması da değil çünkü tam üç saat sürdü. Ardından Mesih yüksek sesle Babasına haykırır ve ruhunu ona teslim ederek son nefesini verir. İlginçtir ki olaya şahit olan Romalı Yüzbaşı *'Bu adam gerçekten doğru biriydi'* der. Olup bitenleri izlemek için toplanmış bulunan halk da birden ne büyük bir hata yaptıklarını fark ederek göğüslerini döve döve ayrılırlar. Böylece bir tek Mesih'le Celile'den gelen annesi Meryem, bazı bayanlar ve havarisi Yuhanna çıplak tepede kalır. O dönemde çarmıha gerilen insanlar çoğu zaman gömülmezdi. Romalılar cesetleri çarmıh üzerinde bırakıp ibret olarak kuşlara yem olmasına izin verirlerdi. Ancak o akşam büyük bayram başladığı için Yahudiler İsa'nın indirilmesini istediler. Hatta ilginçtir ki Yüksek Kuruldan Mesih'in ölümü onaylamayan Yusuf isminde zengin bir adam bu görevi üstlenerek İsa'yı yeni oyulmuş kendi mezarına konulmasını sağlar. Zenginler toprağa gömülmek yerine genellikle mağaralara gömülmeyi tercih ederlerdi. Böylece İsa Mesih aynı gün zengin bir adamın mezarına konulur. Ama en ilginç şudur ki tüm bu olup bitenler peygamberlerce asırlar önce ayrıntılı bir şekilde yazılmıştı (Yeşaya 53). Yani bunların hiç biri tesadüf değildi, hepsi Tanrı'nın kurtarma planının birer parçaydı. Ayrıca bu son değildi, daha işin başıydı.

İSA'NIN ZAFERİ

Luka 24:1-53

1 Kadınlar haftanın ilk günü, sabah çok erkenden, hazırlanmış oldukları baharatı alıp mezara gittiler. **2** Taşı mezarın girişinden yuvarlanmış buldular. **3**

Ama içeri girince Rab İsa'nın cesedini bulamadılar. **4** Onlar bu durum karşısında şaşırıp kalmışken, şimşek gibi parıldayan giysilere bürünmüş iki kişi yanlarında belirdi. **5** Korkuya kapılan kadınlar başlarını yere eğdiler. Adamlar ise onlara, «Diri olanı neden ölüler arasında arıyorsunuz?» dediler. **6** «O burada yok, dirildi. Daha Celile'deyken size söylediğini anımsayın. **7** İnsanoğlu'nun günahlı insanların eline verilmesi, çarmıha gerilmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini bildirmişti.» **8** O zaman İsa'nın sözlerini anımsadılar. **9** Mezardan dönen kadınlar bütün bunları Onbirler'e ve ötekilerin hepsine bildirdiler. **10** Bunları elçilere anlatanlar, Mecdelli Meryem, Yohanna, Yakup'un annesi Meryem ve bunlarla birlikte bulunan öbür kadınlardı. **11** Ne var ki, bu sözler elçilere saçma geldi ve kadınlara inanmadılar. **12** Yine de, Petrus kalkıp mezara koştu. Eğilip içeri baktığında keten bezlerden başka bir şey görmedi. Olay karşısında şaşkına dönmüş bir halde oradan uzaklaştı.

13 Aynı gün öğrencilerden ikisi, Yeruşalim'den altmış ok atımı uzaklıkta bulunan ve Emmaus denilen bir köye gitmekteydiler. **14** Bütün bu olup bitenleri kendi aralarında konuşuyorlardı. **15** Bunları konuşup tartışırken İsa yanlarına geldi ve onlarla birlikte yürümeye başladı. **16** Ama onların gözleri O'nu tanıma gücünden yoksun bırakılmıştı. **17** İsa, «Yolda birbirinizle ne tartışıp duruyorsunuz?» dedi. Üzgün bir halde, oldukları yerde durdular. **18** Bunlardan adı Kleopas olan O'na, «Yeruşalim'de bulunup da bu günlerde orada olup bitenleri bilmeyen tek yabancı sen misin?» diye karşılık verdi. **19** İsa onlara, «Hangi olup bitenleri?» dedi. O'na, «Nasıralı İsa'yla ilgili olayları» dediler. «O adam, Tanrı'nın ve bütün halkın önünde gerek söz, gerek eylemde güçlü bir peygamberdi. **20-23** Başkâhinlerle yöneticilerimiz O'nu, ölüm cezasına çarptırmak için valiye teslim ederek çarmıha gerdirdiler; oysa biz O'nun, İsrail'i kurtaracak kişi olduğunu ummuştuk. Dahası var, bu olaylar olalı üç gün oldu ve aramızdan bazı kadınlar bizi şaşkına çevirdiler. Bu sabah erkenden mezara gittiklerinde, O'nun cesedini bulamamışlar. Sonra geldiler, bir görünümde, İsa'nın yaşamakta olduğunu bildiren melekler gördüklerini söylediler. **24** Bizimle birlikte olanlardan bazıları mezara gitmiş ve durumu, tam kadınların anlatmış olduğu gibi bulmuşlar. Ama O'nu görmemişler.» **25** İsa onlara, «Sizi akılsızlar! Peygamberlerin bütün söylediklerine inanmakta ağır davranan kişiler! **26** Mesih'in bu acıları çekmesi ve yüceliğine kavuşması gerekli değil miydi?» dedi. **27** Sonra Musa'nın ve bütün peygamberlerin yazılarından başlayarak, Kutsal Yazılar'ın hepsinde kendisiyle ilgili olanları onlara açıkladı. **28-29** Gitmekte oldukları köye yaklaştıkları sırada İsa, yoluna devam edecekmiş gibi davrandı. Ama onlar, «Bizimle kal. Neredeyse akşam olacak, gün batmak üzere» diyerek O'nu zorladılar. Böylece İsa onlarla birlikte kalmak üzere içeri girdi. **30** Onlarla sofrada otururken İsa ekmek aldı, şükretti ve ekmeği bölüp onlara verdi. **31** O zaman onların gözleri açıldı ve kendisini tanıdılar. İsa ise gözlerinin önünden kayboldu. **32** Onlar birbirine, «Yolda kendisi bizimle konuşurken ve Kutsal Yazılar'ı bize açıklarken yüreklerimiz nasıl da sevinçle çarpıyordu, değil mi?» dediler. **33** Kalkıp hemen Yeruşalim'e döndüler. Onbirler'i ve onlarla birlikte olanları toplanmış buldular. **34** Bunlar, «Rab gerçekten dirildi, Simun'a

görünmüş!» diyorlardı. [35](#) Kendileri de yolda olup bitenleri ve ekmeği böldüğü zaman İsa'yı nasıl tanıdıklarını anlattılar. [36](#) Bunları anlatırlarken İsa gelip aralarında durdu. Onlara, «Size esenlik olsun!» dedi. [37](#) Ürktüler, bir hayalet gördüklerini sanarak korkuya kapıldılar. [38](#) İsa onlara, «Neden telaşlanıyorsunuz? Neden kuşkular doğuyor içinizde?» dedi. [39](#) «Ellerime, ayaklarıma bakın; işte benim! Dokunun da görün. Hayaletin eti kemiği olmaz, ama görüyorsunuz, benim var.» [40](#) Bunu söyledikten sonra onlara ellerini ve ayaklarını gösterdi. [41](#) Sevinçten hâlâ inanamayan, şaşkınlık içindeki öğrencilerine, «Sizde yiyecek bir şey var mı?» diye sordu. [42](#) Kendisine bir parça kızarmış balık verdiler. [43](#) İsa onu alıp gözlerinin önünde yedi. [44](#) Sonra onlara şöyle dedi: «Daha sizlerle birlikteyken, Musa'nın Yasası'nda, peygamberlerin yazılarında ve Mezmurlar'da benimle ilgili yazılmış olanların tümünün gerçekleşmesi gerektir» demiştim.» [45](#) Bundan sonra Kutsal Yazılar'ı anlayabilmeleri için zihinlerini açtı. [46-47](#) Onlara dedi ki, «Şöyle yazılmıştır: Mesih acı çekecek ve üçüncü gün ölümden dirilecek; günahların bağışlanması için tövbe çağrısı da Yeruşalim'den başlayarak bütün uluslara O'nun adıyla duyurulacak. [48](#) Sizler bu olayların tanıklarısınız. [49](#) Ben de Babam'ın vaat ettiğini size göndereceğim. Ama siz, yücelerden gelecek güçle kuşanıncaya dek kentte kalın.» [50](#) İsa onları kentin dışına, Beytanya'nın yakınlarına kadar götürdü. Ellerini kaldırarak onları kutsadı. [51](#) Ve onları kutsarken yanlarından ayrıldı, göğe alındı. [52](#) Öğrencileri O'na tapındılar ve büyük sevinç içinde Yeruşalim'e döndüler. [53](#) Sürekli tapınakta bulunuyor, Tanrı'yı övüyorlardı.

AÇIKLAMA: Mesih'in ölümü havarilerini üzüntüye boğdu, özellikle İsa'nın kendisine yapılan iftiralara ve zulme karşı koymaması onları şaşkına çevirdi. Neler oluyordu, sanki Mesih bilerek ve isteyerek ölüme boyun eğdi. Ölümünden üç gün sonra, Pazar günü sabah erkenden, İsa'yı izleyen bazı kadınlar cesedinin konulduğu mezara yöneldiler. Ancak yerine yaklaştıklarında nöbet tutan askerlerin kaçtığını ve İsa'nın bulunduğu mağaranın açık olduğunu fark ettiler. İçeri baktıklarında Mesih yoktu. Kadınlar şaşır kalmışken birden iki melek görünüp onlara 'Diri olanı neden ölümler arasında arıyorsunuz?' diye sordular. Sonra Mesih'in tıpkı onlara söylediği gibi ölümden dirildiğini söylediler. İsa'nın bu sözlerini anımsayan kadınlar hemen dönüp diğer öğrencilere haber saldılar. Doğal olarak onlar hemen inanmadılar ama Petrus mezara koşup her şeyi kadınların tarif ettikleri gibi bulunca olağanüstü bir şeylerin olduğunu düşünmeye başladı.

Mesih'in öğrencileri arasında bu kargaşa sürerken, aynı gün ikisi Yerusalim'in yakınında bulunan Emmaus'a gidiyorlardı. Birden İsa yanlarına gelip onlarla yürümeye başladı ama O'nun kim olduğunu hemen anlayamadılar çünkü Rab O'nu tanımalarına izin vermedi. Bu sırada İsa onların ne konuştuklarını sorması üzerine onlar Mesih'in başına gelenleri anlatmaya başladılar. Sonra İsa onlara peygamberlerin yazılarından bir çok örnek vererek tüm bunların olması gerektiğini anlatmaya başladı. Yani Mesih'in ölmesi bir kaza ya da tesadüf değildi. Daha Adem ve Havva günah işler işlemez Tanrı kadının soyundan İblis'in başını ezecek bir kurtarıcı göndereceğini söyledi (Yaratılış 3:15). Sonra İbrahim'in soyundan tüm insanların günahına karşılık bir kurban sağlayacağına söz verdi (Yaratılış 22:14-18). Peygamber Davut da soyundan gelen büyük Kral Mesih'in pek çok acı çekeceğini yazdı (Mezmunur 22) Daha sonra peygamber Yeşeya İsa'nın çektiği ıstırapı tane tane aktardı (Yeşaya 53). Yani Mesih'in yüceliğe kavuşmadan önce tüm bunları çekmesi gerekiyordu. Tanrı böyle olacağını binlerce yıl öncesinden pek çok peygamber aracılığıyla bildirmişti. Ne var ki sadece Mesih'in yüceliğine odaklanan Yahudiler öncesinde yaşamaları gereken olaylara pek dikkat etmemişlerdi. Bu sırada gittikleri yere vardılar ve İsa'yı yemek yemeye davet ettiler. Sofraya oturduklarında İsa son akşamda yaptığı gibi ekmek alıp şükretti ve onlara dağıttı. Birden iki öğrencinin

gözleri açıldı ve İsa'nın kim olduğunu anladılar. Ama tam o anda Mesih gözleri önünden kaybolup gitti.

İki öğrenci Emmaus'tan koşa koşa dönüp diğer havarilere İsa'yı gördüklerini ilettiler. Onlar da Mesih'in Simon Petrus'a da görüldüğünü söylediler. Herkes konuşurken ansızın İsa Mesih gelip aralarında durdu. Çoğu hayalet gördüklerini sanarak korkuya kapıldı. Ama Mesih onlardan yemek isteyerek gerçek olduğunu kanıtladı. Yani ölümden dirilen İsa aynı bedene sahip iken olağanüstü bir güçle de geldiğini görebiliyoruz. Öğrencilerinin O'nu hemen tanımamaları kendi korkularından kaynaklanıyordu. Sonra Mesih hepsine Kutsal Yazılardan örnekler vererek tüm bunların olması gerektiğini hatırlattı. İsa'nın ölümü, dirilişi ve müjdenin tüm uluslara yayılması baştan beri Tanrı'nın kurtuluş planı dahilindeydi. Sonra Mesih tüm bu olup bitenlerin tanığı olan havarileri gördüklerini bütün uluslara duyurmak üzere görevlendirdi. Aynı zamanda pek yakında vaat ettiği Kutsal Ruh armağanını alarak olağanüstü kuvvetle donatılacaklarını belirtti. Mesih dirildikten sonra öğrencileriyle yaklaşık 40 gün daha kaldı. Sonra Yeruşalim'in doğusunda bulunan Zeytin Tepesi'nde onlarla son bir kez buluştu. Öğrencilerini kutsarken birden gözleri önünde göğe yükselmeye başladı. Hepsi önünde eğilip O'na tapınırken Mesih bulutların içinde gözlerinden kayboldu. Böylece İsa Mesih 33 yıl içinde ebedi bir kurtuluş sağladıktan sonra bunun müjdesini tüm uluslara duyurma görevini öğrencilerine teslim ederek göklere geri döndü.

KAYNAKÇA

TÜRKÇE:

William MacDonald, *Kutsal Kitap Yorumu: Yeni Antlaşma Serisi*, Cilt 1, Yeni Yaşam Yayınları, 2002.

İNGİLİZCE:

Thomas Constable Online Commentary:
<http://www.soniclight.com/constable/notes/pdf/luke.pdf>

Bu Kitap beğendiniz mi?

Daha fazla ücretsiz e-Kitaplar [Hristiyan Kitaplar.com](http://HristiyanKitaplar.com)'dan indirebilirsiniz.

Can Nuroğlu yazar olarak beğendiniz mi? [Yazarın tüm kitaplar şuradan indirebilirsiniz.](#)

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)